

2024/2467

30.9.2024

ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2024/2467

z 13. februára 2024

o opatreniach štátnej pomoci SA.52162 (2019/C) (ex 2018/FC) – Dánsko a štátna pomoc SA.52617 (2019/C) (ex 2018/FC) – Švédsko, vykonaných Dánskom a Švédskom pre konzorcium Øresundsbros Konsortiet

[oznámené pod číslom C(2024) 959]

(Iba anglické znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“), a najmä na jej článok 108 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými ustanoveniami ⁽¹⁾, a so zreteľom na tieto pripomienky,

keďže:

1. POSTUP

1.1. Formálna sťažnosť

- (1) Dňa 16. apríla 2013 podala spoločnosť ForSea ⁽²⁾ (ďalej len „sťažovateľ“) Komisii sťažnosť, v ktorej tvrdila, že štátne záruky poskytnuté Dánskom a Švédskom (spoločne ďalej len „štáty“) v prospech konzorcia Øresundsbros Konsortiet I/S (ďalej len „konzorcium“) na pevné spojenie cez most Øresund (ďalej len „pevné spojenie“) predstavujú neoprávnenú štátnu pomoc a že uvedená štátna pomoc je nezlučiteľná s vnútorným trhom ⁽³⁾. Sťažovateľ prevádzkuje trajektovú prepravu medzi Helsingørom v Dánsku a Helsingborgom vo Švédsku cez severnú a najužšiu časť Øresundskej úžiny.
- (2) Komisia poslala 13. mája 2013 štátom žiadosť o informácie. Štáty poslali spoločnú odpoveď, ktorá bola zaevidovaná 28. júna 2013. Komisia 15. októbra 2013 požiadala o doplňujúce informácie a štáty na žiadosť odpovedali 11. decembra 2013 a 12. marca 2014.
- (3) Dňa 2. decembra 2013 sťažovateľ predložil doplňujúce informácie. Listom z 8. januára 2014 sťažovateľ predložil ďalšiu dokumentáciu o štátnych zárukách a uviedol, že okrem záruk konzorcium využívalo aj priaznivý daňový režim v Dánsku ⁽⁴⁾. Po predložení sťažovateľa Komisia poslala 21. februára 2014 štátom žiadosť o informácie. Švédsko 11. marca 2014 informovalo Komisiu, že nemá žiadne pripomienky k údajným daňovým zvýhodneniam. Dánsko svoju odpoveď predložilo 24. apríla 2014.
- (4) Komisia poslala 15. mája 2014 Dánsku ďalšiu žiadosť o informácie, na ktorú Dánsko odpovedalo 13. júna 2014.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 109, 22.3.2019, s. 46 a Ú. v. EÚ C 109, 22.3.2019, s. 72.

⁽²⁾ Dňa 16. apríla 2013 podala Komisii sťažnosť spoločnosť Scandlines Øresund I/S. V januári 2015 bola spoločnosť Scandlines Øresund I/S odkúpená spoločnosťou HH Ferries Group a premenovaná na HH Ferries I/S. Dňa 9. novembra 2018 spoločnosť HH Ferries Group oznámila, že si mení názov na ForSea.

⁽³⁾ Táto sťažnosť bola zaevidovaná ako SA.36558 v prípade Dánska a ako SA.36662 v prípade Švédska.

⁽⁴⁾ Táto časť sťažnosti bola zaevidovaná ako SA.38371.

- (5) Dňa 24. marca a 2., 3., 24. a 28. apríla 2014 sťažovateľ predložil doplňujúce informácie vo forme výročnej správy konzorcia, článkov z tlače a poznámky o údajných daňových zvýhodneniach. Komisia tieto predloženia nepostúpila Dánsku ani Švédsku.
- (6) Dňa 20. mája 2014 sťažovateľ predložil ďalšie informácie. Dňa 4. júna 2014 Komisia vyzvala štáty, aby predložili pripomienky k predloženiu sťažovateľa z 20. mája 2014. Štáty predložili spoločnú odpoveď 26. júna 2014.
- (7) Dňa 30. mája a 3. a 17. júna 2014 sťažovateľ predložil ďalšie informácie týkajúce sa článkov z tlače. Komisia tieto predloženia nepostúpila Dánsku ani Švédsku.
- (8) Dňa 18. júna 2014 sťažovateľ predložil doplňujúce informácie. Dňa 30. júna 2014 Komisia postúpila toto predloženie štátom. Dňa 1. septembra 2014 štáty predložili spoločnú odpoveď.
- (9) Dňa 27. augusta a potom znovu 8. a 9. septembra 2014 sťažovateľ predložil ďalšie informácie týkajúce sa článkov z tlače. Komisia tieto predloženia nepostúpila Dánsku ani Švédsku.
- (10) Dňa 15. septembra 2014 štáty predložili spoločné vyhlásenie a doplňujúce informácie.

1.2. Rozhodnutie z roku 2014

- (11) Dňa 15. októbra 2014 Komisia prijala rozhodnutie ⁽ⁱ⁾ (ďalej len „rozhodnutie z roku 2014“), v ktorom po prvé dospela k záveru, že verejné financovanie cestných a železničných vnútrozemských prepojení s pevným spojením a dánsky „spoločný daňový režim“ by sa nemali považovať za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Po druhé sa Komisia rozhodla nevzniesť námietky proti „dánskym osobitným daňovým opatreniam na odpisovanie aktív a prenos strát do budúcich období a zárukám poskytnutým Dánskom konzorciu“ z dôvodu, že hoci uvedené opatrenia predstavovali štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, boli zlučiteľné s vnútorným trhom na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ. V uvedenom rozhodnutí sa Komisia domnievala, že „záruka poskytnutá konzorciu Švédskom“ predstavovala existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu i) nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 ⁽⁶⁾ (ďalej len „nariadenie (ES) č. 659/1999“) a článku 144 Aktu o pristúpení Nórska, Rakúska, Fínska a Švédska ⁽⁷⁾ (ďalej len „akt o pristúpení Rakúska, Fínska a Švédska“), voči ktorej nebolo potrebné iniciovať postup navrhnutia vhodných opatrení týkajúcich sa existujúcich schém pomoci ⁽⁸⁾. Komisia dospela aj k záveru, že „štáty a konzorcium môžu oprávnené očakávať, že Komisia nespochybní štátne záruky a daňové opatrenia na základe pravidiel štátnej pomoci“. Tento záver Komisia podložila osobitnými okolnosťami prípadu a všeobecnou politikou prijatou Komisiou, podľa ktorej sa finančné opatrenia týkajúce sa výstavby a prevádzky infraštruktúry, s konečnou platnosťou prijaté pred vydaním rozsudku Všeobecného súdu z 12. decembra 2000 vo veci Aéroports de Paris ⁽⁹⁾ (ďalej len „rozsudok vo veci Aéroports de Paris“), už nemôžu spochybňovať na základe pravidiel štátnej pomoci, pretože subjekty verejného sektora sa mohli oprávnené domnievať, že takéto opatrenia nepredstavujú štátnu pomoc, a preto nemusia byť notifikované Komisii (pozri ďalej odôvodnenie 504). Okrem toho Komisia v rozhodnutí z roku 2014 dospela k záveru, že vzhľadom na to, že „štátne záruky a fiškálne zvýhodnenia sú v každom prípade zlučiteľné s vnútorným trhom“, nebolo potrebné určovať, či sa uvedené oprávnené očakávania vzťahujú na obdobie po prijatí rozsudku vo veci Aéroports de Paris.

⁽ⁱ⁾ Rozhodnutie Komisie C(2014) 7358 final z 15. októbra 2014 vo veci SA.36558 (2014/NN) a SA.38371 (2014/NN) – Dánsko a SA.36662 (2014/NN) – Švédsko – Pomoc poskytnutá konzorciu Øresundsbros Konsortiet (Ú. v. EÚ C 418, 21.11.2014, s. 1 a Ú. v. EÚ C 437, 5.12.2014, s. 1).

⁽⁶⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽⁷⁾ Akt o podmienkach pristúpenia Nórskeho kráľovstva, Rakúskej republiky, Fínskej republiky a Švédskeho kráľovstva a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. ES C 241, 29.8.1994, s. 21).

⁽⁸⁾ V článku 18 nariadenia (ES) č. 659/1999 sa stanovuje: „Ak Komisia na základe informácií predložených členským štátom podľa článku 17 dospeje k záveru, že existujúca schéma pomoci nie je, alebo už nie je ďalej zlučiteľná so spoločným trhom, vydá odporúčanie navrhujúce príslušné opatrenia pre daný členský štát.“

⁽⁹⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 12. decembra 2000, Aéroports de Paris/Komisia, T-128/98, EU:T:2000:290.

1.3. Čiastočné zrušenie rozhodnutia z roku 2014

- (12) Dňa 12. februára 2015 podal sťažovateľ na Všeobecnom súde podľa článku 263 ZFEÚ žalobu o neplatnosť rozhodnutia z roku 2014. Rozhodnutím z 19. septembra 2018 Všeobecný súd čiastočne zrušil rozhodnutie z roku 2014 (ďalej len „rozsudok vo veci Øresund“) ⁽¹⁰⁾, pokiaľ ide o rozhodnutie Komisie nevzniesť námietky voči zárukám poskytnutým štátmi konzorciu alebo pomoc týkajúcu sa odpisovania aktív a prenosu strát do budúcich období, ktorú poskytlo Dánsko konzorciu.
- (13) Všeobecný súd v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Konkrétne zamietol tvrdenia sťažovateľa týkajúce sa zistenia Komisie, že opatrenia verejného financovania cestného a železničného vnútrozemského spojenia a dánsky „spoločný daňový režim“ nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Všeobecný súd zamietol aj tvrdenie, že Komisia sa dopustila nesprávneho právneho posúdenia vo svojom závere, že konzorcium a štáty sa môžu domáhať oprávnených očakávaní, ktoré bránia vymáhaniu v prípade, ak by sa pomoc poskytnutá konzorciu považovala za nezlučiteľnú s vnútorným trhom v období pred prijatím rozsudku vo veci Aéroports de Paris.
- (14) Voči rozsudku vo veci Øresund nebolo podané odvolanie.

1.4. Výmeny uskutočnené po vydaní rozsudku vo veci Øresund

- (15) Dňa 22. októbra 2018 Komisia zaslala štátom žiadosť o informácie, v ktorej žiadala vecné informácie a dôkazy o zárukách poskytnutých konzorciu, na ktorú štáty odpovedali 10. decembra 2018.
- (16) Dňa 10. decembra 2018 sa uskutočnilo stretnutie útvarov Komisie so sťažovateľom.
- (17) Dňa 11. decembra 2018 štáty zaslali Komisii poznámku o možných dôsledkoch rozsudku vo veci Øresund a budúceho rozhodnutia Komisie.
- (18) Dňa 17. decembra 2018 sa útvary Komisie stretli so štátmi a s konzorciom, aby prediskutovali hospodárske a finančné aspekty pevného spojenia, v súvislosti s ktorými útvary Komisie zaslali 10. decembra 2018 štátom prípravné otázky.
- (19) Spoločnosti Scandlines Danmark ApS a Scandlines Deutschland GmbH (spoločne ďalej len „Scandlines“) zaslali 21. decembra 2018 Komisii list týkajúci sa rozsudku vo veci Øresund a jeho súvislosti s rozsudkom Všeobecného súdu z 13. decembra 2018 vo veci Fehmarn Belt, Scandlines/Komisia (ďalej len rozsudok vo veci „Scandlines Fehmarn Belt“) ⁽¹¹⁾.
- (20) Štáty 21. decembra 2018 predložili doplňujúce informácie v nadväznosti na stretnutie, ktoré sa uskutočnilo 17. decembra 2018. Dánsko predložilo ďalšie informácie 17. januára 2019 a štáty poskytli v tejto veci ďalšie informácie 21. januára 2019.
- (21) Spoločnosť Stena Line Scandinavia AB (ďalej len „Stena Line“) predložila 30. januára a 1. februára 2019 Komisii informácie týkajúce sa rozsudku vo veci Øresund a jeho súvislosti s rozsudkom Všeobecného súdu z 13. decembra 2018 vo veci Fehmarn Belt, Stena Line/Komisia (ďalej len rozsudok vo veci „Stena Line Fehmarn Belt“) ⁽¹²⁾.
- (22) Dňa 6. februára 2019 si Komisia vyžiadala od štátov ďalšie informácie o stretnutí, ktoré sa konalo 17. decembra 2018, a informáciách poskytnutých 21. decembra 2018, ktoré boli poskytnuté 29. marca 2019.

⁽¹⁰⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 19. septembra 2018, HH Ferries a i./Komisia, T-68/15, EU:T:2018:563.

⁽¹¹⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 13. decembra 2018, Scandlines Danmark ApS a Scandlines Deutschland GmbH/Komisia, T-630/15, EU:T:2018:942.

⁽¹²⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 13. decembra 2018, Stena Line Scandinavia AB/Komisia, T-631/15, EU:T:2018:944.

1.5. Rozhodnutie o začatí konania

- (23) Listom z 28. februára 2019 Komisia informovala štáty o svojom rozhodnutí začať konanie stanovené v článku 108 ods. 2 ZFEÚ, pokiaľ ide o štátne záruky poskytnuté štátmi konzorciu na financovanie pevného spojenia a osobitné daňové pravidlá týkajúce sa odpisovania aktív a prenosu strát do budúcich období, ktoré Dánsko umožnilo konzorciu (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“).
- (24) Rozhodnutie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* 22. marca 2019 ⁽¹³⁾. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby do jedného mesiaca predložili svoje pripomienky.

1.6. Formálne vyšetrovacie konanie

- (25) Dňa 23. apríla 2019 predložili sťažovateľ a spoločnosti Scandlines a Stena Line pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania. Dňa 2. a 8. mája 2019 Komisia postúpila tieto pripomienky štátom. Dňa 17. mája 2019 predložili pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania tri ďalšie zainteresované strany [Föreningen Svensk Sjöfart (ďalej len „FSS“), Grimaldi Group (ďalej len „Grimaldi“) a Trelleborg Hamn AB (ďalej len „Trelleborg Port“)]. Dňa 7. júna 2019 Komisia postúpila tieto pripomienky štátom. Štáty začlenili odpoveď na uvedené predloženia do svojich pripomienok k rozhodnutiu o začatí konania z 8. júla 2019 (odôvodnenie 28).
- (26) Dňa 24. apríla 2019 štáty predložili Komisii neformálny návrh vzájomne dohodnutého harmonogramu formálneho vyšetrovacieho konania.
- (27) Dňa 24. júna 2019 predložila spoločnosť Stena Line doplňujúce pripomienky. Dňa 25. júna 2019 Komisia postúpila tieto doplňujúce pripomienky štátom. Štáty nezaslali odpoveď, ktorá by sa konkrétne týkala daného predloženia.
- (28) Dňa 8. júla 2019 štáty zaslali Komisii svoje pripomienky k rozhodnutiu o začatí konania.
- (29) Dňa 28. augusta a 9. októbra 2019 útvary Komisie uskutočnili telefonické konferencie so štátmi a s konzorciom.
- (30) Dňa 18. novembra a 9. decembra 2019 sťažovateľ predložil doplňujúce informácie, ktoré Komisia postúpila Dánsku 16. decembra a Švédsku 20. decembra 2019. Dňa 20. decembra 2019 sťažovateľ predložil doplňujúce informácie. Dňa 4. februára 2020 Komisia postúpila tieto doplňujúce pripomienky štátom. Štáty nezaslali odpoveď, ktorá by sa konkrétne týkala daných predložení z 18. novembra, 9. decembra alebo 20. decembra 2019.
- (31) Dňa 22. apríla 2020 štáty predložili Komisii poznámku, na základe ktorej útvary Komisie 23. apríla 2020 uskutočnili virtuálne stretnutie so štátmi a s konzorciom.
- (32) Dňa 28. mája 2020 útvary Komisie uskutočnili virtuálne stretnutie so štátmi a s konzorciom. Dňa 29. mája 2020 Komisia predložila štátom otázky, na ktoré štáty odpovedali 2., 17. a 18. júna 2020. Dňa 17. júna 2020 štáty predložili Komisii poznámku o potrebách refinancovania konzorcia v budúcnosti.
- (33) Dňa 17. júna 2020 útvary Komisie uskutočnili virtuálne stretnutie so sťažovateľom.
- (34) Dňa 1. júla 2020 sťažovateľ predložil Komisii ďalšie pripomienky.
- (35) Dňa 1. júla 2020 štáty predložili Komisii ďalšie informácie o potrebách refinancovania konzorcia v budúcnosti.
- (36) Dňa 13. júla 2020 štáty predložili Komisii ďalšie pripomienky, na základe ktorých útvary Komisie 17. septembra 2020 uskutočnili virtuálne stretnutie so štátmi a s konzorciom. Dňa 21. septembra 2020 Dánsko predložilo doplňujúce informácie.

⁽¹³⁾ Pozri skôr v texte, poznámka pod čiarou č. 1.

- (37) Dňa 1. septembra 2020 štáty predložili Komisii ďalšie informácie o potrebách refinancovania konzorcia v budúcnosti.
- (38) Dňa 17. septembra 2020 sťažovateľ predložil ďalšie pripomienky. Dňa 18. septembra 2020 a 14. októbra 2020 Komisia postúpila tieto doplňujúce pripomienky a pripomienky z 1. júla 2020 (odôvodnenie 34) štátom a štáty na ne odpovedali 11. novembra 2020.
- (39) Dňa 28. septembra 2020 štáty predložili Komisii ďalšie informácie.
- (40) Dňa 14. októbra 2020 Komisia zaslala otázky Dánsku. Dňa 16. decembra 2020 na ne Dánsko odpovedalo. Dňa 29. januára 2021 si útvary Komisie vyžiadali od Dánska ďalšie objasnenia, o ktorých sa diskutovalo 3. februára 2021 na virtuálnom stretnutí útvarov Komisie so štátmi a s konzorciom. Dňa 4. februára a 7. apríla 2021 predložilo Dánsko Komisii ďalšie informácie.
- (41) Dňa 29. apríla 2021 sťažovateľ predložil Komisii ďalšie pripomienky.
- (42) Dňa 10. mája 2021 si útvary Komisie vyžiadali od Dánska ďalšie objasnenia, o ktorých sa diskutovalo 27. mája 2021 na virtuálnom stretnutí útvarov Komisie s Dánskom a konzorciom.
- (43) Dňa 3. júna 2021 Komisia zaslala štátom otázky, na ktoré štáty odpovedali 16. júna 2021. Dňa 23. júna 2021 útvary Komisie uskutočnili virtuálne stretnutie so štátmi a s konzorciom.
- (44) Dňa 4. júna 2021 útvary Komisie uskutočnili virtuálne stretnutie so sťažovateľom. Dňa 10. júna 2021 sťažovateľ predložil Komisii odpovede na otázky vznesené počas virtuálneho stretnutia zo 4. júna 2021.
- (45) Dňa 5. októbra 2021 sťažovateľ predložil Komisii informácie.
- (46) Dňa 22. novembra 2021 útvary Komisie uskutočnili virtuálne stretnutie so štátmi.
- (47) Dňa 25. novembra 2021 štáty poskytli ďalšie informácie.
- (48) Dňa 20. februára 2022 Komisia zaslala otázky Dánsku. Dňa 28. mája 2022 na ne Dánsko odpovedalo.
- (49) Dňa 28. októbra 2022 zaslali útvary Komisie štátom niektoré predbežné pripomienky k formálnemu vyšetrovaniu, ktoré boli prediskutované na virtuálnom stretnutí útvarov Komisie s konzorciom a so štátmi z 5. decembra 2022. Dňa 6. decembra 2022 útvary Komisie v nadväznosti na to zaslali Dánsku niektoré ďalšie referenčné informácie. Dňa 3. a 16. mája 2023 štáty odpovedali na predbežné pripomienky útvarov Komisie z 28. októbra 2022. Dňa 9. júna 2023 útvary Komisie uskutočnili virtuálne stretnutie so štátmi a s konzorciom, ku ktorému útvary Komisie zaslali 20. júla 2023 štátom ďalšie predbežné pripomienky.
- (50) Dňa 3. júla 2023 štáty predložili Komisii informácie o možnom záväzku týkajúcom sa budúcich štátnych záruk.
- (51) Dňa 22. septembra 2023 útvary Komisie uskutočnili virtuálne stretnutie so štátmi a s konzorciom.
- (52) Dňa 2., 11. a 27. októbra 2023 si Komisia vyžiadala od štátov ďalšie informácie, ktoré štáty zaslali 7. novembra 2023.
- (53) Dňa 3. januára 2024 zaslala spoločnosť Trelleborg Port Komisii list, v ktorom uviedla, že ak Komisia do dvoch mesiacov nezaujme stanovisko, bezodkladne podá na Všeobecnom súde Európskej únie na Komisiu žalobu pre nečinnosť.
- (54) Dňa 29. januára 2024 štáty predložili záväzok, že konzorcium bude financovať nový a refinancovať existujúci dlh za trhových podmienok.

- (55) Listami z 15. augusta 2023 a 22. septembra 2023 štáty mimoriadne súhlasili s tým, že sa vzdajú práv vyplývajúcich z článku 342 ZFEÚ v spojení s článkom 3 nariadenia č. 1/1958⁽¹⁴⁾, a súhlasili s prijatím a oznámením tohto rozhodnutia iba v anglickom jazyku.

2. PODROBNÝ OPIS PROJEKTU A ÚDAJNÝCH OPATRENÍ POMOCI

2.1. Pevné spojenie

- (56) Pevné spojenie je pevné spojenie pre cestnú a železničnú dopravu s dĺžkou 16 km medzi švédskym pobrežím a dánskym ostrovom Amager a skladá sa z mosta financovaného z mýta, umelého ostrova Peberholm a podmorského tunela. Zabezpečuje priame spojenie medzi dánskym mestom Kodaň a švédskym mestom Malmö a bolo vybudované ako najdlhší kombinovaný cestný a železničný most v Európe.
- (57) Pevné spojenie bolo vybudované v rokoch 1995 až 2000 a v prevádzke je od júla 2000.
- (58) Pevné spojenie sa uvádzalo v prvom zozname prioritných projektov transeurópskej dopravnej siete (ďalej len „TEN-T“) schválenom Európskou radou v roku 1994. Štáty poukázali na analýzu z roku 2010 týkajúcu sa prioritných projektov siete TEN-T, v ktorej Komisia uviedla, že pevné pripojenie „prispieva k zväčšeniu objemu dopravy a má veľmi významný pozitívny vplyv na rozvoj regiónov Kodaň a Scania“⁽¹⁵⁾. Pevné spojenie prepája „cestné a železničné spojenia škandinávského trojuholníka“ (prioritný projekt siete TEN-T 12) cez Dánsko a úžinu „Fehmarn Belt“ (prioritný projekt siete TEN-T 20) s Nemeckom a so strednou Európou.
- (59) Cieľom štátov, pokiaľ ide o pevné spojenie, bolo vytvoriť lepšie cestné a železničné spojenie medzi Dánskom a Švédskom, a tým zabezpečiť potrebné podmienky na intenzívnejšiu a rozsiahlejšiu kultúrnu a hospodársku spoluprácu a rozvoj spoločného trhu práce a bývania v regióne Øresund v prospech oboch štátov. Pevným spojením sa okrem toho významne zlepši prístupnosť letísk v Kodani a Malmö, ktoré sa nachádzajú na protichodných stranách Øresundskej úžiny.
- (60) Okrem toho bola výstavba cestných a železničných vnútrozemských prepojení v oboch štátoch potrebná na uvedenie pevného spojenia do prevádzky. Táto vnútrozemská infraštruktúra prepája pevné spojenie s príslušnými vnútroštátnymi cestnými a železničnými sieťovými systémami v Dánsku a vo Švédsku. Dánsko a Švédsko sa dohodli na spoločnej zodpovednosti za vybudovanie týchto prepojení na svojich územiach⁽¹⁶⁾.

2.1.1. Právne usporiadanie a úlohy konzorcia

- (61) Štáty si právne a prevádzkové aspekty výstavby, riadenia a prevádzky pevného spojenia 23. marca 1991 stanovili v „zmluve z 23. marca 1991 medzi dánskou a švédskou vládou o pevnom spojení cez Øresund“ (ďalej len „medzivládna dohoda“). Príloha k medzivládnej dohode obsahuje dodatočný protokol, v ktorom sa uvádzajú podrobnosti o spoločnom a nerozdielnom ručiteľskom záväzku (pozri ďalej odôvodnenie 85) (ďalej len „dodatočný protokol k medzivládnej dohode“). Medzivládnu dohodu vrátane dodatočného protokolu k medzivládnej dohode ratifikovalo Švédsko 8. augusta 1991 a Dánsko 24. augusta 1991. Medzivládna dohoda a dodatočný protokol k medzivládnej dohode vstúpili do platnosti výmenou listín o ratifikácii v Štokholme 24. augusta 1991.

⁽¹⁴⁾ Nariadenie č. 1 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve (Ú. v. ES 17, 6.10.1958, s. 385/58).

⁽¹⁵⁾ Prioritné projekty siete TEN-T – správa o pokroku za rok 2010, Európska komisia, Generálne riaditeľstvo pre mobilitu a dopravu, 2010.

⁽¹⁶⁾ Článok 8 zmluvy z 23. marca 1991 medzi dánskou a švédskou vládou o pevnom spojení cez Øresund.

- (62) V medzivládnej dohode sa štáty dohodli na spoločnom financovaní, výstavbe a prevádzkovaní pevného spojenia. Na tento účel sa v článku 10 medzivládnej dohody stanovuje, že Dánsko a Švédsko založia akciovú spoločnosť, ktorá bude v úplnom vlastníctve príslušných štátov. V článku 10 medzivládnej dohody sa ďalej stanovuje, že tieto spoločnosti by mali vytvoriť konzorcium, ktoré bude vlastniť pevné spojenie a bude „spoločne zodpovedať ako jeden celok za návrh projektu a všetky ostatné prípravy pevného spojenia, ako aj za jeho financovanie, výstavbu a prevádzku“. Tento model bol vybratý preto, aby štáty zostali konečným vlastníkom príslušných spoločností, a tým aj všetkých ziskov a strát, ktoré vygeneruje pevné spojenie.
- (63) Medzivládnu dohodu štáty transponovali do svojich vnútroštátnych zákonov: i) vo Švédsku prostredníctvom vládneho návrhu zákona 1990/91:158 o dohode medzi Švédskom a Dánskom o pevnom spojení cez Øresund (ďalej len „vládny návrh zákona 1990/91:158“) z 25. marca 1991, ktorý bol prijatý rozhodnutím švédskeho parlamentu z 12. júna 1991 ⁽¹⁷⁾ (ďalej len „rozhodnutie švédskeho parlamentu“); a ii) v Dánsku prostredníctvom „zákona o výstavbe pevného spojenia cez Øresund“ (zákon č. 590 z 19. augusta 1991) (ďalej len „zákon o výstavbe“) ⁽¹⁸⁾.
- (64) V článku 5 zákona o výstavbe sa stanovuje, že dánsky minister dopravy založí holdingovú spoločnosť. V článku 6 zákona o výstavbe sa stanovuje, že holdingová spoločnosť založí verejnú akciovú spoločnosť, ktorá bude zodpovedať za dánske cestné a železničné vnútrozemské spojenia. Uvedená akciová spoločnosť mala uzavrieť dohodu o konzorciu s verejnou akciovou spoločnosťou založenou vo Švédsku. Sund & Bælt Holding A/S (ďalej len „Sund & Bælt“) bola založená 4. decembra 1991 ako holdingová spoločnosť 100 % vlastnená dánskym štátom. Dňa 9. decembra 1991 spoločnosť Sund & Bælt založila verejnú akciovú spoločnosť A/S Øresundsforbindelsen (ďalej len „A/S Øresund“).
- (65) V článku 4 vládneho návrhu zákona 1990/91:158 prijatého rozhodnutím švédskeho parlamentu sa stanovuje, že Švédska štátna správa ciest a Švédska štátna správa železníc ⁽¹⁹⁾ založila švédsku spoločnosť, ktorá bude zodpovedať za švédske cestné a železničné vnútrozemské spojenia a uzavretie dohody o konzorciu so spoločnosťou vlastnenou dánskym štátom. Dňa 30. augusta 1991 Švédsko založilo verejnú akciovú spoločnosť: Svensk-Danska Broförbindelsen AB (ďalej len „SVEDAB“), ktorá je 100 % vlastnená švédskym štátom, prostredníctvom Švédskej štátnej správy ciest (50 %) a Švédskej štátnej správy železníc (50 %) ⁽²⁰⁾.
- (66) Na základe dohody o konzorciu a jej dodatočného protokolu z 27. januára 1992 (ďalej len „dohoda o konzorciu“) spoločnosti A/S Øresund a SVEDAB založili konzorcium (t. j. Øresundsbros Konsortiet I/S) ⁽²¹⁾ a stanovili jeho vlastnícku štruktúru. Dohoda o konzorciu nadobudla platnosť po schválení dánskou a švédskou vládou 13. februára 1992. V súlade s medzivládnu dohodou sa v dohode o konzorciu stanovuje, že konzorcium je vlastníkom a zodpovedá za plánovanie, návrh projektu, financovanie, výstavbu, prevádzku a údržbu pevného spojenia a ďalšie súvisiace činnosti ⁽²²⁾. Spoločnosti A/S Øresund a SVEDAB vlastnia po 50 % všetkých aktív konzorcia a všetkých jeho práv ⁽²³⁾. Zisky aj straty vyplývajúce z činností konzorcia si rovnocenne delia dve partnerské spoločnosti, A/S Øresund a SVEDAB. Vo vzťahu k akejkolvek tretej strane sú spoločnosti A/S Øresund a SVEDAB spoločne a nerozdielne zodpovedné za záväzky konzorcia ⁽²⁴⁾.

⁽¹⁷⁾ Riksdagsskrivelse 1990/91:379.

⁽¹⁸⁾ Zákon o výstavbe bol spoločne so zákonom o výstavbe pevného spojenia cez Storebælt (konsolidovaný zákon č. 260 zo 4. mája 1998) nahradený zákonom č. 588 z 24. júna 2005, ktorý sa týka spoločnosti Sund & Bælt Holding A/S.

⁽¹⁹⁾ V roku 2010 sa Švédska národná správa ciest (Vägverket) a Švédska národná správa železníc (Banverket) zlúčili do jedného subjektu Trafikverket (Švédska dopravná správa).

⁽²⁰⁾ S účinnosťou od 1. januára 2008 Švédska národná správa ciest a Švédska národná správa železníc na základe rozhodnutia švédskej vlády odovzdali mandát na vykonávanie vlastníckych práv k spoločnosti SVEDAB švédskemu ministerstvu podnikania, energetiky a komunikácií.

⁽²¹⁾ Založené pod názvom „Øresundskonsortiet“, s účinnosťou od januára 2000 pod zmeneným názvom „Øresundsbros Konsortiet“.

⁽²²⁾ Článok 10 medzivládnej dohody a článok 1 dohody o konzorciu.

⁽²³⁾ Článok 11 medzivládnej dohody a článok 3 dohody o konzorciu.

⁽²⁴⁾ Článok 11 medzivládnej dohody a článok 3 dohody o konzorciu.

- (67) Konzorcium sa nemôže zapájať do iných činností, ako sú činnosti súvisiace s pevným spojením, ako sa stanovuje v článku 1 dohody o konzorciu. Konzorcium nezodpovedá za výstavbu cestných a železničných vnútrozemských spojení s pevným spojením. Štáty delegovali danú úlohu na materské spoločnosti konzorcia, t. j., A/S Øresund a SVEDAB, ktoré zodpovedajú za plánovanie, návrh projektu, financovanie, výstavbu, prevádzku a údržbu uvedených spojení v príslušných krajinách ⁽²⁵⁾.
- (68) Ako už bolo objasnené v odôvodnení 48 rozhodnutia o začatí konania, formálne vyšetrovanie, a teda ani toto rozhodnutie, sa netýka opatrení v prospech spoločností A/S Øresund a SVEDAB, ktoré súvisia s financovaním cestných a železničných vnútrozemských spojení. V rozhodnutí z roku 2014 dospela Komisia k záveru, že uvedené opatrenia nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, a v rozsudku vo veci Øresund zamietol Všeobecný súd žalobu o neplatnosť rozhodnutia podanú sťažovateľom na uvedené opatrenia. Komisia konštatuje, že v tomto sa zmysle sťažovateľ neodvolal proti rozsudku vo veci Øresund.

2.1.2. Model financovania pevného spojenia

- (69) Článok 1 medzivládnej dohody sa týka pevného spojenia „financovaného z mýta“. V článku 14 medzivládnej dohody sa stanovuje aj to, že náklady na návrh projektu a iné prípravy pevného spojenia, ako aj na jeho výstavbu, údržbu a prevádzku, plne hradí konzorcium z poplatkov používateľov. V článku 14 sa ďalej uvádza dohoda Dánska a Švédska na tom, že na činnosti konzorcia by sa nemali poskytovať žiadne subvencie z rozpočtov príslušných štátov.
- (70) V článku 4 ods. 6 dohody o konzorciu sa v zásade stanovuje, že z mýta, ktoré sa vyberie od používateľov pevného spojenia, sa budú hradí náklady na plánovanie, návrh projektu, výstavbu, prevádzku a údržbu pevného spojenia. Konzorcium určí výšku mýta a zodpovedá za jeho výber v súlade so zásadami dohodnutými medzi švédskou a dánskou vládou. Ako sa uvádza v prípravných poznámkach k zákonu o výstavbe ⁽²⁶⁾ (ďalej len „prípravné poznámky k zákonu o výstavbe“) a vo vládnom návrhu zákona 1990/91:158, príjmy z cestných a železničných poplatkov vybrané konzorciom na použitie na pevné spojenie sú určené aj na financovanie cestného a železničného vnútrozemského spojenia. V praxi sa to deje prostredníctvom vyplácania dividend konzorciom materským spoločnostiam.
- (71) Financovanie mýtom zahŕňa poplatky používateľov za používanie mýtnej cesty a poplatky hradené úradmi Trafikverket (ďalej len „Švédska dopravná správa“) a Banedanmark (ďalej len „Dánska štátna železničná správa“) za používanie železničnej trate Øresund. Švédska dopravná správa a Dánska štátna železničná správa platia konzorciu pevne stanovenú ročnú sumu uvedenú v dodatočnom protokole k medzivládnej dohode, ktorá dosahuje výšku 150 miliónov DKK (20,10 milióna EUR ⁽²⁷⁾) ⁽²⁸⁾ ⁽²⁹⁾ pre každú z nich a je upravená v súlade so všeobecným vývojom cien.
- (72) Prípravné poznámky k zákonu o výstavbe obsahujú odhad nákladov na plánovanie, návrh projektu a výstavbu pevného spojenia vo výške 11,7 miliardy DKK ⁽³⁰⁾ (1,57 miliardy EUR) a dánskeho cestného a železničného vnútrozemského spojenia vo výške 3,2 miliardy DKK (0,43 miliardy EUR). Vládný návrh zákona 1990/91:158 obsahuje rozsah nákladov na pevné spojenie vo výške 10 až 12 miliárd SEK ⁽³¹⁾ (1,33 miliardy EUR až 1,60 miliardy EUR) ⁽³²⁾ a maximálnu výšku nákladov na vnútrozemské spojenie na úrovni 1,9 miliardy SEK (0,25 miliardy EUR). Vo vládnom návrhu zákona 1990/91:158 sa stanovuje, že najnižšia hodnota rozsahu zodpovedá švédskemu odhadu a najvyššia hodnota dánskemu odhadu. K týmto sumám sa mali pripočítvať náklady na financovanie. Pevné

⁽²⁵⁾ Článok 2 ods. 5 dohody o konzorciu.

⁽²⁶⁾ Návrh zákona o výstavbe pevného spojenia cez Øresund, LFF1990-1991.2.178, predložil 2. mája 1991 dánsky minister dopravy.

⁽²⁷⁾ Dánsko vykonáva politiku pevného výmenného kurzu dánskej koruny (DKK) za euro na úrovni 1 EUR = 7,46038 DKK. Tento výmenný kurz sa uplatňuje v celom tomto rozhodnutí pri výpočte približného ekvivalentu EUR k DKK.

⁽²⁸⁾ Cenová úroveň k 1. januáru 1991.

⁽²⁹⁾ Odsek 4 dodatočného protokolu k medzivládnej dohode.

⁽³⁰⁾ Cenová úroveň z roku 1990.

⁽³¹⁾ Cenová úroveň z roku 1990.

⁽³²⁾ Podľa Eurostatu dosiahol priemerný výmenný kurz ECU a švédskej koruny v roku 1990 výšku 1 ECU = 7,5205 SEK. Tento výmenný kurz sa uplatňuje pri výpočte približného ekvivalentu EUR k SEK.

spojenie bolo čiastočne spolufinancované Úniou prostredníctvom grantu vo výške 127 miliónov EUR v rámci siete TEN-T. Po dokončení pevného spojenia v roku 2000 dosiahli čisté úročené úvery konzorcia celkovú výšku 19,6 miliardy DKK ⁽³³⁾ (2,63 miliardy EUR). Štáty vysvetlili, že od otvorenia pevného spojenia príjmy vždy prevyšovali prevádzkové náklady a prevádzka pevného spojenia nebola financovaná na dlh.

- (73) Pri založení konzorcia jeho materské spoločnosti poskytli počiatočný kapitál v celkovej výške 50 miliónov DKK (6,70 milióna EUR) podľa článku 4 ods. 1 dohody o konzorciu a ako sa stanovuje v článku 11 medzivládnej dohody. V článku 11 medzivládnej dohody sa okrem toho stanovuje, že konzorcium získa úvery na financovanie pevného spojenia, a v článku 12 medzivládnej dohody sa stanovuje, že štáty „spoločne a nerozdielne ručia za záväzky vyplývajúce z úverov [konzorcia] a ďalšie finančné nástroje použité na financovanie“. To sa odráža v článku 4 ods. 3 dohody o konzorciu, v ktorom sa stanovuje, že kapitálové požiadavky konzorcia sa „uspokoja získaním úverov alebo emitovaním finančných nástrojov na otvorenom trhu so zárukou vo forme švédskych a dánskych vládnych záruk“.
- (74) Konzorcium si vzalo úvery, keďže jeho potreby likvidity sa vo fáze plánovania a výstavby zvýšili. Dlh sa pravidelne refinancuje s cieľom, ako vysvetlili štáty, zníženia celkových nákladov na financovanie. Konzorcium uzavrelo viacero druhov finančných transakcií: dlhopisy v rámci niektorých dlhopisových programov (odôvodnenia 75 až 78), individuálne úvery (odôvodnenie 79), úverové nástroje (odôvodnenie 80) a deriváty (odôvodnenia 81 až 83). Každá z uvedených transakcií má vlastný dátum splatnosti.
- (75) Konzorcium zaviedlo dva štandardné dlhopisové programy pre strednodobé zmenky, jeden zameraný na európsky dlhopisový trh (ďalej len „program EMTN“) a druhý zameraný na švédsky dlhopisový trh (ďalej len „švédsky program MTN“). Prostredníctvom uvedených dlhopisových programov MTN konzorcium získalo väčšinu svojho kapitálu. Štáty vysvetlili, že hlavným prínosom dlhopisových programov je to, že konzorcium môže emitovať viacero dlhových nástrojov v rámci jedného programu časovo a nákladovo efektívnym spôsobom. Dlhopisové programy pozostávajú zo série dokumentov vrátane informačného memoranda ⁽³⁴⁾, ktoré predstavuje ústredný programový dokument. Zavedenie dlhopisového programu samo osebe neznamená vznik dlhu. Je totiž možné mať dlhopisový program bez akýchkoľvek podkladových dlhopisov. Dlh vzniká až po emitovaní dlhopisov investorom.
- (76) Prvým dlhopisovým programom konzorcia bol program EMTN zriadený 21. septembra 1995, ktorý sa každoročne aktualizoval. Štáty vysvetlili, že uvedené aktualizácie sa vykonávajú s cieľom zohľadniť rizikové faktory a dodať na trh správne informácie o konzorciu, jeho vedení, niektorých dôležitých udalostiach atď. Uvedené aktualizácie sa vyžadujú v rámci plnenia informačných povinností voči finančným trhom. Maximálna celková základná výška programu EMTN sa zvýšila z 1 miliardy USD (0,76 miliardy EUR) ⁽³⁵⁾ na 2 miliardy USD (2,17 miliardy EUR) ⁽³⁶⁾ v roku 2000 a na 3 miliardy USD (2,41 miliardy EUR) ⁽³⁷⁾ v roku 2004.

⁽³³⁾ Náklady na výstavbu a financovanie pevného spojenia vykázané ako čistý dlh v cenách z roku 2000.

⁽³⁴⁾ V informačnom memorande sa opisuje program vrátane podmienok, ktoré sa budú uplatňovať na dlhové nástroje emitované v rámci programu, a uvádzajú sa aj opisné informácie o emitentovi (v tomto prípade konzorcium).

⁽³⁵⁾ Podľa Eurostatu dosiahol priemerný výmenný kurz ECU a amerického dolára v roku 1995 výšku 1 ECU = 1,3080 USD (zdroj: Eurostat). Tento výmenný kurz sa uplatňuje pri výpočte približného ekvivalentu EUR k USD.

⁽³⁶⁾ Podľa Eurostatu dosiahol priemerný výmenný kurz eura a amerického dolára v roku 2000 výšku 1 EUR = 0,9236 USD. Tento výmenný kurz sa uplatňuje pri výpočte približného ekvivalentu EUR k USD.

⁽³⁷⁾ Podľa Eurostatu dosiahol priemerný výmenný kurz eura a amerického dolára v roku 2004 výšku 1 EUR = 1,2439 USD. Tento výmenný kurz sa uplatňuje pri výpočte približného ekvivalentu EUR k USD.

- (77) Švédsky program MTN, v rámci ktorého si mohlo konzorcium vziať úvery vo švédskych korunách v súhrnnej základnej výške 3 miliardy SEK (0,35 miliardy EUR) ⁽³⁸⁾, bol zavedený 2. decembra 1996. Švédsky program MTN sa aktualizuje na báze *ad hoc*. Aktualizácie ⁽³⁹⁾ zahŕňajú napríklad pridanie emitujúcich úverových inštitúcií v rámci programu alebo nárok konzorcia na emitovanie úverov v eurách namiesto koruny. Súhrnná základná výška švédskeho programu MTN bola pri dvoch príležitostiach aktualizovaná a od roku 2000 dosahuje výšku 10 miliárd SEK (1,17 miliardy EUR) ⁽⁴⁰⁾.
- (78) Konzorcium získalo dlhopisy v rámci tohto programu EMTN a švédskeho programu MTN na financovanie a refinancovanie nákladov na plánovanie a výstavbu pevného spojenia. Keď dlhopis v rámci programu EMTN alebo švédskeho programu MTN nadobudne splatnosť a musí sa refinancovať, začne sa proces vzniku a s bankou sa dohodnú podmienky týkajúce sa konkrétnych podrobností daného dlhopisu, ktoré sa stanovujú v dokumente o cenotvorbe pre daný dlhopis (výška, úroková miera, podrobnosti o platbe atď.).
- (79) Ako sa stanovuje v odôvodnení 74, konzorcium takisto priamo získalo viaceré úvery aj mimo uvedených programov MTN. Najmä počas fázy výstavby pevného spojenia získalo konzorcium viacero úverov z Európskej investičnej banky (ďalej len „EIB“) prostredníctvom uzavretia finančných zmlúv, ktoré obsahujú podmienky úveru, a úvery aj priamo od súkromných veriteľov prostredníctvom uzavretia samostatných úverových zmlúv.
- (80) Okrem toho malo konzorcium úverové nástroje od niektorých bánk na účely jednodňových platieb a krátkodobých zmien likvidity. Tieto úverové nástroje boli zriadené v roku 1994 a obnovujú sa každé štyri roky.
- (81) A napokon sa úvery zvyčajne, nie však nevyhnutne, kombinujú s derivátovou transakciou s cieľom prerozdeliť a znížiť finančné riziko úveru (napríklad úrokové expozície alebo menové riziká) alebo optimalizovať celé portfólio finančných transakcií. Takéto nástroje, najmä transakcie so swapmi, sa uzatvárajú medzi konzorciom a príslušnými bankami ponúkajúcimi tieto finančné produkty. Derivátová transakcia sa zvyčajne uzatvára s tou istou bankou, ktorá zabezpečila úver, ale nie je to povinné.
- (82) S cieľom uzavrieť takúto transakciu sa s každou protistranou podpíše rámcová zmluva Medzinárodnej asociácie pre swapy a deriváty (ďalej len „ISDA“) (ďalej len „rámcová zmluva ISDA“). Rámcová zmluva ISDA je rámcová zmluva vydaná ISDA. Rámec pozostáva zo štandardnej základnej dokumentácie, ktorou sa zabezpečuje, aby sa na všetky transakcie medzi konzorciom a konkrétnou bankovou protistranou vzťahovala tá istá dokumentácia a aby sa na všetky transakcie vzťahovalo vzájomné započítanie v prípade, ak sa strana stane nesolventnou alebo inak platobne neschopnou.
- (83) Konzorcium uzavrelo s niektorými bankami aj globálne hlavné dohody o spätnom odkúpení s cieľom uzavrieť transakcie o spätnom odkúpení ⁽⁴¹⁾, a to najmä na použitie ako kolaterálu pri derivátových transakciách. Podľa takýchto dohôd však neboli uzavreté žiadne transakcie, takže tieto dohody sa nikdy nevyužili.

2.2. Opis údajných opatrení pomoci

- (84) Ako sa uvádza v odôvodnení 50 rozhodnutia o začatí konania, formálne vyšetrovacie konanie sa týka týchto opatrení prijatých na financovanie výstavby a prevádzky pevného pripojenia: i) štátnych záruk poskytnutých Švédskom a Dánskom na úvery a finančné nástroje konzorcia; ii) dánskych pravidiel platných pre konzorcium v oblasti prenosu strát do budúcich období; a iii) dánskych pravidiel platných pre konzorcium v oblasti odpisovania aktív. V oddiele 2.2.1 sa podrobnejšie rozoberá bod i) a v oddiele 2.2.2 body ii) a iii). Ako sa uvádza v odôvodnení 51 rozhodnutia o začatí konania, formálne vyšetrovacie konanie sa netýka ostatných možných opatrení poskytnutých

⁽³⁸⁾ Podľa Eurostatu dosiahol priemerný výmenný kurz ECU a švédskej koruny v roku 1996 výšku 1 ECU = 8,5147 SEK. Tento výmenný kurz sa uplatňuje pri výpočte približného ekvivalentu EUR k SEK.

⁽³⁹⁾ Vykonané napríklad prostredníctvom doplnkovej dohody z 22. septembra 1998 a doplnkovej dohody z 3. februára 2000.

⁽⁴⁰⁾ Takisto bolo možné emitovať úvery v eurách až do zodpovedajúcej maximálnej výšky.

⁽⁴¹⁾ Dohoda o spätnom odkúpení je druh finančnej transakcie, v ktorej dlžník predáva finančné zabezpečenie veriteľovi výmenou za hotovosť prostredníctvom súčasnej dohody o odkúpení v krátkom čase.

Dánskom alebo Švédskom konzorciu, A/S Øresund, SVEDAB, Sund & Bælt, prípadne akejkolvek inej súvisiacej spoločnosti. V odôvodnení 48 rozhodnutia o začatí konania sa objasnilo, že opatrenia v prospech spoločností SVEDAB a A/S Øresund týkajúce sa financovania cestných a železničných vnútrozemských pripojení nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

2.2.1. Model štátnych záruk

2.2.1.1. Právne usporiadanie modelu štátnych záruk

- (85) Podľa článku 12 medzivládnej dohody sa štáty dohodli, že sa spoločne a nerozdielne zaručia za všetky úvery a ďalšie finančné nástroje konzorcia na financovanie pevného spojenia. V dodatočnom protokole k medzivládnej dohode sa stanovuje, že uvedené dohody o zárukách by sa mali poskytnúť bez účtovania poplatku za záruku⁽⁴²⁾. Na účely tohto rozhodnutia Komisia používa pojem „model štátnych záruk“ na označenie celkového mechanizmu pozostávajúceho zo spoločného a z nerozdielného ručiteľského záväzku týkajúceho sa štátnej záruky vyplývajúceho z článku 12 medzivládnej dohody, transponovaný do dánskych a švédskych právnych predpisov (pozri ďalej odôvodnenia 86 až 90), zo správy tohto záväzku Dánskou národnou bankou a Švédskym úradom pre štátny dlh (pozri ďalej odôvodnenia 91 až 102) a z vykonávania tohto záväzku prostredníctvom osobitných dohôd o zárukách, ktoré sa týkajú napríklad dlhopisových programov a individuálnych úverov (pozri ďalej v odôvodneniach 103 až 116).
- (86) Ako sa opisuje v odôvodnení 63, spoločný a nerozdielny ručiteľský záväzok štátu voči úverom konzorcia vyplývajúci z medzivládnej dohody bol transponovaný do švédskych a dánskych vnútroštátnych právnych predpisov v roku 1991 prostredníctvom rozhodnutia švédskeho parlamentu a zákona o výstavbe.
- (87) V Dánsku bol spoločný a nerozdielny ručiteľský záväzok štátu voči pôžičkám konzorcia transponovaný do článku 8 zákona o výstavbe. Ten bol následne nahradený článkom 11 zákona č. 588 z 24. júna 2005⁽⁴³⁾ (ďalej len „zákon o spoločnosti Sund & Bælt“). Obe ustanovenia sú z vecnej stránky totožné a stanovuje sa v nich, že dánsky štát sa zaručí za záväzky týkajúce sa úverov a ďalšie finančné nástroje konzorcia použité na financovanie pevného spojenia⁽⁴⁴⁾.
- (88) V prípravných poznámkach k zákonu o výstavbe sa stanovuje, že podľa článku 8 zákona o výstavbe dánsky štát ručí za splátky úrokov a istiny a ďalšie záväzky vyplývajúce z úverov a finančných nástrojov, ktoré konzorcium používa na financovanie pevného spojenia. V týchto prípravných poznámkach sa podrobnejšie objasňuje, že základným východiskom článku 8 zákona o výstavbe je článok 12 medzivládnej dohody, v ktorom sa uvádza, že štáty spoločne a nerozdielne ručia za uvedené záväzky a preberajú spoločnú zodpovednosť. V prípravných poznámkach sa ďalej uvádza, že nebolo zámerom štátov pri rozhodovaní o organizačnej štruktúre (odôvodnenie 62) obmedziť svoju zodpovednosť ako ekonomických ručiteľov financovania pevného spojenia.

⁽⁴²⁾ V odseku 1 dodatočného protokolu k medzivládnej dohode sa stanovuje: „Dánsko a Švédsko sa dohodli na tom, že nebudú účtovať ani vyberať žiadne poplatky za záruku, ktorú od nich podniky prevzali za úvery a ďalšie finančné nástroje konzorcia použité na financovanie.“

⁽⁴³⁾ Zákon č. 588 z 24. júna 2005 o spoločnosti Sund and Bælt Holding A/S.

⁽⁴⁴⁾ Pôvodné znenie článku 8 zákona o výstavbe je: „Den danske stat garanterer for forpligtelser vedrørende konsortiets lån og andre finansielle instrumenter, som benyttes i forbindelse med finansieringen af Øresundsforbindingen“. Článok 11 zákona o spoločnosti Sund & Bælt znie takto: „Den danske stat garanterer for forpligtelser vedrørende Øre sundsbro Konsortiet I/S' lån og andre finansielle instrumenter, som benyttes i forbindelse med finansieringen af den faste forbindelse over Øresund.“

(89) Vo Švédsku sa článok 7 vládneho návrhu zákona 1990/91:158 prijatého rozhodnutím švédskeho parlamentu týka požiadavky, aby švédsky parlament povolil vláde alebo orgánu určenému vládou prevziať v mene švédskeho štátu spoločne a nerozdielne s dánskym štátom záruku za úvery a ďalšie finančné nástroje konzorcia, ktoré sa používajú na financovanie plánovania, návrhu projektu, výstavby a prevádzky pevného spojenia. Článok 4 vládneho návrhu zákona 1990/91:158 prijatého rozhodnutím švédskeho parlamentu sa týka navrhovanej organizačnej štruktúry a financovania pevného spojenia vrátane ručiteľského záväzku. Stanovuje sa v ňom, že konzorcium bude spočiatku potrebovať významné finančné prostriedky, ktoré by malo získať prostredníctvom úverov na trhu. Za takéto pôžičky budú spoločne a nerozdielne poskytovať ručiteľskú záruku štáty, to znamená, že oba štáty budú individuálne ručiť za celú sumu a budú mať právo voči sebe navzájom na regresnú náhradu polovice sumy. V článku 4 vládneho návrhu zákona 1990/91:158 prijatého rozhodnutím švédskeho parlamentu sa ďalej stanovuje, že takto by malo byť konzorcium schopné financovať pevné spojenie za priaznivých podmienok. Celková výška ručiteľských záruk týkajúcich sa pevného spojenia sa v čase jeho dokončenia odhadovala približne na 15 miliárd SEK (2,01 miliardy EUR) ⁽⁴⁵⁾ ⁽⁴⁶⁾ a obsahovala aj náklady na výstavbu a financovanie. Takisto sa konštatovalo, že v prípade projektov ako pevné spojenie s veľkými investíciami v priebehu viacerých rokov je mimoriadne náročné odhadnúť presnú sumu, keďže náklady na projekt v súčasných cenách závisia okrem iného od budúcich úrokových mier a všeobecných cenových trendov. Vláda preto zamýšľala oznámiť parlamentu predpokladaný pokrok projektu. Ďalej uviedla, že v prvých rokoch prevádzkovej fázy malo konzorcium negatívne výsledky, keďže príjmy z mýta nedokázali pokryť jeho náklady. Uvedený deficit uhradili buď holdingové spoločnosti prostredníctvom príspevkov, alebo konzorcium prostredníctvom úverov. Vo vládnom návrhu zákona 1990/91:158 sa stanovuje, že najlepším riešením bude, ak konzorcium získa potrebné finančné prostriedky samo na základe spoločnej a nerozdielnej ručiteľskej záruky štátov. Vzhľadom na to boli celkové ručiteľské záruky odhadnuté vo výške približne 1,8 miliardy SEK (0,24 miliardy EUR) ⁽⁴⁷⁾ ⁽⁴⁸⁾. Vláda v tejto súvislosti zamýšľala oznámiť parlamentu pokrok dosiahnutý v projekte.

(90) V dohode o konzorciu sa pripomína tento spoločný a nerozdielny ručiteľský záväzok štátu voči pôžičkám konzorcia. V článku 4 ods. 3 tejto dohody sa stanovuje: „Kapitálové požiadavky konzorcia týkajúce sa plánovania, návrhu projektu a výstavby [pevného spojenia] vrátane nákladov na financovanie, ako aj úhrady kapitálových požiadaviek vyplývajúcich z účtovných strát, ktoré by mali podľa očakávaní vzniknúť počas viacerých rokov po otvorení [pevného spojenia] pre dopravu, sa v súlade s podmienkami dohodnutými v [medzivládnej dohode] uspokojujú získaním úverov alebo emitovaním finančných nástrojov na otvorenom trhu so zabezpečením vo forme švédskych a dánskych vládnych záruk.“

2.2.1.2. Správa modelu štátnych záruk

(91) Vo Švédsku bola právomoc a povinnosť spoločne priradiť záruky za všetko financovanie, ktoré konzorcium potrebovalo na pevné spojenie, delegovaná na Riksgäldskontoret (ďalej len „Švédsky úrad pre štátny dlh“) rozhodnutiami švédskej vlády z 13. februára 1992 (K91/1443/3, K92/320/3), 1. apríla 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) a 23. júna 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3).

(92) Rozhodnutím švédskej vlády z 13. februára 1992 (K91/1443/3, K92/320/3) bola schválená dohoda o konzorciu.

⁽⁴⁵⁾ Podľa Eurostatu dosiahol priemerný výmenný kurz ECU a koruny v roku 1991 výšku 1 ECU = 7,4793 SEK. Tento výmenný kurz sa uplatňuje pri výpočte približného ekvivalentu EUR k SEK.

⁽⁴⁶⁾ Cenová úroveň z roku 1991.

⁽⁴⁷⁾ Pozri skôr v texte, poznámka pod čiarou č. 45.

⁽⁴⁸⁾ Cenová úroveň z roku 1991.

- (93) Rozhodnutím švédskej vlády z 1. apríla 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) bol Švédsky úrad pre štátny dlh poverený vydaním záruk spoločne a nerozdielne s dánskym štátom vo výške 600 miliónov SEK (65,78 milióna EUR) ⁽⁴⁹⁾ a 600 miliónov DKK (80,42 milióna EUR). Týkali sa financovania plánovania a návrhu projektu konzorcia.
- (94) Rozhodnutím švédskej vlády z 23. júna 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3) bol Švédsky úrad pre štátny dlh poverený záväzkom a oprávnením spravovať a vydávať záruky v mene švédskeho štátu a spoločne a nerozdielne s dánskym štátom hradiť všetky potreby konzorcia v oblasti financovania nákladov na plánovanie, návrh projektu, výstavbu a prevádzku pevného spojenia v súlade s medzivládnu dohodou. Rozhodnutie švédskej vlády z 23. júna 1994 nepodliehalo zmenám.
- (95) V Dánsku Nationalbanken (ďalej len „Dánska národná banka“) prijala príslušné delegovanie prostredníctvom zákona o výstavbe. Dlh verejnej správy v Dánsku spravuje Dánska národná banka v mene ministerstva financií na základe splnomocnenia. Preto platí, že keď sa na základe zákona o výstavbe poveruje dánske ministerstvo financií prevzatím (spoločne a nerozdielne so švédskym štátom) záruky v mene dánskeho štátu v oblasti financovania pevného spojenia, zároveň sa aj Dánska národná banka poveruje prevzatím tohto spoločného a nerozdielneho ručiteľského záväzku.
- (96) Ako sa uvádza v odôvodnení 30 rozhodnutia o začatí konania, Dánska národná banka a Švédsky úrad pre štátny dlh stanovujú všeobecný rámec politiky financovania konzorcia (pozri ďalej odôvodnenia 97 až 102) a dozerajú na vykonávanie modelu štátnych záruk, keď konzorcium podpíše nové úverové zmluvy alebo použije iné finančné nástroje na financovanie pevného spojenia (pozri ďalej odôvodnenia 103 až 116). V komentároch v reakcii na rozhodnutie o začatí konania ⁽⁵⁰⁾ štáty stanovili ďalšie podrobnosti o prvkoch, ktoré sú súčasťou ďalej uvedeného prehľadu.
- (97) Dňa 16. decembra 1997 podpísali Dánska národná banka, Švédsky úrad pre štátny dlh (v mene štátov) a konzorcium trojstrannú dohodu o spolupráci (ďalej len „dohoda o spolupráci z roku 1997“), ktorou sa regulujú niektoré dojednania zmluvných strán vrátane práva Dánskej národnej banky a Švédskeho úradu pre štátny dlh na regresnú náhradu voči konzorciu a oznamovacie a informačné povinnosti konzorcia voči nim (pozri ďalej odôvodnenie 99). Uvedená dohoda bola doplnená o dohodu medzi konzorciom a švédskym štátom (prostredníctvom Švédskeho úradu pre štátny dlh) uzavretú 23. októbra 2000 (pozri ďalej odôvodnenie 100). Dohoda o spolupráci z roku 1997 bola nahradená novou trojstrannou dohodou o spolupráci uzavretou 8. novembra 2004 (ďalej len „dohoda o spolupráci z roku 2004“) (pozri ďalej odôvodnenie 101). Uvedená dohoda bola doplnená o dohodu medzi konzorciom a švédskym štátom (prostredníctvom Švédskeho úradu pre štátny dlh) uzavretú 14. novembra 2012 (pozri ďalej odôvodnenie 102).
- (98) Dohody o spolupráci z rokov 1997 a 2004 obsahujú množstvo formálnych podmienok, práv a záväzkov zmluvných strán. Štáty vysvetlili, že uvedené praktické administratívne dojednania Švédskeho úradu pre štátny dlh a Dánskej národnej banky boli zavedené s cieľom dať štátom príležitosť monitorovať a ovplyvniť politiku financovania konzorcia a zabezpečiť, aby konzorcium neprekročilo svoj mandát a aby sa uplatňovala politika financovania, ktorou sa minimalizuje dlhodobé riziko štátov. Podľa štátov sa daným mechanizmom ďalej zabezpečilo, aby pomoc poskytnutá konzorciu nepresahovala rámec toho, čo je nevyhnutné.

⁽⁴⁹⁾ Podľa Eurostatu dosiahol priemerný výmenný kurz ECU a švédskej koruny v roku 1993 výšku 1 ECU = 9,1215 SEK. Tento výmenný kurz sa uplatňuje pri výpočte približného ekvivalentu EUR k SEK.

⁽⁵⁰⁾ Komentáre štátov v reakcii na rozhodnutie o začatí konania sa týkajú aj informácií poskytnutých švédskymi a dánskymi orgánmi v rozhodnutiach SA.36558, SA.36662, SA.51262 a SA.52617 pred notifikovaním štátov o formálnom vyšetrovaní konaní.

- (99) V dohode o spolupráci z roku 1997 sa stanovuje, že Dánska národná banka a Švédsky úrad pre štátny dlh zamýšľajú obmedziť svoje právo na regresnú náhradu voči konzorciu v prípade aktivácie záruk, čiže nevyužiť ho proti materským spoločnostiam. Obsahuje plán splatenia, ktorý sa môže z času na čas upraviť, rizikové limity pre investovanie likvidity a derivátové transakcie konzorcia a stanovujú sa v ňom určité informačné a oznamovacie povinnosti. V danej dohode sa stanovujú aj niektoré podrobnosti o pôžičkách a derivátových transakciách, ktoré sú zaručené štátmi. Konzorcium získa súhlas Dánskej národnej banky a Švédskeho úradu pre štátny dlh so všetkými svojimi transakciami, ako sú úvery a rámcové zmluvy ISDA. Konzorcium neuzatvára transakcie s protistranami, ktoré nezískali predchádzajúci súhlas Dánskej národnej banky a Švédskeho úradu pre štátny dlh. Konzorcium získa súhlas Dánskej národnej banky a Švédskeho úradu pre štátny dlh so všetkou zmluvnou dokumentáciou, ktorá sa týka jeho pôžičiek. Dánska národná banka a Švédsky úrad pre štátny dlh posúdia, či jednotlivé dohody sú alebo sa môžu stať dôležité pre rozsah spoločného a nerozdielného ručiteľského záväzku štátu, ako aj ich riziko a všetky ostatné okolnosti, ktoré môžu ovplyvniť ručiteľský záväzok alebo poskytovateľov záruk.
- (100) V doplnkovej dohode z októbra 2000 uzavretej medzi konzorciom a švédskym štátom sa vymedzujú usmernenia pre štátom zaručené pôžičky konzorcia a riadenie portfólia a stanovuje sa, že ak konzorcium tieto usmernenia dodrží, jednotlivé transakcie nebude musieť pred ich uzavretím konzorciom schvaľovať Švédsky úrad pre štátny dlh. V prípade transakcií, pri ktorých môže byť súlad s usmerneniami nejednoznačný, by sa malo konzorcium najskôr obrátiť na Švédsky úrad pre štátny dlh a vysvetliť, prečo sa môžu dané transakcie považovať za transakcie, na ktoré sa vzťahuje dohoda.
- (101) Dohoda o spolupráci z roku 2004 obsahuje niektoré záväzky a riziká týkajúce sa finančného riadenia konzorcia. Konzorcium má zavedenú finančnú politiku, ktorá obsahuje usmernenia a pravidlá pre oblasti finančného riadenia a riadenia finančného rizika. Finančnú politiku a finančnú stratégiu prijíma každý rok predstavenstvo konzorcia, ktoré prihliadne na pripomienky Dánskej národnej banky a Švédskeho úradu pre štátny dlh. Dohoda o spolupráci z roku 2004 obsahuje oddiel o informačnej a oznamovacej povinnosti, pripomína sa v nej právo Dánskej národnej banky a Švédskeho úradu pre štátny dlh na regresnú náhradu a povinnosť konzorcia získať súhlas so všetkou zmluvnou dokumentáciou, ktorá sa týka jeho pôžičiek, ako aj jeho uzatvárania rámcových zmlúv ISDA a potreby písomného súhlasu Dánskej národnej banky a Švédskeho úradu pre štátny dlh so zmenou podmienok zaručenej transakcie. V prípade, ak konzorcium uzavrie transakcie, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti usmernení uvedených vo finančnej politike konzorcia, majú Dánska národná banka a Švédsky úrad pre štátny dlh spoločné a nerozdielne právo požiadať konzorcium, aby v rámci svojho finančného riadenia transakcie zrušilo, postupne od nich odstúpilo alebo sa zdržalo ich uzavretia. Konzorcium okrem toho vypracuje a neustále aktualizuje plán dlhodobého rozvoja finančných záväzkov konzorcia vrátane plánovaného splatenia a dividend.
- (102) V doplnkovej dohode z novembra 2012 uzavretej medzi konzorciom a švédskym štátom sa stanovuje, že ak konzorcium dodržiava svoju finančnú politiku v zmysle dohody o spolupráci z roku 2004, jednotlivé transakcie nemusia pred ich uzavretím konzorciom schvaľovať Švédsky úrad pre štátny dlh. V prípade ostatných transakcií, ktoré nie sú v súlade s finančnou politikou, by malo konzorcium získať písomný súhlas Švédskeho úradu pre štátny dlh s cieľom zabezpečiť, aby sa na konkrétnu transakciu vzťahoval spoločný a nerozdielny ručiteľský záväzok štátu.

2.2.1.3. Vykonávanie modelu štátnych záruk

- (103) Komisia najskôr opíše vykonávanie modelu štátnych záruk, ako sa uplatňoval až do rozsudku vo veci Øresund z 19. septembra 2018 (pozri ďalej odôvodnenia 104 až 115). V odôvodnení 116 sa uvádzajú ďalšie podrobnosti o období po ňom.

- (104) V období pred vynesením rozsudku vo veci Øresund za všetky dlhové nástroje (napríklad dlhopisy) emitované v rámci programu EMTN ⁽⁵¹⁾ ručili štáty. Formalizovalo sa to v podobe záručnej listiny podpísanej štátmi 21. septembra 1995 v rámci programu EMTN zavedeného v rovnaký deň. Svojím podpisom sa štáty spoločne a nerozdielne zaručili držiteľom nástrojov, že ak konzorcium z akéhokoľvek dôvodu nezaplatí v termíne akúkoľvek splatnú zaručenú sumu, štáty do štyroch pracovných dní od písomnej požiadavky držiteľa doručenej štátom a konzorciu bezpodmienečne danú sumu uhradia. Záručná listina tvorila neoddeliteľnú súčasť informačného memoranda. Záručná listina podpísaná 21. septembra 1995 neobsahovala priamy odkaz na medzivládnu dohodu ani následné vykonávacie právne predpisy, v programe EMTN sa však uznalo vytvorenie konzorcia podľa medzivládnej dohody.
- (105) V následných aktualizáciách programu EMTN sa odkazuje aj na záručnú listinu z 21. septembra 1995 a platnosť danej záručnej listiny bola potvrdená štátmi v listoch z 10. februára 2000. Dňa 22. mája 2001 bola podpísaná nová záručná listina z dôvodu aktualizácie programu EMTN, ktorá bola vydaná v rovnaký deň. Záručná listina podpísaná štátmi 22. mája 2001 obsahovala v podstate rovnaké podmienky ako záručná listina podpísaná štátmi 21. septembra 1995. Všetky následné ročné aktualizácie programu EMTN sa týkali danej záručnej listiny z 22. mája 2001.
- (106) Zakaždým, keď konzorcium emitovalo dlhopisy v rámci programu EMTN, Dánska národná banka a Švédsky úrad pre štátny dlh potvrdili, že na uvedené dlhopisy sa vzťahuje záručná listina. Záručná listina z 21. septembra 1995 sa vzťahovala na dlhopisy v rámci programu EMTN do roku 2000, zatiaľ čo záručná listina z 22. mája 2001 sa vzťahovala na dlhopisy v rámci programu EMTN z roku 2001.
- (107) Štáty vysvetlili, že to znamená, že Dánska národná banka a Švédsky úrad pre štátny dlh nevydali konkrétnu záruku pre každý jednotlivý dlhopis, ale odsúhlasením cenových podmienok daného úveru a potvrdením ich prijatia potvrdili, že už vydaná záručná listina sa týka jednotlivých dlhopisov v rámci programu EMTN.
- (108) Na dlhopisy emitované v rámci švédskeho programu MTN sa takisto vzťahovala záruka štátov. Záručná listina bola vydaná 2. decembra 1996 v prospech držiteľov dlhových nástrojov emitovaných v rámci švédskeho programu MTN. Na jednotlivé dlhopisy emitované v rámci švédskeho programu MTN sa vzťahovala daná dohoda o zárukách. Vo švédskom programe MTN sa odkazovalo na medzivládnu dohodu. Zakaždým, keď bol v rámci švédskeho programu MTN emitovaný konkrétny dlhopis, Dánska národná banka a Švédsky úrad pre štátny dlh ho schválili bez toho, aby výslovne uviedli záručnú listinu, ktorá sa na konkrétny dlhopis vzťahuje.
- (109) V prípade samostatných úverových zmlúv, akými sú zmluvy od EIB, konzorcium podpísalo finančné zmluvy s finančnou inštitúciou. Ku každej finančnej zmluve bol priložený dokument o dohode o zárukách. Uvedené dohody o zárukách medzi štátmi a finančnými inštitúciami sa týkali celého úverového nástroja podľa príslušnej finančnej zmluvy. V dohode o zárukách sa odkazovalo na medzivládnu dohodu. Posledná dohoda o zárukách týkajúca sa úverov EIB bola uzavretá medzi Švédskom a Dánskom 22. októbra 2001.
- (110) Konzorcium získalo tiež úvery priamo od súkromných veriteľov uzavretím samostatných úverových zmlúv. Všetky uvedené úvery zaručili štáty na základe jednotlivých dohôd o zárukách a v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z medzivládnej dohody a dohody o konzorciu.

⁽⁵¹⁾ „Program“ je program emitovania dlhových nástrojov zavedených konzorciom.

- (111) V prípade úverových nástrojov, ktoré uzavrelo konzorcium s bankou na účely jednodňových platieb a krátkodobých zmien likvidity, Dánsko a Švédsko uzavrelo novú dohodu o zárukách pre každé refinancovanie. Tieto úverové nástroje boli zriadené v roku 1994 a obnovujú sa každé štyri roky. V uvedených dohodách o zárukách sa odkazovalo na medzivládnu dohodu, zákon o výstavbe, rozhodnutie švédskeho parlamentu a rozhodnutia vlád z 1. apríla 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) a 23. júna 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3).
- (112) Okrem toho bola ku každej rámcovej zmluve ISDA priložená dohoda o zárukách medzi Švédskym úradom pre štátny dlh, Dánskou národnou bankou a príslušnou protistranou o vykonávaní medzivládnej dohody, zákona o výstavbe, rozhodnutia švédskeho parlamentu a rozhodnutí vlád z 1. apríla 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) a 23. júna 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3). Daná dohoda o zárukách sa týkala jednotlivých transakcií v rámci rámcovej zmluvy ISDA. Švédsky úrad pre štátny dlh a Dánska národná banka nevydali jednotlivé dohody o zárukách na transakčnej úrovni a osobitne nepotvrdili, že sa uplatňuje záruka spojená s rámcovou zmluvou ISDA.
- (113) A napokon bola ku globálnym hlavným dohodám o spätnom odkúpení priložená aj dohoda o zárukách medzi Švédskym úradom pre štátny dlh, Dánskou národnou bankou a príslušnou protistranou o vykonávaní medzivládnej dohody, zákona o výstavbe, rozhodnutia švédskeho parlamentu a rozhodnutí vlád z 1. apríla 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) a 23. júna 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3). Ako sa uvádza v odôvodnení 83, podľa takýchto dohôd, a teda ani podľa jednotlivých dohôd o zárukách, neboli uzavreté žiadne transakcie.
- (114) V rôznych dohodách o zárukách sa stanovujú priamo uplatniteľné a všeobecné záväzky Švédska a Dánska a radia sa *pari passu* so všetkými ostatnými nezabezpečenými nepodriadenými záväzkami a zadlženosťou Švédskeho úradu pre štátny dlh a Dánskej národnej banky. Dohody o zárukách sú nepodmienené; investori nie sú povinní snažiť sa o vymożenie pohľadávky od konzorcia, ale môžu riešiť neplnenie pohľadávok so Švédskym úradom pre štátny dlh a Dánskou národnou bankou.
- (115) Záruky sú trvajúce, ale fakticky obmedzené na obdobie úveru alebo transakciu, ktorú záruka zabezpečuje. Ak sa v rámci rámcovej zmluvy neuzatvoria žiadne transakcie, napríklad s niektorou protistranou, daná protistrana nemá napriek existencii záruky pohľadávku voči Švédskeму úradu pre štátny dlh ani Dánskej národnej banke; záruka sa teda môže týkať iba skutočného dlhu konzorcia, až kým nie je v plnej výške splatený.
- (116) Pokiaľ ide o obdobie po rozsudku vo veci Øresund, štáty informovali Komisiu, že nebol vydaný žiadny ďalší štátom zaručený dlh. Posledné štátom zaručené refinancovanie sa teda uskutočnilo 24. augusta 2018. Je to tak preto, lebo predstavenstvo konzorcia sa rozhodlo v maximálnej možnej miere sa vyhnúť štátom zaručeným pôžičkám v období do konečného rozhodnutia Komisie. V prípade požadovaného refinancovania, ktoré bolo potrebné uskutočniť do konca roka 2020 na to, aby sa dalo vyhnúť automatickému refinancovaniu z existujúcich dohôd o zárukách, konzorcium iniciovalo zmeny ročnej aktualizácie programu EMTN v júni 2020. V záujme ponechania otvorených možností sa v príslušnej cenotvorbe programu už stanovuje, či sa bude ručiť za nástroje, ktoré sa majú emitovať.

2.2.2. Osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch

2.2.2.1. Dánsky režim dane z príjmov právnických osôb

- (117) V Dánsku sa daň z príjmov právnických osôb odvádza v súlade s dánskym zákonom o dani z príjmov právnických osôb⁽³²⁾. Ostatné pravidlá týkajúce sa dane z príjmov právnických osôb sa nachádzajú v iných dánskych aktoch, ako sú dánsky zákon o daňovom výmere⁽³³⁾, dánsky zákon o zdaňovaní príjmov a majetku⁽³⁴⁾ a dánsky zákon o daňových odpisoch⁽³⁵⁾. V dánskom zákone o daňovom výmere sa stanovujú pravidlá uplatňovania daňových zákonov jednotlivcom a spoločnostiam. V dánskom zákone o dani z príjmov právnických osôb sa stanovuje sadzba dane platná pre spoločnosti a podrobne uvádzajú pravidlá, ktoré sú osobitne relevantné pre zdaňovanie spoločností.

⁽³²⁾ Dánsky zákon o dani z príjmov právnických osôb Selskabsskatteloven.

⁽³³⁾ Dánsky zákon o daňovom výmere Ligningsloven.

⁽³⁴⁾ Dánsky zákon o zdaňovaní príjmov a majetku Statsskatteloven.

⁽³⁵⁾ Dánsky zákon o daňových odpisoch Afskrivningsloven.

V dánskom zákone o daňových odpisoch sa stanovujú pravidlá týkajúce sa odpisovania aktív používaných na obchodné účely.

- (118) Právne subjekty, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb, sú uvedené v článku 1 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb. V dánskom režime dane z príjmov právnických osôb sa rozlišuje medzi zdaňovaním samostatných subjektov a zdaňovaním transparentných subjektov. Vo všeobecnosti platí, že dánska daň z príjmov právnických osôb sa vzťahuje iba na spoločnosti (t. j. samostatné subjekty na daňové účely), keďže partnerstvá sa na daňové účely považujú za transparentné. Akciové spoločnosti, akou je A/S Øresund, dánsky partner v konzorciu, sú uvedené v článku 1 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb. Partnerstvá, akým je aj konzorcium, nie sú uvedené v článku 1 a na daňové účely sa považujú za transparentné subjekty. Znamená to, že dánske pravidlá daní príjmu právnických osôb sa uplatňujú iba na dánskeho partnera v konzorciu, A/S Øresund, a nie na konzorcium samotné. V článku 12.4 dohody o konzorciu sa potvrdzuje, že zisk alebo stratu konzorcia na daňové účely deklarujú spoločnosti A/S Øresund a SVEDAB.
- (119) Pre právne subjekty, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb, sa stanovujú pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch v dánskom zákone o daňovom výmere, dánskom zákone o dani z príjmov právnických osôb a dánskom zákone o daňových odpisoch.
- (120) V prípade partnerstva medzi spoločnosťami A/S Øresund a SVEDAB v konzorciu každý partner uznáva svoj 50 % podiel na zdaniteľnom príjme alebo strate partnerstva. Spoločnosť A/S Øresund, ktorá podlieha dánskej dani z príjmov právnických osôb, má právo na pomerné i) odpísanie na základe aktív partnerstva a ii) odpočítanie a prenos strát do budúcich období (na budúce odpočítanie) svojej časti strát partnerstva na stanovenie zdaniteľného príjmu.
- (121) Na stanovenie zdaniteľného príjmu (ďalej len „základ dane“) sa musí odkazovať v článku 4 dánskeho zákona o zdaňovaní príjmov a majetku. V tomto paragrafe sa uvádza zoznam položiek, ktoré predstavujú zdaniteľný príjem. Je všeobecne naformulovaný a obsahuje takmer všetky príjmy, či už základné, alebo dodatočné, a bez ohľadu na to, či ide o peňažné príjmy alebo príjmy v peňažnom vyjadrení. Zdaniteľný hrubý príjem sa vypočítava zo všetkých príjmov. Vo všeobecnosti sa na účely odpočítania výdavkov alebo kompenzácie strát z jedného zdroja príjmov ziskmi z iného zdroja príjmov alebo na účely prenosu strát do budúcich období nevzťahuje žiadny pravidelný systém ani systém košov.
- (122) Vo všeobecnosti je účet ziskov a strát vo výročnej správe počiatočným bodom na stanovenie zdaniteľného príjmu, hoci sa musí zostaviť samostatný účet ziskov a strát. Príjmy a výdavky sa vo všeobecnosti vykazujú na akruálnom princípe. V prípade príjmov to znamená, že príjem je zdaniteľný v roku, v ktorom získal daňový poplatník nárok na príjem. Výdavky sú bežne odpočítateľné v roku, v ktorom vznikla povinnosť ich vynaloženia.
- (123) Výdavky, ktoré vznikli pri nadobúdaní, zabezpečovaní alebo zachovávaní príjmov, sú odpočítateľné [článok 6 písm. a) dánskeho zákona o zdaňovaní príjmov a majetku]. Pravidlá zdaňovania príjmu právnických osôb umožňujú prenos daňových strát do budúcich období. Podmienky a obmedzenia pravidiel o prenose strát do budúcich období sa v príslušnom období (1991 – 2016) zmenili (pozri ďalej odôvodnenia 135 až 142). Prenos strát do minulých období nie je povolený.
- (124) Podľa dánskeho režimu dane z príjmov právnických osôb nemusí odpis odpočítaný na daňové účely zodpovedať odpisu uvedenému v ročnej účtovnej závierke. Sadzba a metóda odpisovania na daňové účely závisia od skupiny odpisovaných aktív (nehnuteľný majetok, zariadenia, stroje, vybavenie atď.).
- (125) V dánskych pravidlách daňových odpisov sa nepredpisuje povinná požiadavka na daňový odpis. V pravidlách dánskeho zákona o daňových odpisoch sa namiesto toho stanovuje maximálna výška ročného odpisu povolená na daňové účely. Vzhľadom na to môžu spoločnosti, ktoré podliehajú dani z príjmov právnických osôb v Dánsku, odložiť uplatnenie sadzieb pre odpisy na daňové účely bez straty práva na odpísanie. V prípade budov môže

k prvému odpisu dôjsť v roku nadobudnutia alebo roku, v ktorom sa dokončila výstavba. Odpisovateľné aktíva sú ohodnotené obstarávacou cenou na účely odpisovania.

- (126) V Dánsku sa digitálny režim podávania daňového priznania nazýva DIAS ⁽⁵⁶⁾ a je zavedený od roku 2014.
- (127) Vzhľadom na povinný spoločný daňový režim v Dánsku je spoločnosťou, ktorá riadi spoločnú daňovú skupinu (správcovská spoločnosť), tá spoločnosť, ktorá predloží informácie o zdaniteľnom príjme a daňových stratách za všetkých členov spoločnej daňovej skupiny. Jednotliví členovia spoločnej daňovej skupiny stále predkladajú vlastné daňové priznanie, ktoré obsahuje informácie o medzipodnikových transakciách. Keď správcovská spoločnosť podá daňové priznanie za daný daňový rok, ktoré obsahuje straty jedného člena alebo viacerých členov spoločnej daňovej skupiny, správcovská spoločnosť musí uviesť: zdaniteľný príjem (či už kladný, alebo záporný) za každého člena spoločnej daňovej skupiny, to znamená, že strata sa zaeviduje v roku, v ktorom vznikla; využitie vlastných strát prenesených do budúcich období každým členom; vyrovnanie medzi ziskovými a stratovými subjektmi za daný rok; využitie dostupných strát ostatných subjektov prenesených do budúcich období jednotlivými subjektmi (spoločné daňové straty); a zostávajúce daňové straty na konci daňového roka stanovené na člena spoločnej daňovej skupiny a za rok, v ktorom daňová strata vznikla. Princíp FIFO (first-in, first-out) existuje na využitie daňových strát, to znamená, že najstaršie straty sa musia využiť najskôr. Daňová strata prenesená do budúcich období, ktorú je možné využiť v danom daňovom roku, sa musí využiť v danom roku, inak prepadne ⁽⁵⁷⁾. Použitie strát prenesených do budúcich období v ročných daňových priznaniach spoločnosti je preto v podstate automatické.
- (128) V systéme DIAS existujú overovacie nástroje, ktorými sa zabezpečuje súlad zaevidovaných údajov s očakávaniami systému.
- (129) Zvyčajný termín ⁽⁵⁸⁾ podania daňového priznania je šesť mesiacov po skončení daňového roka ⁽⁵⁹⁾. Po podaní daňového priznania vydajú daňové orgány daňový výmer. Na vydanie daňového výmeru nie je pevne stanovený termín, keďže jeho vydanie závisí od podania daňového priznania. Výmer sa však bežne vydáva v priebehu októbra nasledujúceho roka, pričom konečné zúčtovanie sa má uskutočniť do 20. novembra. Daň, ktorú je potrebné zaplatiť, je už v podanom daňovom priznaní viditeľná. Daňový výmer znamená len prijatie údajov predložených v daňovom priznaní. Daňový výmer sa vytvorí automaticky v rozsahu, v ktorom sa môže následne zmeniť po vykonaní manuálneho auditu daňovými orgánmi.

2.2.2.2. Právne usporiadanie osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch

- (130) Ako sa uvádza v odôvodnení 84, formálne vyšetrovacie konanie, a teda aj toto rozhodnutie, sa týka osobitných dánskych pravidiel platných pre konzorcium, ktoré sa týkajú prenosu strát do budúcich období a odpisov. V rozhodnutí samotnom sa budú analyzovať osobitné dánske pravidlá týkajúce sa prenosu strát do budúcich období a odpisov vzhľadom na postavenie spoločnosti A/S Øresund ako partnera v konzorciu. Vlastné činnosti spoločnosti A/S Øresund, bez ohľadu na jej účasť v konzorciu, sa týkajú dánskeho cestného a železničného vnútrozemského spojenia a nepovažujú sa za štátnu pomoc (odôvodnenie 48 rozhodnutia o začatí konania); osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch, ako sa uplatňujú na vlastné činnosti spoločnosti A/S Øresund, preto nepatria do rozsahu pôsobnosti tohto rozhodnutia.
- (131) V odôvodnení 49 rozhodnutia o začatí konania sa odkazovalo aj na spoločný daňový režim so spoločnosťou Sund & Bælt. Keďže však Komisia v rozhodnutí z roku 2014 zistila, že opatrenie nepredstavuje štátnu pomoc, a v rozsudku vo veci Øresund Všeobecný súd potvrdil rozhodnutie z roku 2014, pokiaľ ide o uvedené opatrenie, spoločný daňový režim nie je súčasťou rozsahu formálneho vyšetrovacieho konania.

⁽⁵⁶⁾ Do roku 2014 sa daňové priznania podávali papierovo, ale uplatňovali sa rovnaké zásady.

⁽⁵⁷⁾ Podľa článku 12 ods. 3 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb.

⁽⁵⁸⁾ Je možné požiadať o predĺženie bežného termínu na podanie priznania, ak je na to relevantný dôvod. Takúto žiadosť v jednotlivých prípadoch posudzujú dánske daňové orgány, ktoré predĺženie umožnia, ak považujú dôvod za relevantný. Za bežných okolností nie je možné predĺženie umožniť, ak presahuje 30. september nasledujúceho roka. V niektorých rokoch dánske daňové orgány umožnili všeobecné predĺženie bežného termínu na podanie priznaní všetkým subjektom, napríklad počas pandémie ochorenia COVID-19.

⁽⁵⁹⁾ V prípade spoločnosti A/S Øresund je termínom 30. jún nasledujúceho roka.

- (132) Hoci spoločnosť A/S Øresund po svojom založení podliehala dánskej dani z príjmov právnických osôb, nevzťahovali sa na ňu dánske pravidlá prenosu strát do budúcich období a odpisov podľa dánskeho zákona o daňovom výmere a dánskeho zákona o daňových odpisoch. V článku 11 zákona o výstavbe sa namiesto toho stanovovalo osobitné pravidlo o platnej lehote na prenos strát do budúcich období a v článku 12 a 13 zákona o výstavbe sa stanovovalo osobitné pravidlo o maximálnych sadzbách odpisov. Uvedené osobitné pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch sa uplatňovali na zdaniteľný príjem z vlastných činností spoločnosti A/S Øresund [na ktoré sa nevzťahuje toto rozhodnutie (odôvodnenie 130)] a na zdaniteľný príjem vzhľadom na 50 % vlastníctvo konzorcia.
- (133) V roku 2005 bol zákon o výstavbe vrátane osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch začlenený do zákona o spoločnosti Sund & Bælt. Osobitné pravidlo o prenose strát do budúcich období sa nachádza v článku 12 zákona o spoločnosti Sund & Bælt a osobitné pravidlo o odpisoch sa nachádza v článku 13 a 14 zákona o spoločnosti Sund & Bælt. Obe ustanovenia zostali nezmenené, v podobe, v akej sa nachádzali v zákone o výstavbe.
- (134) Osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch boli zrušené zákonom č. 581 zo 4. mája 2015, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2016 a ktorým sa mení zákon o spoločnosti Sund & Bælt tak, že od 1. januára 2016 spoločnosť A/S Øresund podlieha bežnému dánskemu režimu dane z príjmov právnických osôb vrátane ustanovení o prenose strát do budúcich období a odpisov z dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb, dánskeho zákona o daňovom výmere a dánskeho zákona o daňových odpisoch.

2.2.2.3. Osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období

- (135) V článku 11 zákona o výstavbe sa stanovuje, že spoločnosť A/S Øresund môže preniesť svoje straty do budúcich období za obdobie 15 daňových rokov a v prípade strát, ktoré vznikli pred uvedením pevného spojenia do prevádzky, za obdobie 30 daňových rokov⁽⁶⁰⁾. Na uvedené pravidlo sa odkazuje v tomto rozhodnutí ako na „prenos strát za obdobie 1991 – 2001“. Od začiatku účinnosti zákona o výstavbe v roku 1991 až po daňový rok 2001 (vrátane) spočívalo podľa článku 15 dánskeho zákona o daňovom výmere⁽⁶¹⁾ všeobecné pravidlo platné pre právne subjekty podliehajúce dánskej dani z príjmov právnických osôb v tom, že mohli päť po sebe idúcich rokov preniesť do budúcich období straty, ktoré vznikli počas konkrétneho daňového roka, a odpočítat ich od svojho zdaniteľného príjmu⁽⁶²⁾. V rámci období uvedených v oboch zákonoch sa však strata mohla preniesť do budúcich období do ďalšieho daňového roka iba vtedy, ak nemohla byť odpočítaná od zdaniteľného príjmu v predchádzajúcom daňovom roku. Podľa oboch zákonov sa daňové straty nemohli preniesť do minulých období, aby sa využili v predchádzajúcich daňových rokoch.
- (136) Článkom 8 zákona č. 313 z 21. mája 2002 bol zmenený článok 15 dánskeho zákona o daňovom výmere⁽⁶³⁾ tak, že sa zrušila všeobecne platná päťročná premlčacia lehota na prenos strát do budúcich období⁽⁶⁴⁾. Článkom 14 zákona č. 313 z 21. mája 2002 bol zmenený aj zákon o výstavbe⁽⁶⁵⁾ tak, že sa zrušila 15-ročná premlčacia lehota⁽⁶⁶⁾. Zmeny mali účinok na straty, ktoré vznikli v daňovom roku 2002 alebo neskôr, ako sa to stanovuje v článku 19 ods. 3 zákona č. 313 z 21. mája 2002. Na výsledné pravidlo o prenose strát do budúcich období platné pre spoločnosť A/S Øresund od daňového roka 2002 sa odkazuje v tomto rozhodnutí ako na „prenos strát za obdobie 2002 – 2012“.

⁽⁶⁰⁾ V odôvodnení 37 rozhodnutia o začatí konania sa nesprávne uvádza, že v článku 11 zákona o výstavbe sa konzorcium umožňuje zahrnúť do celkovej sumy strát, ktoré je možné preniesť do budúcich období, straty vyplývajúce z odpočítania prevádzkových výdavkov, ktoré vznikli pred začatím prevádzky pevného spojenia.

⁽⁶¹⁾ Dánsky zákon o daňovom výmere, ktorý sa uplatňuje na toto obdobie: zákon č. 660 z 19. októbra 1989.

⁽⁶²⁾ V článku 15 dánskeho zákona o daňovom výmere sa stanovuje, že „ak zo zdaniteľného príjmu vypočítaného za daňový rok vyplynie strata, táto strata sa môže odpočítat od zdaniteľného príjmu nasledujúcich piatich po sebe idúcich rokov. Počas tohto obdobia sa však odpočítanie môže preniesť na nasledujúci príjmový rok iba vtedy, ak nemôže byť zahrnuté do zdaniteľného príjmu z predchádzajúceho roka.“

⁽⁶³⁾ Konsolidovaný zákon č. 887 z 8. októbra 2001, naposledy zmenený článkom 5 zákona č. 271 z 8. mája 2002, v ktorom článok 15 zostal nezmenený, pokiaľ ide o päťročnú premlčaciu lehotu uvedenú v zákone č. 660 z 19. októbra 1989.

⁽⁶⁴⁾ V článku 8 zákona č. 313 z 21. mája 2002 sa nahrádzajú slová „nasledujúcich päť po sebe idúcich“ slovom „nasledujúcich“.

⁽⁶⁵⁾ Zákom č. 313 z 21. mája 2002 sa zmenil zákon č. 353 zo 16. mája 2001, ktorý predstavoval konsolidovanú verziu zákona o výstavbe v znení zmien zákona č. 894 z 3. decembra 1997, zákon č. 986 z 20. decembra 1999 a zákon č. 217 z 28. marca 2001. Uvedené zmeny sa netýkali článku 11.

⁽⁶⁶⁾ Zákom č. 313 z 21. mája 2002 sa nezmenila druhá veta článku 11 týkajúca sa strát, ktoré vznikli pred uvedením pevného spojenia do prevádzky alebo dánskeho cestného a železničného vnútrozemského spojenia.

- (137) Právne subjekty, ktoré podliehajú danej dani z príjmov právnických osôb, vrátane spoločnosti A/S Øresund preto mohli do budúcich období preniesť straty, ktoré vznikli od daňového roka 2002 do daňového roka 2012 ⁽⁶⁷⁾ (odôvodnenie 138), bez akýchkoľvek obmedzení času alebo sumy.
- (138) Zákonom č. 591 z 18. júna 2012 ⁽⁶⁸⁾ sa zrušuje článok 15 dánskeho zákona o daňovom výmere. Zároveň sa zákonom č. 591 z 18. júna 2012 zaviedlo obmedzenie na využitie prenosu strát do budúcich období pridaním článku 12 do dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb ⁽⁶⁹⁾. Článok 12 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb sa uplatňuje na daňové roky od 1. júla 2012.
- (139) V novom článku 12 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb sa stanovuje obmedzenie, podľa ktorého môžu právne subjekty, ktoré podliehajú danej dani z príjmov právnických osôb, stále v priebehu neobmedzeného časového obdobia odpočítavať straty z predchádzajúcich daňových rokov zo svojho budúceho zdaniteľného príjmu; v danom roku je však možné odpočítavať iba stratu do výšky 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR) ⁽⁷⁰⁾ ⁽⁷¹⁾, plus, ak zostanú dodatočné straty, sumu zodpovedajúcu maximálnemu objemu 60 % zdaniteľného príjmu presahujúceho sumu 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR) ⁽⁷²⁾. Právne subjekty, ktoré podliehajú danej dani z príjmov právnických osôb, preto nemohli započítavať všetky svoje zisky vo vzťahu k stratám. Toto obmedzenie však nevedlo k uplynutiu platnosti strát; zostávajúce straty sa stále mohli odpočítavať v budúcich daňových rokoch. V prípade právnych subjektov, ktoré podliehajú skupinovému zdaňovaniu, sa táto prahová hodnota uplatňovala na celú skupinu na konsolidovanej báze, t. j. nie na každý subjekt samostatne.
- (140) Pre spoločnosť A/S Øresund sa pravidlo prenosu strát do budúcich období uvedené v článku 12 zákona o spoločnosti Sund & Bælt ⁽⁷³⁾ a zmenené 21. mája 2002 (odôvodnenie 136) nezmenilo a naďalej sa na spoločnosť A/S Øresund vzťahovalo aj po zavedení nového článku 12 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb ⁽⁷⁴⁾. V uvedenom pravidle sa neodkazovalo na žiadne obmedzenie využívania prenosu strát do budúcich období. Prvým daňovým rokom spoločnosti A/S Øresund, na ktorý sa vzťahuje prenos strát za obdobie 2013 – 2015, bol daňový rok 2013.
- (141) Zákonom č. 581 zo 4. mája 2015 bol zrušený článok 12 zákona o spoločnosti Sund & Bælt s účinnosťou od 1. januára 2016 a na spoločnosť A/S Øresund sa začali vzťahovať bežné pravidlá dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb.
- (142) Súhrn osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období sa uvádza v tabuľke 1.

Tabuľka 1

Osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období

Rok	Názov opatrenia	A/S Øresund	Ostatné subjekty, ktoré podliehajú danej dani z príjmov právnických osôb
1991	Prenos strát za obdobie 1991 – 2001	Platnosť strát uplynie po i) 15 rokoch; ii) 30 rokoch v prípade nákladov, ktoré vznikli pred uvedením pevného spojenia do prevádzky. Na využívanie strát sa nevzťahujú obmedzenia. Platné pravidlo: Článok 11 zákona o výstavbe.	Platnosť strát uplynie po piatich rokoch. Na využívanie strát sa nevzťahujú obmedzenia. Platné pravidlo: Článok 15 dánskeho zákona o daňovom výmere.

⁽⁶⁷⁾ Za predpokladu, že daňový rok 2012 sa začal pred 1. júlom 2012.

⁽⁶⁸⁾ Zákon, ktorým sa mení dánsky zákon o dani z príjmov právnických osôb, zákon o zrážkovej dani, zákon o daňových kontrolách, zákon o daňovej správe a rôzne ďalšie zákony (medzi nimi dánsky zákon o daňovom výmere).

⁽⁶⁹⁾ V článku 12 ods. 1 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb sa stanovuje: „Ak zo zdaniteľného príjmu vyplynie strata, túto stratu možno odpočítavať pri výpočte zdaniteľného príjmu na nasledujúce daňové roky v súlade s pravidlami stanovenými v odsekoch 2 a 3“.

⁽⁷⁰⁾ Upravované každý rok podľa indexu.

⁽⁷¹⁾ V cenách z roku 2012.

⁽⁷²⁾ V cenách z roku 2012.

⁽⁷³⁾ Zákon o výstavbe bol v roku 2005 nahradený zákonom o spoločnosti Sund & Bælt (odôvodnenie 87).

⁽⁷⁴⁾ Keďže všeobecne platné pravidlo sa 18. júna 2012 zmenilo (a zostalo v platnosti do roku 2016, ako bolo vysvetlené v odôvodnení 141), Komisia bude na pravidlo platné pre spoločnosť A/S Øresund v uvedenom období odkazovať ako na „prenos strát za obdobie 2013 – 2015“.

Rok	Názov opatrenia	A/S Øresund	Ostatné subjekty, ktoré podliehajú danej dani z príjmov právnických osôb
2002	Prenos strát za obdobie 2002 – 2012	Platnosť strát neuplynie. Na využívanie strát sa nevzťahujú obmedzenia. Platné pravidlo: Článok 11 zákona o výstavbe v znení zmien článku 14 zákona č. 313 z 21. mája 2002.	Platnosť strát neuplynie. Na využívanie strát sa nevzťahujú obmedzenia. Platné pravidlo: Článok 15 dánskeho zákona o daňovom výmere v znení zmien článku 8 zákona č. 313 z 21. mája 2002.
2013	Prenos strát za obdobie 2013 – 2015	Bez zmeny. Platné pravidlo: Článok 12 zákona o spoločnosti Sund & Bælt (ktorým sa nahrádza článkom 11 zákona o výstavbe).	Platnosť strát neuplynie. Obmedzenie na využívanie strát: i) straty prenesené do budúcich období vo výške 7,5 milióna DKK sa môžu vždy odpočítať zo zdaniteľného príjmu; ii) dodatočné straty sa nemôžu použiť na zníženie zdaniteľného príjmu v žiadnom následnom roku o viac ako 60 %. Platné pravidlo: Článok 12 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb (zrušenie uvedeného článku 15 dánskeho zákona o daňovom výmere).
2016	neuplatňuje sa	Platnosť strát neuplynie. Obmedzenie na využívanie strát: i) straty prenesené do budúcich období vo výške 7,5 milióna DKK sa môžu vždy odpočítať zo zdaniteľného príjmu; ii) dodatočné straty sa nemôžu použiť na zníženie zdaniteľného príjmu v žiadnom následnom roku o viac ako 60 %. Platné pravidlo: zrušenie článku 12 zákona o spoločnosti Sund & Bælt.	Bez zmeny. Platné pravidlo: článok 12 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb.

2.2.2.4. Osobitné dánske pravidlá o odpisoch

(143) Podľa článkov 12 a 13 zákona o výstavbe bola maximálna ročná sadzba odpisov platných pre všetky aktíva spoločnosti A/S Øresund stanovená na 6 % počiatočných obstarávacích nákladov na lineárnom základe⁽⁷³⁾. Keď celkové odpisy dosiahnu 60 % obstarávacích nákladov, sadzba odpisov bude obmedzená na maximálne 2 % obstarávacích nákladov ročne. Obstarávacie náklady boli vymedzené ako celkové náklady na výstavbu. Osobitné dánske pravidlo o odpisoch sa uplatňovalo na vlastné aktíva spoločnosti A/S Øresund⁽⁷⁴⁾ aj na jej právo odpísať 50 % aktív konzorcia⁽⁷⁵⁾. Ako sa uvádza v odôvodnení 84, formálne vyšetrovacie konanie, a teda aj toto rozhodnutie, sa v tejto súvislosti obmedzuje na analýzu účinku práva spoločnosti A/S Øresund na odpis 50 % aktív konzorcia (odôvodnenie 48 rozhodnutia o začatí konania). Odpisy v maximálnej výške 6 % sa mohli začať od daňového roka, v ktorom bolo pevné spojenie uvedené do prevádzky. Odpisy pred uvedením do prevádzky neboli povolené.

⁽⁷³⁾ Podľa metódy lineárneho odpisovania sa aktíva odpisujú každý rok v pevne stanovenej výške, až kým sa neodpíšu v plnej výške.

⁽⁷⁴⁾ Náklady na výstavbu dánskych cestných a železničných vnútrozemských inštalácií sa v súvahe spoločnosti A/S Øresund kapitalizujú ako aktíva.

⁽⁷⁵⁾ Náklady na výstavbu pevného spojenia sa v súvahe konzorcia kapitalizujú ako aktíva.

- (144) Po prijatí zákona o výstavbe až do roku 1998 (vrátane) zodpovedala sadzba 6 %/2 % sadzbám odpisov 6 %/2 % a metóde lineárneho odpisovania platnej pre kategóriu „budovy a zariadenia“ podľa článku 22 dánskeho zákona o daňových odpisoch ⁽⁷⁸⁾, ktorá sa uplatňovala na právne subjekty podliehajúce dánskej dani z príjmov právnických osôb počas uvedeného obdobia. V dánskom zákone o daňových odpisoch sa vyžaduje, aby právne subjekty, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb, použili v závislosti od kategórie aktív konkrétnu metódu odpisovania vrátane maximálnych sadzieb odpisov ⁽⁷⁹⁾. Podľa dánskeho zákona o daňových odpisoch mala kategória „budovy a zariadenia“ v porovnaní s ostatnými kategóriami aktív nižšiu maximálnu sadzbu odpisov, aby sa zohľadnila dlhá životnosť „budov a zariadení“. V zákone o výstavbe sa však stanovila jednotná ročná sadzba odpisov v maximálnej výške 6 %/2 % na lineárnom základe, ktorá sa uplatňovala na všetky aktíva spoločnosti A/S Øresund bez akéhokoľvek rozlišovania podľa kategórie aktív. Na pravidlo platné pre spoločnosť A/S Øresund sa v tomto rozhodnutí odkazuje ako na „odpisy za obdobie 1991 – 1998“.
- (145) V prípade daňových rokov začínajúcich od roku 1999 sa bežná sadzba odpisov pre „budovy a zariadenia“ stanovená v dánskom zákone o daňových odpisoch znížila na 5 % ⁽⁸⁰⁾ a v prípade daňových rokov začínajúcich od 1. júla 2007 na 4 % ⁽⁸¹⁾. Uvedené maximálne sadzby odpisov sa uplatňovali až do úplného odpísania aktív (bez obmedzenia na 2 % po 10 rokoch ako v dánskom zákone o daňových odpisoch, ktorý platil dovtedy ⁽⁸²⁾). Sadzba odpisov pre spoločnosť A/S Øresund zostala na úrovni 6 %/2 % podľa článkov 12 a 13 zákona o výstavbe a článkov 13 a 14 zákona o spoločnosti Sund & Bælt ⁽⁸³⁾ ⁽⁸⁴⁾.
- (146) Odpisy sú vo všeobecnosti nepovinné pre právne subjekty, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb, keďže uplatňovanie sadzieb pre odpisy na daňové účely nie je povinné. Sadzba odpisov sa môže v každom roku líšiť podľa voľného uváženia daňovníka v rámci obmedzení maximálnej stanovenej sadzby. Táto flexibilita platí aj pre spoločnosť A/S Øresund.
- (147) Zákom č. 581 zo 4. mája 2015 bol zrušený článok 12 zákona o spoločnosti Sund & Bælt s účinnosťou od 1. januára 2016 a na spoločnosť A/S Øresund sa začali vzťahovať bežné pravidlá dánskeho zákona o daňových odpisoch.
- (148) Súhrn osobitných dánskych pravidiel o odpisoch sa uvádza v tabuľke 2.

Tabuľka 2

Osobitné dánske pravidlá o odpisoch

Rok	Názov opatrenia	A/S Øresund	Ostatné subjekty, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb
1991	Odpisy za obdobie 1991 – 1998	Všetky aktíva sa odpisujú so sadzbou 6 % na lineárnom základe, až kým celková výška odpisov nedosiahne 60 % obstarávacích nákladov, a následne so sadzbou 2 % na lineárnom základe. Platné pravidlo: články 12 a 13 zákona o výstavbe.	„Budovy a zariadenia“ sa odpisujú sadzbou 6 % na lineárnom základe, až kým celková výška odpisov nedosiahne 60 % obstarávacích nákladov, a následne so sadzbou 2 % na lineárnom základe. „Stroje a zariadenia“ sa odpisujú so sadzbou 30 % na základe degresívneho odpisovania. Platné pravidlo (pre budovy a zariadenia): článok 22 dánskeho zákona o daňových odpisoch.

⁽⁷⁸⁾ Konsolidovaný zákon č. 597 zo 16. augusta 1991.

⁽⁷⁹⁾ Jedinou ďalšou kategóriou relevantnou pre pevné spojenie bola „stroje a zariadenia“. Podľa konsolidovaného zákona č. 597 zo 16. augusta 1991 bola maximálna sadzba odpisov za danú kategóriu 30 % na základe degresívneho odpisovania (znížená na 25 % od roku 2001). Podľa metódy degresívneho odpisovania sa aktíva každý rok odpíšu o časť svojej hodnoty po odpočítaní odpisov, to znamená, že odpisy sa znižujú s tým, ako sa čistá hodnota aktíva blíži nule. Dánske orgány ďalej vysvetlili, že až do daňového roka 2008 sa železničné inštalácie ako koľaje, signalizácia a nadzemné káble vo všeobecnosti považovali za „stroje a zariadenia“. Od príjmového roka 2008 sa sadzba v prípade železničných inštalácií v dánskom zákone o daňových odpisoch zmenila na 7 % na základe degresívneho odpisovania.

⁽⁸⁰⁾ Článok 17 zákona č. 433 z 26. júna 1998, ktorým sa mení dánsky zákon o daňových odpisoch (konsolidovaný zákon č. 932 z 24. októbra 1996).

⁽⁸¹⁾ Článok 2 zákona č. 540 zo 6. júna 2007, ktorým sa mení dánsky zákon o daňových odpisoch (konsolidovaný zákon č. 856 z 8. augusta 2006).

⁽⁸²⁾ Pozri poznámku pod čiarou č. 78.

⁽⁸³⁾ Hoci maximálna sadzba odpisov platná pre spoločnosť A/S Øresund zostala na úrovni 6 % až do daňového roka 2015 (vrátane), Komisia v tomto rozhodnutí používa pojem „odpisy za obdobie 1999 – 2007“, ktorým označuje pravidlo platné pre spoločnosť A/S Øresund v období, v ktorom bola bežná sadzba odpisov 5 %, a pojem „odpisy za obdobie 2008 – 2015“, ktorým označuje pravidlo platné pre spoločnosť A/S Øresund v období, v ktorom bola bežná sadzba odpisov 4 %.

⁽⁸⁴⁾ V tomto období boli zavedené aj určité zmeny v prípade kategórie „stroje a zariadenia“. Sadzby však zostali na vyššej úrovni ako 6 % platných pre spoločnosť A/S Øresund.

Rok	Názov opatrenia	A/S Øresund	Ostatné subjekty, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb
1999	Odpisy za obdobie 1999 – 2007	Bez zmeny. Platné pravidlo: články 12 a 13 zákona o výstavbe, potom články 13 a 14 zákona o spoločnosti Sund & Bælt.	„Budovy a zariadenia“ sa odpisujú so sadzbou 5 % na základe lineárneho odpisovania. „Stroje a zariadenia“ sa odpisujú so sadzbou 30 % na základe degresívneho odpisovania. (Táto sadzba sa v roku 2001 znížila na 25 % na základe degresívneho odpisovania.) Platné pravidlo (pre budovy a zariadenia): článok 17 dánskeho zákona o daňových odpisoch v znení zmien zákona č. 433 z 26. júna 1998.
2007	Odpisy za obdobie 2008 – 2015	Bez zmeny. Platné pravidlo: články 13 a 14 zákona o spoločnosti Sund & Bælt.	„Budovy a zariadenia“ sa odpisujú so sadzbou 4 % na základe lineárneho odpisovania. „Stroje a zariadenia používané výlučne na obchodné činnosti“ sa odpisujú so sadzbou 25 % na základe degresívneho odpisovania, inštalácie infraštruktúry (napríklad železničné inštalácie) so sadzbou 7 %. Platné pravidlo (pre budovy a zariadenia): článok 17 dánskeho zákona o daňových odpisoch v znení zmien zákona č. 540 zo 6. júna 2007.
2016	neuplatňuje sa	Platia bežné pravidlá dánskeho zákona o daňových odpisoch: „Budovy a zariadenia“ sa odpisujú so sadzbou 4 % na základe lineárneho odpisovania. „Stroje a zariadenia používané výlučne na obchodné činnosti“ sa odpisujú so sadzbou 25 % na základe degresívneho odpisovania, inštalácie infraštruktúry (napríklad železničné inštalácie) so sadzbou 7 %. Platné pravidlo (pre budovy a zariadenia): článok 17 dánskeho zákona o daňových odpisoch v znení zmien zákona č. 540 zo 6. júna 2007 (zrušenie článkov 13 a 14 zákona o spoločnosti Sund & Bælt).	Bez zmeny.

2.3. Minulé kontakty medzi Komisiou a konzorcium

- (149) Listom z 1. augusta 1995 konzorcium informovalo Komisiu o modeli štátnych záruk, ktoré mu štáty bezplatne poskytli na financovanie pevného spojenia. Konzorcium požiadalo Komisiu, aby potvrdila, že model štátnych záruk by sa nemal považovať za štátnu pomoc, prípadne, ak má Komisia výhrady k uplatneniu takéhoto výkladu, aby schválila model štátnych záruk ako zlučiteľný so štátnou pomocou.
- (150) Listami dánskym a švédskym orgánom z 27. októbra 1995 (ďalej len „listy z roku 1995“) útvary Komisie ⁽⁸⁵⁾ potvrdili, že výstavba a prevádzka pevného spojenia nepredstavujú hospodársku činnosť a že model štátnych záruk nemusí byť notifikovaný ako štátna pomoc ⁽⁸⁶⁾.
- (151) Po týchto listoch štáty nepodnikli žiadne ďalšie kroky, aby získali súhlas Komisie s modelom financovania pevného spojenia.

3. DÔVODY NA ZAČATIE KONANIA

- (152) Komisia začala formálne vyšetrovanie konanie 28. februára 2019. V rozhodnutí o začatí konania prijatom k tomuto dátumu poskytla predbežné posúdenie opatrení a vzniesla pochybnosti, pokiaľ ide o zlučiteľnosť s vnútorným trhom.

3.1. Kvalifikácia údajných opatrení pomoci

- (153) Na základe predbežného vyšetrovania Komisia dospela k predbežnému záveru, že Dánsko a Švédsko poskytli konzorciu štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ na financovanie pevného spojenia vo forme štátnych záruk a že Dánsko poskytlo konzorciu ďalšiu štátnu pomoc vo forme osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch (odôvodnenie 100 rozhodnutia o začatí konania).
- (154) Komisia však nebola v pozícii definitívne kvalifikovať opatrenia ako individuálnu pomoc alebo schému pomoci a nedokázala stanoviť počet opatrení ani dátumy, v ktorých boli poskytnuté (odôvodnenie 108 rozhodnutia o začatí konania).
- (155) Konkrétnejšie mala Komisia pochybnosti o tom, či by sa mali štátne záruky považovať za schému pomoci alebo za individuálnu pomoc poskytnutú pri založení konzorcia, prípadne za individuálnu pomoc poskytnutú zakaždým, keď vnútroštátne orgány schválili finančnú transakciu konzorcia (odôvodnenie 110 rozhodnutia o začatí konania).

⁽⁸⁵⁾ Generálny riaditeľ Generálneho riaditeľstva pre dopravu.

⁽⁸⁶⁾ V listoch z roku 1995 sa uvádza:

„Po preskúmaní dohôd medzi [š]tátmi týkajúcich sa spojenia cez Øresund zastávajú útvary Komisie názor, že súčasťou projektu infraštruktúry vo verejnom záujme, ktorého cieľom je zlepšenie infraštruktúry a dopravných služieb krajín, je záruka. Zaručenie investícií do verejných statkov sa v zásade nemôže považovať za [š]tátnu pomoc v zmysle článku 92.1: vlády zabezpečujú množstvo takýchto statkov a služieb z dôvodu neschopnosti trhového systému účinne zabezpečovať tieto statky. Takéto statky sú zvyčajne nedeliteľné a užívajú ich spoločne všetci občania bez ohľadu na to, či za ne platia.

Verejný statok, akým je tento projekt infraštruktúry zaručený dvomi vládami, prospieva celej spoločnosti. Keďže nie je zverený žiadnemu konkrétnemu podniku ani odvetviu, nepatrí do rozsahu pôsobnosti článku 92.1, ale predstavuje všeobecné opatrenie hospodárskej politiky a územného plánovania.

Preto sa útvary Generálneho riaditeľstva pre dopravu na základe informácií, ktoré majú k dispozícii, domnievajú, že záruka vydaná vládou na výstavbu spojenia cez Øresund nepatrí do rozsahu pôsobnosti článku 92.1 a [...] nemala by sa notifikovať Komisii.“

- (156) Pokiaľ ide o osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch, Komisia predbežne uvedené opatrenia posúdila ako opatrenia poskytnuté na ten istý účel a v tom istom rozsahu ako štátne záruky, a preto nemohla dospieť k záveru o ich osobitej povahe, počte alebo dátumoch poskytnutia (odôvodnenia 109 a 110 rozhodnutia o začatí konania).
- (157) Preto mala Komisia tiež pochybnosti o tom, či všetky alebo len niektoré opatrenia predstavujú existujúcu alebo novú pomoc (odôvodnenie 117 rozhodnutia o začatí konania).

3.2. Posúdenie zlučiteľnosti

- (158) Štáty tvrdili, že ak by mala Komisia považovať opatrenia za štátnu pomoc, mala by posudzovať ich zlučiteľnosť na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, ktorým sa umožňuje pomoc na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu. V roku 2014 Komisia zaviedla zásady, podľa ktorých posudzuje verejné financovanie takýchto projektov, a to prijatím oznámenia o analýze zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom⁽⁸⁷⁾ (ďalej len „oznámenie o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu“)⁽⁸⁸⁾. Hoci počas predbežného vyšetrovania Komisia nedospela k záveru o dátume poskytnutia opatrení, považovala za evidentné, že štátne záruky a osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch boli prvýkrát zavedené pred nadobudnutím účinnosti oznámenia o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu. Komisia sa preto domnievala, že oznámenie o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu nebolo uplatniteľné ako také, ale keďže sa v ňom konsolidovala prax Komisie, pokiaľ ide o posudzovanie zlučiteľnosti pomoci na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, základné hlavné zásady v ňom stanovené môže Komisia pri svojom posúdení použiť (odôvodnenie 129 rozhodnutia o začatí konania).
- (159) Komisia prijala predbežné stanovisko, že opatrenia boli určené na podporu dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu (odôvodnenie 127 rozhodnutia o začatí konania). Vzhľadom na rozsudok vo veci Øresund považovala Komisia za vhodné posúdiť rozsah, v ktorom opatrenia obsahovali iba investičnú pomoc alebo investičnú aj prevádzkovú pomoc, čo je otázka, ktorú Komisia nedokázala uzavrieť pri predbežnom vyšetrovaní (odôvodnenie 134 rozhodnutia o začatí konania). Okrem toho mala Komisia pochybnosti, pokiaľ ide o nevyhnutnosť (odôvodnenie 143 rozhodnutia o začatí konania) a primeranosť (odôvodnenie 152 rozhodnutia o začatí konania) opatrení, keďže nemala všetky informácie potrebné na určenie rozumných obmedzení výšky a trvania štátnych záruk a osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch. Okrem toho Komisia nebola v pozícii dospieť k definitívnemu záveru o tom, či opatrenia vyústili do neprimeraných narušení hospodárskej súťaže, nemožno vyvážiť ich pozitívnymi účinkami (odôvodnenie 157 rozhodnutia o začatí konania), a nedokázala posúdiť existenciu ani podmienky použitia záruk (odôvodnenie 160 rozhodnutia o začatí konania).

3.3. Oprávnené očakávania

- (160) A napokon Komisia konštatovala, že v rámci formálneho vyšetrovacieho konania podrobnejšie preskúma presné obdobie, počas ktorého sa mohlo konzorcium, Švédsko a/alebo Dánsko oprieť o oprávnené očakávania, ak by sa zistilo, že opatrenia predstavujú nezlučiteľnú štátnu pomoc (odôvodnenie 181 rozhodnutia o začatí konania).

4. PRIPOMIENKY OD ZAJAHOVÝCH STRÁN

- (161) V tomto oddiele sa uvádza zhrnutie pripomienok k rozhodnutiu o začatí konania predložených Komisii šiestimi zainteresovanými stranami⁽⁸⁹⁾. Uvedené zainteresované strany patria do odvetvia dopravy (prevádzkovatelia trajektov, prístavy a združenia). Vyjadrili obavu z údajnej štátnej pomoci v prospech konzorcia. Celkovo sa domnievali, že opatrenia predstavujú individuálnu a čiastočne aj novú pomoc, ktorá je nezlučiteľná s vnútorným trhom a v prípade ktorej štáty nemôžu uplatniť oprávnené očakávania.

⁽⁸⁷⁾ Oznámenie Komisie – Kritériá pre analýzu zlučiteľnosti štátnej pomoci na podporu vykonávania dôležitých projektov spoločného európskeho záujmu s vnútorným trhom (Ú. v. EÚ C 188, 20.6.2014, s. 4).

⁽⁸⁸⁾ Nahradené oznámením Komisie C(2021)8481 z 25. novembra 2021.

⁽⁸⁹⁾ Sťažovateľ, Scandlines, Stena Line, FSS, Grimaldi, a spoločnosť Trelleborg Port.

- (162) Viaceré z uvedených zainteresovaných strán tvrdili, že Všeobecný súd vo svojom rozsudku vo veci Øresund obmedzil diskrečnú právomoc Komisie, pokiaľ ide o výsledok formálneho vyšetrovacieho konania, pretože odôvodnenie Všeobecného súdu predstavuje *prima facie* zistenie o neoprávnenosti pomoci. Podľa uvedených zainteresovaných strán sa tieto obmedzenia týkajú kvalifikácie opatrení pomoci ako individuálnej pomoci alebo schém pomoci, ako aj ich zlučiteľnosti s vnútorným trhom. V tejto súvislosti pripomínajú, že rozsudky Súdneho dvora sú pre Komisiu podľa článku 266 prvého odseku ZFEÚ záväzné.
- (163) Keďže finančný model pre pevné spojenie považujú za porovnateľný s pevným spojením cez Fehmarnskú úžinu medzi Dánskom a Nemeckom, viaceré zainteresované strany ďalej tvrdia, že Komisia musí prihliadnuť aj na odôvodnenie Všeobecného súdu v rozsudku vo veci Scandlines Fehmarn Belt a rozsudku vo veci Stena Line Fehmarn Belt, keďže tieto veci sa týkajú rovnakých otázok.
- (164) Pripomienky od spoločností Scandlines, Stena Line, FSS, Grimaldi Group a Trelleborg Port sa do veľkej miery prekrývajú. Na uľahčenie odkazovania sa preto na tieto pripomienky bude ďalej odkazovať ako na pripomienky spoločností „Scandlines a ostatných“.

4.1. Existencia pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ

- (165) Sťažovateľ potvrdil, že model štátnych záruk a osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch podľa neho predstavujú štátnu pomoc, keďže konzorcium by sa malo považovať za podnik, opatrenia sú pripísateľné dánskemu a/alebo švédskemu štátu (podľa potreby), dokážu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi, poskytnúť príjemcom selektívnu výhodu a narušovať hospodársku súťaž. V záujme jednoznačnosti sťažovateľ pripomína, že zdanenie finančného výsledku konzorcia sa uskutočňuje na úrovni jeho dvoch materských spoločností, pričom na dánskej strane ide o spoločnosť A/S Øresund.
- (166) Hoci tejto veci sa rozhodnutie o začatí konania netýka, sťažovateľ dodal aj to, že už skutočnosť, že Dánsko a Švédsko konzorcium ako jedinému staviteľovi a prevádzkovateľovi pevného spojenia priamo priznali bez vykonania verejného obstarávania koncesiu na využívanie infraštruktúry, by mala ako taká predstavovať hospodársku výhodu a vyústiť do štátnej pomoci.
- (167) Okrem toho spoločnosti Stena Line, Scandlines, Grimaldi a FSS výslovne tvrdili, že považujú konzorcium za podnik v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, ktorý vykonáva hospodársku činnosť, pretože ponúka dopravné služby za odplatu. V tejto súvislosti dodali, že na účely stanovenia toho, či konzorcium vykonáva hospodársku činnosť, považujú za nepodstatné, že konzorcium si stanovuje vlastné ceny.

4.2. Klasifikácia ako schémy alebo individuálnej pomoci

- (168) Sťažovateľ a spoločnosť Scandlines a ostatní predložili pripomienky k odôvodneniu rozhodnutia o začatí konania, v ktorých sa domnievajú, že existujú tri možné cesty klasifikovania údajnej pomoci v súvislosti s modelom štátnych záruk, konkrétne i) schéma pomoci; ii) individuálna pomoc poskytnutá pri založení konzorcia; alebo iii) individuálna pomoc poskytnutá zakaždým, keď vnútroštátne orgány schválili finančnú transakciu konzorcia.
- (169) Sťažovateľ a spoločnosť Scandlines a ostatní tvrdili, že model štátnych záruk a osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch sa nekvalifikujú ako schémy pomoci v zmysle článku 1 písm. d) nariadenia Rady (EÚ) 2015/1589 z 13. júla 2015, v ktorom sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania článku 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie⁽⁹⁰⁾ (ďalej len „nariadenie 2015/1589“), keďže pomoc sa poskytuje konkrétne konzorciu na konkrétny projekt a keďže ďalej nie je splnená podmienka, že musí byť možné poskytnúť pomoc „bez potreby ďalších vykonávacích opatrení“, pretože každú štátnu záruku musí pred jej vydaním osobitne schváliť buď dánsky, alebo švédsky štát. Pomoc by sa mala preto považovať za individuálnu pomoc (t. j. pomoc *ad hoc*). V tejto súvislosti spoločnosť Scandlines a ostatní odkazujú na rozsudok vo veci Øresund⁽⁹¹⁾ a sťažovateľ konštatuje, že v bode 83 rozsudku vo veci Øresund „sa odkazovalo iba na Komisiu, analýzu času, keď boli štátne záruky poskytnuté, ich počet a to, či by sa mali klasifikovať ako nová alebo existujúca pomoc, nie to, či predstavovali schémy pomoci“.

⁽⁹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 248, 24.9.2015, s. 9.

⁽⁹¹⁾ Body 77, 80 a 83.

- (170) Sťažovateľ tvrdí, že z oddielu 2.1 oznámenia Komisie o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc vo forme záruk ⁽⁹²⁾ (ďalej len „oznámenie o zárukách z roku 2008“) vyplýva, že výška štátnej pomoci v záruke sa musí posúdiť v momente, keď bola záruka vydaná, teda v momente, keď riziko spojené so zárukou preberá štát. Sťažovateľ tvrdí, že štáty v medzivládnej dohode ani v dohode o konzorciu neprevzali žiadne riziko spojené so zárukou, že článok 12 medzivládnej dohody nepredstavuje zo zákona vynútiteľné právo a že na to, aby sa záruka považovala za poskytnutú, musí byť možné odmerať jej rozsah, a to nie je na základe uvedených dohôd možné, keďže sa v nich nestanovujú obmedzenia času ani výšky ⁽⁹³⁾.
- (171) V tejto súvislosti sťažovateľ tvrdí, že konzorcium musí získať súhlas štátov so všetkými zmluvnými záväzkami týkajúcimi sa úverových transakcií a transakcií s cennými papiermi, ktoré majú byť kryté zárukami vydanými štátmi ⁽⁹⁴⁾. Ako príklad sťažovateľ uvádza, že v programoch MTN sa výslovne stanovuje, že každá dlhová transakcia dohodnutá v rámci uvedených programov, ktorá má byť podporená zárukou, si vyžaduje, aby konzorcium získalo individuálny súhlas od každého ručiteľa s danou konkrétnou dlhovou transakciou. Zatiaľ čo teda sťažovateľ uznáva, že medzivládna dohoda predstavuje príslub, prípadne záväzok štátov a medzi štátmi, že vydajú záruky, štáty tvrdia, že tento príslub, prípadne záväzok nie je nepodmienený. Sťažovateľ tvrdí, že v programoch MTN sa stanovujú rámcové podmienky na vydávanie záruk s cieľom uľahčiť konzorciu získavanie úverov, čím sa konzorciu umožní preukázať potenciálnym veriteľom podmienky, za ktorých môže byť záruka vydaná. Sťažovateľ ďalej tvrdí, že v záručnej listine podpísanej štátmi v roku 1996 sa stanovuje, že štáty môžu zaručiť iba dlhové nástroje, ktoré odsúhlasili pred vydaním príslušnej záruky, pričom tieto súhlasy boli vydané v súvislosti s emitovaním každého dlhového nástroja v rámci švédskeho programu MTN.
- (172) Ako ďalší príklad sťažovateľ uvádza, že na to, aby sa ustanovenia záručnej listiny z 22. mája 2001 uplatňovali na akúkoľvek tranžu dlhových nástrojov emitovaných konzorciom v rámci programu EMTN, takúto tranžu dlhových nástrojov musí písomne schváliť každý zo štátov pred emitovaním takejto tranže dlhových nástrojov.
- (173) Sťažovateľ tvrdí, že do novembra 2019 štáty vydali takmer 250 osobitných záruk. Je medzi nimi 96 záruk v rámci programov EMTN, 34 záruk v rámci švédskeho programu MTN, 44 záruk za úvery od súkromných veriteľov, 14 záruk týkajúcich sa úverových nástrojov na krátkodobé úvery v komerčných bankách, 60 záruk za záväzky v rámci rámcových zmlúv ISDA a 1 záruka za globálnu hlavnú dohodu o spätnom odkúpení. Sťažovateľ poskytol podrobný prehľad o rôznych finančných nástrojoch a rôznych štátnych zárukách s nimi spojených.
- (174) V rámci daného prehľadu sťažovateľ takisto tvrdil, že záručné listiny obsahujú ustanovenia o tom, že záruku môžu štáty aj zrušiť. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza napríklad oddiel 2.3 záručnej listiny z 22. mája 2001, v ktorom sa stanovuje, že štáty majú za určitých okolností nárok odvolať záruku, hoci sa takýmto odvolaním nezbavujú svojich príslušných záväzkov, ktoré existovali podľa záručnej listiny z roku 2001 pred dátumom odvolania.
- (175) Ďalej sťažovateľ tvrdí, že aj keby sa článkom 12 medzivládnej dohody udeľovalo zákonné právo na pomoc vo forme štátnych záruk, dané opatrenie pomoci sa odvtedy zmenilo, pretože podmienky týkajúce sa záruk boli zásadne upravené. Podmienkami záruk v rámci švédskeho programu MTN sa napríklad zmenili štátne záväzky zo sekundárnych záruk na osobné. Ak sa medzivládnu dohodou udeľuje konzorciu štátna záruka, mala by sa podľa švédskeho práva považovať za sekundárnu záruku, pretože neexistuje jednoznačný základ, podľa ktorého by sa mala záruka považovať za osobnú. Podľa všeobecnej zásady švédskeho práva sa má záruka vykladať ako sekundárna, ak neexistuje jednoznačný základ, podľa ktorého by sa mala považovať za osobnú. Kvalifikovanie záruky ako sekundárnej znamená, že zodpovednosť ručiteľa je subsidiárna a jeho záväzok voči jej vyplateniu vzniká až vtedy, keď dlžník samotný nie je schopný splniť svoje záväzky. Veriteľ musí preto najskôr dokázať neschopnosť

⁽⁹²⁾ Ú. v. EÚ C 155, 20.6.2008, s. 10.

⁽⁹³⁾ Sťažovateľ v tejto súvislosti odkazuje na oddiel 3.2 oznámenia o zárukách z roku 2008.

⁽⁹⁴⁾ Sťažovateľ odkazuje na dohodu o spolupráci z roku 1997 a následnú dohodu o spolupráci z roku 2004, ktoré podľa neho obsahujú takéto ustanovenie.

dlžníka splácať a až potom sa môže s požiadavkou obrátiť na ručiteľa. Sekundárna záruka sa vo všeobecnosti podľa švédskeho práva nepovažuje ani za prekážku konkurzu. Osobná záruka si vyžaduje jednoznačný písomný alebo ústny záväzok, v ktorom sa zvyčajne uvedie, že ručiteľ zodpovedá „za vlastný dlh“, a preto má primárnu zodpovednosť. Veriteľ nemusí dokazovať neschopnosť dlžníka splácať. Osobná záruka sa podľa švédskeho práva považuje za prekážku konkurzu, pretože v podmienkach, ktorými sa záruka riadi, sa zakazuje veriteľovi vyhlásiť konkurz voči dlžníkovi. Sťažovateľ tvrdí, že záruky v rámci švédskych programov MTN sú osobnými zárukami. Preto, ak Komisia dospela k záveru, že medzivládnu dohodou sa konzorciu udeľuje zákonné právo na štátnu záruku, podmienky danej štátnej záruky boli prostredníctvom švédskeho programu MTN podstatne zmenené. Záruky týkajúce sa švédskeho programu MTN preto ako všetky záruky vydané štátmi s takými zmenenými podmienkami predstavujú novú pomoc.

(176) Okrem toho potom, ako Komisia 20. marca 2020 prijala konečné rozhodnutie vo veci Fehmarn Belt⁽⁹⁵⁾ (ďalej len „konečné rozhodnutie vo veci Fehmarn Belt“), sťažovateľ predložil analýzu dôsledkov danej veci na posúdenie pevného spojenia. Sťažovateľ sa domnieva, že na rozdiel od veci Fehmarn Belt nepozostávajú vnútroštátne režimy, ktorými sa konzorciu umožňuje právo na štátne záruky, výlučne z jedného legislatívneho textu a jednej dohody, ale z viacerých rôznych aktov a dohôd, ktoré spoločne tvoria podmienky, ktorými sa riadia záruky. Medzivládna dohoda je okrem toho medzinárodnou dohodou medzi dvomi dualistickými štátmi, ktoré neuznávajú priamu uplatniteľnosť medzinárodných dohôd ako takých. Okrem toho konzorcium k 23. marcu 1991, keď bola uzavretá medzivládna dohoda, ani k 27. januáru 1992, keď bola podpísaná dohoda o konzorciu, ešte neexistovalo. Konzorcium bolo do švédskeho obchodného registra zapísané až 23. júla 1993. Kým neexistuje príjemca, nemôže byť udelené zákonné právo. Ani vnútroštátne vykonávanie uvedených dohôd nevedie k záveru, že nadobudnutie účinnosti vykonávacích aktov znamenalo udelenie zákonného práva konzorciu na financovanie pevného spojenia prostredníctvom štátom zaručených úverov. Sťažovateľ ďalej tvrdí, že dohoda o spolupráci z roku 1997 sa líši od dohody z 29. mája 2017 medzi spoločnosťou Femern A/S a Dánskou centrálnou bankou, ministerstvom financií a ministerstvom dopravy⁽⁹⁶⁾ v tom, že prvá uvedená dohoda obsahuje podrobné ustanovenia⁽⁹⁷⁾ o vzťahoch medzi zmluvnými stranami, pokiaľ ide o vydávanie záruk.

(177) Sťažovateľ sa preto domnieva, že každá individuálna dohoda o štátnych zárukách predstavuje samostatnú pomoc *ad hoc*.

(178) Podľa názoru spoločnosti Scandlines a ostatných Komisia ignoruje nariadenie 2015/1589 a porušuje zásadu nadradenosti práva Únie o štátnej pomoci nad vnútroštátnym právom, keď v odôvodnení 107 rozhodnutia o začatí konania uvádza, že stanovisko sťažovateľa musí byť vyvážené argumentom štátov, že orgány štátov zabezpečujú účinnosť štátnych záruk, ako sa to stanovuje v medzivládnej dohode, dohode o konzorciu a v ich vnútroštátnom práve. Podľa názoru spoločnosti Scandlines a ostatných musí Komisia prísne uplatňovať právne ustanovenia nariadenia 2015/1589.

⁽⁹⁵⁾ Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2020/1472 z 20. marca 2020 o štátnej pomoci SA.39078 – 2019/C (ex 2014/N), ktorú Dánsko zaviedlo v prospech spoločnosti Femern A/S, Ú. v. EÚ L 339, 15.10.2020, s. 1.

⁽⁹⁶⁾ Pozri odôvodnenie 256 konečného rozhodnutia vo veci Fehmarn Belt.

⁽⁹⁷⁾ Sťažovateľ uviedol tieto citácie: Odsek 14: „[k]onzorcium čo najskôr získa súhlas oboch ručiteľov so všetkými transakciami konzorcia, akými sú úvery vrátane bankových úverov a derivátových transakcií. Ručiteľia v tejto súvislosti posúdia, či transakcie sú dôležité alebo sa môžu stať dôležitými pre rozsah záväzku zo záruky, ako aj riziko ručiteľa a všetky okolnosti, ktoré môžu ovplyvňovať záruku/ručiteľov. Ručiteľia si zachovávajú pripravenosť potrebnú na zabezpečenie toho, aby ich súhlas s transakciou bol až na výnimočné okolnosti udelený pred uplynutím lehoty na vydanie súhlasu.“ Odsek 15: „[k]onzorcium neuzavrie derivátové transakcie s protistranami, ktoré ručiteľia vopred neschválili.“ Odsek 16: „[k]onzorcium získa súhlas ručiteľov so všetkou zmluvnou dokumentáciou v súvislosti so svojimi úvermi a derivátovými transakciami.“

- (179) Okrem toho sa spoločnosť Scandlines a ostatné domnievajú, že podľa Komisie patrí pomoc do schémy pomoci, pričom Komisia ignoruje *ad hoc* povahu pomoci, a tvrdia, že opatrenia pomoci predstavovali aspoň raz v roku 1992 individuálnu pomoc, ktorá porušuje článok 1 písm. d) a 1 písm. e) nariadenia 2015/1589 a rozsudok vo veci Øresund. Domnievajú sa, že nie je možné akceptovať, aby bolo v jednom prípade poskytnutých toľko samostatných štátnych záruk, viac ako 100 za rôzne finančné transakcie, sumy a trvania, v priebehu viac ako 25 rokov za podmienok alebo v rámci potrieb, ktoré nebolo možné predvídať v roku 1992. Takýto záver by predpokladal existenciu všeobecného ustanovenia, ktorým sa povoľuje poskytnutie viacerých opatrení pomoci, o ktorých sa domnievajú, že by mali byť možné iba v rámci schémy pomoci. Spoločnosti FSS a Trelleborg Port odkazujú aj na stanovisko Súdneho dvora vo veci C-438/16 P ⁽⁹⁸⁾, v ktorom sa odmieta koncepcia „schémy schém pomoci“.

4.3. Klasifikácia ako nová pomoc alebo existujúca pomoc

- (180) Podľa sťažovateľa bolo plynutie premlčacej lehoty týkajúcej sa modelu štátnych záruk pozastavené 13. mája 2013, keď si Komisia po sťažnosti vyžiadala informácie od Dánska a Švédska. Model štátnych záruk teda pozostáva z viacerých individuálnych opatrení pomoci a všetky záruky poskytnuté po 13. máji 2003 predstavujú novú pomoc. Sťažovateľ tvrdí, že okamihom poskytnutia je okamih prevzatia rizika súvisiaceho so zárukami štátmi. Pred uvedeným okamihom neexistuje prenos štátnych prostriedkov. Sťažovateľ preto dospel k záveru, že nová záruka sa poskytuje zakaždým, keď štát vydá súhlas s konkrétnym úverom alebo finančným nástrojom. Podľa sťažovateľa bolo takmer 90 z týchto súhlasov (pozri odôvodnenie 173) vydaných po 13. máji 2003, a preto predstavujú novú pomoc.
- (181) Okrem toho novú pomoc predstavuje pomoc obsiahnutá v osobitných dánskych pravidlách o prenose strát do budúcich období a odpisoch, poskytovaná 10 rokov pred pozastavením plynutia premlčacej lehoty.
- (182) Spoločnosti Stena Line, Scandlines a Grimaldi takisto začínajú z pozície, že pomoc *ad hoc* sa poskytuje zakaždým, keď sa udelí súhlas s novým úverom alebo transakciou úverového nástroja. V tejto súvislosti odkazujú na rozsudok Súdneho dvora vo veci France Télécom (ďalej len „rozsudok vo veci France Télécom“) ⁽⁹⁹⁾, v ktorom sa stanovuje, že v článku 15 ods. 2 nariadenia (ES) č. 659/1999 sa „odkazuje na poskytnutie pomoci príjemcovi, a nie na prijatie režimu pomoci. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že určenie momentu poskytnutia pomoci sa môže líšiť v závislosti od povahy predmetnej pomoci. Takto môže byť v prípade viacročného režimu, ktorý sa prejavuje opakujúcimi sa platbami alebo opakujúcim sa udeľovaním výhod, deň prijatia právneho aktu predstavujúceho právny základ pomoci značne vzdialený odo dňa, keď bude podnikom skutočne poskytnutý prospech z výhody. Za takých okolností sa musí na účely výpočtu premlčacej lehoty pomoc považovať za priznanú jej príjemcovi až vtedy, keď mu bola skutočne poskytnutá.“ Spoločnosti Stena Line, Scandlines a Grimaldi považujú za evidentné, že daná zásada sa vzťahuje aj na pomoc *ad hoc*. Domnievajú sa, že pomoc vo forme štátnych záruk sa poskytuje dvomi spôsobmi: po prvé zakaždým, keď si konzorcium vezme úver krytý štátnou zárukou, a po druhé zakaždým, keď konzorcium neplatí trhovú prémiiu za takéto úvery. Pomoc obsiahnutá v osobitných dánskych pravidlách o prenose strát do budúcich období a odpisoch sa poskytuje zakaždým, keď dánske orgány využijú osobitné ustanovenia na nové poskytnutie výhod, ktoré sú v ich rámci predpísané. Vzhľadom na to podľa spoločností Stena Line, Scandlines a Grimaldi všetky štátne záruky a výhody obsiahnuté v osobitných dánskych pravidlách o prenose strát do budúcich období a odpisoch poskytnuté po roku 2003 predstavujú novú pomoc.

4.4. Zlučiteľnosť opatrení pomoci

4.4.1. Kvalifikácia projektu vzhľadom na oznámenie o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu

- (183) Sťažovateľ nenamieta voči tomu, že Komisia používa na posúdenie zlučiteľnosti základné hlavné zásady stanovené v oznámení o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu. Pripomína, že musí byť vyčíslený prvok pomoci, že každá prevádzková pomoc musí byť oddelená od investičnej pomoci, že musia byť stanovené nevyhnutnosť a primeranosť opatrení a že podmienky použitia musia byť identifikované a preukázané ako dostatočné.

⁽⁹⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 19. septembra 2018, Komisia/Francúzsko a IFP Energie nouvelles, C-438/16 P, EU:C:2018:737, bod 71.

⁽⁹⁹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 8. decembra 2011, France Télécom SA/Európska komisia, vec C-81/10 P, EU:C:2011:811, body 80 – 82.

4.4.2. Stanovenie prvku pomoci

- (184) Sťažovateľ zdôrazňuje, že prvok pomoci musí byť stanovený pre štátne záruky aj pre osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch a že znalosti o tom, ako stanoviť prvok pomoci, hoci sa nevyžaduje konečný presný údaj, je základným predpokladom posúdenia nevyhnutnosti a primeranosti pomoci.
- (185) Spoločnosti Stena Line, Scandlines a Grimaldi tvrdia, že je pre ne náročné vypočítať výšku pomoci v rámci modelu štátnych záruk a osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch. Pokiaľ ide o štátne záruky, pomoc nepozostáva len z neexistencie požiadavky na zaplatenie trhovej prémie, ale keďže je nepravdepodobné, že by nejaká súkromná strana z dôvodu veľmi vysokého rizika projektu ponúkala takéto záruky, aj z celej sumy zarúčených úverov.
- (186) Spoločnosť Trelleborg Port tvrdí, že nie je možné stanoviť výšku pomoci, keďže v rozhodnutí z roku 2014 sa neuvádzajú žiadne parametre, ktoré by takéto vyčíslenie umožnili. Keďže v čase poskytnutia štátnych záruk neboli vyhliadky konzorcium na ziskovosť dostatočné na to, aby bol niekto ochotný poskytnúť mu vôbec nejakú záruku, prvok pomoc nepozostáva len z rozdielu medzi trhovou premiou za záruku a skutočne zaplatenou premiou, ale aj zo štátnej záruky samotnej. Hodnota štátnej záruky zodpovedá základnej hodnote úveru. Spoločnosť Trelleborg Port dodáva, že vzhľadom na osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch prvok pomoci zodpovedá rozdielu medzi sumou, ktorú by konzorcium zaplatilo, keby sa uplatňovali bežné daňové pravidlá, a ktorú skutočne zaplatilo.

4.4.3. Poskytnutie prevádzkovej pomoci

- (187) Sťažovateľ odkazuje na rozsudok vo veci Øresund⁽¹⁰⁰⁾, článok 10 medzivládnej dohody, článok 4 ods. 3 dohody o konzorciu, odôvodnenie 50 rozhodnutia z roku 2014⁽¹⁰¹⁾ a dohody o spolupráci z rokov 1997 a 2004, ktoré majú podľa neho spoločné to, že štátne záruky sa týkajú nákladov na výstavbu aj prevádzkových nákladov na pevné spojenie. Sťažovateľ a spoločnosť Stena Line sa domnievajú, že štátne záruky umožňujú konzorciu pri stanovovaní cien ignorovať náklady⁽¹⁰²⁾. Sťažovateľ považuje za potrebné v prípade štátnych záruk aj osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch rozlišovať medzi pomocou na výstavbu pevného spojenia a pomocou na prevádzku pevného spojenia.
- (188) Sťažovateľ odkazuje aj na rozsudok vo veci Scandlines Fehmarn Belt⁽¹⁰³⁾, na základe ktorého pripomína, že pomoc poskytnutá od okamihu, keď výška dlhu príjemcu dosiahla úroveň, na ktorej príjem pravdepodobne presiahne prevádzkové náklady a splátky dlhu za bežných trhových podmienok, a teda pred splatením dlhu v plnej výške, sa môže považovať za prevádzkovú pomoc. Sťažovateľ ďalej pripomienkoval odôvodnenie 124 rozhodnutia o začatí konania a konštatoval, že riziká projektu pevného spojenia boli po uvedení pevného spojenia do prevádzky obmedzené. Štátne záruky za úvery na financovanie prevádzkových nákladov konzorcium považuje za neprimerané a za také, ktoré nie sú nevyhnutné na investovanie do pevného spojenia (čím sa táto vec odlišuje od projektu Hinkley Point C⁽¹⁰⁴⁾). Na odôvodnenie prevádzkovej pomoci musia byť okrem toho aj časovo obmedzené a klesajúce.

⁽¹⁰⁰⁾Body 108, 111 a 116.

⁽¹⁰¹⁾Sťažovateľ v tejto súvislosti odkazuje aj na bod 107 rozsudku vo veci Øresund.

⁽¹⁰²⁾Sťažovateľ sa napríklad domnieva, že zníženie cien konzorcium pre segment nákladnej dopravy zavedené 29. novembra 2019 by nebolo možné bez štátnych záruk. Príklad sa týkal konkrétne všetkých vozidiel od dĺžky 9 metrov, ktoré mali podľa sťažovateľa v noci znížené ceny o 15 % oproti bežnej sadzbe, a všetkých vozidiel s dĺžkou viac ako 20 metrov, ktorým by sa účtovala rovnaká sadzba ako vozidlám s dĺžkou od 9 do 20 metrov. Tvrdia preto, že zníženie ceny je zamerané výlučne na odklonenie nákladnej dopravy od trajektovej prepravy sťažovateľov na pevné spojenie. Spoločnosť Stena Line tvrdí, že krátko po otvorení pevného spojenia v roku 2000 konzorcium znížilo mýto pre automobily o 40 % a pre nákladné automobily o 50 %.

⁽¹⁰³⁾Bod 242.

⁽¹⁰⁴⁾Rozsudok Všeobecného súdu z 12. júla 2018, Rakúska republika/Európska komisia, T-356/15, EU:T:2018:439.

- (189) Spoločnosti Stena Line, Scandlines a Grimaldi sa domnievajú, že prevádzková pomoc, ktorá je zakázaná, nie je len pomoc poskytovaná počas prevádzkovej fázy projektu, ale aj pomoc týkajúca sa prevádzkových nákladov, a to aj počas fázy výstavby projektu⁽¹⁰⁵⁾. Znamená to, že pomoc poskytnutá konzorciu sa nemusí týkať žiadnych úverov na refinancovanie, keďže takéto úvery vzhľadom na ich výklad podľa bodu 111 rozsudku vo veci Øresund predstavujú zakázanú prevádzkovú pomoc. Sťažovateľ sa domnieva, že tak ako v prípade štátnych záruk, aj v prípade štátnej pomoci vyplývajúcej z osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch sa musí rozlišovať medzi pomocou na výstavbu pevného spojenia a pomocou na prevádzku pevného spojenia.
- (190) Spoločnosti Stena Line, Scandlines a Grimaldi sa nedomnievajú, že projekty infraštruktúry ako pevné spojenie odôvodňujú stieranie hraníc medzi investičnou a prevádzkovou pomocou, ako sa údajne naznačuje v odôvodnení 131 rozhodnutia o začatí konania. Ďalej by najmä veľké projekty nemali mať možnosť využívať prevádzkovú pomoc⁽¹⁰⁶⁾. Spoločnosti Stena Line, Scandlines a Grimaldi predkladajú aj viaceré argumenty, ktorými preukazujú, že rozsudok týkajúci sa projektu *Hinkley Point C* sa na tento prípad nevzťahuje. A napokon sú zásadne proti návrhu Komisie z odôvodnenia 132 rozhodnutia o začatí konania, ktorý sa týka možnej rovnocennosti štátnych záruk a predbežnej kapitálovej injekcie.
- (191) Podľa sťažovateľa z ekonomického posúdenia miery vnútornej návratnosti a čistej súčasnej hodnoty konzorcia⁽¹⁰⁷⁾ (pozri ďalej odôvodnenie 201) vyplýva, že konzorcium malo byť schopné financovať pevné spojenie za obchodných podmienok bez štátnych záruk od roku 2003, čo podľa neho takisto znamená, že pomoc od tohto okamihu predstavuje prevádzkovú pomoc.

4.4.4. *Nevyhnutnosť pomoci*

- (192) Sťažovateľ sa domnieva, že s cieľom posúdiť, či je pomoc nevyhnutná, by mala Komisia vypracovať výpočet podobný výpočtu v jej rozhodnutí z roku 2015 vo veci Fehmarn Belt⁽¹⁰⁸⁾ ⁽¹⁰⁹⁾, v ktorom vypočítala mieru vnútornej návratnosti projektu a porovnala ju s váženými priemernými kapitálovými nákladmi. Preto môže byť pomoc nevyhnutná len vtedy, ak je miera vnútornej návratnosti nižšia ako vážené priemerné kapitálové náklady. Na účely uvedeného výpočtu sťažovateľ konštatuje, že samotné konzorcium sa domnieva, že životnosť pevného spojenia je minimálne 100 rokov. Musí sa uskutočniť samostatná analýza nevyhnutnosti pomoci týkajúca sa prevádzkovej fázy pevného spojenia. Podľa názoru sťažovateľa nie je na posúdenie nevyhnutnosti pomoci podstatné vyhodnotiť, či boli opatrenia prijaté v čase, keď sa vo všeobecnosti domnievalo, že na verejné financovanie projektov infraštruktúry sa nevzťahujú pravidlá Únie v oblasti štátnej pomoci. Pokiaľ ide o otázku, či sa môže veľký projekt infraštruktúry, akým je pevné spojenie, realizovať bez verejnej podpory, sťažovateľ uvádza, že vývoj, financovanie, výstavbu a prevádzku tunela pod Lamanšským prielivom⁽¹¹⁰⁾ uskutočnili súkromné spoločnosti na základe výberového konania, v ktorom bola súkromným spoločnostiam poskytnutá koncesia.

⁽¹⁰⁵⁾ V tejto súvislosti odkazujú na body 106 a 108 rozsudku vo veci Øresund.

⁽¹⁰⁶⁾ Zainteresované strany odkazujú konkrétne na bod 14 usmernení Komisie o regionálnej štátnej pomoci na roky 2014 – 2020 (Ú. v. EÚ C 209, 23.7.2013, s. 1.), v ktorých sa stanovuje, že „[...] je pravdepodobnejšie, že veľké podniky budú významnými hráčmi na dotknutom trhu a v dôsledku toho investícia, na ktorú bola pomoc poskytnutá, môže narušiť hospodársku súťaž a obchod na vnútornom trhu“.

⁽¹⁰⁷⁾ Správu vypracovali Dr. Sten Nyberg, profesor ekonómie na Štokholmskej univerzite a predseda Centra pre európske právo a ekonómiu v Štokholme, a Dr. Mattias Ganslandt, docent ekonómie na Škole ekonómie a manažmentu pri Univerzite v Lunde a riaditeľ Centra pre európske právo a ekonómiu v Štokholme.

⁽¹⁰⁸⁾ Rozhodnutie Komisie z 23. júla 2015 o štátnej pomoci SA.39078 (2014/N) (Dánsko) na financovanie projektu pevného spojenia cez Fehmarnskú úžinu [C(2015) 5023 final] (Ú. v. EÚ C 325, 2.10.2015, s. 1), odôvodnenie 103, a rozsudok vo veci Scandlines Fehmarn Belt, bod 211.

⁽¹⁰⁹⁾ Pôvodne sťažovateľ odkázal na rozhodnutie uvedené v poznámke pod čiarou č. 108, keď však bolo prijaté konečné rozhodnutie v danej veci, sťažovateľ poskytol ďalšie pripomienky (pozri ďalej odôvodnenie 199).

⁽¹¹⁰⁾ Rozhodnutie Komisie č. 88/568/EHS z 24. októbra 1988 o konaní podľa článku 85 Zmluvy o EHS (IV/32.437/8 – Eurotunnel) (Ú. v. EÚ L 311, 17.11.1988, s. 36) a rozhodnutie Komisie C(2015)1816 final z 22. júna 2005 vo veci Štátna pomoc č. 159/2005 – Spojené kráľovstvo – Financovanie podpory nákladnej dopravy tunela La Manche spoločnosti EWSI (Ú. v. EÚ C 314, 10.12.2005, s. 2).

- (193) Výsledky ekonomického posúdenia pevného spojenia, ktoré sťažovateľ zadal na vypracovanie v septembri 2019 (odôvodnenie 191), a najmä miery vnútornej návratnosti projektu a vážených priemerných kapitálových nákladov, sú zhrnuté v odôvodneniach 201 až 206.

4.4.5. Primeranosť pomoci

- (194) Sťažovateľ a spoločnosť Scandlines a ostatné s odvolaním na rozsudok vo veci Øresund ⁽¹¹¹⁾ tvrdia, že pomoc nie je primeraná, pretože štátne záruky a osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch nie sú obmedzené časom, výškou ani počtom a neviažu sa na konkrétne finančné transakcie. Okrem toho je nejasné obdobie splatnosti dlhu a mení sa.
- (195) Okrem toho sťažovateľ a spoločnosť Scandlines a ostatné považujú za dôležité poznamenať, že Všeobecný súd vo svojich rozsudkoch vo veciach Scandlines Fehmarn Belt ⁽¹¹²⁾ a Stena Line Fehmarn Belt ⁽¹¹³⁾ dospeli k záveru, že pomoc môže byť nevyhnutná a primeraná iba do „okamihu, keď by bol príjemca na základe svojho peňažného toku schopný požičať si na konkurenčnom trhu bez pomoci štátnych záruk alebo úverov. Tento okamih sa obvykle dosiahol, keď sa výška dlhu príjemcu znížila na úroveň, na ktorej mohli príjmy prekročiť prevádzkové náklady a splatenie dlhu za trhových podmienok, a teda pred úplným splatením dlhu.“ Niektoré zo zainteresovaných strán dodali, že „[p]omoc presahujúca danú úroveň sa môže preto považovať za prevádzkovú úroveň, pre ktorú Komisia neposkytla žiadne odôvodnenie v napadnutom rozhodnutí.“ Podľa zainteresovaných strán je preto evidentné, že pomoc musí byť obmedzená na okamih v čase, keď je príjemca schopný požičať si sám na otvorenom trhu.
- (196) Sťažovateľ odkazuje na zistenia Všeobecného súdu v jeho rozsudku vo veciach Scandlines Fehmarn Belt ⁽¹¹⁴⁾ a na ich základe tvrdí, že pomoc je primeraná sume, pri ktorej sa projekt stáva ziskovým. Všeobecný súd ďalej dospel v rozsudku vo veci Øresund k záveru, že na posúdenie primeranosti nie je dôležité, či majú ostatné formy financovania štátmi vyššie finančné zaťaženie štátneho rozpočtu ⁽¹¹⁵⁾, prípadne či môžu byť priamejšie formy pomoci schopné zabezpečiť významnejšiu pomoc ⁽¹¹⁶⁾. Sťažovateľ ďalej odkazuje na výročnú správu spoločnosti SVEDAB za rok 2014 a na jej základe tvrdí, že minimálne v roku 2012 konzorcium dosiahlo prah rentability, keď nemalo žiadny čistý zisk ani stratu, a že ďalší rok bolo konzorcium schopné svojim materským spoločnostiam rozdeliť dividendy alebo zisk. Sťažovateľ ďalej odkazuje na aktualizovaný globálny rating spoločnosti Standard&Poor z 18. novembra 2016 a na jeho základe konštatuje, že konzorcium začalo splácať dlh v roku 2004, o päť rokov pred plánom, a že od roku 2000 zostal prevádzkový zisk konzorcia na kladnej úrovni. Sťažovateľ konštatuje, že kapitál konzorcia sa stal kladným v roku 2016 a že, ako uviedlo samotné konzorcium, začalo rozdeľovať dividendy materským spoločnostiam v roku 2018, keď boli vyplatené dividendy vo výške 1,1 miliardy DKK (0,15 miliardy EUR) za daňový rok 2017, a že v roku 2018 sa materské spoločnosti rozhodli zvýšiť vyplácanie ročných dividend, čo malo za následok, že dlh konzorcia sa mal potom splatiť až v roku 2050, teda oveľa neskôr ako v roku 2033, ako sa pôvodne očakávalo. Okrem toho dánsky štát vybral peniaze zo spoločnosti A/S Øresund na iné účely, ako je splatenie dlhu súvisiaceho s nákladmi na dánske cestné a železničné vnútrozemské spojenie. V dôsledku toho sa konzorciu predĺžilo obdobie splácania. Z uvedených pripomienok je podľa sťažovateľa evidentné, že príjem konzorcia je pomerne značný, dokonca dostatočný na financovanie iných projektov, a pravdepodobne presahuje prevádzkové náklady a splátky dlhu za bežných trhových podmienok.

⁽¹¹¹⁾Body 118 až 139.

⁽¹¹²⁾Bod 242.

⁽¹¹³⁾Bod 213.

⁽¹¹⁴⁾Bod 224.

⁽¹¹⁵⁾Body 191 a 153.

⁽¹¹⁶⁾Bod 153.

- (197) V tejto súvislosti sťažovateľ takisto pripomína, že spomedzi hlavných spoločností vo verejnom vlastníctve, ktorým dánsky štát poskytol záruky, vrátane spoločností zodpovedných za výstavbu a prevádzku mosta cez Veľký Belt a za pevné spojenie cez Fehmarnskú úžinu, je konzorcium jediné, ktoré neplatí prémie za štátne záruky, pričom takmer všetci ostatní platia 0,15 % z nesplateného dlhu. Podľa sťažovateľa z toho jednoznačne vyplýva, že výstavba a prevádzka pevného spojenia je možná aj s menšou pomocou ako 0 % premia.
- (198) Sťažovateľ osobitne odkazuje na odôvodnenie 150 rozhodnutia o začatí konania, v ktorom Komisia uvádza, že osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch mali prispieť k životaschopnosti projektu, a tým k zabezpečiť vzájomnú prepojenosť medzi zárukami a výhodami uvedených osobitných pravidiel. Sťažovateľ sa domnieva, že toto tvrdenie je nesprávne. Osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch predstavujú dodatočné výhody k štátnym zárukám a na účely pravidiel štátnej pomoci sa nemôžu považovať za vzájomne prepojené. Sťažovateľ naliehavo vyzval Komisiu, aby si vyžiadala daňové priznania konzorcia na vypracovanie správnych výpočtov veľkosti výhody, ktorá bola uvedenými osobitnými pravidlami poskytnutá konzorciu.
- (199) Sťažovateľ takisto predložil pripomienky po analýze analýzy primeranosti z konečného rozhodnutia vo veci Fehmarn Belt. Sťažovateľ konštatuje najmä rozdiel medzi rizikom *ex ante* (pred výstavbou) a rizikom *ex post* (po uvedení pevného spojenia do prevádzky), potrebu prehodnotenia štátnej pomoci po výstavbe a obmedzenia (obmedzený rozsah výstavby, prioritá stanovená pre splácanie štátom subvencovaných úverov a poplatok za záruku), ktoré sú potrebné aj na zabezpečenie primeranosti štátnej pomoci na pevné spojenie.
- (200) Spoločnosť Stena Line ďalej tvrdila, že vzhľadom na skutočnosť, že pevné spojenie bolo ziskové a konzorcium malo kladný peňažný tok presahujúci jeho prevádzkové náklady a náklady na splácanie do roku 2004, štátna pomoc konzorciu nebola minimálne od roku 2004 primeraná.
- (201) Ako sa uvádza v odôvodneniach 191 a 193, sťažovateľ zadal vypracovanie ekonomického posúdenia miery vnútornej návratnosti projektu a vážených priemerných kapitálových nákladov na účely analýzy toho, či a kedy mohlo konzorcium financovať pevné spojenie za trhových podmienok bez štátnych záruk. Sťažovateľ tvrdí, že štátne záruky majú dva účinky na financovanie. Po prvé záruky konzorciu umožnili v prvých 17 rokoch prevádzky zadĺžiť viac ako 100 % jej vlastného imania a dlhov (záporné vlastné imanie do roku 2016). Po druhé záruky umožnili konzorciu požívať si za menšie náklady ako porovnateľné spoločnosti (konzorcium získalo úverový rating AAA). Sťažovateľ dodáva, že štátne záruky mali za následok skutočnú priemernú splatnosť (takmer päť rokov) dlhu konzorcia, čo je veľmi krátky čas v porovnaní s ekonomickou životnosťou aktív (viac ako 100 rokov). Z posúdenia vyplýva, že v rokoch 2003 alebo 2004, t. j. len niekoľko rokov po uvedení pevného spojenia do prevádzky, konzorcium mohlo financovať pevné spojenie za obchodných podmienok bez štátnych záruk. Podľa všetkých scenárov (vypracovaných scenárov citlivosti) už štátna pomoc nebola potrebná od roku 2009, prípadne 2010. K tomuto záveru sa v štúdii dospelo na základe vypracovania viacerých analýz vrátane porovnania miery vnútornej návratnosti konzorcia s výpočtom vážených priemerných kapitálových nákladov v rámci 37 porovnateľných spoločností, analýzy trhových podmienok pre dlh a vlastné imanie v Dánsku (pozri ďalej odôvodnenie 202) a odhadu trhovej hodnoty konzorcia v rokoch 2000 až 2018 (pozri ďalej odôvodnenie 203).
- (202) Ekonomické posúdenie obsahovalo analýzu výročných správ konzorcia, z ktorej vyplynulo, že miera vnútornej návratnosti konzorcia na základe lineárnej projekcie príjmov pred započítaním úrokov a daní za 100-ročné obdobie je 7,2 % (pred zdanením) a ak by sa obdobie skrátilo na 40 rokov, miera vnútornej návratnosti je 6,2 %. Vážené priemerné kapitálové náklady porovnateľných nesubvencovaných spoločností v 100-ročnom scenári klesli v roku 2004 pod úroveň miery vnútornej návratnosti konzorcia⁽¹¹⁷⁾. Podľa sťažovateľa preto od daného okamihu nebola štátna pomoc potrebná (počas globálnej finančnej krízy sa v 100-ročnom scenári vážené priemerné kapitálové náklady dočasne zvýšili nad mieru vnútornej návratnosti, ale od roku 2009 zostali vážené priemerné kapitálové náklady pod úrovňou miery vnútornej návratnosti). V 40-ročnom scenári zostali od roku 2010 vážené priemerné kapitálové náklady porovnateľných spoločností pod úrovňou miery vnútornej návratnosti.

⁽¹¹⁷⁾ Podľa správy z analýzy porovnateľných spoločností a trhových podmienok pre dlh a vlastné imanie v Dánsku vyplýva, že v období 2000 – 2018 vážené priemerné kapitálové náklady porovnateľných spoločností klesli z 9,3 % na 3,0 %. V prípade Švédska to bolo z 8,7 % na 3,3 %.

- (203) Z odhadu trhovej hodnoty konzorcia (na základe diskontovaných peňažných tokov) v rokoch 2000 až 2018 vyplýva, že hodnota diskontovaných peňažných tokov presahuje náklady na projekt od roku 2003 (vypočítaná podľa priemernej úrokovej sadzby konzorcia na základe lineárnej projekcie príjmov pred započítaním úrokov a daní za 100-ročné obdobie). Sťažovateľ tvrdí, že z ďalšej analýzy citlivosti vyplýva, že závery sú spoľahlivé, pokiaľ ide o kratšie aj dlhšie obdobie peňažných tokov. Konkrétne z analýzy vyplýva, že vo všetkých scenároch je od roku 2009 diskontovaná výška budúcich peňažných tokov vyššia ako celkové náklady. Na tomto základe dospel sťažovateľ k záveru, že pre komerčného aktéra malo byť zaujímavé získať konzorcium už od roku 2003, v každom prípade od roku 2009. Podľa názoru sťažovateľa to znamená, že konzorcium bolo schopné financovať pevné spojenie za trhových podmienok bez štátnych záruk už od roku 2003, ale prinajmenšom od roku 2009.
- (204) Sťažovateľ tiež poskytol analýzu medzery konzorcia vo financovaní, ktorú vypracovali tí istí autori. V roku 1999, pre uvedenie pevného spojenia do prevádzky, boli vážené priemerné kapitálové náklady porovnateľných spoločností o niečo vyššie (8,0 %) ako miera vnútornej návratnosti (7,2 %) projektu pevného spojenia. To malo za následok medzeru vo financovaní vo výške 2,9 miliardy DKK (0,39 miliardy EUR) v roku 1999, ktorou sa štátna pomoc odôvodňovala. Z dôvodu úplnosti údajov sťažovateľ konštatuje, že medzera vo financovaní bola v roku 2000 vo výške 5,9 miliardy DKK (0,79 miliardy EUR), a to v dôsledku vyšších vážených priemerných kapitálových nákladov porovnateľných spoločností (9,3 %), ale zdôrazňuje, že už od uvedenia pevného spojenia do prevádzky boli štátne záruky príliš štedré.
- (205) Podľa analýzy mohlo konzorcium vďaka štátnym zárukám financovať svoje náklady v plnej výške pomocou dlhu s úrokovou mierou daného dlhu vo výške len 3 % v roku 1999 a 3,5 % v roku 2000. Znamená to, že vážené priemerné kapitálové náklady konzorcia boli len 3 % až 3,5 % (pri 100 % dlhovom financovaní). Miera vnútornej návratnosti 7,2 % je preto podstatne vyššia ako vážené priemerné kapitálové náklady konzorcia a model štátnych záruk je neprimeraný a neodôvodnený. Štátna pomoc by mala mať za následok iba zníženie vážených priemerných kapitálových nákladov o 0,8 % (z 8 % na 7,2 %), aby sa vážené priemerné kapitálové náklady konzorcia rovnali miere vnútornej návratnosti projektu pevného spojenia. Podľa správy dosiahla neprimeraná štátna pomoc v čistej súčasnej hodnote výšku 54,3 miliardy DKK (7,28 miliardy EUR), keď bola vyčíslená s úrokovou mierou konzorcia z roku 1999, a 41,8 miliardy DKK (5,60 miliardy EUR), keď bola vyčíslená s úrokovou mierou z roku 2000.
- (206) Autori správy predložili aj dodatočnú analýzu čistej súčasnej hodnoty konzorcia na základe porovnania úrokovej miery platnej pre konzorcium a úrokovej miery spoločnosti s 100 % dlhovým financovaním AAA. Účelom analýzy bolo vyčíslieť výšku neprimeranej štátnej pomoci. Analýza vychádza zo skutočnosti, že ak je miera vnútornej návratnosti vyššia ako priemerná ročná úroková miera konzorcia, pevné spojenie bude mať kladnú čistú súčasnú hodnotu alebo budú výnosy projektu vyššie ako náklady. Na tomto základe sťažovateľ takisto zdôrazňuje, že štátne záruky boli príliš štedré a mali za následok neprimeranú štátnu pomoc už od uvedenia pevného spojenia do prevádzky. Tento záver ďalej podporuje analýza ročnej návratnosti a anuit.
- (207) Okrem toho sťažovateľ poskytol memorandum týkajúce sa niektorých zistení Komisie z konečného rozhodnutia vo veci Fehmarn Belt o financovaní pevného spojenia, najmä pokiaľ ide o primeranosť.
- (208) A napokon sťažovateľ predložil pripomienky k výročnej správe konzorcia za rok 2020, keďže na jar 2020 konzorcium začalo realizovať viacero iniciatív, ktorými prenášalo svoj dlh z pôžičiek zaručených štátmi na dlh bez štátnych záruk. Sťažovateľ pripomienkoval súvisiace úverové ratingy a dospel k záveru, že štátom vlastnené subjekty požívali výhodu z dôvodu, že štát je vlastníkom, ktorý v očiach veriteľov znamená vyššiu zábezpeku. Sťažovateľ ďalej konštatuje, že suma navýšená o úvery bez štátnych záruk v roku 2020 predstavuje 28 % hrubých pôžičiek konzorcia, čo len vypovedá o tom, že štátne záruky boli neprimerané už v prvých rokoch prevádzky.
- (209) Spoločnosť Stena Line odkazuje na oznámenie o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu a na jeho základe pripomína, že výpočet medzery vo financovaní môže obsahovať iba oprávnené náklady. Vzhľadom na to, že cestné a železničné vnútroštátne spojenie sa považuje za samostatný projekt, spoločnosť Stena Line tvrdí, že náklady na takéto zariadenia nie sú podstatné na účely výpočtu výšky pomoci, ktorú môže pevné spojenie využiť. V tejto súvislosti spoločnosť Stena Line konštatuje, že konzorcium upravilo svoju dividendovú politiku v roku 2018 s cieľom zamerať sa hlavne na maximálne zníženie dlhu v spoločnostiach vlastníkov A/S Øresund a SVEDAB, ktoré zodpovedajú za cestné a železničné vnútrozemské spojenie. Spoločnosť Stena Line tvrdí, že to predstavuje jednoznačný dôkaz toho, že zo štátnej pomoci konzorciu na pevné spojenie sa financujú neoprávnené náklady.

4.4.6. *Zabránenie neprimeranému narušeniu hospodárskej súťaže a test vyváženosti*

- (210) Podľa sťažovateľa spôsobuje pomoc v rámci štátnych záruk a osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch neprimerané narušenie hospodárskej súťaže.
- (211) Sťažovateľ uvádza, že cieľom projektu pevného spojenia nikdy nebolo nahradiť trajektovú prepravu medzi Helsingborgom a Helsingørom, ani sa to nepovažovalo za potrebné či nevyhnutné. Ďalej pripomína, že spojenie medzi prístavmi Helsingborg a Helsingør, ktoré sú súčasťou siete TEN-T, spája cesty siete TEN-T E47, E4 a E20, a teda strednú Európu so severskými krajinami. Sťažovateľ odkazuje na jeden z hlavných cieľov siete TEN-T, ktorým je prispieť k zníženiu emisií skleníkových plynov, čistej doprave a nízkym emisiám uhlíka, a konštatuje, že jeho trajekty s nulovými emisiami predstavujú zelenú alternatívu k pevnému spojeniu. A napokon sťažovateľ odkazuje na bielu knihu Komisie o pláne jednotného európskeho dopravného priestoru⁽¹¹⁸⁾, v ktorej Komisia uvádza, že „odstránenie daňových nezrovnalostí a neoprávnených dotácií a slobodná a nenarušená hospodárska súťaž [...] sú potrebné na vytvorenie rovnakých podmienok pre jednotlivé druhy dopravy, ktoré si priamo konkurujú“. Sťažovateľ sa domnieva, že sociálno-ekonomický dôsledok ukončenia jeho trajektovej prepravy by bol katastrofálny. V tejto súvislosti sťažovateľ pripomína, že štátne záruky umožňujú konzorciu stanoviť mytné poplatky za pevné spojenie na umelo nízkych úrovniach, ktoré konzorciu umožňujú zvýšiť objem prepravy a podiel na trhu. Štátne záruky konzorciu umožňujú podstupovať vyššie riziká, pričom konkurz je v podstate vylúčený. Sťažovateľ poukazuje aj na iný mechanizmus, ktorý vedie k narušeniu trhu, a ten súvisí s cieľmi štátov v oblasti posilnenia dopravy cez pevné spojenie. Keďže konzorcium je podporované štátmi, cieľ konzorcia sa takisto zmenil z čistej maximalizácie zisku na zvýšenie objemu dopravy. To je možné vďaka štátnym zárukám.

4.4.7. *Podmienky použitia štátnych záruk*

- (212) S odkazom na oznámenie o zárukách z roku 2008 sťažovateľ pripomína, že Komisia nie je oprávnená povoliť pomoc vo forme štátnych záruk, pokiaľ Komisia vopred nevie, aké sú podmienky na aktivovanie týchto záruk. Podľa sťažovateľa neexistujú podmienky na použitie záruk stanovených v úverových zmluvách uzavretých medzi konzorciom a dotknutými finančnými inštitúciami a Komisia vzhľadom na to nie je v pozícii, aby stanovila, či sú štátne záruky zlučiteľné s vnútorným trhom.

4.5. **Oprávnené očakávania**

- (213) Sťažovateľ a spoločnosť Scandlines a ostatné tvrdia, že rozsudok vo veci Øresund by sa mal vykladať tak, že oprávnené očakávania konzorcia a štátov sú po rozsudku vo veci Aéroports de Paris vylúčené.
- (214) Vzhľadom na to tvrdia, že v rozsudku vo veci Øresund⁽¹¹⁹⁾ Všeobecný súd výslovne rozhodol, že oprávnené očakávania by mohli existovať iba v období pred rozsudkom vo veci Aéroports de Paris a nie, ako podľa všetkého uvádza Komisia v odôvodnení 178 rozhodnutia o začatí konania, *aspoň* do roku 2000.
- (215) Sťažovateľ odkazuje na judikatúru citovanú v rozsudku vo veci Øresund⁽¹²⁰⁾ a na základe toho uvádza tri kumulatívne podmienky, ktoré musia byť splnené na získanie práva odvolávať sa na oprávnené očakávania: i) dotknutej osobe museli byť zo strany administratívy poskytnuté presné, nepodmienené a zhodné záruky pochádzajúce z oprávnených a spoľahlivých zdrojov; ii) tieto záruky musia svojou povahou vyvolať oprávnené očakávanie u toho, komu sú určené; a iii) poskytnuté ubezpečenia musia byť v súlade s platnými pravidlami.

⁽¹¹⁸⁾ Biela kniha „Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – Vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému efektívne využívajúceho zdroje“ [COM(2011) 144 final, bod 59].

⁽¹¹⁹⁾ Bod 322.

⁽¹²⁰⁾ Bod 306; rozsudok Všeobecného súdu z 30. júna 2005, Branco/Komisia, T-347/03, EU:T:2005:265, bod 102 a tam citovaná judikatúra; rozsudok Všeobecného súdu z 23. februára 2006, Cementbouw Handel & Industrie/Komisia, T-282/02, EU:T:2006:64, bod 77; rozsudok Všeobecného súdu z 30. júna 2009, CPEM/Komisia, T-444/07, EU:T:2009:227, bod 126.

- (216) Hoci sťažovateľ a spoločnosť Scanlines a ostatné uznávajú existenciu oprávnených očakávaní až do rozsudku vo veci *Aéroports de Paris*, domnievajú sa, že záruky, ktoré poskytla Komisia listami z roku 1995 už neboli v súlade s pravidlami platnými po uvedenom rozsudku. Spoločnosť Scanlines a ostatné tvrdia, že v každom prípade právo uplatňovať oprávnené očakávania uplynie po skončení prechodného obdobia troch rokov, ktoré príjemcovi umožňuje prispôsobiť svoje konanie novým právnym okolnostiam ⁽¹²¹⁾.
- (217) Okrem toho sťažovateľ tvrdí, že po rozsudku vo veci *Aéroports de Paris* nemožno pochybovať o tom, že obozretný a rozvážny hospodársky subjekt mohol predvídať, že Komisia môže prijať rozhodnutie o tom, že na dotknuté opatrenia pomoci sa vzťahujú pravidlá štátnej pomoci. Sťažovateľ a spoločnosť Scanlines a ostatné sa domnievajú, že štáty a konzorcium mali prispôsobiť svoje konanie rozsudku a že obdobie medzi rozsudkom vo veci *Aéroports de Paris* a údajným prerušením premlčacej lehoty sa musí považovať za dostatok času na prispôbenie a oznámenie dotknutých opatrení pomoci Komisii.
- (218) A napokon Komisia tvrdí, že aj keby Komisia dospela k záveru, že štáty poskytli dve štátne záruky v roku 1992, ktoré predstavujú individuálnu pomoc *ad hoc*, je jednoznačné, že zásada oprávnených očakávaní sa nemôže uplatniť v období po 13. máji 2003. V opačnom prípade by sa štátom umožnilo uplatniť zásadu oprávnených očakávaní s cieľom naďalej poskytovať štátne záruky konzorciu bez splatenia akejkoľvek prémie a bez akéhokoľvek obmedzenia súm, ktoré majú byť zaručené, a obdobia, počas ktorého môžu byť zaručené, a to na tak dlho, ako považujú za potrebné.

4.6. Vymáhanie pomoci

- (219) Spoločnosť Scandlines a ostatné sa domnievajú, že pomoc obsiahnutá v osobitných dánskych pravidlách o prenose strát do budúcich období a odpisoch a štátne záruky poskytnuté od roku 2003 by sa mali vymôcť. Týka sa to najmä štátnych záruk za všetky úvery na refinancovanie pôvodného dlhu a aj pomoci na všetky ostatné prevádzkové náklady hradené z úverov. Spoločnosť Trelleborg Port zdôrazňuje, že skutočné štátne záruky sa musia zrušiť a okrem toho musí konzorcium splatiť rozdiel medzi trhovou premiou a zaplatenou premiou. Spoločnosť Stena Line tvrdila, že sa musí vymôcť i) každá pomoc poskytnutá po roku 2004 (keďže minimálne od roku 2004 bolo konzorcium schopné požičovať si za trhových podmienok); ii) prevádzková pomoc poskytnutá v rokoch 2003 až 2004; a iii) rozdiel medzi cenami pevného spojenia na základe skutočných nákladov a cenami na základe nižších ako skutočných nákladov, ako aj štátnymi zárukami a štátnymi úvermi na úhradu akýchkoľvek prevádzkových nákladov ⁽¹²²⁾ za obdobie 2003 – 2004.
- (220) Sťažovateľ dodáva, že aj keby Komisia vyhlásila pomoc za zlučiteľnú s vnútorným trhom, nemalo by to účinok legitimizácie opatrení, ktoré boli vykonané v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ, *ex post facto*, a od dátumu poskytnutia každej novej pomoci by sa mali uplatňovať úroky.
- (221) Spoločnosti FSS, Trelleborg Port a Grimaldi tvrdia, že štátne záruky a osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch neboli notifikované Komisii podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ, a preto predstavujú neoprávnenú pomoc. Patria sem štátne záruky a pomoc obsiahnutá v osobitných dánskych pravidlách o prenose strát do budúcich období a odpisoch, ktorá bola poskytnutá po prijatí rozhodnutia z roku 2014, ktoré bolo následne zrušené. Keďže zo žiadnych dôkazov nevyplýva, že by Dánsko a Švédsko prestali poskytovať štátne záruky a pomoc vyplývajúcu z osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch, Komisia by mala prijať rozhodnutie, ktorým Dánsku a Švédsku nariaďuje, aby prestali poskytovať nové záruky, a Dánsku, aby prestalo poskytovať pomoc v súvislosti s osobitnými dánskymi pravidlami o prenose strát do budúcich období a odpisoch a aby pozastavilo platnosť existujúcich štátnych záruk a výhod v súvislosti s osobitnými dánskymi pravidlami o prenose strát do budúcich období a odpisoch, kým Komisia neprijme rozhodnutie o ich zlučiteľnosti s vnútorným trhom.

⁽¹²¹⁾ Odkazuje sa na rozsudok Všeobecného súdu zo 16. októbra 2014 vo veci *Alcoa Trasformazioni/Komisia*, T-177/10, EU:T:2014:897, bod 72.

⁽¹²²⁾ Spoločnosť Stena Line nepredložila žiadne ďalšie ani konkrétne informácie o tom, na aké štátne úvery odkazuje.

- (222) Sťažovateľ sa domnieva, že neprimeraná štátna pomoc konzorciu mala trvalé následky, ktoré musia byť napravené prostredníctvom výhladových opatrení. Jednoduché ukončenie štátnej pomoci odvolaním a ukončením štátnych záruk by nepostačovalo na dosiahnutie rovnakých podmienok pre pevné spojenie aj trajekty. V tejto súvislosti sťažovateľ odkazuje na bod 96 rozsudku vo veci Øresund, v ktorom Všeobecný súd poukázal na to, že podľa Komisie je likvidácia konzorcia vzhľadom na medzivládnu dohodu právne nemožná. Keďže v oznámení o zárukách z roku 2008 sa uvádza, že priaznivejšie podmienky financovania získané podnikmi, ktorých právna forma umožňuje výnimku z bežných konkurzných pravidiel alebo iných konkurzných konaní, môžu predstavovať štátnu pomoc, konzorcium by naďalej využívalo významnú výhodu, a to aj po tom, ako štáty prestanú vydávať dohody o konkrétnych štátnych zárukách.
- (223) Sťažovateľ sa domnieva, že takéto výhladové opatrenia musia viesť k obnoveniu bežných nákladov, bežných cieľov a bežných obchodných rizík prevádzkovateľa pevného spojenia. Konkrétne za také považuje tri možné riešenia na obnovenie bežných trhových podmienok pre dopravu cez Øresund, teda privatizáciu pevného spojenia, založenie verejnej spoločnosti pre pevné spojenie s obchodovateľnými akciami kótovanými na burzách v Kodani a/alebo v Štokholme, prípadne udelenie koncesie nezávislému prevádzkovateľovi za obchodných podmienok.

5. PRIPOMIENKY PRIJATÉ OD ŠTÁTOV

- (224) V tomto oddiele sa opisujú pripomienky štátov k rozhodnutiu o začatí konania. Uvedené pripomienky obsahujú poznámky štátov k pripomienkam zainteresovaných strán, ktoré boli predložené orgánom štátov vo formáte, ktorý nemá dôverný charakter. Tento oddiel obsahuje aj ďalšie informácie predložené štátmi v reakcii na osobitné otázky Komisie.

5.1. Skutkové objasnenia k rozhodnutiu o začatí konania

- (225) Štáty poskytli skutkové objasnenia k opisnej časti rozhodnutia o začatí konania.
- (226) Konkrétne štáty objasnili, že vo švédskom ani v dánskom práve neexistuje právny základ na poskytovanie štátnych úverov konzorciu. Toto objasnenie sa týka odôvodnenia 31 rozhodnutia o začatí konania, v ktorom sa uvádza, že konzorcium je schopné získať štátne úvery od Dánskej národnej banky za ročný poplatok 0,15 % zo zostávajúcej hodnoty úverov plus ročnú úrokovú mieru stanovenú ministrom financií. Štáty objasňujú, že to môže vyplývať zo zámeny financovania konzorcia a financovania spoločnosti A/S Øresund, dánskej materskej spoločnosti konzorcia. Podľa oddielu 7 ods. 1 zákona o výstavbe (teraz oddiel 10 ods. 4 zákona o spoločnosti Sund&Bælt) má dánsky minister financií právomoc hradiť, ak to považuje za potrebné, finančné potreby spoločnosti A/S Øresund prostredníctvom štátnych úverov.
- (227) Štáty zdôrazňujú, že priamy dôsledok medzivládnej dohody, švédskych a dánskych vykonávacích právnych predpisov a dohody o konzorciu je ten, že odo dňa založenia konzorcia boli štáty povinné ručiť za všetky úvery a ďalšie finančné nástroje konzorcia na financovanie pevného spojenia. Hoci Švédsky úrad pre štátny dlh a Dánska národná banka zodpovedajú za praktickú správu záruk v súvislosti s konkrétnymi úvermi a finančnými dohodami, nemajú právomoc odmietnuť poskytnutie potrebných záruk konzorciu na financovanie projektu.
- (228) Dohodu o konzorciu ako takú schválilo Dánsko 4. februára 1992 a Švédsko 13. februára 1992. Dohoda o konzorciu preto nadobudla platnosť 13. februára 1992. Štáty ďalej objasnili, že konzorcium nie je zapísané vo švédskom obchodnom registri, ako to tvrdil sťažovateľ (odôvodnenie 176), a má jedinečnú právnu subjektivitu. Od 23. júla 1993 však bolo zapísané na účely DPH a sociálneho zabezpečenia. Zápis do švédskeho obchodného registra nie je potrebný na to, aby konzorcium nadobudlo práva a povinnosti.

- (229) Štáty uviedli ďalšie podrobnosti o tom, čo sa stanovuje v rozhodnutí švédskeho parlamentu o spoločnom a nerozdielnom ručiteľskom záväzku štátu (odôvodnenie 89) a o praktickej správe spoločného a nerozdielneho ručiteľského záväzku štátu Švédskym úradom pre štátny dlh (odôvodnenia 91 až 94). Pokiaľ ide o vykonávanie ručiteľského záväzku štátu v Dánsku, štáty odkázali na článok 8 zákona o výstavbe a na prípravné poznámky k zákonu o výstavbe týkajúce sa článku 8 (odôvodnenie 95).
- (230) Štáty uviedli, že praktické administratívne dohody Švédskeho úradu pre štátny dlh a Dánskej národnej banky (prostredníctvom dohôd o spolupráci) boli zavedené s cieľom poskytnúť Švédsku a Dánsku príležitosť monitorovať a ovplyvniť politiku konzorcia v oblasti financovania. Tento mechanizmus poskytol štátom príležitosť zabezpečiť, aby konzorcium neprekročilo svoj mandát a dodržiavalo politiku financovania, ktorou sa minimalizuje dlhodobé riziko štátov. Mechanizmus teda umožňuje štátom zabezpečiť, aby pomoc poskytnutá konzorciu nepresahovala rámec toho, čo je nevyhnutné.
- (231) Štáty poskytli aktualizovaný prehľad o zostávajúcom dlhu konzorcia.

5.2. Existencia pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ

5.2.1. Konzorcium ako príjemca

- (232) Štáty uznávajú konzorcium ako príjemcu modelu štátnych záruk. Dánske orgány však neakceptujú, že konzorcium je príjemcom osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch. V tejto súvislosti konštatujú, že konzorcium je partnerstvo, ktoré je, pokiaľ ide o dánske daňové pravidlá, transparentné. Preto nie konzorcium, ale iba spoločnosť A/S Øresund mala možnosť využiť osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch, a aj to iba pri polovici príjmov a nákladov konzorcia.
- (233) Podľa dánskeho daňového práva sú všetky partnerstvá daňovo transparentné. Výhoda pre spoločnosť A/S Øresund preto nespočívala v tom, že konzorcium je daňovo transparentné; ale skôr v osobitných dánskych pravidlách o prenose strát do budúcich období a odpisoch. Uvedené pravidlá sú vytvorené osobitne pre spoločnosť A/S Øresund ako partnera konzorcia. Spoločnosť A/S Øresund nevykonáva žiadne vlastné činnosti na konkurenčnom trhu, a preto nie je príjemcom štátnej pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Dánske orgány ďalej uvádzajú, že predmetnú vec je potrebné odlíšiť od veci C-128/16 P⁽¹²³⁾, v ktorej Súdny dvor dospel k záveru, že fiškálne transparentný subjekt bol príjemcom daňových opatrení, pretože daňová transparentnosť konzorcia znamená, že príjemcami všetkých možných daňových zvýhodnení sú jeho vlastníci.
- (234) Z uvedených dôvodov dánske orgány tvrdia, že konzorcium nezískalo žiadnu ekonomickú výhodu v dôsledku osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch.

5.2.2. Žiadna hospodárska činnosť konzorcia

- (235) Štáty trvajú na svojej pozícii opísanej v oddiele 4.2.1 rozhodnutia o začatí konania, že plánovanie, výstavba a prevádzka pevného spojenia sa nemôže považovať za hospodársku činnosť v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Podľa názoru štátov sú výstavba a prevádzka pevného spojenia klasickými príkladmi výkonu verejnej moci v oblasti plánovania, na ktoré sa nevzťahuje a nemal by sa vzťahovať článok 107 ods. 1 ZFEÚ. Vzhľadom na to model štátnych záruk a osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch nepatria do rozsahu pravidiel štátnej pomoci Únie.

⁽¹²³⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 25. júla 2018, Komisia/Španielsko a i., C-128/16 P, EU:C:2018:591.

- (236) V reakcii na rozhodnutie o začatí konania štáty odkázali na svoje predchádzajúce podania poskytnuté v súvislosti s predbežným vyšetrovacím konaním vo veciach SA.36558, SA.38371 a SA.36559 a potvrdili, že si zachovávajú pozície v nich uvedené. V tejto súvislosti štáty uviedli, že do začiatku 21. storočia Komisia na základe dlhodobej rozhodovacej praxe neustále rozhodovala tak, že výstavba infraštruktúry uskutočňovaná subjektom verejného sektora, ktorá je otvorená všetkým potenciálnym používateľom za nediskriminačných podmienok, nepredstavuje hospodársku činnosť v rozsahu pravidiel hospodárskej súťaže Únie. Skôr sa takéto činnosti považovali za výkon verejnej moci (v oblasti plánovania) s cieľom zabezpečiť všeobecnú dopravnú infraštruktúru.
- (237) Štáty uviedli, že ciele, ktoré sa snažili dosiahnuť výstavbou pevného spojenia, sú jednoznačne a výlučne zámermi verejnej politiky týkajúcej sa najmä posilňovania kultúrneho, regionálneho a hospodárskeho rozvoja a spolupráce medzi dvomi krajinami. Tvrdili, že rozsudok vo veci Aéroports de Paris a rozsudok Všeobecného súdu z 24. marca 2011 vo veci Lipsko/Halle, ktorý potvrdil Súdny dvor 19. decembra 2012⁽¹²⁴⁾ (ďalej len rozsudky vo veci Lipsko/Halle“), sa nemusia uplatňovať na projekty infraštruktúry, akými je pevné spojenie. Na rozdiel od letísk nemôžu vývoj a prevádzku cezhraničných mostov, ktoré si vyžadujú uzavretie medzinárodných dohôd, vykonávať bežní investori. Výstavba a prevádzka mostov neprešla liberalizáciou ako sektor letísk. Tvrdia, že pevné spojenie je možné odlišiť od situácie v prípade rozsudkov vo veci Lipsko/Halle, keďže výstavba pevného spojenia sa nemala nikdy rozšíriť na obchodné činnosti konzorcia; konzorcium vzniklo s jediným cieľom realizovať politické zábery, a nie je uskutočňovať hospodárske činnosti.
- (238) Štáty ďalej tvrdia, že činnosti konzorcia sa týkajú výlučne výstavby a prevádzky pevného spojenia, t. j. verejných povinností, ktoré sú priamym dôsledkom opatrení verejného plánovania. Základné podmienky hospodárskych činností konzorcia sú vopred stanovené a sú výsledkom výkonu verejnej moci štátov. Konzorcium vykonalo svoje verejné povinnosti v účelovom hospodárskom obeh; preto nehrozí riziko, že by sa činnosti financovania na základe modelu štátnych záruk mohli využiť na krízové subvencovanie iných činností, netýkajúcich sa jeho verejných úloh. V tomto zmysle sú činnosti a prostriedky financovania konzorcia porovnateľné s činnosťami a prostriedkami financovania (ostatných) subjektov verejného sektora, ktoré si účtujú poplatok na základe nákladov za poskytnutie konkrétnych verejných statkov alebo služieb používateľom, napríklad za vydanie určitých úradných dokumentov, akými sú pasy a vodičské preukazy, alebo za kontroly zdravia a dobrých životných podmienok zvierat vykonávané veterinárnymi orgánmi. Keď sú štátom vlastnené subjekty výlučne poverené vykonávaním verejných povinností v uzavretom hospodárskom okruhu, ich činnosti sa musia považovať za výkon verejnej moci. Štáty v tejto súvislosti pripomínajú, že konzorcium je 100 % vlastnené štátom a žiadny súkromný prevádzkovateľ nemôže využívať model štátnych záruk.
- (239) Štáty ďalej tvrdili, že konzorcium sa nemôže považovať za konkurenciu trajektovej prepravy sťažovateľa. Hoci cenová politika konzorcia môže mať vplyv na podnikanie sťažovateľa, nie je to dôsledok konkurenčného vzťahu medzi dvomi porovnateľnými subjektmi ponúkajúcimi zameniteľné služby na tom istom trhu. Sťažovateľ ponúka komerčnú trajektovú prepravu, zatiaľ čo konzorcium verejný statok vo forme prístupu ku konkrétnemu úseku cestnej a železničnej infraštruktúry. Keď konzorcium stanovuje cenu za daný verejný statok, koná v rámci rozhodnutia o verejnej politike, ktoré sa týka financovania pevného spojenia vrátane cestného a železničného vnútrozemského spojenia. Vzťah medzi konzorciom a sťažovateľom sa preto od základu líši od bežných konkurenčných vzťahov.
- (240) Okrem toho štáty uviedli ďalšie argumenty týkajúce sa klasifikácie modelu štátnych záruk a osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch ako schém pomoci alebo individuálnej pomoci, ich klasifikácie ako novej alebo existujúcej pomoci a existencie oprávnených očakávaní.

⁽¹²⁴⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 24. marca 2011, Freistaat Sachsen a Land Sachsen-Anhalt a iní/Komisia, spojené veci T-443/08 a T-455/08, EU:T:2011:117; potvrdený na odvolanie v rozsudku Súdneho dvora z 19. decembra 2012, Mitteldeutsche Flughafen AG a Flughafen Leipzig-Halle GmbH/Komisia, C-288/11 P, EU:C:2012:821.

5.3. Klasifikácia modelu štátnych záruk ako schémy pomoci alebo individuálnej pomoci

- (241) Podľa názoru štátov je charakterizácia modelu štátnych záruk základnou otázkou, pričom pri posúdení sa musí riadne prihliadnuť na účel nariadenia 2015/1589 a na praktické dôsledky tejto charakterizácie pre pevné spojenie aj pre ďalšie podobné prípady.
- (242) Podľa názoru štátov sa v znení nariadenia 2015/1589 stanovuje, že model štátnych záruk pozostáva z pomoci *ad hoc*, a nie zo schém pomoci. Štáty sa teda domnievajú, že model štátnych záruk nie je zameraný na „podniky definované v akte všeobecným a abstraktným spôsobom“, a ďalej, že je „spojený s osobitným projektom“. Podľa štátov to dokladá skutočnosť, že konzorcium predstavuje účelovo vytvorený subjekt s úlohami súvisiacimi s pevným spojením a že štátne záruky poskytnuté konzorciu sú neoddeliteľne spojené s činnosťami súvisiacimi s výstavbou a prevádzkou pevného spojenia a obmedzujú sa na tieto činnosti. Vzhľadom na to štáty tvrdia, že model štátnych záruk pozostáva z individuálnej pomoci.
- (243) Štáty sa domnievajú, že model štátnych záruk sa v tomto prípade podstatne líši napríklad od nepriamych záruk poskytovaných verejným podnikom vo forme vnútroštátnych právnych predpisov, v ktorých sa vylučuje konkurz ⁽¹²⁵⁾.
- (244) Štáty v tejto súvislosti odkazujú na právnu literatúru, v ktorej sa uvádzajú príklady schém pomoci v rámci vymedzenia z druhej časti článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589 vrátane schémy, na základe ktorej konkrétny podnik získava ročnú náhradu za straty, ktoré vznikli pri poskytovaní služby vo všeobecnom hospodárskom záujme ⁽¹²⁶⁾, a daňové stimuly, neobmedzené časom ani výškou ⁽¹²⁷⁾. Takéto schémy sa podľa názoru štátov svojím účelom a povahou takisto podstatne odlišujú od modelu štátnych záruk poskytnutého konzorciu.
- (245) Okrem toho podľa štátov z medzivládnej dohody a vykonávacích právnych predpisov vo Švédsku a v Dánsku jednoznačne vyplýva, že spoločné a nerozdielne štátne záruky boli konzorciu poskytnuté na neurčitý čas a neodvolateľne v roku 1992 ako právny a ekonomický predpoklad záväzku konzorcia zriadiť a prevádzkovať pevné spojenie. Ako také majú oba štáty jasný a jednoznačný právny záväzok voči sebe navzájom a voči konzorciu, aby zabezpečili, že za následné finančné transakcie patriace do rozsahu pôsobnosti medzivládnej dohody a vykonávacích právnych predpisov budú sa zaručia štáty. Štáty tvrdia, že skutočnosť, že si to vyžaduje následnú správu Švédskym úradom pre štátny dlh a Dánskou národnou bankou, neznamena, že štáty majú možnosť odmietnuť ručenie za takéto transakcie.
- (246) Preto by sa mal model štátnych záruk podľa názoru štátov charakterizovať ako model pozostávajúci z dvoch individuálnych pomoci *ad hoc* poskytnutých pri vzniku konzorcia 13. februára 1992. Od uvedeného dňa boli štáty zo zákona povinné ručiť za všetko financovanie, ktoré potrebovalo konzorcium na zavedenie a uvedenie pevného spojenia do prevádzky. Štáty sa domnievajú, že tento záver podporil právne dohody a ekonomické odôvodnenie modelu štátnych záruk.
- (247) Pokiaľ ide o právne dohody, štáty tvrdia, že hoci Švédsky úrad pre štátny dlh a Dánska národná banka zodpovedajú za praktickú správu dohôd o zárukách v súvislosti s konkrétnymi úvermi a finančnými dohodami, nemajú právomoc odmietnuť konzorciu ručenie za financovanie projektu. Ďalej platí, že hoci Švédsky úrad pre štátny dlh a Dánska národná banka z času na čas vydávajú, opätovne vydávajú alebo potvrdzujú pôvodné záruky voči konkrétnemu veriteľovi, nemení sa tým zákonný záväzok štátov voči konzorciu ručiť za finančné záväzky konzorcia týkajúce sa projektu.

⁽¹²⁵⁾ V tejto súvislosti odkazujú na rozsudok Súdneho dvora z 3. apríla 2014 vo veci Francúzsko/republika/Európska komisia, C-559/12, EU:C:2014:217.

⁽¹²⁶⁾ Mederer, W., Pesaresi, N. a Van Hoof, N., *EU Competition law: Volume IV, State aid, Book 1* (Právo hospodárskej súťaže EÚ: zväzok IV, Štátna pomoc, kniha 1), Claeyss & Casteels, 2008, s. 566.

⁽¹²⁷⁾ Heidenhain, M., ed., *European State Aid Law: A Handbook* (Európske právo štátnej pomoci: príručka), Beck/Hart, 2010, s. 587 – 588; a Sinnave, A. a Slot, P. J., *The new regulation on State aid procedures* (Nový predpis o postupoch štátnej pomoci), Common Market Law Review 36, číslo 6, 1999, s. 1153 – 1194, s. 1161.

- (248) Štáty konštatujú, že znenie príslušných ustanovení medzivládnej dohody, podstata vykonávacích vnútroštátnych právnych predpisov a dohoda o konzorciu neboli od svojho prijatia zmenené. Keďže právny základ, z ktorého konzorcium vyplýva právo na ručenie za jeho financovania štátom, zostáva nezmenený, štáty sa domnievajú, že štátne záruky boli definitívne a neodvolateľne poskytnuté konzorciu v čase, keď získalo zákonné právo na získanie štátom zaručeného financovania, t. j. odo dňa svojho založenia.
- (249) Štáty poskytli ďalšie podrobnosti o vykonávaní švédskeho spoločného a nerozdielného ručiteľského záväzku štátu v súvislosti s tvrdením sťažovateľa, že švédske záruky sa zmenili zo sekundárnych na osobné (odôvodnenie 175). Štáty uviedli, že pôvodný spoločný a nerozdielny ručiteľský záväzok štátu sa nikdy nezmenil. Ručiteľský záväzok štátu voči konzorciu bol zavedený rozhodnutím švédskeho parlamentu na základe medzivládnej dohody. Rozhodnutie švédskeho parlamentu bolo neskôr vykonané rozhodnutím švédskej vlády z 1. apríla 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) a rozhodnutím švédskej vlády z 23. júna 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3), ktorým Švédsky úrad pre štátny dlh zadal vydanie záruk. Žiadnym z týchto rozhodnutí sa podrobne nereguluje, ako sa majú stanovovať jednotlivé dohody o zárukách. O tých mal rozhodnúť a tie mal vykonať Švédsky úrad pre štátny dlh. Švédsky parlament ani švédska vláda v tejto súvislosti nevydali žiadne ďalšie rozhodnutie, ktorým by sa zmenil ručiteľský záväzok štátu stanovený v rozhodnutí švédskeho parlamentu. Jednotlivé záručné listiny slúžia na využitie práva, ktoré už bolo konzorciu poskytnuté. Záručné listiny sa naozaj majú vykladať ako osobné záruky. To však neznamená zmenu švédskeho ručiteľského záväzku voči konzorciu a nepresahuje rámec práv poskytnutých konzorciu v medzivládnej dohode alebo v rozhodnutí švédskeho parlamentu. Ďalej štáty konštatujú, že Švédsky úrad pre štátny dlh nemá zákonnú právomoc ani mandát zmeniť či rozšíriť pôvodný spoločný a nerozdielny ručiteľský záväzok štátu, ani vydať novú záruku bez nového rozhodnutia vlády. Zmeny znenia použitého v dokumentoch o opätovnom vydaní záruky na individuálne úvery sa vykladajú ako odlišné vykonávanie pôvodného spoločného a nerozdielného ručiteľského záväzku štátu, a nie ako nové individuálne záruky.
- (250) Pokiaľ ide o vykonávanie dánskeho spoločného a nerozdielného ručiteľského záväzku štátu, štáty vysvetlili, že ručiteľský záväzok štátu stanovený v zákone o výstavbe sa od jeho nadobudnutia účinnosti nezmenil. Podmienky použitia sa v uvedených právnych predpisoch nestanovujú, a preto sa bude štandardne tento ručiteľský záväzok považovať za „simpler kautiön“. V dánskych právnych predpisoch týkajúcich sa záruk sa rozlišuje medzi „simpler kautiön“ a „selvskyldnerkautiön“. „Simpler kautiön“ znamená, že strana, ktorá sa dožaduje záruky, musí ručiteľovi preukázať, že hlavný zodpovedný (dlžník) nie je schopný splatiť svoje záväzky. Obvykle si to vyžaduje, i) aby sa počas výkonu (t. j. pri pokuse danej strany vykonať pohľadávku na aktívach hlavného dlžníka) stanovilo, že hlavný dlžník nie je schopný splatiť svoje záväzky, ktoré sa stali splatnými; alebo ii) že hlavný zodpovedný je v konkurze alebo sa naňho vzťahujú podobné konkurzné konania. „Selvskyldnerkautiön“ znamená, že strana, ktorá sa dožaduje záruky, môže ručiteľa požiadať o splatenie, ak hlavný zodpovedný nevykoná platbu v riadnej lehote. Podľa dánskej judikatúry o zárukách sa záruka obvykle vykladá ako simpler kautiön, pokiaľ neexistuje jasný základ na výklad záruky ako selvskyldnerkautiön. Preto pokiaľ záruka nie je jasne opísaná ako selvskyldnerkautiön, strana, ktorá sa dožaduje záruky, bude musieť ručiteľovi preukázať, že hlavný zodpovedný nie je schopný splatiť svoje záväzky, ktoré sa stali splatnými.
- (251) V praxi sa podmienky použitia bližšie stanovujú v dohodách o zárukách vydaných v rámci rôznych finančných transakcií. Zo znenia uvedených dohôd o zárukách vyplýva, že záruky sú nepodminené, a preto investori nie sú povinní usilovať sa o vymożenie pohľadávky od konzorcia, ale môžu riešiť neplnenie pohľadávok priamo s ručiteľmi. Veritelia nie sú povinní podniknúť žiadne kroky týkajúce sa platobnej neschopnosti. Na druhej strane existuje v programe EMTN, v úveroch EIB a rámcových zmluvách ISDA osobitné ustanovenie o potenciálnej platobnej neschopnosti. Podľa tohto ustanovenia sa všetci veritelia zaväzujú nepristúpiť k prípravám na vyhlásenie platobnej neschopnosti alebo ku konaniu o platobnej neschopnosti ani k využitiu konkurzu či účasti na vyhlásení konkurzu, obnove, správe, zániku konzorcia atď., kým ručiteľia hradia záväzky konzorcia.

- (252) Štáty takisto odkázali na konečné rozhodnutie vo veci Fehmarn Belt, a najmä poukázali na zistenie, že v odôvodnení 253 uvedeného rozhodnutia Komisia zdôraznila, že akt upravujúci výstavbu a prevádzku pevného spojenia cez Fehmarnskú úžinu obsahuje jednoznačný záväzok štátu financovať náklady na výstavbu prostredníctvom štátnych úverov a/alebo štátnych záruk, v rámci ktorých má minister financií povolenie rozhodnúť iba o kombinácii štátnych úverov a štátnych záruk. Ďalej poukázali na odôvodnenie 256 konečného rozhodnutia vo veci Fehmarn Belt, v ktorom sa stanovuje, že minister financií má iba obmedzenú diskrečnú právomoc, pokiaľ ide o vykonávanie štátnych úverov a štátnych záruk. Vo veci Øresund Dánska národná banka a Švédsky úrad pre štátny dlh zodpovedajú za praktickú správu záruk v súvislosti s konkrétnymi úvermi a finančnými dohodami, pričom nemajú právomoc odmietnuť poskytnutie potrebných záruk konzorciu na financovanie projektu. Preto štáty tvrdia, že vo veci Øresund je diskrečná právomoc štátov ešte obmedzenejšia ako vo veci Fehmarn Belt.
- (253) Štáty ďalej konštatujú, že Komisia zdôrazňuje, že pomoc poskytnutá spoločnosti Femern A/S – účelovo vytvorenému subjektu zodpovednému za výstavbu a prevádzku pevného spojenia cez Fehmarnskú úžinu – sa výlučne týka financovania plánovania a výstavby uvedeného pevného spojenia, pričom ostatné projekty a činnosti boli vylúčené. Štáty tvrdia, že to isté sa týka veci Øresund. Konzorcium je „účelovo vytvoreným subjektom“, ktorý nesmie vykonávať činnosti, ktoré nesúvisia s pevným spojením. Celkové posúdenie rozsahu záruk, pri ktorom sa zohľadňuje skutočnosť, že konzorcium nemôže vykonávať iné činnosti, by mohlo podľa ich názoru viesť iba k záveru, že záruky súvisia s konkrétnym projektom.
- (254) Štáty dospeli k záveru, že z rovnakých dôvodov ako vo veci Fehmarn Belt sa konzorciu jednoznačne neposkytla nová pomoc pri uzavretí každej novej transakcie, ktorá je zaručená. V konečnom rozhodnutí vo veci Fehmarn Belt sa preto potvrdzuje názor štátov, že štátne záruky by sa mali charakterizovať ako dve individuálne pomoci *ad hoc*, poskytnuté pri vzniku konzorcia v roku 1992.
- (255) Ekonomickým odôvodnením modelu štátnych záruk je minimalizovanie celkových nákladov na financovanie projektu. Daný zámer by bol ohrozený, keby mal každý štát diskrečnú právomoc vydať konkrétnu dohodu o záruke voči konzorciu. Model by nefungoval ako mechanizmus financovania, keby konzorcium potrebovalo „uplatniť“ voči štátom štátnu záruku zakaždým, keď si vezme nový úver. Okrem toho by nemalo vôbec žiadny trhovno-ekonomický zmysel predpokladať, že konzorcium, ktoré má charakteristiky „podniku“ pri hospodárskej súťaži s ostatnými organizátormi trhu, prevezme zodpovednosť za financovanie pevného spojenia bez toho, aby najskôr získalo jednoznačné zákonné právo od samého začiatku financovať náklady na jeho výstavbu na základe štátnych záruk. Okrem toho štáty tvrdia, že poskytnutie pomoci v roku 1992 potvrdzuje aj ekonomická realita, a to najmä finančné trhy. V zhrnutí analýzy úverov konzorcia od spoločnosti Standard & Poor z 18. novembra 2016 sa uvádza, že „[t]ieto záruky slúžia vzhľadom na ich formuláciu neodvolateľne a nepodmienené na úhradu všetkých splátok dlhov a úrokov spoločnosti Øresundsbron.“ Z tohto dôvodu spoločnosť Standard & Poor spája rating dlhu konzorcia s dlhodobým ratingom Švédska a Dánska, t. j. AAA.
- (256) A napokon štáty tvrdia, že všeobecné zásady práva a judikatúry Únie o štátnej pomoci podporujú záver, že pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk bola poskytnutá pri založení konzorcia. Podľa ich názoru boli záväzky ručiť za úvery konzorcia na pevné spojenie pri založení konzorcia pevné, presné a nepodmienené. Pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk bola preto poskytnutá v roku 1992, keď konzorcium získalo nepodmienené a neodvolateľné zákonné právo využívať model štátnych záruk na financovanie svojich záväzkov v rámci konkrétneho projektu, aj keď tieto budúce finančné dohody ešte neboli uzavreté (t. j. hoci záruky ešte neboli „vyplatené“).

5.4.

Klasifikácia modelu štátnych záruk ako novej alebo existujúcej pomoci

- (257) Štáty odkazujú na článok 17 ods. 2 nariadenia 2015/1589 a na základe toho uvádzajú, že premlčacia lehota desiatich rokov (na vymoženie) sa začína v deň, keď bola poskytnutá neoprávnená pomoc príjemcovi ako individuálna pomoc.

- (258) Štáty sa domnievajú, že desaťročná premlčacia lehota uplynula 13. februára 2002, to je desať rokov po založení konzorcia 13. februára 1992. Všetka pomoc v súvislosti s modelom štátnych záruk je preto existujúca pomoc a nedá sa vymôcť.
- (259) Okrem toho švédske orgány tvrdia, že všetka možná pomoc bola určite poskytnutá pred pristúpením k Únii a nadobudnutím účinnosti Dohody o EHP ⁽¹²⁸⁾ 1. januára 1994. Vzhľadom na to je spoločná a nerozdielna štátna záruka poskytnutá Švédskom existujúcou pomocou v súlade s článkom 1 písm. b) bodom i) nariadenia 2015/1589 a článkom 144 Aktu o pristúpení Rakúska, Fínska a Švédska.
- (260) Podľa názoru štátov má základné rozlišovanie medzi „novou pomocou“ a „existujúcou pomocou“ a medzi „schémami pomoci“ a „pomocou *ad hoc*“ za cieľ nastoliť rovnováhu medzi dvomi základnými úvahami: i) účinné presadzovanie pravidiel štátnej pomoci; a ii) právna istota pre členské štáty, príjemcu pomoci a zmluvných partnerov, ktorým pomoc pomohla zmeniť situáciu.
- (261) Vzhľadom na to štáty dodávajú, že poskytnutie štátnych záruk konzorciu od oboch účastníckych štátov a platnosť týchto štátnych záruk až do splatenia dlhu konzorcia v plnej výške bolo základným právnym a ekonomickým predpokladom spustenia projektu a vzniku výdavkov na výstavbu pevného spojenia.
- (262) Štáty ďalej konštatujú, že každá zainteresovaná strana alebo potenciálny konkurent mohli podať Komisii sťažnosť alebo sa odvolať na článok 108 ods. 3 ZFEÚ priamo na vnútroštátnych súdoch už po založení konzorcia a v rámci príslušných lehôt podľa práva Únie a vnútroštátneho práva. Po uplynutí týchto lehôt Komisia nemá právomoc nariadiť vymáhanie alebo uložiť primerané opatrenia do budúcnosti. Tvrdia, že keby mala Komisia takúto právomoc desiatky rokov po začatí projektu a vzniku dlhu, viedlo by to k neprijateľnej právnej neistote pre konzorcium a štáty.
- (263) Štáty dodávajú, že praxou priebežného refinancovania úverov sa zabezpečujú minimálne celkové náklady na prijaté úvery a pôžičky a že štátom zaručené úvery, ktoré sa v dôsledku toho priebežne poskytovali, by nemali viesť k tomu, aby s konzorciom zaobchádzalo inak, než keby sa namiesto toho v roku 1992 rozhodlo pre vznik dlhu v podobe dlhodobých štátom zaručených úverov, ktoré by nebolo potrebné refinancovať.
- (264) Na základe uvedených argumentov štáty tvrdia, že pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk bola definitívne a neodvolateľne poskytnutá konzorciu 13. februára 1992.
- (265) Vzhľadom na uvedené skutočnosti a na názor štátov, že pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk je existujúcou pomocou, a preto ju nemožno vymôcť, sa štáty zaviazali zabezpečiť, aby konzorcium financovalo nový dlh a refinancovalo existujúci dlh za trhových podmienok. Existujúca pomoc konzorciu vyplývajúca z modelu štátnych záruk sa bude preto postupne s uplynutím platnosti zostávajúceho dlhu konzorcia ukončovať. Štáty poskytnú Komisii prehľad týkajúci sa prechodu zostávajúceho dlhu na trhové podmienky a očakávaného profilu splácania. Uvedený dlh sa bude refinancovať za trhových podmienok s blížiacou sa splatnosťou a potrebou refinancovania. Budúce financovanie za trhových podmienok sa bude preto postupne vykonávať podľa toho, ako bude v budúcnosti potrebné refinancovanie. Štáty v tejto súvislosti potvrdili, že konzorcium od rozsudku vo veci Øresund nezískalo žiadne nové štátom zaručené financovanie alebo refinancovanie (odôvodnenie 116). Preto sa v praxi postupné ukončovanie už začalo.

⁽¹²⁸⁾ Dohoda o Európskom hospodárskom priestore (EHP) (Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3).

5.5. **Pripomienky k osobitným dánskym pravidlám o prenose strát do budúcich období a odpisoch**

- (266) Pokiaľ ide o osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch, Dánsko tvrdí, že keby mali opatrenia patriť do pravidiel štátnej pomoci, považovali by sa hlavne za „existujúcu pomoc“.
- (267) Dánsko tvrdí [aj s odkazom na tvrdenia predložené v súvislosti s pomocou SA.38371 (2014/CP)], že v zákone o výstavbe sa od začiatku a vzhľadom na osobitné okolnosti, za ktorých náklady na výstavbu infraštruktúry obsahovali evidentnú potrebu dlhodobého plánovania financovania spoločnosti A/S Øresund, stanovuje, že na spoločnosť A/S Øresund sa budú vzťahovať priaznivejšie pravidlá prenosu strát do budúcich období ako podľa všeobecného dánskeho zákona o daňovom výmere (článok 15). V prípravných poznámkach k zákonu o výstavbe zákonodarcu výslovne stanovil, že dôvod poskytnutia predĺženej premľacej lehoty na prenos strát do budúcich období v roku 1991 bol ten, že spoločnosť A/S Øresund by nemohla využiť všeobecne uplatniteľné pravidlá o prenose strát do budúcich období (s päťročným obdobím) z dôvodu značných výdavkov a nedostatočných ziskov počas obdobia výstavby. Dánsko konštatuje, že vzniknuté straty pred uvedením pevného spojenia do prevádzky boli v zásade dôsledkom úrokov z úverov, ktoré boli potrebné na výstavbu pevného spojenia. Náklady na financovanie (úroky) nie sú súčasťou obstarávacích nákladov, ktoré je možné v súvahe konzorcia, na základe ktorej je možné použiť odpisy, kapitalizovať ako aktíva. Náklady na úroky sú však odpočítateľné ako výdavok podľa všeobecného pravidla o odpočítavaní úrokov zo všeobecného dánskeho zákona o zdaňovaní príjmov a majetku ⁽¹²⁹⁾, a preto v počiatočnej fáze projektu vytvorili straty.
- (268) Pokiaľ ide o dánske pravidlo o odpisoch, Dánsko tvrdí, že podľa článku 12 zákona o výstavbe sa na spoločnosť A/S Øresund vzťahoval samostatný právny základ týkajúci sa odpisovania počiatočných obstarávacích nákladov na projekt. Dánsko konštatovalo, že bežné pravidlá odpisovania (t. j. všeobecne uplatniteľné pravidlá) sa nachádzali v dánskom zákone o daňových odpisoch. Dánsko v tejto súvislosti odkázalo na prípravné poznámky k zákonu o výstavbe, v ktorých sa uvádza, že dané ustanovenia zodpovedajú podobným ustanoveniam uplatniteľným v súvislosti s „budovami a inými zariadeniami“ z dánskeho zákona o daňových odpisoch, ktorý v tom čase platil, t. j. z článku 22 konsolidovaného zákona č. 597 zo 16. augusta 1991. Dánsko vysvetlilo, že osobitné dánske pravidlo o odpisoch sa malo považovať za praktické pravidlo umožňujúce jednotný režim pre všetky aktíva, ktorý bol pôvodne pre konzorcium skôr škodlivý, keďže na všetky aktíva sa uplatňovala najmenej priaznivá sadzba odpisov (ostatné položky, napríklad stroje, sa mohli bežne odpisovať rýchlejšie ako na úrovni 6 %/2 %, ale v prípade spoločnosti A/S Øresund sa 6 %/2 % uplatňovali ako maximum).
- (269) Podľa názoru dánskych orgánov sa nemôžu osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období považovať za výhody, ktoré je potrebné posudzovať nezávisle od modelu štátnych záruk. Pravidlá vzťahujúce sa na spoločnosť A/S Øresund majú rovnaký cieľ ako model štátnych záruk, konkrétne zabezpečiť financovanie pevného spojenia s čo najmenšími nákladmi. Okrem toho sú sumy, ktorých sa týkajú uvedené daňové zvýhodnenia, neoddeliteľne späté s modelom štátnych záruk a kombinovaný čistý vplyv neutralizuje všetko daňové zvýhodnenie, ktoré môže spoločnosť A/S Øresund získať. Konkrétne je celková výška pomoci (v ekvivalente hrubého grantu) poskytnutej prostredníctvom modelu štátnych záruk znížená o mieru, v akej osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období obsahujú nižší daňový záväzok, a preto nižšie dlhové zaťaženie konzorcia. Na druhej strane platí, že keby sa na spoločnosť A/S Øresund nevzťahovali osobitné pravidlá, konzorcium by malo vyššie dlhové zaťaženie, čím by sa zvýšila aj suma pomoci poskytnutá prostredníctvom modelu štátnych záruk. Inými slovami, osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období platné pre spoločnosť A/S Øresund mali ako svoj základný cieľ zlepšenie finančnej spoľahlivosti projektu, a tým zníženie rizika spojeného s poskytovaním úverov konzorciu.
- (270) Dánsko ďalej tvrdí, že keby sa mali na akékoľvek osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období vzťahovať pravidlá štátnej pomoci, príslušné obdobie, v ktorom by bolo možné uvažovať o potenciálnych výhodách v dôsledku pravidiel o prenose strát do budúcich období, sa obmedzuje na obdobie od 1. januára 2013 do 31. decembra 2015, t. j. na tri roky. V období od daňového roka 2002 až do daňového roka 2012 (vrátane) neexistovali žiadne zvýhodnenia, keďže všetky právne subjekty, ktoré podliehali dánskej dani z príjmov právnických osôb, mohli preniesť svoje straty bez obmedzenia do budúcich daňových rokov. Keďže osobitné pravidlo o prenose strát do budúcich období bolo zavedené pred uvedeným obdobím, malo by sa považovať za existujúcu pomoc

⁽¹²⁹⁾ „Statsskatteloven“, článok 6 ods. 1 písm. e).

poskytnutú po nadobudnutí účinnosti zákona o výstavbe. Dánsko v tejto súvislosti konštatuje, že prenos strát za obdobie 1991 – 2001 sa značne líši od situácie uplatniteľnej v rozsudku vo veci France Télécom. V zákone o výstavbe sa od začiatku a vzhľadom na osobitné okolnosti spoločnosti A/S Øresund stanovilo, že na spoločnosť A/S Øresund sa budú vzťahovať priaznivejšie pravidlá prenosu strát do budúcich období vzhľadom na dlhodobé plánovanie financovania investícií do infraštruktúry. Potenciálne zvýhodnenie by sa malo považovať za poskytnuté najneskôr v čase vzniku strát a skutočnosť, že straty sa neskôr využijú, nie je na účely stanovenia času poskytnutia zvýhodnenia podstatná, takže ani na posúdenie toho, či je teraz pomoc existujúca. Takéto zvýhodnenie preto nebolo stanovené a závislé od ročnej regulácie daňových príspevkov ako vo veci France Télécom a mohlo by sa odstrániť len zmenou právneho predpisu.

- (271) Dánsko poskytlo aj ďalšie podrobnosti o ročných daňových priznaniach spoločnosti A/S Øresund, najmä o stratách prenesených do budúcich období a využitých od roku 1992, ako aj o ročných odpísaných sumách. Dánsko potvrdilo, že boli využité straty, ktoré sa vyskytli o viac ako päť rokov skôr (a preto by ich platnosť podľa bežných pravidiel uplynula). Za obdobie 2013 – 2015 bolo okrem toho 100 % zisku započítaného vo vzťahu k stratám preneseným do budúcich období, čo by nebolo možné podľa bežných pravidiel zdaňovania v dôsledku uplatneného obmedzenia. Dánsko ďalej potvrdilo, že prvý odpis v súvislosti s aktívami pevného spojenia sa uskutočnil za daňový rok 2004 na úrovni 6 %; v tom čase bola sadzba odpisov podľa bežných pravidiel zdaňovania 5 %. Spoločnosť A/S Øresund využila možnosť odpisov na úrovni 6 % aj v období, ktoré sa začínalo daňovým rokom 2008, keď bola sadzba odpisov podľa bežných pravidiel zdaňovania na úrovni 4 %. Okrem toho Dánsko potvrdilo, že celková akumulovaná výška odpisov zostala pod úrovňou 60 %, a to až do roku 2015 (vrátane), po ktorom boli osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch zrušené.

5.6. Zlučiteľnosť opatrení pomoci

- (272) Štáty nepovažovali za primerané ani potrebné podrobne pripomienkovať pochybnosti uvedené v rozhodnutí o začatí konania, ktoré sa týkali zlučiteľnosti akejkoľvek novej pomoci pre konzorcium, a to vzhľadom na svoju pozíciu k prítomnosti štátnej pomoci a jej kvalifikáciu ako existujúcej pomoci, ako sa uvádza v oddieloch 5.2 až 5.5.

5.7. Oprávnené očakávania

- (273) Podľa názoru štátov Všeobecný súd v rozsudku vo veci Øresund neprijal pozíciu k oprávneným očakávaniam na obdobie po vynesení rozsudku vo veci Aéroports de Paris. Nesúhlasia teda so zainteresovanými stranami, ktoré tvrdili, že rozsudok Všeobecného súdu by sa mal vykladať tak, že oprávnené očakávania sú po 12. decembri 2000 v prípade konzorcia a štátov vylúčené.
- (274) Štáty žiadajú, aby Komisia v prípade, ak z posúdenia štátnej pomoci vyplynie určenie presného bodu v čase, od ktorého by sa štáty a konzorcium už nemohli spoliehať na oprávnené očakávania, zohľadnila osobitné okolnosti projektu.
- (275) Konkrétne sa v prvom rade domnievajú, že sa musí uznať, že konzorcium a štáty nemali oprávnené očakávania, pokiaľ ide o opatrenia pred vynesením rozsudku vo veci Aéroports de Paris, a teda ani počas celej fázy výstavby, v ktorej vznikol dlh konzorcia. Po tom mali štáty a konzorcium malý priestor na zmenu modelu financovania. Štáty tvrdia, že v takejto situácii musia mať oprávnené očakávania nadobudnuté pred vynesením daného rozsudku, ak majú byť účinné, naďalej účinky aj po dátume vynesenia rozsudku. Preto aj keby sa štáty a konzorcium nemohli po decembri 2000 spoliehať na oprávnené očakávania, očakávania konzorcia týkajúce sa toho, ako bude schopné financovať a refinancovať svoj dlh na výstavbu, sa vytvorili pred vynesením rozsudku vo veci Aéroports de Paris. Ak by sa uvedeným rozsudkom odobrala konzorciu možnosť (re)financovať svoje dlhy pomocou štátnych záruk, efektívne by sa tým ohrozilo pokračovanie činnosti konzorcia a v praxi by sa retroaktívne zrušili oprávnené očakávania štátov a konzorcia do decembra 2000.

- (276) Po druhé sa viac ako 20 rokov od uzavretia dohody o konzorcium v roku 1992 a viac ako 12 rokov od uvedenia pevného spojenia do prevádzky žiadna zainteresovaná strana (vrátane sťažovateľa) nesťažovala na štátne záruky dostupné pre konzorcium ani na osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch.
- (277) Po tretie z rozsudku vo veci Aéroports de Paris pre konzorcium ani štáty nevyplývalo nič, na základe čoho by sa mohli domnievať, že na pevné spojenie sa vzťahujú pravidlá štátnej pomoci. Rozsudok bol veľmi konkrétny a v danom čase sa považoval za vec týkajúcu sa sektora letísk, ktorá súvisí s liberalizáciou daného sektora. Ďalej, ako sa uvádza v odôvodnení 276, ani Komisia, ani žiadna tretia strana nedali konzorcium ani štátom viac ako 12 rokov po začatí prevádzky pevného spojenia dôvod pochybovať o oprávnenosti financovania konzorcia.
- (278) Preto vzhľadom na uvedené tri tvrdenia a osobitné okolnosti tohto prípadu štáty v prvom rade tvrdia, že na opatrenia pomoci, ktoré využilo konzorcium po vynesení rozsudku vo veci Aéroports de Paris a do splatenia dlhu na výstavbu v plnej výške, by sa mali takisto vzťahovať oprávnené očakávania. Inak by oprávnené očakávania konzorcia a štátov do decembra 2000 nemali zmysel.
- (279) Po druhé a v každom prípade sa štáty domnievajú, že oprávnené očakávania pokračovali, kým Všeobecný súd 19. septembra 2018 nezrušil rozhodnutie z roku 2014, keďže ani konzorcium, ani štáty si dovedy neboli vedomé toho, že preskúmanie Komisie v rozhodnutí z roku 2014 bolo nedostatočné.
- (280) Po tretie a v každom prípade sa štáty domnievajú, že konzorcium a štáty mali oprávnené očakávania, kým Komisia neprijala rozhodnutie z roku 2014, ktoré bolo následne napadnuté na Všeobecnom súde, keďže listy z roku 1995 mali také isté právne účinky ako rozhodnutie o neexistencii pomoci. Keďže daný list nebol napadnutý ani inak spochybnený Komisiou pre vydaním jej rozhodnutia z roku 2014, štáty využili oprávnené očakávania.
- (281) Po štvrté a v každom prípade zastávajú štáty názor, že konzorcium a štáty mali oprávnené očakávania aspoň dovedy, kým nedostali list Komisie z 13. mája 2013, ktorým bola postúpená sťažnosť.

5.8. Výhľadové opatrenia

- (282) Štáty sa domnievajú, že žiadne z výhľadových opatrení ani štrukturálnych nápravných opatrení navrhovaných sťažovateľom nemajú právny základ v práve Únie o štátnej pomoci, a preto by sa nemali brať do úvahy. V tejto súvislosti konštatujú, že v článku 345 ZFEÚ sa stanovuje, že ZFEÚ sa nedotýka úpravy vlastníckych vzťahov uplatňovanej v členských štátoch. Podľa judikatúry ⁽¹³⁰⁾ si môžu členské štáty slobodne vo svojich interných systémoch stanoviť systém vlastníckych vzťahov vrátane toho, či chcú založiť štátom vlastnené spoločnosti.
- (283) V súvislosti s tvrdením sťažovateľa, že konzorcium naďalej využívalo značnú výhodu aj po tom, ako štáty prestali vydávať konkrétne štátne záruky z dôvodu výnimky z bankrotu (odôvodnenie 222), štáty tvrdili, že v zásade nič nebráni tomu, aby sa na konzorcium vzťahovalo bežné konkurzné konanie podľa dánskeho alebo švédskeho práva. Jednoznačne to dokazuje zistenie, že v programe EMTN, úveroch EIB a v rámcových zmluvách ISDA sa konkrétne odkazuje na potenciálnu platobnú neschopnosť (odôvodnenie 251).

⁽¹³⁰⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 20. marca 1985, Taliansko/Komisia, C-41/83, EU:C:1985:120, bod 22, a rozsudok Súdneho dvora z 30. apríla 1974, Sacchi, C-155/73, EU:C:1974:40, bod 14.

6. POSÚDENIE OPATRENÍ

6.1. Posúdenie existencie pomoci v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ

- (284) V článku 107 ods. 1 ZFEÚ sa stanovuje, že „pomoc poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá naruša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná s vnútorným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi“.
- (285) Na základe tohto ustanovenia musia byť na kvalifikáciu opatrenia ako štátnej pomoci splnené tieto kumulatívne podmienky: i) príjemcom opatrenia je podnik; ii) opatrenie je pripísateľné štátu a je financované zo štátnych prostriedkov; iii) opatrením sa poskytuje selektívna výhoda príjemcom a iv) predmetné opatrenie naruša alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže a pravdepodobne ovplyvní obchod medzi členskými štátmi.
- (286) V odôvodnení 100 rozhodnutia o začatí konania sa uvádzalo predbežné stanovisko Komisie, že štátne záruky poskytnuté štátni konzorciu na financovanie pevného spojenia, ako aj osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

6.1.1. Hospodárska činnosť a pojem podnik

- (287) Komisia pripomína, že pravidlá štátnej pomoci sa uplatňujú, len keď je príjemcom pomoci „podnik“. Súdny dvor dôsledne vymedzuje pojem „podniky“ ako subjekty vykonávajúce hospodársku činnosť nezávisle od svojho právneho statusu a spôsobu financovania⁽¹³¹⁾. Hospodárskou činnosťou je každá činnosť, ktorá pozostáva z ponuky tovaru a/alebo služieb na danom trhu⁽¹³²⁾. Subjekt vykonávajúci hospodárske aj nehospodárske činnosti sa považuje za podnik iba, pokiaľ ide o vykonávanie hospodárskej činnosti⁽¹³³⁾.
- (288) Okrem toho platí, že ak sa má určitá činnosť klasifikovať ako hospodárska činnosť, nie je podstatné, či by takú istú činnosť vykonával súkromný investor⁽¹³⁴⁾. Keď subjekt vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na svoje právne postavenie alebo na spôsob, akým je financovaný, predstavuje podnik v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ, a pravidlá štátnej pomoci sa preto môžu uplatňovať na finančné výhody poskytované tomuto subjektu štátom alebo zo štátnych prostriedkov⁽¹³⁵⁾.
- (289) Súdny Únie okrem toho rozhodli, že služby bežne poskytované za odplatu sa môžu klasifikovať ako hospodárska činnosť a že základná vlastnosť odplaty spočíva v skutočnosti, že odplata predstavuje hospodárske protiplnenie daného poskytnutia služby⁽¹³⁶⁾. Vzhľadom na to práve povaha vykonávanej činnosti určuje, či je subjekt na účely práva o štátnej pomoci podnikom.

⁽¹³¹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 12. septembra 2000, Pavlov a iní/Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, spojené veci C-180/98 až C-184/98, EU:C:2000:428, bod 74; rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato a Cassa di Risparmio di San Miniato SpA, C-222/04, EU:C:2006:8, bod 107.

⁽¹³²⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. júna 1987, Komisia/Taliansko, 118/85, EU:C:1987:283, bod 7; rozsudok Súdneho dvora z 18. júna 1998, Komisia/Talianska republika, C-35/96, EU:C:1998:303, bod 36; rozsudok Súdneho dvora z 12. septembra 2000, Pavlov a iní/Stichting Pensioenfonds Medische Specialisten, spojené veci C-180/98 až C-184/98, EU:C:2000:428, bod 75.

⁽¹³³⁾ Rozsudok vo veci Aéroports de Paris, bod 108.

⁽¹³⁴⁾ V tomto zmysle pozri rozsudok Súdneho dvora z 19. februára 2002 vo veci Wouters, Savelbergh a Price Waterhouse Belastingadviseurs BV/Algemene Raad van de Nederlandse Orde van Advocaten, C-309/99, EU:C:2002:98, bod 58.

⁽¹³⁵⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 17. februára 1993, Christian Poucet/Assurances Générales de France a Caisse Mutuelle Régionale du Languedoc-Roussillon a Daniel Pistre/Cancave, spojené veci C-159/91 a C-160/91, EU:C:1993:63, bod 17.

⁽¹³⁶⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 20. septembra 2019, Havenbedrijf Antwerpen a Maatschappij van de Brugse Zeehaven/Komisia, T-696/17, EU:T:2019:652, bod 75.

- (290) V rozsudku vo veci *Aéroports de Paris* ⁽¹³⁷⁾ Všeobecný súd rozhodol, že prevádzka letiska sa musí považovať za hospodársku činnosť. Následne sa v rozsudkoch vo veci *Lipso/Halle* dospelo k záveru, že ak sa bude dráha letiska používať na hospodársku činnosť, jej výstavba takisto predstavuje hospodársku činnosť, a preto sa na jej financovanie môžu vzťahovať pravidlá štátnej pomoci. Zatiaľ čo uvedené veci sa týkajú osobitne letísk, zásady, ktoré vytvorili sudy Únie, sa podľa všetkého uplatňujú aj na výstavbu inej infraštruktúry, ktorá je neoddeliteľne spojená s hospodárskou činnosťou ⁽¹³⁸⁾ ⁽¹³⁹⁾, ako potvrdil Všeobecný súd v rozsudku vo veci belgických prístavov ⁽¹⁴⁰⁾.
- (291) Komisia už v odôvodneniach 74 až 76 rozhodnutia o začatí konania uviedla, že *prima facie* by bolo možné sa domnievať, že konzorcium vykonáva hospodársku činnosť a malo by sa považovať za podnik. Štáty tvrdia, že konzorcium nie je podnik, keďže nevykonáva hospodársku činnosť (oddiel 5.2.2). Podľa názoru štátov sú výstavba a prevádzka pevného spojenia klasickými príkladmi výkonu verejnej moci, na ktoré sa nevzťahuje a nemal by sa vzťahovať článok 107 ods. 1 ZFEÚ.
- (292) Pravdou je, že článok 107 ods. 1 ZFEÚ sa neuplatňuje v prípade, ak štáty „vykonávajú verejnú právomoc“ ⁽¹⁴¹⁾, ani v prípade, že verejné subjekty konajú ako verejné orgány ⁽¹⁴²⁾. Subjekt možno pokladať za subjekt vykonávajúci verejnú právomoc, ak predmetná činnosť tvorí súčasť základných funkcií štátu, alebo je spojená s týmito funkciami svojou povahou, cieľom a pravidlami, ktorým podlieha ⁽¹⁴³⁾.
- (293) Komisia sa domnieva, že je potrebné celkové posúdenie, a na to, aby činnosť konzorcia splnila podmienky výkonu verejnej moci, mala by byť svojou povahou, svojím cieľom a pravidlami, ktoré sa na ňu vzťahujú, spojená so základnými funkciami štátu. Do koncepcie výkonu verejnej moci môžu patriť iba iné ako hospodárske činnosti ⁽¹⁴⁴⁾.
- (294) Podľa ustálenej judikatúry ⁽¹⁴⁵⁾ by splnenie kritérií hospodárskej činnosti malo byť založené na faktických prvkoch, najmä na poskytovaní tovaru alebo služieb na danom trhu. Konzorcium ako vlastník a prevádzkovateľ infraštruktúry pevného spojenia pôsobí na trhu s poskytovaním dopravnej služby občanom a podnikom za odplatu: konzorcium bude používateľom cestnej časti pevného spojenia účtovať poplatok (mýto) za prekročenie Øresundskej úžiny; okrem toho Švédsko dopravná správa a Dánska štátna železničná správa platia poplatok za používanie železničnej infraštruktúry v rámci pevného spojenia. Príjmy konzorcia z cesty a zo železnice sú určené na financovanie celkových nákladov na plánovanie, návrh projektu, výstavbu, údržbu a prevádzku pevného spojenia, ako aj nákladov na výstavbu cestného a železničného vnútrozemského spojenia, prostredníctvom rozdelenia dividend materským spoločnostiam (odôvodnenie 70).

⁽¹³⁷⁾ V bode 125, potvrdenom Súdny dvorom v rozsudku z 24. októbra 2002, *Aéroports de Paris/Komisia*, C-82/01 P, EU:C:2002:617.

⁽¹³⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 14. januára 2015, *Eventech/The Parking Adjudicator*, C-518/13, EU:C:2015:9, bod 42; rozsudok Všeobecného súdu z 15. marca 2018, *Naviera Armas/Komisia*, T-108/16, EU:T:2018:145, bod 119.

⁽¹³⁹⁾ Pozri aj bod 202 oznámenia Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 262, 19.7.2016, s. 1).

⁽¹⁴⁰⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 20. septembra 2019, *Havenbedrijf Antwerpen a Maatschappij van de Brugse Zeehaven/Komisia*, T-696/17, EU:T:2019:652, body 98 – 107.

⁽¹⁴¹⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. júna 1987, *Komisia/Taliansko*, 118/85, EU:C:1987:283, body 7 a 8.

⁽¹⁴²⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 4. mája 1988, *Bodson*, 30/87, EU:C:1988:225, bod 18.

⁽¹⁴³⁾ Pozri najmä rozsudok Súdneho dvora z 19. januára 1994, *SAT Fluggesellschaft mbH/Eurocontrol*, C-364/92, EU:C:1994:7, bod 30, a rozsudok Súdneho dvora z 18. marca 1997, *Calì a Figli*, C-343/95, EU:C:1997:160, body 22 a 23.

⁽¹⁴⁴⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 26. marca 2009, *SELEX Sistemi Integrati SpA/Komisia*, C-113/07 P, EU:C:2009:191, bod 70.

⁽¹⁴⁵⁾ Napríklad rozsudok Súdneho dvora zo 16. júna 1987, *Komisia/Taliansko*, EU:C:1987:283, bod 7.

(295) Treba pripomenúť, že konzorcium neboli zverené osobitné verejné právomoci týkajúce sa výstavby a prevádzky pevného spojenia, ale že bude stavať a prevádzkovať infraštruktúru ako hospodársky subjekt. Výstavba a komerčná prevádzka veľkých projektov infraštruktúry samy osebe nepredstavujú výkon verejných právomocí a výstavba a prevádzka pevného spojenia sa riadi hospodárskou logikou, keďže je do veľmi veľkej miery financovaná poplatkami používateľov⁽¹⁴⁶⁾. Činnosti konzorcia sa skutočne veľmi líšia od toho, čo sa v minulosti považovalo za súčasť činností verejnej moci, akými sú vojenská alebo policajná služba, bezpečnosť a kontrola leteckej prevádzky, kontrola a bezpečnosť námornej dopravy, dohľad nad znečistením, organizovanie, financovanie a presadzovanie trestov odňatia slobody, zástavba a revitalizácia verejných pozemkov subjektmi verejného sektora a zber údajov, ktoré sa majú použiť na verejné účely na základe zákonnej povinnosti uložennej podnikom, ktoré majú takéto údaje zverejňovať⁽¹⁴⁷⁾.

(296) V prípade prekročenia Øresundskej úžiny existuje trh, a to najmä preto, že službu za odplatu už poskytoval existujúci prevádzkovateľ trajektov, ktorý je súkromným podnikom fungujúcim v trhových podmienkach. Dopravné služby poskytované konzorciom tak budú konkurovať dopravným službám, ktoré poskytujú prevádzkovatelia trajektov. Komisia neprijíma argument štátov zhrnutý v odôvodnení 239, že konzorcium sa nemôže považovať za konkurenta trajektovej prepravy. Ako priznávajú štáty, cenová politika konzorcia môže mať veľký vplyv na podnikanie sťažovateľa. Bez ohľadu na to, či bolo konzorcium založené s úmyslom konkurovať trajektovej preprave⁽¹⁴⁸⁾, ponúka službu prekročenia Øresundskej úžiny, ktorá má priamy vplyv na konkurenčné postavenie už zavedených organizátorov trhu. Komisia preto dospela k záveru, že konzorcium sa pri prevádzke pevného spojenia zapája do hospodárskej činnosti.

(297) Okrem toho Komisia konštatuje, že činnosť, ktorá pozostáva z ponúkajú tovarov alebo služieb na trhu, nenadobúda charakter výkonu verejných právomocí len preto, lebo členský štát sa rozhodol udeliť verejnému subjektu monopol na ponúkajú predmetných tovarov alebo služieb⁽¹⁴⁹⁾. V tejto súvislosti Komisia pripomína, že otázka, či existuje trh pre určité služby, môže závisieť od spôsobu organizovania daných služieb v dotknutom členskom štáte a že v dôsledku politického rozhodnutia alebo hospodárskeho vývoja sa môže klasifikácia danej činnosti časom zmeniť⁽¹⁵⁰⁾. Samotná skutočnosť, že verejná spoločnosť patrí do právomoci ministra, však nebráni tomu, aby sa považovala za takú, ktorá vykonáva hospodársku činnosť⁽¹⁵¹⁾. Okrem toho samotná skutočnosť, že subjekt je zriadený na základe medzinárodnej dohody, neznamena, že činnosť vykonávaná daným subjektom predstavuje výkon verejných právomocí; to sa musí posúdiť na základe jednotlivých prípadov vzhľadom na činnosť vykonávanú daným subjektom⁽¹⁵²⁾. Komisia sa domnieva, že základnou otázkou je, či konzorcium prostredníctvom pevného spojenia poskytuje na trhu tovar alebo službu. Komisia konštatuje, že je to evidentne tak, ako už bolo uvedené.

⁽¹⁴⁶⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 29. októbra 1980, Van Landewyck, spojené veci 209/78 až 215/78 a 218/78, EU:C:1980:248, bod 88; rozsudok Súdneho dvora zo 16. novembra 1995, FFSA a iní, C-244/94, EU:C:1995:392, bod 21; rozsudok Súdneho dvora z 1. júla 2008, MOTOE, C-49/07, EU:C:2008:376, body 27 a 28.

⁽¹⁴⁷⁾ Rozhodnutie Komisie zo 7. decembra 2011 o štátnej pomoci SA.32820 (2011/NN) – Spojené kráľovstvo – Pomoc spoločnosti Forensic Science Services (Ú. v. EÚ C 29, 2.2.2012, s. 4), bod 8; rozsudok Súdneho dvora z 19. januára 1994, SAT Fluggesellschaft mbH/Eurocontrol, C-364/92, EU:C:1994:7, bod 27; rozsudok Súdneho dvora z 26. marca 2009, Selex Sistemi Integrati/Komisia, C-113/07 P, EU:C:2009:191, bod 71; rozhodnutie Komisie zo 16. októbra 2002 o štátnej pomoci č. 438/02 – Belgicko – Pomoc prístavným orgánom (Ú. v. ES C 284, 21.11.2002, s. 2); rozsudok Súdneho dvora z 18. marca 1997, Cañi & Figli, C-343/95, EU:C:1997:160, bod 22; rozhodnutie Komisie z 19. júla 2006 o štátnej pomoci č. 140/06 – Litva – Dotácie štátnym podnikom, ktoré prevádzkujú väznice (Ú. v. EÚ C 244, 11.10.2006, s. 12); rozhodnutie Komisie z 27. marca 2014 o štátnej pomoci SA.36346 – Nemecko – Spoločná schéma pre zlepšenie regionálnej hospodárskej štruktúry pozemkov na priemyselné a komerčné využitie, Ú. v. EÚ C 141, 9.5.2014, s. 1; rozsudok Súdneho dvora z 12. júla 2012, Compass-Datenbank GmbH, C-138/11, EU:C:2012:449, bod 40.

⁽¹⁴⁸⁾ Pozri aj rozsudok Všeobecného súdu z 20. septembra 2019, Havenbedrijf Antwerpen and Maatschappij van de Brugse Zeehaven/Komisia, T-696/17, EU:T:2019:652, bod 100, v ktorom Všeobecný súd zamietol tvrdenie, že neexistencia hospodárskej súťaže znamená, že činnosť nie je možné klasifikovať ako hospodársku.

⁽¹⁴⁹⁾ V tejto súvislosti pozri rozsudok Súdneho dvora z 23. apríla 1991, Höfner a Elser/Macrotron, C-41/90, EU:C:1991:161, body 22 – 23.

⁽¹⁵⁰⁾ Oznámenie Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, (Ú. v. EÚ C 262, 19.7.2016, s. 1), bod 13 (a citovaná judikatúra).

⁽¹⁵¹⁾ Rozsudok vo veci Aéroports de Paris, bod 109.

⁽¹⁵²⁾ V tejto súvislosti pozri rozsudok Súdneho dvora z 19. januára 1994, SAT Fluggesellschaft mbH/Eurocontrol, C-364/92, EU:C:1994:7, a najmä bod 19.

- (298) Komisia ďalej konštatuje, že aj keby sa zistilo, že konzorcium vykonáva niektoré právomoci ako subjekt verejného sektora, táto skutočnosť samotná nebráni tomu, aby sa iné druhy činnosti, ktoré vykonáva, považovali za hospodársku činnosť. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že subjekt môže súčasne vykonávať hospodársku činnosť aj verejnú právomoc ⁽¹⁵³⁾.
- (299) V každom prípade je evidentné, že orgány štátov sa rozhodli zaviesť trhový mechanizmus, keďže pevné spojenie bolo od začiatku zamýšľané ako komerčne využívaná infraštruktúra financovaná z mýta ⁽¹⁵⁴⁾. To je v rozpore s tvrdením, že činnosť konzorcia predstavuje výkon verejnej právomoci.
- (300) Komisia sa preto domnieva, že prevádzka pevného spojenia predstavuje hospodársku činnosť.
- (301) Vzhľadom na judikatúru uvedenú v odôvodnení 290 predstavuje aj výstavba infraštruktúry, ktorá je neoddeliteľne spätá s danou hospodárskou činnosťou, hospodársku činnosť. Z medzivládnej dohody (odôvodnenie 61) jednoznačne vyplýva, že výstavbu pevného spojenia nie je možné oddeliť od jeho budúcej prevádzky. Okrem toho sa v dohode o konzorciu (odôvodnenie 66) výstavba a prevádzka pevného spojenia považuje za jeden projekt. Komisia na tomto základe dospela k záveru, že výstavba pevného spojenia je neoddeliteľne spätá s jeho prevádzkou. Keďže prevádzka pevného spojenia predstavuje hospodársku činnosť, jeho výstavba takisto.
- (302) Komisia preto dospela k záveru, že konzorcium sa pri vykonávaní výstavby a prevádzky pevného spojenia zapája do hospodárskych činností. V dôsledku toho je konzorcium vo vzťahu k týmto činnostiam potrebné považovať za podnik na účely článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

6.1.2. Štátne zdroje a pripísateľnosť štátom

- (303) V súvislosti so štátnym pôvodom výhod vyplývajúcich z uplatňovania opatrení je pojem štátnej pomoci širší ako pojem subvencie. Je to preto, že zahŕňa nielen kladné plnenia ako subvencie alebo kapitálové injekcie, ale aj opatrenia, ktorými sa v rozličných formách znižujú náklady, ktoré sú obvykle zahrnuté do rozpočtu podniku a ktoré, aj keď nie sú subvenciou v prísnom zmysle slova, majú rovnakú povahu a rovnaký účinok ⁽¹⁵⁵⁾.
- (304) V rozhodnutí o začatí konania, uvedenom v odôvodnení 79, sa dospelo k predbežnému záveru, že štátne záruky poskytnuté Dánskom a Švédskom bez zaplatenia akéhokoľvek poplatku, ako aj osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch poskytnuté konzorciu Dánskom zahŕňajú štátne zdroje a sú pripísateľné štátom. Toto štáty ani žiadne zainteresované strany nespochybňovali.
- (305) Opatrením, ktorým subjekty verejného sektora poskytujú určitým podnikom priaznivé daňové zaobchádzanie, aj keď nezahŕňa kladný prevod finančných prostriedkov, sa príjmcovia dostávajú do priaznivejšej finančnej situácie ako iní daňovníci a predstavuje prevod štátnych prostriedkov ⁽¹⁵⁶⁾.

⁽¹⁵³⁾ Pozri napríklad rozsudok Súdneho dvora z 24. októbra 2002, *Aéroports de Paris/Komisia*, C-82/01 P, EU:C:2002:617, body 76 až 78, a v tejto súvislosti rozsudok Súdneho dvora z 19. decembra 2012, *Mitteldeutsche Flughafen AG a Flughafen Leipzig-Halle GmbH/Komisia*, C-288/11, EU:C:2012:821, bod 43.

⁽¹⁵⁴⁾ Na rozdiel od služby poskytovanej bezplatne, pozri rozsudok Súdneho dvora zo 14. januára 2015, *Eventech/The Parking Adjudicator*, C-518/13, EU:C:2015:9, bod 43.

⁽¹⁵⁵⁾ Pozri okrem iného rozsudok Súdneho dvora z 8. novembra 2001, *Adria-Wien Pipeline GmbH a Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH/Finanzlandesdirektion für Kärnten*, C-143/99, EU:C:2001:598, bod 38; rozsudok Súdneho dvora z 15. júla 2004, *Španielsko/Komisia*, C-501/00, EU:C:2004:438, bod 90, a judikatúru tam citovanú; rozsudok Súdneho dvora z 15. decembra 2005, *Taliansko/Komisia*, C-66/02, EU:C:2005:768, bod 77; rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze*, C-222/04, EU:C:2006:8, bod 131, a judikatúru tam citovanú.

⁽¹⁵⁶⁾ Pozri napríklad rozsudok Súdneho dvora z 15. marca 1994, *Banco Exterior de España*, C-387/92, EU:C:1994:100, bod 14; rozsudok Súdneho dvora z 9. októbra 2014, *Ministerio de Defensa a Navantia*, C-522/13, EU:C:2014:2262.

- (306) Okrem toho vytvorenie rizika vzniku dodatočného zaťaženia štátu v budúcnosti zriadením záruky za podmienok, ktoré nezodpovedajú podmienkam na trhu, je dostatočné na to, aby sa považovalo za prevod štátnych prostriedkov⁽¹⁵⁷⁾. To isté platí napríklad v prípade, keď členský štát poskytne záruky bez toho, aby od príjemcu záruky vyžadoval zaplatenie poplatku za trhových podmienok.
- (307) Komisia preto dospela k záveru, že podmienky modelu štátnych záruk, podľa ktorých museli štáty ručiť za finančné nástroje na financovanie pevného spojenia bez platby akéhokoľvek poplatku, zahŕňajú dánske a švédske štátne zdroje a že osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch zahŕňajú dánske štátne zdroje. Keďže model štátnych záruk zriadili Dánsko a Švédsko, je pripísateľný štátom. Podobne platí, že osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch vyplývajú zo zákona o výstavbe, ktorý predstavuje legislatívny akt prijatý Dánskom; a preto sú pripísateľné Dánsku.

6.1.3. *Selektívna hospodárska výhoda*

- (308) S cieľom stanoviť, či štátne opatrenie predstavuje štátnu pomoc, je podľa ustálenej judikatúry potrebné určiť, či prijímajúci podnik získava hospodársku výhodu, ktorú by za bežných trhových podmienok, t. j. bez štátneho zásahu, nezískal⁽¹⁵⁸⁾. Dôležitý je len účinok opatrenia na podnik; nie príčina ani cieľ štátneho zásahu⁽¹⁵⁹⁾. Posúdiť by sa to malo porovnaním finančnej situácie podniku po prijatí opatrenia s finančnou situáciou, ktorá by vznikla v prípade, ak by opatrenie prijaté nebolo.
- (309) Ďalej platí, že aby štátne opatrenie patrilo do rozsahu pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ, musí zvýhodňovať „určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“. Nie na všetky opatrenia, ktoré zvýhodňujú hospodárske subjekty, sa však vzťahuje pojem pomoc – týka sa len tých opatrení, ktoré selektívnym spôsobom zvýhodňujú niektoré podniky alebo kategórie podnikov alebo niektoré odvetvia hospodárstva.
- (310) Komisia takisto konštatuje, že jedno opatrenie pomoci môže pozostávať z kombinovaných prvkov, ak sú vzhľadom na ich chronológiu, účel a situáciu podniku v čase zásahu natoľko prepojené, že ich nemožno od seba oddeliť. V danej súvislosti je možné kombináciu prvkov kategorizovať ako štátnu pomoc, keď štát koná s cieľom chrániť jedného alebo viacerých prevádzkovateľov, ktorí už pôsobia na trhu⁽¹⁶⁰⁾.

6.1.3.1. *Model štátnych záruk*

- (311) Verejná záruka poskytnutá za výhodných podmienok môže pre dlžníka predstavovať výhodu, pretože mu umožňuje požičať si s úrokovou sadzbou, ktorú by na trhu bez záruky nezískal⁽¹⁶¹⁾. Podľa článku 12 medzivládnej dohody sa štáty dohodli, že sa spoločne a nerozdielne zaručia za všetky úvery a ďalšie finančné nástroje konzorcia na financovanie pevného spojenia. Konzorcium nemusí platiť ročný poplatok za ručenie za zostávajúci dlh hrađený modelom štátnych záruk, ako sa uvádza v dodatočnom protokole k medzivládnej dohode (odôvodnenie 85). V dohode o konzorciu sa pripomína tento spoločný a nerozdielny ručiteľský záväzok štátu voči pôžičkám konzorcia (odôvodnenie 90). Štáty nepredložili žiadny dôkaz o tom, že neexistencia poplatku za záruku je v súlade s trhovými podmienkami; ani netvrdia, že by to tak bolo. Keďže výhoda záruky spočíva v tom, že riziko spojené so zárukou nesie ručiteľ, ručiteľ by bol za normálnych okolností odmenený primeraným poplatkom za podstupovanie takéhoto rizika. Záruky za financovanie pevného spojenia sú evidentne späté s rizikom, a preto by takéto záruky

⁽¹⁵⁷⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 1. decembra 1998, Ecotrade Srl/Altiforni e Ferriere di Servola SpA (AFS), C-200/97, EU:C:1998:579, bod 41; rozsudok Súdneho dvora z 19. marca 2013, Bouygues a Bouygues Télécom/Komisia a iní, spojené veci C-399/10 P a C-401/10 P, EU:C:2013:175, body 137, 138 a 139.

⁽¹⁵⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 11. júla 1996, Syndicat français de l'Express international (SFEI) a iní/La Poste a iní, C-39/94, EU:C:1996:285, bod 60; rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 1999, Španielsko/Komisia, C-342/96, EU:C:1999:210, bod 41.

⁽¹⁵⁹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 2. júla 1974, Taliansko/Komisia, C-173/73, EU:C:1974:71, bod 13.

⁽¹⁶⁰⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 12. novembra 2013 MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt./Komisia, T-499/10, EU:T:2013:592, bod 67.

⁽¹⁶¹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 8. decembra 2011, Residex Capital/Gemeente Rotterdam, C-275/10, EU:C:2011:814, bod 39.

neboli dostupné na trhu bez požiadavky na zaplatenie poplatku. V rozsudku vo veci Øresund ⁽¹⁶²⁾ Všeobecný súd rozhodol, že poskytnutie záruky za podmienok, ktoré nie sú rovnaké ako trhové podmienky, môže zvýhodniť príjemcu. V tomto prípade štáty nielenže poskytli záruku konzorciu za netrhových podmienok, ale okrem toho v skutočnosti prijali zákonný záväzok ručiť za všetky pôžičky konzorcia na financovanie pevného spojenia bez toho, aby požadovali kompenzáciu za podstúpenie rizika spojeného s uvedeným záväzkom. Komisia konštatuje, že konzorcium by malo ako príjemcu uvedeného záväzku okamžite výhodu už od poskytnutia záväzku, keďže malo vynútiteľné právo na štátne záruky za všetky svoje pôžičky na financovanie pevného spojenia. Komisia preto dospela k záveru, že pri stanovovaní modelu štátnych záruk štáty zavedením záväzku ručiť za finančné nástroje na financovanie pevného spojenia bez vyžadovania platby poplatku za záruku za trhových podmienok zvýhodnili konzorcium nižšími nákladmi na financovanie.

- (312) Podľa ustálenej judikatúry umožňuje identifikácia výhody pri prijímaní opatrení členských štátov v prospech konkrétnych subjektov predpokladať, že výhoda má selektívny charakter ⁽¹⁶³⁾. Obvykle sa totiž ľahko dospeje k záveru, že takéto opatrenia majú selektívny charakter, keďže zvýhodňujú len jeden podnik alebo malý počet podnikov ⁽¹⁶⁴⁾. V tomto prípade model štátnych záruk, vzhľadom na to, že výhoda sa týka osobitne konzorcia, predstavuje selektívnu výhodu v prospech konzorcia v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

6.1.3.2. Osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch

- (313) V Dánsku sa partnerstvá ako konzorcium považujú na daňové účely za transparentné subjekty. Znamená to, že dánske daňové pravidlá sa uplatňujú iba na dánskeho partnera v konzorciu, A/S Øresund, a nie na konzorcium samotné (odôvodnenie 118). V tejto súvislosti musí Komisia najskôr posúdiť, či by sa malo konzorcium považovať za príjemcu osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch (pozri ďalej odôvodnenia 314 až 319). Po druhé musí Komisia posúdiť, do akej miery sa uvedenými pravidlami poskytla príjemcovi selektívna výhoda, ktorú by nezískal za bežných pravidiel zdaňovania (pozri ďalej odôvodnenia 320 až 347).

6.1.3.2.1. Príjemca osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch

- (314) Komisia konštatuje, že v záujme stanovenia toho, ktorý subjekt sa má považovať za príjemcu osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch, sa môžu na účely uplatňovania pravidiel štátnej pomoci samostatné právne subjekty považovať za také, ktoré tvoria jednu hospodársku jednotku, pokiaľ ide o hospodársku činnosť. Táto hospodárska jednotka sa potom považuje za príslušný podnik. Súdny dvor v tejto súvislosti považuje za relevantnú existenciu kontrolného podielu a iných funkčných, hospodárskych a organických prepojení ⁽¹⁶⁵⁾.

⁽¹⁶²⁾ Bod 120.

⁽¹⁶³⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 13. decembra 2017, Helénska republika/Komisia, T-314/15, EU:T:2017:903, body 78 a 79.

⁽¹⁶⁴⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 4. júna 2015, Komisia/MOL, C-15/14 P, EU:C:2015:362, body 60 a nasl.; návrh generálneho advokáta Mengozziho z 27. júna 2013, Deutsche Lufthansa, C-284/12, EU:C:2013:442, bod 52.

⁽¹⁶⁵⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 16. decembra 2010, AceaElectrabel Produzione SpA/Komisia, C-480/09 P, EU:C:2010:787, body 47 až 55; rozsudok Súdneho dvora z 10. januára 2006, Cassa di Risparmio di Firenze SpA a i., C-222/04, EU:C:2006:8, bod 112.

- (315) Komisia sa domnieva, že na účely hospodárskej činnosti pevného spojenia tvoria spoločnosť A/S Øresund, v miere, v akej je zapojená do danej hospodárskej činnosti, a konzorcium jeden podnik. Konzorcium je partnerstvo medzi verejnou akciovou spoločnosťou založenou dánskym štátom (A/S Øresund) a verejnou akciovou spoločnosťou založenou švédskym štátom (SVEDAB) (odôvodnenia 64 a 65). Spoločnosť A/S Øresund, vlastniaca 50 % jeho akcií, a spoločnosť SVEDAB sa spoločne a nerozdielne zodpovedajú tretím stranám za všetky záväzky, ktoré môžu vyplývať konzorciu z jeho činnosti; a menuje štyroch z ôsmich členov predstavenstva ⁽¹⁶⁶⁾.
- (316) Komisia pripomína, že hospodárska činnosť pevného spojenia pozostáva z plánovania, návrhu projektu, výstavby, údržby a prevádzky pevného spojenia. Náklady na návrh projektu a iné prípravy pevného spojenia, ako aj na jeho výstavbu, údržbu a prevádzku, plne hradí konzorcium z poplatkov používateľov (odôvodnenie 69). Náklady na pevné spojenie zahŕňajú náklady na dánsku daň z príjmov právnických osôb. Ako sa opisuje v odôvodnení 118, konzorcium samotné však nepodlieha zdaneniu, keďže ide o partnerstvo, ktoré je daňovo transparentné. Osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch sú súčasťou zákona o výstavbe (a v roku 2005 boli začlenené do zákona o spoločnosti Sund & Bælt) a uplatňujú sa na zdaniteľný príjem spoločnosti A/S Øresund. Vzhľadom na to, že spoločnosť A/S Øresund vlastní 50 % konzorcia, to zahŕňa 50 % zdaniteľného príjmu pochádzajúceho z činnosti konzorcia. Finančný model (t. j. všetky finančné toky vrátane všetkých nákladov a príjmov) hospodárskej činnosti pevného spojenia na dánskej strane preto zahŕňa nielen konzorcium, ale aj spoločnosť A/S Øresund, pokiaľ je spoločnosť A/S Øresund zodpovedná za úhradu daní z danej hospodárskej činnosti.
- (317) Komisia sa domnieva, že úhrada uvedených daní sa nemôže oddeliť od hospodárskej činnosti pevného spojenia. Je to tak preto, lebo všetky náklady na pevné spojenie (a náklady na cestné a železničné vnútrozemské spojenie) sa majú financovať z poplatkov používateľov, ktoré vyberá konzorcium. Tieto poplatky predstavujú príjem, na ktorý sa vzťahuje daň z príjmov právnických osôb splatná na úrovni spoločnosti A/S Øresund na základe dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb. Hoci teda poplatky, ktoré si konzorcium účtuje za využívanie pevného spojenia, predstavujú príjmy, nesú so sebou aj náklady v podobe súvisiacich platieb daní. V praxi organizačná a finančná štruktúra zabezpečuje, že konzorcium vypláca materským spoločnostiam dividendy, z ktorých sa nebudú financovať iba náklady na vnútrozemské spojenia, ale aj daňové záväzky súvisiace s pevným spojením. Každé zníženie výšky daňového záväzku súvisiaceho s činnosťou pevného spojenia preto predstavuje výhodu pre podnik zapojený do hospodárskej činnosti. V dôsledku toho predstavuje výhodu pre konzorcium, keďže znižuje finančné zaťaženie, ktoré by konzorcium inak muselo znášať, keďže práve tok príjmov konzorcia sa používa na úhradu daňových záväzkov spoločnosti A/S Øresund vyplývajúcich z príjmov získaných z prevádzky pevného spojenia.
- (318) Dánske orgány okrem toho uviedli (odôvodnenie 269), že celková výška pomoci (v ekvivalente hrubého grantu) poskytnutej prostredníctvom modelu štátnych záruk je znížená o mieru, v akej osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch vedú k nižšiemu dlhovému zaťaženiu konzorcia. Vzhľadom na to na druhej strane platí, že keby neboli spoločnosti A/S Øresund, keďže vlastní 50 % konzorcia, poskytnuté tieto osobitné pravidlá, konzorcium by malo vyššie dlhové zaťaženie, a tým by podľa logiky dánskych orgánov muselo získať vyššiu sumu pomoci prostredníctvom modelu štátnych záruk. Potvrďuje sa tým názor Komisie, že konzorcium a spoločnosť A/S Øresund by sa mali na účely hospodárskej činnosti pevného spojenia považovať za jeden podnik, že tento jeden podnik by sa mal považovať za príjemcu osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch a že vzhľadom na to je príjemcom aj konzorcium.

⁽¹⁶⁶⁾ Články 3.1, 3.2 a 8.2 dohody o konzorciu.

- (319) Vzhľadom na úvahy uvedené v odôvodneniach 314 až 318 sa Komisia domnieva, že keby osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch vytvárali selektívnu výhodu, konzorcium by bolo príjemcom tejto výhody.

6.1.3.2.2. Selektívna výhoda

- (320) Po stanovení toho, že jeden podnik, a preto aj konzorcium, by bolo príjemcom výhody vytvorenej osobitnými dánskymi pravidlami o prenose strát do budúcich období a odpisoch (odôvodnenie 319), musí Komisia stanoviť, či uvedené pravidlá takúto výhodu vytvárajú. Na to musí Komisia, vzhľadom na to, že konzorcium je na dánske daňové účely transparentné (odôvodnenie 118) a spoločnosť A/S Øresund zodpovedá za platbu daní týkajúcich sa 50 % hospodárskej činnosti pevného spojenia (odôvodnenie 120), preskúmať daňové záväzky spoločnosti A/S Øresund, ktoré vyplývajú z činností konzorcia. S cieľom určiť, či osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch vytvárajú takúto výhodu, sa musia daňové záväzky v rámci týchto pravidiel porovnať s daňovými záväzkami, ktoré by sa vzťahovali na spoločnosť A/S Øresund podľa bežných pravidiel zdaňovania, t. j. v prípade neexistencie uvedených osobitných pravidiel.
- (321) Ak má opatrenie patriť do rozsahu pôsobnosti článku 107 ods. 1 ZFEÚ, musí v kontexte konkrétneho právneho systému zvýhodňovať „určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru“ pred inými, ktorých právna a skutková situácia je porovnateľná, pokiaľ ide o cieľ presadzovaný referenčným systémom⁽¹⁶⁷⁾ (zvyčajne sa to nazýva „trojfázový test“ a podrobnejšie sa vysvetľuje v nasledujúcom odôvodnení). Ako sa však stanovuje v odôvodnení 312, identifikácia výhody pri prijímaní opatrení členských štátov v prospech konkrétnych subjektov umožňuje predpokladať, že výhoda má v zásade selektívny charakter. V tomto prípade platí, že vzhľadom na to, že osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch sa týkajú osobitne spoločnosti A/S Øresund a konzorcia v miere, v akej uvedené pravidlá predstavujú výhodu, táto výhoda je selektívna.
- (322) S cieľom určiť, či jeden podnik získal selektívnu výhodu v podobe osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch, však Komisia posudzovala tieto opatrenia na základe štandardnej trojfázovej analýzy, ktorú zaviedli súdy Únie⁽¹⁶⁸⁾. Najskôr sa musí identifikovať referenčný systém, čiže „bežné“ pravidlá zdaňovania⁽¹⁶⁹⁾. Po druhé sa musí stanoviť, či dané opatrenie predstavuje výnimku z uvedeného systému v tom zmysle, že sa rozlišuje medzi hospodárskymi subjektmi, ktoré sú z pohľadu cieľa vlastného tomuto systému v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii. Ak opatrenie predstavuje výnimku z referenčného systému, a teda je *prima facie* selektívne, musí sa v treťom kroku testu určiť, či je táto výnimka odôvodnená povahou alebo všeobecným usporiadaním systému. V tomto kontexte je vecou členského štátu, aby preukázal, že rozdielne daňové zaobchádzanie priamo vyplýva zo základných alebo hlavných zásad tohto systému⁽¹⁷⁰⁾.

6.1.3.2.2.1. Selektívna výhoda: osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období

- (323) Ako sa pripomína v odôvodnení 322, s cieľom klasifikovať vnútroštátne daňové opatrenie ako „selektívne“ musí Komisia začať identifikovaním referenčného systému, ktorý predstavuje „bežný“ daňový režim platný v dotknutom členskom štáte. Určenie referenčného systému je o to dôležitejšie v prípade daňových opatrení, pretože existenciu hospodárskej výhody v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ možno preukázať len vo vzťahu k takzvanému „bežnému“ zdaneniu. Určenie všetkých podnikov, ktoré sa nachádzajú v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii, závisí od

⁽¹⁶⁷⁾ Pozri v tejto súvislosti rozsudok Súdneho dvora z 5. decembra 2023, Engie/Komisia, spojené veci C-451/21 P a C-454/21 P, EU:C:2023:948, bod 106, a rozsudok Súdneho dvora z 2. februára 2023, Španielsko, Lico a iní/Komisia, spojené veci C-649/20 P, C-658/20 P a C-662/20 P, EU:C:2023:60, bod 46, a judikaturu tam citovanú; pozri aj rozsudok Súdneho dvora z 21. decembra 2016, Komisia/World Duty Free Group a iní, C-20/15 P a C-21/15 P, EU:C:2016:981, bod 54 a judikaturu tam citovanú.

⁽¹⁶⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2011, Komisia/Holandsko, C-279/08 P, EU:C:2011:551, bod 62; rozsudok Súdneho dvora z 8. novembra 2001, Adria-Wien Pipeline, C-143/99, ECLI:EU:C:2001:598.

⁽¹⁶⁹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 28. júna 2018, Andres/Komisia, C-203/16 P, EU:C:2018:505, bod 88.

⁽¹⁷⁰⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2011, Paint Graphos a iní, spojené veci C-78/08 až C-80/08, EU:C:2011:550, bod 49 a nasl.; rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 2004, GIL Insurance, C-308/01, EU: C:2004:252.

predchádzajúceho vymedzenia právneho systému, pričom vzhľadom na cieľ tohto právneho systému treba prípadne preskúmať, či je skutková a právna situácia podnikov, ktoré boli opatrením zvýhodnené, porovnateľná so situáciou podnikov, ktoré neboli zvýhodnené.

- (324) Ako sa uvádza v odôvodnení 118, v článku 1 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb sa uvádza zoznam právnych subjektov, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb. V tomto zozname sa nachádzajú aj akciové spoločnosti, akou je aj spoločnosť A/S Øresund. Okrem toho, ako sa uvádza v odôvodneniach 135 a 136, príslušné pravidlá prenosu strát do budúcich období za obdobie 1991 až 2012 sa nachádzajú v dánskom zákone o daňovom výmere (článok 15) a za nasledujúce obdobia v dánskom zákone o dani z príjmov právnických osôb (článok 12) (odôvodnenia 138 a 139). V uvedených pravidlách sa určujú podmienky a obmedzenia týkajúce sa prenosu strát do budúcich období na daňové účely v prípade právnych subjektov, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb (vrátane akciových spoločností). Ako už bolo uvedené v odôvodnení 117, v dánskom zákone o daňovom výmere sa stanovujú pravidlá uplatňovania daňových zákonov na jednotlivcov aj spoločnosti, pričom v dánskom zákone o dani z príjmov právnických osôb sa stanovujú subjekty, ktoré podliehajú dani z príjmov právnických osôb, sadzba a ďalšie pravidlá týkajúce sa zdaňovania spoločností.

Prenos strát za obdobie 1991 – 2001

- (325) Po prvé, ako konštatuje Dánsko (odôvodnenie 267), všeobecne platné pravidlo pre prenos strát do budúcich období za obdobie 1991 – 2001 sa uvádza v článku 15 dánskeho zákona o daňovom výmere. Uvedený zákon obsahuje pravidlá zdaňovania príjmu jednotlivcov aj spoločností a tvorí súčasť režimu dane z príjmov právnických osôb (spoločne s príslušnými zákonmi o dani z príjmov, konkrétne dánskym zákonom o dani z príjmov právnických osôb). V dánskom zákone o dani z príjmov právnických osôb ako takom sa stanovujú subjekty, ktoré musia platiť daň z príjmov právnických osôb, pričom v dánskom zákone o daňovom výmere sa stanovujú parametre, na základe ktorých sa určuje suma, ktorú majú zaplatiť. Jedným z faktorov, na základe ktorého sa určuje daná suma, je ten, či zdaniteľný subjekt preniesol do budúcich období straty, ktoré môže použiť na zníženie svojho zdaniteľného základu. V článku 15 dánskeho zákona o daňovom výmere sa stanovovalo, že v prípade prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 bolo možné straty v zdaniteľnom príjme daňového poplatníka preniesť do budúcich období za päť po sebe idúcich rokov (odôvodnenie 135). Obmedzenie piatich rokov bolo neoddeliteľnou súčasťou všeobecne uplatniteľného pravidla prenosu strát do budúcich období (všeobecné opatrenie uplatniteľné bez rozlišovania medzi všetkými hospodárskymi subjektmi), nie výnimkou zo širšieho legislatívneho rámca⁽¹⁷¹⁾. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že päťročné obmedzenie je neoddeliteľné od všeobecného režimu dane z príjmov právnických osôb, ktorým sa zabezpečuje prenos daňových strát do budúcich období, keďže uvedené pravidlá sú dôležité na stanovenie základu dane. Komisia dospela k záveru, že príslušným referenčným systémom na posúdenie prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 je dánsky režim dane z príjmov právnických osôb, ktorý obsahuje najmä článok 1 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb a článok 15 dánskeho zákona o daňovom výmere, v ktorých sa stanovuje, že na účely posúdenia výšky dane z príjmov právnických osôb splatnej právny subjektom, na ktorý sa táto daň vzťahuje (vrátane akciových spoločností), sa straty môžu preniesť do budúcich období za obdobie maximálne piatich rokov. Daňové ustanovenia zákona o výstavbe vrátane prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 netvoria súčasť režimu, keďže sa uplatňujú iba na jeden konkrétny projekt. Relevantným cieľom dánskeho režimu dane z príjmov právnických osôb je zaviesť všeobecný režim zdaňovania zisku spoločností, konkrétnejšie stanoviť pravidlá týkajúce sa určovania základu dane vrátane pravidiel umožňujúcich prenos strát do budúcich období (a odpis aktív) pre všetky spoločnosti bez rozdielu. Preto je v rozpore s referenčnou hodnotou z článku 1 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb a článku 15 dánskeho zákona o daňovom výmere, a vzhľadom na uvedený cieľ, že prenos strát za obdobie 1991 – 2001 sa musí posudzovať v druhej fáze trojfázovej analýzy (odôvodnenia 326 a 327).

⁽¹⁷¹⁾ Pozri napríklad rozsudok Súdneho dvora z 28. júna 2018, Andres/Komisia, C-203/16 P, EU:C:2018:505, body 103 a 104.

- (326) Po druhé Komisia konštatuje, že podľa článku 11 zákona o výstavbe môže spoločnosť A/S Øresund preniesť svoje straty do budúcich období za 15 daňových rokov alebo v prípade strát, ktoré vznikli pred uvedením pevného spojenia do prevádzky, za 30 daňových rokov. To sa týkalo aj 50 % strát konzorcia vzhľadom na 50 % vlastníctvo spoločnosti A/S Øresund. Keby sa na spoločnosť A/S Øresund vzťahovali bežné pravidlá podľa referenčného systému (vrátane článku 15 dánskeho zákona o daňovom výmere), platnosť jej strát by uplynula skôr a tieto straty s uplynutou platnosťou by už neboli k dispozícii na započítanie ziskov v daňových priznaniach spoločnosti A/S Øresund⁽¹⁷²⁾. Z toho vyplýva, že článok 11 zákona o výstavbe predstavoval odchýlku od referenčného systému, ktorou sa poskytla výhoda spoločnosti A/S Øresund v porovnaní s ostatnými právnymi subjektmi (vrátane akciových spoločností), ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb, keďže mohla preniesť svoje straty do budúcich období, a tým znižovať svoje daňové zaťaženie dlhšie obdobie, ako to bolo možné v prípade ostatných subjektov. Ako konštatuje Komisia v odôvodneniach 314 až 319, bolo to výhodné aj pre konzorcium, keďže zníženie daňového zaťaženia spoločnosti A/S Øresund malo za následok aj zníženie finančného zaťaženia konzorcia.
- (327) Komisia okrem toho dospela k záveru, že spoločnosť A/S Øresund, ktorá na účely uplatňovania osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch tvorí jeden podnik s konzorciom (odôvodnenie 315), by sa mala z pohľadu cieľa vlastného referenčného systému považovať za takú, ktorá má rovnakú skutkovú a právnu situáciu ako ostatné právne subjekty (vrátane akciových spoločností), ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb. Ako sa uvádza v odôvodnení 325, relevantným cieľom daného referenčného systému je zaviesť všeobecný režim zdaňovania zisku spoločností, konkrétnejšie stanoviť pravidlá týkajúce sa určovania základu dane vrátane pravidiel umožňujúcich prenos strát do budúcich období (a odpis aktív) pre všetky spoločnosti bez rozdielu; čiže bez ohľadu na to, či sa zapájajú do určitých projektov. Dánsko potvrdilo, že osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch boli vytvorené pre spoločnosť A/S Øresund a uplatňujú sa na ňu ako na partnera konzorcia (odôvodnenie 233). Z prípravných poznámok k zákonu o výstavbe vyplýva, že prenos strát za obdobie 1991 – 2001 bol zavedený analogicky k pravidlu uplatňovanému na most cez Veľký Belt. Dánske orgány v štádiu predbežného vyšetrovania vysvetlili, že to tak bolo z dôvodu mimoriadnej povahy projektu výstavby, ktorý charakterizovali značné náklady na dlhé obdobie, ale spojené s oprávnenými vyhladkami na dlhodobú životnosť. Komisia však konštatuje, že v dánskom daňovom režime (vrátane pravidla bežného prenosu strát do budúcich období podľa článku 15 dánskeho zákona o daňovom výmere) sa nerozlišuje medzi subjektmi podľa veľkosti projektov, ktoré realizujú. Hoci je pravda, že spoločnosť A/S Øresund zodpovedá za veľkú investíciu, neznamená to, že by iné akciové spoločnosti nemohli realizovať podobne veľké investície alebo investície, v prípade ktorých je možné očakávať straty v období dlhšom ako päť rokov. Rozsah projektu pevného spojenia preto nijako nevyplýva na skutočnosť, že vzhľadom na cieľ zdaňovania zisku má spoločnosť A/S Øresund rovnaké právne aj skutkové postavenie ako iné právne subjekty (vrátane akciových spoločností), ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb. Inými slovami, skutočnosť, že spoločnosť A/S Øresund, a to aj v dôsledku toho, že vlastní 50 % konzorcia, zodpovedá za veľké investície do infraštruktúry, ju na účely referenčného systému právne ani skutkovo neodlišuje od ostatných akciových spoločností, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb. Komisia preto dospela k záveru, že prenos strát za obdobie 1991 – 2001 v podobe, v akej sa uplatňoval na spoločnosť A/S Øresund, predstavuje evidentne odchýlku zo všeobecného režimu uplatňovaného v Dánsku, keďže sa v ňom rozlišovalo medzi hospodárskymi subjektmi v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii, pokiaľ ide o cieľ presadzovaný referenčným systémom.
- (328) Po tretie Komisia dospela k záveru, že odchýlka uvedená v odôvodnení 327 nie je odôvodnená povahou ani všeobecnou štruktúrou systému. Komisia pripomína, že opatrenie, ktoré je *prima facie* selektívne, možno stále považovať za neselektívne, ak je odôvodnené povahou alebo všeobecnou štruktúrou tohto systému. Ide o prípady, keď opatrenie priamo vyplýva z vlastných základných alebo hlavných zásad referenčného systému alebo keď je výsledkom inherentných mechanizmov potrebných na účinné fungovanie systému⁽¹⁷³⁾. Externé politické ciele, ktoré nie sú inherentnou súčasťou všeobecného daňového režimu, nemožno na tieto účely použiť⁽¹⁷⁴⁾. Je vecou dotknutého členského štátu, aby preukázal, že opatrenie, ktoré je na prvý pohľad selektívne, je odôvodnené povahou alebo všeobecným usporiadaním jeho daňového režimu⁽¹⁷⁵⁾.

⁽¹⁷²⁾ V praxi podáva daňové priznanie z príjmov právnickej osoby za členov svojej skupiny spoločnosť Sund & Bælt. Okrem samostatných daňových priznaní za členov svojej skupiny podáva spoločnosť Sund & Bælt aj konsolidované daňové priznanie z príjmov právnickej osoby za celú skupinu. Na uloženie čítania a vzhľadom na súvislosti tohto rozhodnutia Komisia odkázala na daňové priznania spoločnosti A/S Øresund a podávanie daňových priznaní spoločnosťou A/S Øresund.

⁽¹⁷³⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2011, Paint Graphos a iní, spojené veci C-78/08 až C-80/08, EU:C:2011:550, bod 69.

⁽¹⁷⁴⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2011, Paint Graphos a iní, spojené veci C-78/08 až C-80/08, EU:C:2011:550, body 69 a 70; rozsudok Súdneho dvora zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia, C-88/03, EU:C:2006:511, bod 81; rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2011, Komisia/Holandsko, C-279/08 P, EU:C:2011:551; rozsudok Súdneho dvora z 22. decembra 2008, British Aggregates/Komisia, C-487/06 P, EU:C:2008:757; rozsudok Súdneho dvora z 18. júla 2013, P Oy, C-6/12, EU:C:2013:525, bod 27 a nasl.

⁽¹⁷⁵⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 15. novembra 2011, Komisia a Španielsko/Vláda Gibraltáru a Spojeného kráľovstva, spojené veci C-106/09 P a C-107/09 P, EU:C:2011:732, bod 146; rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 2004, Holandsko/Komisia, C-159/01, EU:C:2004:246, bod 43; rozsudok Súdneho dvora zo 6. septembra 2006, Portugalsko/Komisia, C-88/03, EU:C:2006:511.

- (329) Komisia konštatuje, že dánske orgány v priebehu predbežného vyšetrovania tvrdili, že osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch sa môžu považovať za odôvodnené logikou systému v dôsledku mimoriadnej povahy celého projektu pevného spojenia, pokiaľ ide o jeho veľkosť a účel, čím je neporovnateľný s ostatnými projektmi infraštruktúry, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb. V tejto súvislosti Komisia pripomína, že cieľom referenčného systému je zaviesť všeobecný režim zdaňovania zisku spoločností, konkrétnejšie stanoviť pravidlá týkajúce sa určovania základu dane vrátane pravidiel umožňujúcich prenos strát do budúcich období pre všetky spoločnosti bez rozdielu (odôvodnenie 325). Ako sa uvádza v odôvodnení 327, v referenčnom systéme sa nerozlišuje medzi subjektmi podľa veľkosti projektov, ktoré realizujú, a nie je vylúčené, že aj iné akciové spoločnosti môžu realizovať podobne veľké investície alebo investície, v prípade ktorých je možné očakávať straty v období dlhšom ako päť rokov. Za týchto okolností sa Komisia nedomnieva, že povaha projektu pevného spojenia by odôvodňovala odlišné zaobchádzanie so spoločnosťou A/S Øresund na základe povahy a všeobecnej štruktúry daného systému. Inými slovami, Komisia sa nedomnieva, že by takéto odlišné zaobchádzanie bolo konzistentné a primerané vzhľadom na hlavné zásady dánskeho daňového režimu. V odôvodnení 90 rozhodnutia o začatí konania Komisia konštatovala, že dánske orgány dostatočne nepreukázali, prečo a do akej miery sú veľkosť a účel projektu dostatočné na odôvodnenie odlišného daňového zaobchádzania. Po prijatí rozhodnutia o začatí konania nepredložili dánske orgány Komisii žiadne nové dôkazy, na základe ktorých by Komisia zmenila názor, a preto nezačala s posudzovaním dôkazného bremena v tretej fáze ⁽¹⁷⁶⁾. Komisia preto dospela k záveru, že opatrenie nepredstavuje odôvodnenú odchýlku od uplatňovania referenčného systému, ktorá by priamo vyplývala zo základných alebo z hlavných zásad daňového režimu.
- (330) Komisia preto dospela k záveru, že prenos strát za obdobie 1991 – 2001 mal za následok selektívnu výhodu pre spoločnosť A/S Øresund, spojenú s hospodárskou činnosťou pevného spojenia. Ako sa uvádza v odôvodnení 319, konzorcium by bolo príjemcom každej selektívnej výhody, ktorú priniesli dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch, keďže spoločnosť A/S Øresund a konzorcium tvoria na účely hospodárskej činnosti pevného spojenia jeden podnik. Komisia preto dospela k záveru, že prenos strát za obdobie 1991 – 2001 mal za následok selektívnu výhodu pre konzorcium.

Prenos strát za obdobie 2002 – 2012

- (331) V prípade prenosu strát za obdobie 2002 – 2012 Komisia pripomína, že ako sa uvádza v odôvodnení 136, dánsky zákon o daňovom výmere (článok 15) bol 21. mája 2002 zmenený a už sa ním právnym subjektom (vrátane akciových spoločností), ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb, neukladá žiadne obmedzenie prenosu strát do budúcich období. Komisia sa nedomnieva, že by daná osobitná legislatívna zmena ovplyvnila i) rozsah referenčného systému v prípade prenosu strát za obdobie 2002 – 2012 v porovnaní s prenosom strát za obdobie 1991 – 2001; ani ii) cieľ daného referenčného systému. Komisia preto dospela k záveru, že pokiaľ ide o prenos strát za obdobie 2002 – 2012, v referenčnom systéme sa stanovovalo, že právne subjekty (vrátane akciových spoločností), ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb, mali nárok na prenos strát do budúcich období bez akéhokoľvek obmedzenia obdobia, za ktoré by sa mohli straty preniesť do budúcich období. Komisia preto dospela k záveru, že príslušným referenčným systémom na posúdenie prenosu strát za obdobie 2002 – 2012 je dánsky režim dane z príjmov právnických osôb, ktorý obsahuje najmä článok 1 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb a článok 15 dánskeho zákona o daňovom výmere, v ktorých sa stanovuje, že na účely posúdenia výšky dane z príjmov právnických osôb splatnej právnym subjektom, ktorý podlieha tejto dani (vrátane akciových spoločností), sa straty môžu preniesť do budúcich období bez časového obmedzenia.

⁽¹⁷⁶⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 8. septembra 2011, Paint Graphos a iní, spojené veci C-78/08 až C-80/08, EU:C:2011:550, bod 65.

- (332) Komisia konštatuje, že podobne ako dánsky zákon o daňovom výmere bol zmenený aj zákon o výstavbe, a to tak, aby sa odstránilo obmedzenie 15 rokov, ktoré sa vzťahovalo na spoločnosť A/S Øresund na základe prenosu strát za obdobie 1991 – 2001. Za týchto okolností sa na straty spoločnosti A/S Øresund, ktoré vznikli od daňového roka 2002, vzťahovalo pravidlo, ktoré sa uvádzalo vo všeobecne uplatniteľných pravidlách (t. j. žiadne časové obmedzenie prenosu strát do budúcich období). Inými slovami, na spoločnosť A/S Øresund sa nevzťahovala odchýlka od referenčného systému.
- (333) Komisia teda dospela k záveru, že prenos strát za obdobie 2002 – 2012 nemal za následok selektívnu výhodu pre spoločnosť A/S Øresund. V dôsledku toho nemal prenos strát za obdobie 2002 – 2012 za následok ani selektívnu výhodu pre konzorcium. Prenos strát za obdobie 2002 – 2012 preto nepredstavoval štátnu pomoc spoločnosti A/S Øresund ani konzorciu.

Prenos strát za obdobie 2013 – 2015

- (334) Všeobecne uplatniteľné pravidlo prenosu strát do budúcich období týkajúce sa prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 sa nachádza v článku 12 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb. Ako sa uvádza v odôvodnení 138, zákonom č. 591 z 18. júna 2012 sa zrušuje článok 15 dánskeho zákona o daňovom výmere. Zároveň sa zákonom č. 591 z 18. júna 2012 do dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb pridáva článok 12, ktorým sa zavádza nové obmedzenie využívania prenosu strát do budúcich období uplatňované na daňové roky od 1. júla 2012 (vrátane). Na základe týchto zmien mohli právne subjekty (vrátane akciových spoločností), ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb, preniesť do budúcich období straty za neobmedzené obdobie. V danom daňovom roku je však možné odpočítať iba stratu do výšky 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR) plus, ak zostanú dodatočné straty, vo výške zodpovedajúcej maximálnemu objemu 60 % zdaniteľného príjmu presahujúceho sumu 7 500 000 DKK (1 005 311 EUR) (odôvodnenie 139). Toto obmedzenie bolo neoddeliteľnou súčasťou všeobecne uplatniteľného pravidla prenosu strát do budúcich období, nie výnimkou zo širšieho legislatívneho rámca. Komisia preto dospela k záveru, že relevantným referenčným systémom na posúdenie prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 je dánsky režim dane z príjmov právnických osôb, a to najmä články 1 a 12 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb, v ktorých sa stanovuje, že na účely posúdenia výšky dane z príjmov právnických osôb splatnej právnym subjektom (vrátane akciových spoločností), ktoré podliehajú tejto dani, je možné preniesť straty do budúcich období bez časového obmedzenia, ale využiť ich možno iba na započítanie zisku, na ktorý sa vzťahujú obmedzenia stanovené v článku 12. Ako sa už vysvetlilo v odôvodnení 325, cieľom dánskeho režimu dane z príjmov právnických osôb je zaviesť všeobecný režim zdaňovania zisku spoločností, konkrétnejšie stanoviť pravidlá týkajúce sa určovania základu dane vrátane pravidiel umožňujúcich prenos strát do budúcich období a odpis aktív (pre všetky spoločnosti bez rozdielu).
- (335) Komisia konštatuje, že pred zmenou zákona o spoločnosti Sund & Bælt zo 4. mája 2015 (odôvodnenie 134) sa obmedzenia výšky strát, ktoré mohli využiť právne subjekty, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb (vrátane akciových spoločností) podľa referenčného systému, neuplatňovali na spoločnosť A/S Øresund. Za daňové roky 2013, 2014 a 2015 mohla teda spoločnosť A/S Øresund započítať celý svoj zisk vo vzťahu k stratám preneseným do budúcich období, čo by nebolo možné, keby sa na ňu vzťahovali bežné pravidlá podľa referenčného systému. Ako sa uvádza v odôvodnení 327, spoločnosť A/S Øresund sa nachádza v podobnej skutkovej a právnej situácii ako ostatné akciové spoločnosti, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb. Komisia sa preto domnieva, že pri prenose strát za obdobie 2013 – 2015 spoločnosť A/S Øresund využívala odchýlku od bežných pravidiel zdaňovania, ktorá jej zabezpečila výhodnejšie postavenie ako ostatným podnikom v podobnej právnej a skutkovej situácii, pokiaľ ide o cieľ referenčného systému. V tejto súvislosti Komisia konštatuje, že na rozdiel od prenosu strát za obdobie 2002 – 2012 nebol zákon o spoločnosti Sund & Bælt zmenený tak, aby sa doň začlenila zmena dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb. Odmietnutím takejto zmeny dánske orgány umožnili spoločnosti A/S Øresund získať výhodnejšie postavenie, aké mali ostatné akciové spoločnosti, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb. Kombinácia zmeny dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb a neexistencia príslušnej zmeny zákona o spoločnosti Sund & Bælt sa preto musí považovať za takú, ktorá tvorí odchýlku od referenčného systému, ktorou sa udeľuje výnimka spoločnosti A/S Øresund v porovnaní s ostatnými právnymi subjektmi (vrátane akciových spoločností), ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb, keďže mohla svoje straty využiť na zníženie daňového záväzku bez obmedzení, ktoré platili pre tieto ostatné subjekty. Uvedené ostatné subjekty boli podľa daňového referenčného systému, ktorého cieľom bolo stanoviť všeobecný režim zdaňovania spoločností a ich zisku, v podobnej právnej a skutkovej situácii ako spoločnosť A/S Øresund.

- (336) Ako sa uvádza v odôvodnení 329, dánske orgány v priebehu predbežného vyšetrovania tvrdili, že osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch sa môžu považovať za odôvodnené logikou referenčného systému v dôsledku mimoriadnej povahy projektu pevného spojenia, pokiaľ ide o jeho veľkosť a účel, pretože preto je neporovnateľný s ostatnými projektmi, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb. Ako sa uvádza v odôvodnení 329, Komisia sa nedomnieva, že povaha projektu pevného spojenia by odôvodňovala odlišné zaobchádzanie so spoločnosťou A/S Øresund na základe povahy a všeobecnej štruktúry referenčného systému. Po vydaní rozhodnutia o začatí konania dánske orgány nepredložili žiadne ďalšie dôkazy, ktoré by zmenili názor Komisie. Komisia preto dospela k záveru, že prenos strát za obdobie 2013 – 2015 nepredstavuje odôvodnenú odchýlku od uplatňovania referenčného systému, ktorá by priamo vyplývala zo základných alebo z hlavných zásad dánskeho režimu dane z príjmov právnických osôb.
- (337) Komisia preto dospela k záveru, že prenos strát za obdobie 2013 – 2015 mal za následok selektívnu výhodu pre spoločnosť A/S Øresund. Keďže konzorcium a spoločnosť A/S Øresund tvoria na účely hospodárskej činnosti pevného spojenia jeden podnik (odôvodnenie 315), jeden podnik je príjemcom selektívnej výhody vytvorenej prenosom strát za obdobie 2013 – 2015 a v dôsledku toho prenos strát za obdobie 2013 – 2015 vyústil do selektívnej výhody pre konzorcium.
- (338) Komisia pripomína, že osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období boli zrušené s účinnosťou od 1. januára 2016, takže po tomto dátume spoločnosť A/S Øresund podlieha bežnému dánskemu režimu dane z príjmov právnických osôb (odôvodnenie 134). Komisia preto konštatuje, že od uvedeného dátumu sa spoločnosť A/S Øresund ani konzorciu neposkytovala žiadna ďalšia selektívna výhoda vyplývajúca z pravidiel o prenose strát do budúcich období.

6.1.3.2.2.2. Selektívna výhoda: osobitné dánske pravidlá o odpisoch

- (339) Ako sa uvádza v odôvodnení 118, v článku 1 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb sa uvádza zoznam právnych subjektov, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb. V tomto zozname sa nachádzajú aj akciové spoločnosti, akou je aj spoločnosť A/S Øresund. Dánsko konštatovalo, že bežné pravidlá daňových odpisov platné v celom posudzovanom období sa nachádzajú v dánskom zákone o daňových odpisoch (odôvodnenie 268), v ktorom sa pre subjekty, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb, stanovujú maximálne sadzby odpisov, odpisové metódy a možné obmedzenia pre jednotlivé kategórie odpisovateľných aktív na daňové účely. V samotnom dánskom zákone o dani z príjmov právnických osôb sa určuje, ktoré subjekty musia platiť daň z príjmov právnických osôb, a v dánskom zákone o daňových odpisoch sa stanovujú sadzby a prahové úrovne, na základe ktorých môžu tieto subjekty odpisovať svoje aktíva s cieľom započítať dané odpisy do svojho zdaniateľného základu.

Odpisy za obdobie 1991 – 1998

- (340) V článku 22 dánskeho zákona o daňových odpisoch sa určovalo, že na obdobie 1991 – 1998 bola bežná sadzba odpisov v prípade budov a zariadení počas celého obdobia až do daňového roka 1998 (vrátane) ⁽¹⁷⁷⁾ 6 % na základe lineárneho odpisovania, kým sa nedosiahla úroveň 60 % obstarávacích nákladov, a potom bola obmedzená na 2 % obstarávacích nákladov ročne (odôvodnenie 144). Komisia dospela k záveru, že referenčným systémom pre odpisy za obdobie 1991 – 1998 je dánsky režim dane z príjmov právnických osôb vrátane článku 1 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb v kombinácii so všeobecne uplatniteľnými pravidlami dánskeho zákona o daňových odpisoch, v ktorom sa stanovujú sadzby, metódy a možné obmedzenia odpisovania fixných aktív. Pokiaľ ide o budovy a zariadenia, daný referenčný systém zabezpečoval v príslušnom období odpisy so sadzbou 6 % (s obmedzením na 2 % po akumulovaní odpisov na úroveň 60 %). Ako sa už vysvetlilo v odôvodnení 325, relevantným cieľom dánskeho režimu dane z príjmov právnických osôb je zaviesť všeobecný režim zdaňovania zisku spoločností, a konkrétnejšie, stanoviť pravidlá týkajúce sa určovania základu dane vrátane pravidiel umožňujúcich prenos strát do budúcich období a odpis aktív pre všetky spoločnosti bez rozdielu. Referenčný systém preto zabezpečoval, že budovy a zariadenia sa mohli odpisovať na daňové účely so sadzbou až 6 % (s uvedeným obmedzením). Ostatné druhy aktív mali v danom referenčnom systéme vyššie maximálne sadzby odpisov v súlade s dánskym zákonom o daňových odpisoch.

⁽¹⁷⁷⁾ Minimálne od roku 1991 – obdobie predtým nie je na účely tohto posúdenia relevantné.

- (341) Ako bolo vysvetlené v odôvodnení 143, v zákone o výstavbe bola sadzba odpisov pre spoločnosť A/S Øresund stanovená na úrovni 6 %/2 % pôvodných obstarávacích nákladov, to znamená, že na všetky aktíva spoločnosti A/S Øresund, ako aj na jej 50 % podiel na aktívach konzorcia, sa uplatňovalo jedno všeobecné pravidlo o odpisoch. Podľa prípravných poznámok k zákonu o výstavbe uvedená sadzba zodpovedala porovnateľným ustanoveniam uplatniteľným pre budovy a zariadenia podľa dánskeho zákona o daňových odpisoch platného v danom čase. Dánsko vysvetlilo, že pravidlo uplatňované na spoločnosť A/S Øresund sa malo považovať za praktické pravidlo umožňujúce jednotný režim pre všetky aktíva, ktorý bol pôvodne pre spoločnosť A/S Øresund skôr škodlivý, keďže na celý projekt sa uplatňovala najmenej priaznivá sadzba odpisov (ostatné položky, napríklad stroje, sa mohli bežne odpisovať rýchlejšie ako na úrovni 6 %/2 %, ale v prípade spoločnosti A/S Øresund sa uplatňovala paušálna sadzba) (odôvodnenie 268). V dôsledku ustanovení zákona o výstavbe preto spoločnosť A/S Øresund mohla uplatňovať jedno pravidlo odpisovania, v žiadnej kategórii aktív však nemohla odpisovať rýchlejšie ako ostatné právne subjekty, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb.
- (342) Komisia sa preto domnieva, že odpisy za obdobie 1991 – 1998 nepredstavovali odchýlku, ktorá by mala za následok selektívnu výhodu pre spoločnosť A/S Øresund, prípadne konzorcium, v porovnaní s „bežným“ zdaňovaním stanoveným v referenčnom systéme. Odpisy za obdobie 1991 – 1998 preto nepredstavovali štátnu pomoc spoločnosti A/S Øresund ani konzorciu.

Odpisy za obdobia 1999 – 2007 a 2008 – 2015

- (343) Komisia konštatuje, že 26. júna 1998 bol dánsky zákon o daňových odpisoch zmenený tak, aby sa od daňového roka 1999 bežná sadzba odpisov pre budovy a zariadenia znížila maximálne na 5 % (článok 17 dánskeho zákona o daňových odpisoch). Zároveň bolo zrušené pravidlo, podľa ktorého sa po desiatich rokoch uplatňovala sadzba odpisov na úrovni 2 %. Dňa 6. júna 2007 bol dánsky zákon o daňových odpisoch ďalej zmenený tak, aby sa od daňového roka 2008 bežná sadzba odpisov pre budovy a zariadenia znížila na maximálne 4 % (odôvodnenie 145). Komisia dospela k záveru, že referenčným systémom pre odpisy za obdobie 1999 – 2007 je dánsky režim dane z príjmov právnických osôb vrátane článku 1 dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb v kombinácii so všeobecne uplatniteľnými pravidlami dánskeho zákona o daňových odpisoch, v ktorom sa stanovujú sadzby, metódy a možné obmedzenia odpisovania fixných aktív. Uvedenými pravidlami sa stanovovalo, že na účely posúdenia výšky dane z príjmov právnických osôb splatnej právnym subjektom, na ktorý sa vzťahuje daná daň (vrátane akciových spoločností), sa môžu budovy a zariadenia odpisovať so sadzbou 5 % v období 1999 – 2007 a so sadzbou 4 % v období 2008 – 2015. Komisia sa nedomnieva, že legislatívne zmeny z 26. júna 1998 a 6. júna 2007 ovplyvnili cieľ daného rámca v porovnaní s odpismi za obdobie 1991 – 1998.
- (344) Po druhé sa uvedené zmeny neprejavili v zákone o výstavbe (alebo neskôr v zákone o spoločnosti Sund & Bælt), v ktorom sa zachovala sadzba 6 %/2 % pre celú základňu aktív. V tejto súvislosti Komisia najskôr analyzovala účinok sadzby 2 % uplatňovanej na spoločnosť A/S Øresund po akumulovaní odpisov na úrovni 60 % a účinok nediferencovaných odpisov celej základne aktív. Pri prvom bode Komisia konštatuje, že počas celého obdobia od založenia spoločnosti A/S Øresund a konzorcia až do daňového roka 2016 nemala sadzba 2 % žiadny praktický význam, pretože celková výška aktív konzorcia, ktorú mohla odpísať spoločnosť A/S Øresund, ešte nedosiahla 60 % (odôvodnenie 271). Pri druhom bode Komisia konštatuje, že sadzba odpisov 6 % sa uplatňovala na celú základňu aktív konzorcia, na ktoré sa vzťahovali dánske daňové pravidlá (čiže na 50 % vo vlastníctve spoločnosti A/S Øresund), a to bez rozlišovania medzi „budovami a zariadeniami“ a ostatnými aktívami, ktoré by potenciálne mohli mať priaznivejší režim odpisov v dánskom zákone o daňových odpisoch. Vzhľadom na to dánske orgány odkázali najmä na železničné inštalácie ako koľaje, signalizácia a nadzemné káble (odôvodnenie 144 a poznámka pod čiarou č. 79), ale takisto konštatovali, že účinok uplatňovania rýchlejšieho odpisovania na tieto aktíva sa nikdy neskúmal ani podrobne neodhadoval. Komisia sa domnieva, že aj keď sa na spoločnosť A/S Øresund nevzťahovali priaznivejšie režimy odpisov v prípade určitých aktív, a teda na odpisovanie týchto konkrétnych aktív, pri veľkej väčšine svojich aktív (pri projekte pozostávajúcom v podstate z výstavby mosta a tunela) mohla spoločnosť A/S Øresund odpisovať rýchlejšie, ako by mohla pri uplatňovaní bežných pravidiel zdaňovania. Vyššia sadzba odpisov môže viesť k rýchlejšiemu odpísaniu aktíva, čím sa umožňuje intenzívnejšie zníženie základu dane v prvých rokoch životnosti aktíva; fiškálny účinok počas celej životnosti aktíva by preto mohol byť porovnateľný s bezúročným úverom. Komisia v tejto súvislosti konštatuje, že je relevantné zohľadniť iba obdobie do daňového roka 2016, keďže od tohto roka sa na spoločnosť A/S Øresund vzťahovali bežné pravidlá. Odmietnutím zmeny zákona o výstavbe, prípadne zákona o spoločnosti Sund & Bælt, ktorou by sa uložilo podobné obmedzenie na maximálnu sadzbu odpisov pre spoločnosť A/S Øresund, aké existuje podľa bežných pravidiel, jej dánske orgány umožnili získať výhodnejšie postavenie, ako mali ostatné právne subjekty, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb. Kombinácia zmien dánskeho zákona o daňových odpisoch a neexistencia príslušných zmien

zákona o výstavbe alebo zákona o spoločnosti Sund & Bælt sa preto musí považovať za opatrenie v prospech spoločnosti A/S Øresund. Komisia sa domnieva, že spoločnosť A/S Øresund využívala odchýlku od referenčného systému, keďže z dôvodov vysvetlených v odôvodnení 327 sa pri odpisoch za obdobie 1999 – 2007 a odpisoch za obdobie 2008 – 2015 rozlišovalo medzi hospodárskymi subjektmi, ktoré boli v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii vzhľadom na cieľ referenčného systému.

- (345) Ako sa uvádza v odôvodnení 329, dánske orgány v priebehu predbežného vyšetrovania tvrdili, že osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch sa môžu považovať za odôvodnené logikou referenčného systému v dôsledku mimoriadnej povahy projektu pevného spojenia, pokiaľ ide o jeho veľkosť a účel, pretože preto je neporovnateľný s ostatnými projektmi, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb. Ako sa uvádza v odôvodnení 329, Komisia sa nedomnieva, že povaha projektu pevného spojenia by odôvodňovala odlišné zaobchádzanie so spoločnosťou A/S Øresund na základe povahy a všeobecnej štruktúry referenčného systému. Po vydaní rozhodnutia o začatí konania dánske orgány nepredložili žiadne ďalšie dôkazy, ktoré by zmenili názor Komisie. Komisia preto dospela k záveru, že prenos strát za obdobie 2013 – 2015 nepredstavuje odôvodnenú odchýlku od uplatňovania referenčného systému, ktorá by priamo vyplývala zo základných alebo z hlavných zásad dánskeho režimu dane z príjmov právnických osôb.
- (346) Komisia preto dospela k záveru, že odpisy za obdobie 1999 – 2007 a za obdobie 2008 – 2015 mali za následok selektívnu výhodu pre spoločnosť A/S Øresund. Ako sa uvádza v odôvodnení 319, konzorcium by bolo príjemcom každej selektívnej výhody, ktorú priniesli dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch, keďže spoločnosť A/S Øresund a konzorcium tvoria na účely hospodárskej činnosti pevného spojenia jeden podnik. Komisia preto dospela k záveru, že odpisy za obdobie 1999 – 2007 a odpisy za obdobie 2008 – 2015 mali za následok selektívnu výhodu pre konzorcium.
- (347) Komisia pripomína, že osobitné dánske pravidlá o odpisoch boli zrušené s účinnosťou od 1. januára 2016, takže po tomto dátume spoločnosť A/S Øresund podlieha bežnému dánskemu režimu dane z príjmov právnických osôb (odôvodnenie 134). Komisia preto konštatuje, že od uvedeného dátumu sa spoločnosti A/S Øresund ani konzorciu neposkytovala žiadna ďalšia selektívna výhoda vyplývajúca z pravidiel o odpisoch.

6.1.4. *Narušenie hospodárskej súťaže a vplyv na obchod medzi členskými štátmi*

- (348) Ak pomoc poskytnutá členským štátom posilňuje pozíciu podniku v porovnaní s inými podnikmi, s ktorými súťaží pri obchodovaní v rámci Únie, musí sa tento obchod považovať za obchod ovplyvňujúci obchod medzi členskými štátmi ⁽¹⁷⁸⁾. Opatrenie poskytnuté štátom sa považuje za opatrenie narušajúce hospodársku súťaž alebo hroziace narušením hospodárskej súťaže, ak sa ním môže zlepšiť konkurenčné postavenie príjemcu v porovnaní s jeho konkurentmi.
- (349) V odôvodnení 97 rozhodnutia o začatí konania Komisia dospela k predbežnému záveru, že nie je potrebné rozhodnúť o tom, či sú opatrenia zodpovedné za narušenie hospodárskej súťaže a ovplyvňujú obchod medzi členskými štátmi na trhu s výstavbou a prevádzkou (cezhraničných) mostov, aby bolo evidentné, že poskytnutie selektívnej výhody môže posilniť postavenie konzorcia na trhu s dopravnými službami cez Øresundskú úžinu v porovnaní s ostatnými podnikmi, napríklad prevádzkovateľmi trajektov.

⁽¹⁷⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora zo 14. januára 2015, Eventech/The Parking Adjudicator, C-518/13, EU:C:2015:9, bod 66; rozsudok Súdneho dvora z 8. mája 2013, Libert a iní, spojené veci C-197/11 a C-203/11, EU:C:2013:288, bod 77; rozsudok Všeobecného súdu zo 4. apríla 2001, Friulia Venezia Giulia, T-288/97, EU:T:2001:115, bod 41.

- (350) Konzorcium pôsobí na trhu s výstavbou a prevádzkou⁽¹⁷⁹⁾ (cezhraničných) mostov a na trhu s dopravnými službami cez Øresundskú úžinu. Na trhu s dopravnými službami konzorcium konkuruje v obchode medzi členskými štátmi podnikom poskytujúcim alternatívne dopravné služby, konkrétne trajektovú prepravu.
- (351) Z prípravných poznámok k zákonu o výstavbe jednoznačne vyplýva, že doprava cez pevné spojenie by okrem novej dopravy pozostávala aj z existujúcej dopravy na južných trasách trajektov po Øresunde, odklonenia dopravy z iných trás trajektov po Øresunde, ako aj z odklonenia dopravy z trás trajektov cez Kattegat a Baltské more. Okrem toho mal dánsky minister dopravy právomoc uzavrieť po uvedení pevného spojenia do prevádzky existujúcu trajektovú prepravu Dánskej štátnej železničnej správy cez Øresund (inú ako službu medzi dánskym mestom Helsingør a švédskym mestom Helsingborg). Vo vládnom návrhu zákona 1990/91:158 sa uvádzalo, že trajektová preprava medzi Helsingørom a Helsingborgom má zostať v prevádzke aj vtedy, ak sa časť dopravy odkloní na pevné spojenie. Všetka ostatná trajektová preprava cez Øresund však mala prevádzku ukončiť. Vo vládnom návrhu zákona 1990/91:158 sa okrem toho odkazovalo na hospodársku súťaž medzi trajektovou prepravou na iných trasách medzi Švédskom, Nemeckom a dánskym polostrovom Jutsko.
- (352) Okrem toho sa vo výročných správach konzorcia uvádzajú údaje o trhovom podiele, ktoré sú dôrazným ukazovateľom hospodárskej súťaže. Výročná správa za rok 2005 obsahuje údaje o vývoji osobnej dopravy cez Øresund v rokoch 1999 až 2005. Z údajov vyplýva, že služba na trase Dragør – Limhamn bola naposledy v prevádzke v roku 1999 a obslúžila 1,6 milióna cestujúcich. Počet cestujúcich obslúžených službou Hydrofoils na trase Kodaň – Skåne klesol z 3,6 milióna cestujúcich v roku 1999 na 150 000 v roku 2002 a potom sa jej prevádzka ukončila. Počet cestujúcich obslúžených službou sťažovateľom klesol zo 14,3 milióna v roku 1999 na 13,3 milióna v roku 2000 a potom znovu na 11,5 milióna v roku 2001.
- (353) Komisia sa domnieva, že zistenia opísané v odôvodneniach 351 a 352 vypovedajú o potenciálnej hospodárskej súťaži, ktorá existuje medzi pevným spojením a prevádzkovateľmi trajektov obsluhujúcimi trasy trajektov cez Øresund. Opatrenia, ktorými sa konzorciu udeľuje selektívna výhoda, boli zodpovedné za posilnenie finančného postavenia konzorcia a v dôsledku toho za narušenie danej hospodárskej súťaže. Keďže konzorcium a prevádzkovatelia trajektov pôsobia na trhu s poskytovaním dopravných služieb cez Øresund medzi Dánskom a Švédskom, daná hospodárska súťaž ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.
- (354) Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa preto Komisia domnieva, že opatrenia zahŕňajúce selektívnu výhodu možno považovať za opatrenia ovplyvňujúce obchod v rámci Únie a že tieto opatrenia narušajú hospodársku súťaž.

6.1.5. Záver o existencii pomoci

- (355) Na základe posúdenia z odôvodnení 287 až 354 Komisia dospela k záveru, že model štátnych záruk, na základe ktorého štáty poskytovali trvalý záväzok ručiť za finančné nástroje na financovanie pevného spojenia a ktorý Dánsko a Švédsko poskytli konzorciu, predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Komisia takisto dospela k záveru, že prenos strát za obdobie 1991 – 2001, prenos strát za obdobie 2013 – 2015, odpisy za obdobie 1999 – 2007 a odpisy za obdobie 2008 – 2015, ktoré Dánsko poskytlo spoločnosti A/S Øresund a ktoré mali za následok výhodu pre spoločnosť A/S Øresund, a teda aj pre konzorcium, ktoré je na účely hospodárskej činnosti pevného spojenia súčasťou toho istého podniku (odôvodnenie 319), predstavujú štátnu pomoc konzorciu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Odpisy za obdobie 2002 – 2012 a odpisy za obdobie 1991 – 1998 nepredstavujú štátnu pomoc konzorciu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

6.2. Klasifikácia ako schémy alebo individuálnej pomoci

- (356) V odôvodnení 108 rozhodnutia o začatí konania Komisia vyjadrila pochybnosti o tom, či by sa mali štátne záruky považovať za schému pomoci alebo za individuálnu pomoc poskytnutú pri založení konzorcia, prípadne či by sa mali považovať za individuálnu pomoc poskytnutú zakaždým, keď vnútroštátne orgány schválili finančnú transakciu konzorcia. V odôvodnení 107 rozhodnutia o začatí konania Komisia uviedla svoj predbežný názor, že správa záruk v súvislosti s osobitnými finančnými transakciami sa nemôže posudzovať izolovane od štátnych záruk poskytnutých v roku 1992, a v odôvodnení 109 konštatovala, že jej predbežná kvalifikácia záruk ako individuálnej

⁽¹⁷⁹⁾ Komisia v tejto súvislosti pripomína, že v odôvodnení 301 stanovila, že výstavbu pevného spojenia nie je možné oddeliť od jeho budúcej prevádzky.

pomoci by sa mala uplatňovať aj na daňové opatrenia. Vzhľadom na to, že Komisia nedokázala dospieť k záveru v otázke, či opatrenia podpory predstavujú schému alebo opatrenia individuálnej pomoci, nemohla dospieť k záveru ani v otázke dátumu, kedy boli záruky a daňové opatrenia poskytnuté, ako ani v otázke ich počtu.

- (357) S cieľom určiť, či opatrenia pomoci spĺňajú kritériá schém pomoci alebo individuálnej pomoci, Komisia musí preskúmať povahu opatrení pomoci vzhľadom na vymedzenia pojmov stanovené v nariadení 2015/1589.
- (358) Podľa článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589, je „schéma pomoci“ „akýkoľvek akt, na základe ktorého možno bez ďalších vykonávacích opatrení poskytnúť individuálnu pomoc podnikom definovaným v akte všeobecným a abstraktným spôsobom a akýkoľvek akt, na základe ktorého sa môže pomoc, ktorá nie je spojená s osobitným projektom, poskytnúť jednému alebo viacerým podnikom na neurčitú dobu a/alebo v neurčitej sume“.
- (359) Naopak, „individuálna pomoc“ sa v článku 1 písm. e) nariadenia 2015/1589 vymedzuje ako „pomoc, ktorá sa neposkytuje na základe schémy pomoci, a pomoc, ktorá sa poskytuje na základe schémy pomoci, ale musí sa notifikovať“.

6.2.1. Model štátnych záruk

6.2.1.1. Schéma alebo individuálna pomoc

- (360) V odôvodnení 103 rozhodnutia o začatí konania sa Komisia domnievala, že prvú situáciu uvedenú vo vymedzení pojmu schéma pomoci nemožno považovať za uplatniteľnú na model štátnych záruk, keďže nie je určený „podnikom definovaným v akte všeobecným a abstraktným spôsobom“, ale poskytuje sa osobitne konzorciu. Ani štáty, ani žiadna zainteresovaná strana nepredložili argumenty, ktoré by svedčili o opaku. Ako sa uvádza v odôvodnení 169, sťažovateľ a spoločnosť Scandlines a ostatné podložili svoj názor, že model štátnych záruk nemôže predstavovať schému, odkazom na rozsudok vo veci Øresund. Podľa sťažovateľa by Komisia ani nemala posudzovať, či model štátnych záruk môže predstavovať schému (odôvodnenie 169). Komisia však konštatuje, že takáto analýza je potrebná, keďže Všeobecný súd zrušil rozhodnutie z roku 2014 týkajúce sa osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch a štátne záruky poskytnuté konzorciu (odôvodnenie 12). Komisia zabezpečila účinnosť rozsudku vo veci Øresund tým, že začala formálne vyšetrovacie konanie, v ktorom bola povaha opatrení ako individuálnej pomoci alebo schémy konkrétnym dôvodom na jeho začatie (odôvodnenie 155).
- (361) Po formálnom vyšetrovaní Komisia dospela k záveru, že štátna pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk sa nemôže považovať za schému, ako sa vysvetľuje ďalej v odôvodneniach 362 a 363.
- (362) Po prvé sa pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk neposkytuje na základe aktu, ktorým sa poskytuje individuálna pomoc podnikom definovaným v akte všeobecným a abstraktným spôsobom. V zákone o výstavbe sa uvádza osobitné pravidlo platné konkrétne pre konzorcium. Model štátnych záruk preto nespĺňa prvú podmienku vymedzenia schémy pomoci stanoveného v článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589.
- (363) Po druhé sa v zákone o výstavbe dotknutý projekt výslovne špecifikuje ako financovanie pevného spojenia. Štáty a zainteresované strany sa domnievajú, že pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk je spojená s osobitným projektom. Komisia konštatuje, že v článku 2 medzivládnej dohody sa stanovuje, že pevné spojenie sa má vybudovať ako kombinované cestné a železničné spojenie pozostávajúce z dvojkoľajovej železničnej trate a štvorprúdovej cesty a že má viesť z umelého polostrova na letisku Kastrup a prechádzať cez Øresundskú úžinu podmorským tunelom na umelý ostrov a stadiaľ pokračovať ako kombinovaný vysoký a nízky most spájajúcich Švédsko s južnou časťou oblasti Linhamn. Okrem toho sa v prílohe 1 k medzivládnej dohode uvádza podrobný opis technického návrhu pevného spojenia. V čase zavedenia modelu štátnych záruk a jeho začlenenia do dohody o konzorciu bol teda projekt, pokiaľ ide o jeho geografické umiestnenie aj technických návrh, veľmi konkrétne a jasne vymedzený. V rozsudku vo veci Øresund okrem toho Všeobecný súd výslovne rozhodol, že pomoc súvisiaca

so štátnymi zárukami sa musí považovať za spojenú so špecifickým projektom ⁽¹⁸⁰⁾. Komisia preto dospela k záveru, že model štátnych záruk je spojený so špecifickým projektom, a model štátnych záruk z tohto dôvodu nespĺňa druhú podmienku vymedzenia schémy pomoci stanoveného v článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589.

- (364) Vzhľadom na uvedené skutočnosti Komisia dospela k záveru, že pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk nespĺňa vymedzenie schémy pomoci stanovené v článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589.
- (365) Pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk sa preto považuje za jedno alebo viaceré opatrenia individuálnej pomoci v zmysle článku 1 písm. e) nariadenia 2015/1589.

6.2.1.2. Dátum poskytnutia

- (366) Zostáva určiť, či model štátnych záruk pozostáva z individuálnej pomoci poskytnutej pri založení konzorcia alebo zo série opatrení individuálnej pomoci poskytnutých zakaždým, keď bola finančná transakcia konzorcia zaručená štátmi.
- (367) Na základe judikatúry súdov Únie ⁽¹⁸¹⁾ je dostatočne stanovené, že dátum poskytnutia pomoci je dátum, kedy je príjemcovi priznané zákonné právo prijať pomoc v súlade s uplatniteľným vnútroštátnym právnym poriadkom.
- (368) Ako sa uvádza v odôvodnení 85, spoločné a nerozdielne záruky za všetky úvery a ostatné finančné nástroje konzorcia na financovanie pevného spojenia boli zavedené v roku 1991 článkom 12 medzivládnej dohody, ktorú Švédsko ratifikovalo 8. augusta 1991 a Dánsko 24. augusta 1991 (odôvodnenie 61). Ručiteľský záväzok vyplývajúci z medzivládnej dohody bol zavedený do švédskych a dánskych vnútroštátnych právnych predpisov v roku 1991 zákonom o výstavbe a rozhodnutím švédskeho parlamentu (odôvodnenie 63). V dohode o konzorciu sa pripomína ručiteľský záväzok štátov voči konzorciu. V článku 4 ods. 3 dohody o konzorciu sa stanovuje právny základ na financovanie pevného spojenia: „Kapitálové požiadavky konzorcia týkajúce sa plánovania, návrhu projektu a výstavby [pevného spojenia] vrátane nákladov na financovanie, ako aj úhrady kapitálových požiadaviek vyplývajúcich z účtovných strát, ktoré by mali podľa očakávaní vzniknúť viac rokov po začatí dopravy cez [pevné spojenie], sa v súlade s podmienkami dohodnutými v [medzivládnej dohode] uspokojujú získaním úverov alebo emitovaním finančných nástrojov na otvorenom trhu so zabezpečením vo forme švédskych a dánskych vládnych záruk“ (odôvodnenie 90).
- (369) Na základe ustanovení dohody o konzorciu si mohlo konzorcium vziať štátom zaručené úvery na financovanie fáz plánovania a výstavby pevného spojenia. Konzorcium mohlo v prvých rokoch po uvedení pevného spojenia do prevádzky ďalej zvyšovať svoju zadlženosť vďaka zaručeným úverom. Toto ustanovenie bolo potrebné, keďže sa očakávalo, že pevné spojenie bude prvé roky stratové. To znamená, že prevádzkový zisk v prvých rokoch by nebol dostatočný na to, aby konzorcium uhradilo náklady na financovanie dlhu, ktorý mu vznikol vo fázach plánovania a výstavby. Preto by konzorcium v prvých rokoch muselo dlh ďalej zvyšovať. V dohode o konzorciu sa však nestanovuje právo na žiadne ďalšie záruky na financovanie prevádzky pevného spojenia. V tejto súvislosti štáty potvrdili, že na financovanie prevádzky pevného spojenia neboli poskytnuté žiadne štátne záruky. Z výročných správ konzorcia jednoznačne vyplýva, že príjmy od prvého roka prevádzky prekročili prevádzkové náklady a prevádzkový zisk bol kladný. Až do roka 2003 (vrátane) bol prevádzkový zisk, hoci kladný, menší ako náklady na financovania, a preto sa dlh zvyšoval. Od roku 2004 bol prevádzkový zisk dostatočný na to, aby bolo možné znížiť dlh, a preto sa celkový dlh každoročne znižoval.

⁽¹⁸⁰⁾ Rozsudok vo veci Øresund, bod 80.

⁽¹⁸¹⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 25. januára 2018, BSCA/Komisia, T-818/14, EU:T:2018:33 bod 72, a judikatúra tam citovaná.

- (370) Bez ohľadu na analýzu z odôvodnenia 369 však konzorcium mohlo na základe ustanovení dohody o konzorciu použiť štátne záruky na refinancovanie svojho dlhu (týkajúceho sa fáz plánovania a výstavby) vo fáze prevádzky. To však neznamená, že sa v dohode o konzorciu stanovovala možnosť štátov financovať prevádzku pevného spojenia. Jednoznačne to vyplýva aj z článku 6 dohody o konzorciu, podľa ktorého boli všetky náklady na plánovanie, návrh projektu, financovanie, výstavbu, prevádzku a údržbu pevného spojenia hradené z prevádzkových výnosov. Inými slovami, prevádzkové výnosy by nemali byť dostatočné iba na úhradu prevádzkových nákladov, ale aj na úhradu všetkých nákladov na pevné spojenie vrátane nákladov na výstavbu a súvisiacich nákladov na financovanie pevného spojenia (a vnútrozemských spojení). Komisia konštatuje, že tento bod nebol v rozhodnutí z roku 2014 jasne vysvetlený. V odôvodnení 50 rozhodnutia z roku 2014 sa odkazovalo na dve štátne záruky „na úvery, ktoré si vzalo konzorcium na financovanie projektu výstavby a prevádzky infraštruktúry [pevného spojenia]“. Práve na tomto základe dospel Všeobecný súd v rozsudku vo veci Øresund⁽¹⁸²⁾ k záveru, že štátne záruky mohli pokryť prevádzkové náklady, ktoré vznikli v prevádzkovej fáze. Tento bod sa podrobnejšie objasnil počas formálneho vyšetrovacieho konania.
- (371) Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa Komisia domnieva, že model štátnych záruk vrátane základných dohôd o zárukách sa nevzťahuje na prevádzku pevného spojenia. Skôr sa ním ručí za financovanie investícií do plánovania a výstavby pevného spojenia.
- (372) Štáty poskytli ďalšie vysvetlenia týkajúce sa správy ručiteľského záväzku štátov. Vo Švédsku sa právomoc a záväzok spoločne prideľovať záruky za všetko financovanie, ktoré konzorcium potrebovalo na plánovanie a výstavbu pevného spojenia, delegovali na Švédsky úrad pre štátny dlh (odôvodnenie 91). V Dánsku sa táto právomoc a záväzok delegovali na Dánsku národnú banku (odôvodnenie 95). Švédsky úrad pre štátny dlh a Dánska národná banka vymedzujú všeobecný rámec politiky financovania konzorcia a dozerajú na plnenie ručiteľského záväzku štátov, keď konzorcium podpisuje nové úverové zmluvy alebo používa iné finančné nástroje na financovanie pevného spojenia. Dohoda o spolupráci z roku 1997 a dohoda o spolupráci z roku 2004 (odôvodnenia 97 až 102) obsahujú množstvo formálnych podmienok, práv a záväzkov zmluvných strán. V dohodách o spolupráci sa štátom umožňuje monitorovať a ovplyvňovať politiku konzorcia v oblasti financovania s cieľom zabezpečiť, aby konzorcium neprekročilo svoj mandát a dodržiavalo politiku financovania, ktorou sa minimalizuje dlhodobé riziko štátov. Podľa štátov sa týmto mechanizmom ďalej umožňovalo štátom zabezpečiť, aby pomoc poskytnutá konzorciu nepresahovala rámec toho, čo je nevyhnutné.
- (373) Ako sa uvádza v odôvodnení 74, v praxi si konzorcium pravidelne bralo nové úvery na refinancovanie nákladov na plánovanie a výstavbu, a to často prostredníctvom emitovania dlhopisov v rámci už zavedených programov, napríklad programu EMTN. Záruky existujú na viacerých úrovniach. Program EMTN a švédske programy MTN obsahujú záručnú listinu. Ako sa opisuje v odôvodneniach 103 až 108, ide o listinu v prospech držiteľov (t. j. investorov do dlhopisu), v ktorej Dánska národná banka a Švédsky úrad pre štátny dlh súhlasia s tým, že budú spoločne a nerozdielne ručiť za všetky sumy, ktoré má konzorcium zo zákona záväzok splatiť. V odôvodneniach 107 a 108 sa objasňuje, že keď konzorcium emituje dlhopisy v rámci programu EMTN, Dánska národná banka a Švédsky úrad pre štátny dlh potvrdia, že na konkrétny dlhopis sa vzťahuje príslušná záručná listina. V rámci švédskeho programu MTN dlhopisy schvaľujú Dánska národná banka a Švédsky úrad pre štátny dlh bez potvrdenia príslušnej záručnej listiny (odôvodnenie 108). V prípade samostatných úverových zmlúv, ako sa opisujú v odôvodneniach 109 a 110, konzorcium podpisuje finančné zmluvy s finančnými inštitúciami. Ku každej finančnej zmluve je priložený dokument o dohode o zárukách. Ďalej sa dohody o zárukách vydávajú aj pre úverové nástroje (odôvodnenie 111) a rámcové zmluvy ISDA (odôvodnenie 112). Podľa zainteresovaných strán by sa mali všetky takéto záručné listiny, potvrdenia, schválenia dlhopisov alebo dohody o zárukách považovať za individuálnu pomoc poskytnutú v čase podpísania takejto dohody, pretože konzorcium musí získať individuálny súhlas ručiteľov s konkrétnou dlhovou transakciou. Ďalej platí, že záručné listiny obsahujú ustanovenia o tom, že záruku môžu štáty aj zrušiť.

⁽¹⁸²⁾ Rozsudok vo veci Øresund, body 107 a 108.

- (374) Štáty objasnili, že skutočnosť, že jednotlivé finančné transakcie si vyžadujú následnú správu Švédskym úradom pre štátny dlh alebo Dánskou národnou bankou, však neznamená, že štáty majú možnosť odmietnuť ručenie za takéto transakcie (pozri odôvodnenie 245). Hoci záruka za jeden konkrétny úver alebo dlhopis sa mohla odmietnuť (napríklad z dôvodu rizík spojených s daným úverom alebo dlhopisom), Švédsky úrad pre štátny dlh a Dánska národná banka by stále boli povinné poskytnúť všetky potrebné záruky na financovanie pevného spojenia. V takom prípade by museli ručiť za inú transakciu, aby mohlo konzorcium získať požadované zaručené financovanie.
- (375) Komisia zastáva názor, že výhoda pre konzorcium vyplývajúca z modelu štátnych záruk spočíva v zásade v skutočnosti, že konzorcium je príjemcom spoločného a nerozdielného štátneho záväzku ručiť za jeho pôžičky na projekt pevného spojenia. Na základe znenia článku 4 ods. 3 dohody o konzorciu sa v dohode o konzorciu udelilo konzorciu pri jeho založení 13. februára 1992 zákonné právo financovať plánovanie a výstavbu pevného spojenia dlhovými nástrojmi zabezpečenými štátnymi zárukami. Ide o spoločnosti A/S Øresund a SVEDAB v 100 % vlastníctve príslušných štátov, ktoré na základe schválenia dohody o konzorciu vládami Dánska a Švédska 13. februára 1992 (odôvodnenie 66) tvoria konzorcium. Organizačná štruktúra zvolená na vykonávanie záruk, v ktorej sa vyžaduje schválenie *ex ante* jednotlivých transakcií Švédskym úradom pre štátny dlh a Dánskou národnou bankou, nemá za cieľ obmedziť ani podstatne zmeniť zodpovednosť štátov za ručenie predmetných nákladov na financovanie, ako sa vysvetľuje ďalej v nasledujúcich odôvodneniach.
- (376) Komisia sa teda domnieva, že dohoda o konzorciu je právny akt, ktorým sa konzorciu definitívne poskytuje pomoc vo forme štátnych záruk. Dánsko a Švédsko na základe medzivládnej dohody prevzali dohodou o konzorciu zákonný záväzok ručiť za úvery a finančné nástroje konzorca na účely financovania plánovania a výstavby pevného spojenia. Konzorcium bolo formálne založené dohodou o konzorciu, v ktorej sa pripomenula skutočnosť, že konzorcium má právo na štátne záruky. Za týchto okolností sa môže konštatovať, že konzorcium využívalo zákonné právo na získanie štátnych záruk od svojho založenia, a to sa napokon prejavilo v ručiteľskom záväzku štátov, ktorý bol stanovený v medzivládnej dohode. Keďže uvedené zákonné právo platilo odvtedy neustále a jeho rozsah sa nezmenil (pozri aj odôvodnenie 387), v tejto súvislosti sa Komisia domnieva, že štátne záruky boli definitívne poskytnuté 13. februára 1992 ⁽¹⁸³⁾. Komisia sa domnieva, že z dôvodov stanovených ďalej na tejto skutočnosti nič nemenia ani štruktúry vykonávania štátnych záruk.
- (377) Hoci štáty môžu prostredníctvom Švédskeho úradu pre štátny dlh alebo Dánskej národnej banky odmietnuť ručenie za konkrétnu novú dlhovú zmluvu, ktorú chce konzorcium uzavrieť, naďalej sú povinné ručiť za všetko potrebné financovanie pevného spojenia (odôvodnenie 374). Platí to aj v súvislosti s tvrdením sťažovateľa, že záručná listina obsahovala ustanovenia o zrušení záruk (odôvodnenie 174). Komisia dospela k záveru, že hoci sa jednotlivé záručné listiny môžu zrušiť, neznamená to, že záväzok štátov ručiť za potrebné financovanie pevného spojenia tým prestane platiť. V tejto súvislosti je možné vydať inú záručnú listinu alebo sa financovanie môže zabezpečiť prostredníctvom individuálnych samostatných zaručených úverov.
- (378) Komisia sa domnieva, že schválenia alebo potvrdenia Dánskou národnou bankou alebo Švédskym úradom pre štátny dlh (odôvodnenie 373) sa nemôžu považovať za nové poskytnutia pomoci, keďže uvedené transakcie sú len vykonaním ručiteľského záväzku štátov podľa dohody o konzorciu.

⁽¹⁸³⁾ Komisia konštatuje, že záväzok štátov zabezpečiť, aby konzorcium financovalo nový a refinancovalo existujúci dlh za trhových podmienok (odôvodnenie 265), na tomto zistení nič nemení.

- (379) Komisia ďalej konštatuje, že pri uskutočňovaní veľkých investícií je pre investora bežné vyžadovať určitú mieru stability finančného plánovania investície. Bez toho, aby bolo možné primerane odhadnúť finančné podmienky, ktoré budú platiť pre investíciu, investori pravdepodobne nebudú riskovať čas a zdroje potrebné na realizáciu projektu. Komisia v tejto súvislosti konštatuje, že ekonomické odôvodnenie modelu štátnych záruk spočívalo v minimalizovaní celkového financovania nákladov na projekt (odôvodnenie 255). Model štátnych záruk bol opísaný už v medzivládnej dohode, takže bol vymedzený pred začatím investovania. Preto by sa mal považovať za jednu zo základných podmienok platných pre investície, na základe ktorých bolo pripravené finančné plánovanie investície. Uplatňovanie modelu štátnych záruk bolo preto jasné od začiatku a tvorilo neoddeliteľnú súčasť finančného modelu, na základe ktorého konzorcium uskutočnilo významnú investíciu.
- (380) Komisia berie na vedomie tvrdenie sťažovateľa v odôvodnení 170, že podľa oddielu 2.1 oznámenia o zárukách z roku 2008 sa musí výška štátnej pomoci v podobe záruky posudzovať v čase jej poskytnutia. Sťažovateľ tvrdí, že podľa uvedeného sa musí záruka považovať za poskytnutú, keď riziko s ňou spojené prevezme štát. Tvrdí, že neexistuje žiadne riziko spojené s modelom štátnych záruk na základe medzivládnej dohody a dohody o konzorciu a že článok 12 medzivládnej dohody nepredstavuje zo zákona vynútiteľné právo. Okrem toho sa domnieva, že ak sa má záruka považovať za poskytnutú, musí sa dať zmerať jej rozsah, čo nie je možné na základe medzivládnej dohody ani dohody o konzorciu, keďže tie neobsahujú časové obmedzenie ani obmedzenie jej výšky. Sťažovateľ svoje uvedené tvrdenie dokladá aj odkazom na oddiel 3.2 oznámenia o zárukách z roku 2008. Sťažovateľ sa ďalej domnieva, že aj keby sa medzivládna dohoda mohla považovať za dohodu, ktorou sa udeľuje zákonné právo na pomoc vo forme štátnych záruk, podmienky týchto záruk sa odvtedy od základu zmenili, napríklad tým, že v programoch MTN sa štátne záväzky zmenili zo sekundárnych na osobné (odôvodnenie 175).
- (381) Komisia s tvrdeniami sťažovateľa nesúhlasí.
- (382) Po prvé, ako sa uvádza v odôvodnení 367, štátna pomoc sa považuje za poskytnutú k dátumu, ku ktorému príjemca podľa platného vnútroštátneho režimu získal nepodminené zákonné právo na jej prijatie. Komisia v odôvodnení 376 dospela k záveru, že dané právo bolo zverené konzorciu k dátumu jeho založenia.
- (383) Po druhé sa v oddiele 2.1 oznámenia o zárukách z roku 2008 stanovuje, že štátna pomoc spojená so zárukou sa poskytuje „v momente, keď sa poskytne záruka, nie vtedy, keď sa záruka uplatní alebo keď sa realizujú platby podľa podmienok záruky.“ Ako vysvetlili štáty (odôvodnenie 227), od dátumu založenia konzorcia boli štáty povinné ručiť za úvery a ostatné finančné nástroje konzorcia na financovanie pevného spojenia; Švédsky úrad pre štátny dlh a Dánska národná banka nemajú právomoc odmietnuť poskytnutie potrebných záruk konzorciu na financovanie projektu. Záruka by sa preto mala považovať za poskytnutú k dátumu založenia konzorcia.
- (384) Po tretie Komisia konštatuje, že podľa tvrdení sťažovateľa sa musí záruka považovať za poskytnutú, keď riziko s ňou spojené prevezme štát, a že s modelom štátnych záruk na základe medzivládnej dohody a dohody o konzorcium nie je spojené žiadne riziko. V tejto súvislosti sa v oddiele 2.1 oznámenia o zárukách z roku 2008 stanovuje, že výhoda štátnej záruky spočíva v tom, „že riziko spojené so zárukou znáša štát“. Komisia sa domnieva, že štáty boli povinné ručiť za dlhové financovanie konzorcia súvisiace s pevným spojením od založenia konzorcia, takže konzorcium využívalo výhodu preniesenia rizík spojených s takýmto ručiteľským záväzkom a jeho následného vykonania na štáty od tohto dátumu.

- (385) Po štvrté Komisia konštatuje, že podľa tvrdenia sťažovateľa článok 12 medzivládnej dohody nepredstavuje zo zákona vynútiteľné právo, a to najmä z dôvodu dualistických právnych systémov štátov (odôvodnenie 176). V dualistickom právnom systéme platí medzinárodné právo na vnútroštátnej úrovni až po jeho začlenení do vnútroštátneho práva. Komisia konštatuje, že podľa nej sa v samotnej medzivládnej dohode neposkytuje zo zákona vynútiteľné právo, ale že konzorcium získalo právo na štátne záruky od dátumu účinnosti dohody o konzorciu (odôvodnenie 376). Ďalej platí, že Švédsko ratifikovalo medzivládnu dohodu 8. augusta 1991 a Dánsko 24. augusta 1991 (odôvodnenie 61). Štáty ju transponovali do svojich vnútroštátnych právnych poriadkov prostredníctvom rozhodnutia švédskeho parlamentu a zákona o výstavbe. Uvedenými vnútroštátnymi zákonmi sa v štátoch vytvorili zo zákona vynútiteľné práva, z ktorých spoločne s dohodou o konzorciu vyplynul vynútiteľný ručiteľský záväzok v prospech konzorcia.
- (386) Po piate Komisia nesúhlasí s tvrdením sťažovateľa, že záruka sa nemôže považovať za poskytnutú, kým nie je možné zmerať jej rozsah. V oddiele 2.1 oznámenia o zárukách z roku 2008 sa uvádza, že „[č]i záruka predstavuje štátnu pomoc, alebo nie a, ak áno, aká môže byť výška tejto štátnej pomoci, to sa musí posúdiť v momente poskytnutia záruky“. Komisia konštatuje, že štruktúra tejto vety znamená, že i) určenie toho, či záruka predstavuje štátnu pomoc; a ii) ak áno, aká môže byť výška tejto pomoci, môžu byť dva samostatné, na seba nadväzujúce kroky. V tomto ustanovení oznámenia o zárukách z roku 2008 sa preto uvádza, že Komisia by mala najskôr stanoviť, či záruka predstavuje štátnu pomoc, a až vtedy, keď potvrdí, že áno, by mala v druhom kroku určiť výšku tejto pomoci. Za týchto okolností je nesprávne tvrdiť, že pomoc sa nemôže považovať za poskytnutú, kým sa nezmeria jej rozsah, keďže posúdenie výšky pomoci by sa malo uskutočniť až po stanovení, že pomoc bola poskytnutá. V oddiele 3.2 oznámenia o zárukách z roku 2008 sa tento záver nemení. V uvedenom oddiele sa stanovuje zoznam kumulatívnych podmienok, ktoré po splnení umožňujú vylúčenie existencie štátnej pomoci v prípade individuálnej štátnej záruky. V písmene b) uvedeného oddielu sa uvádza jedna z týchto podmienok, a to tá, že „rozsah záruky možno správne stanoviť, keď sa poskytuje“. To si však nevyžaduje, aby bolo takéto meranie možné na určenie existencie pomoci; skôr to môže umožňovať stanovenie neexistencie pomoci.
- (387) A napokon, pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľa, že povaha záruk sa od základu zmenila, Komisia konštatuje, že na účely stanovenia dátumu, ku ktorému bola štátna pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk poskytnutá konzorciu, je kľúčovou otázkou určenie dátumu, ku ktorému konzorcium získalo zo zákona vynútiteľné právo na uvedenú pomoc. Ako sa uzatvára v odôvodnení 375, konzorcium malo toto právo od svojho založenia. Od uvedeného dátumu boli štáty povinné ručiť za všetky náklady konzorcia na financovanie pevného spojenia. Ako sa uvádza v odôvodnení 384, výhoda ručiteľského záväzku pre konzorcium spočíva v tom, že štáty sú povinné podstupovať riziká spojené s financovaním plánovania a výstavby pevného spojenia. Táto výhoda a právo na ňu sa od svojho vzniku nezmenili. Ako vysvetlili štáty (odôvodnenie 249), v právnom usporiadaní tvorenom medzivládnu dohodou, rozhodnutím švédskeho parlamentu, rozhodnutím švédskej vlády z 1. apríla 1993 (K91/1443/3, K93/202/3) a rozhodnutím švédskej vlády z 23. júna 1994 (K91/1443/3, K94/1680/3) sa neuvádzali žiadne podrobnosti o tom, ako sa majú stanoviť podmienky jednotlivých dohôd o zárukách. O tých mal rozhodnúť a tie mal vykonať Švédsky úrad pre štátny dlh. Švédsky parlament ani švédska vláda v tejto súvislosti nevydali žiadne ďalšie rozhodnutie, ktorým by sa zmenil ručiteľský záväzok štátu stanovený v rozhodnutí švédskeho parlamentu. Jednotlivé záručné listiny a dohody o zárukách slúžia na využitie práva, ktoré už bolo konzorciu poskytnuté. Na strane Dánska, ako sa stanovuje v odôvodnení 250, sa v zákone o výstavbe, ktorým sa vykonáva medzivládna dohoda, neuvádzajú žiadne podrobnosti o podmienkach použitia. Podmienky použitia sa stanovujú iba v dohodách o zárukách týkajúcich sa rôznych finančných transakcií. Štáty uznávajú, že záručné listiny a jednotlivé dohody o zárukách sa majú naozaj vykladať ako osobné záruky („selvskyldnerkaution“ v dánskom práve). To však neznamená zmenu spoločného a nerozdielného ručiteľského záväzku a nepresahuje rámec práv poskytnutých konzorciu v dohode o konzorciu, ktorou sa vykonáva medzivládna dohoda. V každom prípade Komisia konštatuje, že hoci otázka, či je záruka osobná alebo sekundárna (alebo „simpelkaution“ verzus „selvskyldnerkaution“), môže mať vplyv na právny vzťah medzi konzorciom a jeho veriteľmi, prípadne týmito veriteľmi a štátmi, nemení sa ňou základný zákonný záväzok štátov poskytovať záruky na činnosti konzorcia v súvislosti s pevným spojením. Ako sa konštatuje v odôvodneniach 311 a 375, výhoda modelu štátnych záruk pre konzorcium, a teda aj pomoci z neho vyplývajúcej, je neoddeliteľnou súčasťou daného zákonného záväzku, a to sa od založenia konzorcia 13. februára 1992 nezmenilo.

- (388) Komisia dospela k záveru, že štátna pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk sa musí považovať za jednu individuálnu pomoc poskytnutú dvomi štátmi konzorciu 13. februára 1992.

6.2.2. Osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch

- (389) V odôvodnení 109 rozhodnutia o začatí konania sa Komisia domnievala, že vymedzenie v príslušných právnych aktoch o posudzovaných dánskych daňových opatreniach je podľa všetkého otvorené, pokiaľ ide o sumu a trvanie, ale konkrétne súvisí s činnosťou konzorcia v rámci projektu. Keďže tieto opatrenia sa podľa všetkého poskytli s tým istým účelom a v tom istom rozsahu ako štátne záruky, úvahy Komisie uvedené v rozhodnutí o začatí konania, ktoré sa týkajú kvalifikovania týchto záruk ako individuálnej pomoci, by sa mali uplatniť aj na daňové opatrenia.

6.2.2.1. Osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období

6.2.2.1.1. Prenos strát za obdobie 1991 – 2001

- (390) V zákone o výstavbe sa už na začiatku stanovilo, že na spoločnosť A/S Øresund sa budú vzťahovať priaznivejšie pravidlá o prenose strát do budúcich období než podľa všeobecného dánskeho zákona o daňovom výmere. Už v roku 1991 bolo jasné, že všeobecné obdobie piatich rokov na prenos strát do budúcich období nebude stačiť na využitie strát, ktoré vznikli pri projekte, na započítanie zisku. V prípravných poznámkach k zákonu o výstavbe zákonodarca výslovne stanovil, že dôvod poskytnutia predĺženej premlčacej lehoty na prenos strát do budúcich období v roku 1991 bol ten, že spoločnosť A/S Øresund by nemohla využiť všeobecne uplatniteľné pravidlá o prenose strát do budúcich období (s päťročným obdobím) z dôvodu značných výdavkov v období výstavby, ako aj skutočnosti, že spoločnosť A/S Øresund by nemohla v tom istom období vytvoriť žiadny zisk (odôvodnenie 267).

6.2.2.1.1.1. Prenos strát za obdobie 1991 – 2001: schéma alebo individuálna pomoc

- (391) Komisia sa domnieva, že štátna pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 sa nemôže považovať za schému.
- (392) Po prvé sa pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 neposkytuje na základe aktu, ktorým sa poskytuje individuálna pomoc podnikom definovaným v akte všeobecným a abstraktným spôsobom. Skôr sa v zákone o výstavbe uvádza osobitné pravidlo platné konkrétne pre spoločnosť A/S Øresund.
- (393) Po druhé sa v zákone o výstavbe projekt, ktorého sa týka, výslovne špecifikuje ako výstavba a prevádzka pevného spojenia. Komisia sa preto domnieva, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 sa musí považovať za pomoc spojenú s osobitným projektom, keďže výhoda neoddeliteľne spáta s touto pomocou súvisí výhradne so stratami, ktoré vznikli pri projekte pevného spojenia, a nie s inými projektmi alebo činnosťami. Pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 preto nespĺňa vymedzenie schémy pomoci stanovené v článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589.
- (394) Pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 sa preto považuje za jedno alebo viaceré opatrenia individuálnej pomoci v zmysle článku 1 písm. e) nariadenia 2015/1589.

6.2.2.1.1.2. Prenos strát za obdobie 1991 – 2001: Dátum poskytnutia

- (395) Prenos strát za obdobie 1991 – 2001 predstavuje štátnu pomoc vo forme daňového zvýhodnenia. Komisia pripomína, že už v minulosti dospela k záveru, že štátna pomoc vyplývajúca zo zvýhodneného daňového zaobchádzania sa poskytuje na ročnom základe po schválení daňového priznania príjemcu daňovými orgánmi⁽¹⁸⁴⁾, keďže to je moment, keď sa výhoda takejto štátnej pomoci zvyčajne prejaví. Komisia sa preto domnieva, že osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch by sa mali podobne považovať za poskytované na ročnom základe, ak neexistujú jednoznačné dôvody na upustenie od takéhoto prístupu.

⁽¹⁸⁴⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie (EÚ) 2018/859 zo 4. októbra 2017 o štátnej pomoci SA.38944 (2014/C) (ex 2014/NN), ktorú poskytlo Luxembursko spoločnosti Amazon (Ú. v. EÚ L 153, 15.6.2018, s. 1). Tento prístup prijímajú súdy Únie – pozri napríklad rozsudok Všeobecného súdu z 12. mája 2021 vo veci Luxembursko/Komisia, spojené veci T-816/17 a T-318/18, EU:T:2021:252, body 153 a 339.

- (396) Komisia sa domnieva, že pokiaľ ide o prenos strát za obdobie 1991 – 2001, existujú jednoznačné dôvody na upustenie od tohto prístupu, ako sa stanovuje ďalej v odôvodneniach 397 až 403.
- (397) Komisia konštatuje, že dánske orgány vysvetlili (odôvodnenie 267), že straty, ktoré vznikli konzorciu pred uvedením pevného spojenia do prevádzky, boli v zásade dôsledkom úrokov z úverov potrebných na výstavbu pevného spojenia. Ako vysvetlilo Dánsko (odôvodnenie 267), vzhľadom na značné počiatočné výdavky na investície a nedostatočný zisk pevného spojenia počas obdobia jeho výstavby by všeobecne platné pravidlo o prenose strát do budúcich období s obmedzením na päť rokov nebolo dostatočné na započítanie uvedených strát do ziskov. Inými slovami, na uskutočnenie investície do pevného spojenia muselo konzorcium vygenerovať značné straty a bez uplatnenia osobitného pravidla by nebolo možné tieto straty užitočne preniesť do budúcich období, aby sa mohli započítať do ziskov v budúcich rokoch. V dôsledku toho dánsky zákonodarcu v rámci podmienok na investovanie konzorcia do pevného spojenia a s cieľom zaviesť dlhodobé plánovanie financovania výstavby pevného spojenia zaviedol prenos strát za obdobie 1991 – 2001.
- (398) Dánske orgány konštatujú, že spoločne s ručiteľským záväzkom štátov bol od začiatku zavedený prenos strát za obdobie 1991 – 2001, aby sa zabezpečilo financovanie značnej investície do pevného spojenia za čo najmenšie náklady (odôvodnenie 269). Prenos strát za obdobie 1991 – 2001 umožnil spoločnosti A/S Øresund započítať straty s neuplynutou platnosťou do budúcich ziskov, a tým znížiť jej základ dane. To malo za následok výhodu pre konzorcium. Zároveň však prenos strát za obdobie 1991 – 2001 umožňoval aj vyššiu likviditu s cieľom znížiť dlhové zaťaženie. Nižšie celkové dlhové zaťaženie znamenalo aj nižšiu celkovú zaručenú sumu, a preto aj nižšiu štátnu pomoc vo forme záruk.
- (399) Ako sa uvádza v odôvodnení 379, pri uskutočňovaní veľkých investícií je pre investora bežné vyžadovať určitú mieru stability finančného plánovania investície. Bez toho, aby bolo možné primerane odhadnúť finančné podmienky, ktoré budú platiť pre investíciu, investori pravdepodobne nebudú riskovať čas a zdroje potrebné na realizáciu projektu. Komisia v tejto súvislosti konštatuje, že prenos strát za obdobie 1991 – 2001 bol zavedený s cieľom poskytnúť osobitné daňové zaobchádzanie s investíciou do pevného spojenia, aby sa uľahčilo dlhodobé finančné plánovanie a minimalizovali celkové náklady na investície. Uvedené daňové zaobchádzanie bolo vymedzené v zákone o výstavbe pred uskutočnením investície a ako také by sa malo považovať za jednu zo základných podmienok platných pre investíciu (spolu s ručiteľským záväzkom štátom a modelom štátnych záruk), na základe ktorej sa pripravilo finančné plánovanie investície. Uplatňovanie prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 bolo preto jasné od začiatku a tvorilo neoddeliteľnú súčasť finančného modelu, na základe ktorého mohli konzorcium uskutočniť významnú investíciu. Komisia konkrétne konštatuje, že legislatívnym zámerom zavedenia prenosu strát za obdobie 1991 – 2001, ako vyplýva z prípravných poznámok k zákonu o výstavbe, bolo umožniť zmysluplné započítanie strát, ktoré vznikli v dôsledku výstavby pevného spojenia.
- (400) Komisia takisto poznamenáva, že ako sa dospelo k záveru v odôvodnení 330, právo spoločnosti A/S Øresund na prenos strát do budúcich období v dlhšom trvaní, ako je povolené podľa bežných dánskych pravidiel zdaňovania, predstavovalo výhodu od vzniku daného práva. Výhoda spočívajúca v možnosti prenosu strát v dlhšom trvaní spolu so skutočnosťou, že od začiatku bol jasný vznik významných strát, pre ktoré bude potrebné zabezpečiť využitie dlhšieho obdobia, znamenali, že výhoda z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 bola evidentná už od začiatku. Líši sa to od situácie napríklad z rozsudku vo veci France Télécom⁽¹⁸⁵⁾, v ktorej by výhoda vyplývajúca z osobitného daňového zaobchádzania mohla byť potvrdená na ročnom základe až po stanovení sadzby živnostenskej dane platnej za podľa bežných pravidiel zdaňovania⁽¹⁸⁶⁾.

⁽¹⁸⁵⁾ Pozri skôr v texte, poznámka pod čiarou č. 99.

⁽¹⁸⁶⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 30. novembra 2009, Francúzsko/Komisia, spojené veci T-427/04 a T-17/05, EU:T:2009:474, body 321 – 323.

- (401) V článku 11 zákona o výstavbe sa od roku 1991 stanovuje preferenčné pravidlo pre spoločnosť A/S Øresund, ak má právo na prenos strát do budúcich období v dlhšom trvaní ako iné právne subjekty, ktoré podliehajú dani z príjmov právnických osôb. Pri uzákoňovaní zákona o výstavbe sa Dánsko zaviazalo umožniť spoločnosti A/S Øresund využívať zákonné právo na dané dlhšie obdobie prenosu strát. V článku 6 zákona o výstavbe sa stanovovalo, že pevné spojenie má vybudovať konzorcium akciovej spoločnosti založenej dánskym štátom (prostredníctvom holdingovej spoločnosti) a akciovej spoločnosti založenej švédskym štátom. Spoločnosť A/S Øresund bola založená ako akciová spoločnosť 9. decembra 1991 (odôvodnenie 64) a konzorcium bolo založené prostredníctvom dohody o konzorciu 13. februára 1992 (odôvodnenie 66). Komisia dospela k záveru, že výhoda vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 prospieva konzorciu, keďže sa ňou znižuje jeho daňový záväzok, ktorý musí na základe svojich príjmov uhradiť (odôvodnenie 317). Skutočnosť, že konzorcium získa prostredníctvom prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 danú výhodu, bola evidentná od začiatku (odôvodnenie 400). Zákonné právo na danú výhodu pre konzorcium bolo ustanovené v práve prostredníctvom zákona o výstavbe ešte pred založením konzorcia.
- (402) Na základe uvedených prvkov (odôvodnenia 397 až 401) sa Komisia domnieva, že výhoda vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 bola stanovená s cieľom uľahčiť financovanie investície do pevného spojenia (investície, ktorá by očividne viedla k vzniku značných strát, ktoré by sa nedali využiť v priebehu piatich rokov) a podporiť túto investíciu. Výhoda vyplývala zo samotného zákona o výstavbe a predstavovala jednu z podmienok investovania. Od momentu založenia konzorcia a momentu, od ktorého mohlo konzorcium využívať zákonné právo na výhodu stanovené v zákone o výstavbe, mohol prenos strát za obdobie 1991 – 2001 narušovať hospodársku súťaž a ovplyvňovať obchod medzi členskými štátmi, pretože sa ním posilňovalo postavenie konzorcia na trhu, ktorý je otvorený pre hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi. Za týchto okolností Komisia dospela k záveru, že existujú jednoznačné dôvody, na základe ktorých možno konštatovať, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 nebola poskytovaná na ročnom základe, ale skôr bola poskytnutá jednorazovo pri založení konzorcia.
- (403) Komisia okrem toho konštatuje, že výhoda vyplývajúca zo zákonného práva na dlhšie obdobie prenosu strát do budúcich období sa prejavila automaticky bez rozhodnutia spoločnosti A/S Øresund, konzorcia alebo dánskych orgánov. Ročná daň z príjmov právnických osôb spoločnosti A/S Øresund sa stanovuje na základe rovnakého procesu ako v prípade každého iného právneho subjektu (vrátane akciových spoločností), ktorý podlieha danej dani z príjmov právnických osôb. Ako je opísané v odôvodnení 127, podnik, ktorý riadi spoločnú daňovú skupinu, každoročne v rámci povinného spoločného režimu zdaňovania v Dánsku predkladá informácie o zdaniteľnom príjme a daňových stratách za všetkých členov danej skupiny. V daňovom priznaní sa za každého člena skupiny uvádza zdaniteľný príjem, započítanie vlastných strát prenesených do budúcich období, započítanie strát ostatných členov skupiny a zostávajúce daňové straty. Právne subjekty, ktoré podliehajú danej dani z príjmov právnických osôb, nemajú právomoc započítavať straty prenesené do budúcich období. Podľa dánskeho zákona o daňovom výmere a od 18. júna 2012 podľa dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb sa musia daňové straty prenesené do budúcich období, ktoré sa môžu započítavať v danom daňovom roku, započítavať v danom roku; inak prepadnú. Daňové straty prenesené do budúcich období sa musia započítavať podľa princípu FIFO, čiže najstaršie daňové straty sa musia započítavať najskôr. Ročný daňový výmer vydaný daňovými orgánmi sa vytvorí automaticky. Každý rok potom daňové orgány vyberú subjekty, na ktorých daňovom priznaní vykonajú manuálny audit. Za týchto okolností a vzhľadom na právomoc v momente podania daňového priznania príjemcu a prijatie daňového priznania orgánmi Komisia dospela k záveru, že podanie ročného daňového priznania nemá vplyv na skutočnosť, že pomoc sa poskytuje už od roku 1992. Podanie daňového priznania preto predstavovalo len formálny krok potrebný na získanie už poskytnutej pomoci, a nie žiadosť o ročné poskytnutie pomoci.
- (404) Komisia preto dospela k záveru, že prenos strát za obdobie 1991 – 2001 predstavuje jednu individuálnu pomoc na účely podpory významnej investície, ktorú konzorciu poskytlo Dánsko 13. februára 1992.

6.2.2.1.2. Prenos strát za obdobie 2013 – 2015

- (405) Ako sa uvádza v odôvodnení 333, Komisia dospela k záveru, že spoločnosti A/S Øresund ani konzorciu nevyplývala výhoda z prenosu strát za obdobie 2002 – 2012, keďže v tomto období sa na spoločnosť A/S Øresund vzťahovali rovnaké pravidlá o prenose strát do budúcich období ako na ostatné podniky v Dánsku. Prenos strát za obdobie 2002 – 2012 preto nepredstavoval štátnu pomoc spoločnosti A/S Øresund, prípadne konzorciu (odôvodnenia 333 a 355).
- (406) Ako sa vysvetľuje v odôvodnení 138, v zákone č. 591 z 18. júna 2012 bolo zavedené obmedzenie prístupu podnikov v Dánsku k prenosu strát do budúcich období. Uvedené obmedzenie sa však nevzťahovalo na spoločnosť A/S Øresund, keďže ustanovenia zákona o výstavbe v znení zmien z roku 2002 a začlenené do zákona o spoločnosti Sund & Bælt zostali v platnosti až do roku 2016. Až zákonom č. 581 zo 4. mája 2015 bol zrušený článok 12 zákona o spoločnosti Sund & Bælt s účinnosťou od 1. januára 2016 a na spoločnosť A/S Øresund sa začali vzťahovať bežné pravidlá dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb. Komisia preto v odôvodnení 337 dospela k záveru, že prenos strát za obdobie 2013 – 2015 predstavoval výhodu pre spoločnosť A/S Øresund, a teda aj pre konzorcium. Opatrenie pomoci pozostáva z kombinácie prvkov (odôvodnenie 334), keďže spoločnosť A/S Øresund získala právo na selektívnu výhodu nad ostatnými podnikmi v podobnej situácii tým, že pravidlá platné pre spoločnosť A/S Øresund umožňovali odchýlku od referenčného systému, čo viedlo k selektívnej výhode.

6.2.2.1.2.1. Prenos strát za obdobie 2013 – 2015: schéma alebo individuálna pomoc

- (407) Komisia sa domnieva, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 sa nemôže považovať za schému.
- (408) Po prvé sa pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 neposkytuje na základe aktu, ktorým sa poskytuje individuálna pomoc podnikom definovaným v akte všeobecným a abstraktným spôsobom. Prenos strát za obdobie 2013 – 2015 predstavuje osobitné pravidlo platné konkrétne pre spoločnosť A/S Øresund. Uvedená pomoc preto nespĺňa prvú podmienku vymedzenia schémy pomoci stanoveného v článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589.
- (409) Po druhé sa v zákone o výstavbe v znení zmien z roku 2002 a začleneného do zákona o spoločnosti Sund & Bælt projekt, ktorého sa týka, výslovne špecifikuje ako výstavba a prevádzka pevného spojenia. Komisia sa preto domnieva, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 sa musí považovať za pomoc spojenú s osobitným projektom, keďže výhoda neoddeliteľne spáta s touto pomocou súvisí výhradne so stratami, ktoré vznikli pri projekte pevného spojenia, a nie s inými projektmi alebo činnosťami. Pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 preto nespĺňa druhú podmienku vo vymedzení schémy pomoci stanovenom v článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589.
- (410) Pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 preto nepatrí do vymedzenia „schémy pomoci“ v zmysle článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589. Preto sa musí považovať za jedno alebo viaceré opatrenia individuálnej pomoci v zmysle článku 1 písm. e) nariadenia 2015/1589.

6.2.2.1.2.2. Prenos strát za obdobie 2013 – 2015: Dátum poskytnutia

- (411) Ako sa uvádza v odôvodnení 395, štátna pomoc vyplývajúca z daňového zvýhodnenia sa zvyčajne považuje za poskytovanú na ročnom základe, ak nie je dôvod určiť, že výhoda spojená s danou pomocou sa prejavila v inom čase. Komisia sa nedomnieva, že v prípade prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 existujú jednoznačné dôvody upustiť od tohto prístupu. Situácia v prípade prenosu strát za obdobie 1991 – 2001, ako sa opisuje v odôvodneniach 396 až 404, je úplne iná ako situácia v prípade prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, ako sa opisuje v odôvodneniach 412 až 417.
- (412) Komisia dospela k záveru, že prenos strát za obdobie 1991 – 2001 predstavuje jednu individuálnu pomoc na účely podpory významnej investície, ktorú konzorciu poskytlo Dánsko 13. februára 1992 (odôvodnenie 404). Konkrétne Komisia v prípade tohto záveru konštatovala, že prenos strát za obdobie 1991 – 2001 bol zavedený s cieľom uľahčiť dlhodobé plánovanie investície do pevného spojenia, čo je výhoda vyplývajúca zo samotného zákona o výstavbe, pričom tvoril jednu zo základných podmienok prípravy finančného plánovania investície (odôvodnenie 399).

- (413) Komisia najskôr konštatuje, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 sa nemôže považovať za pomoc poskytnutú pred 18. júnom 2012, keď bol zmenený dánsky zákon o dani z príjmov právnických osôb (odôvodnenie 138) a zákon o spoločnosti Sund & Bælt nie. Pred nadobudnutím platnosti uvedenej zmeny spoločnosť A/S Øresund a konzorcium nemohli využívať žiadnu výhodu vyplývajúcu z tejto zmeny.
- (414) Komisia ďalej konštatuje, že pevné spojenie bolo uvedené do prevádzky v júli 2000. Rozhodnutie investovať do pevného spojenia a finančné plánovanie investície boli prijaté ešte predtým.
- (415) Za týchto okolností sa Komisia domnieva, že prenos strát za obdobie 2013 – 2015 sa musí odlíšiť od prenosu strát za obdobie 1991 – 2001, keďže ho nemožno považovať za realizovaný s cieľom podporiť finančnú investíciu do pevného spojenia, ani za podmienku takejto investície, prípadne za realizovaný s cieľom zabezpečiť uskutočniteľnosť dlhodobého finančného plánovania investície, keďže rozhodnutie investovať a samotná investícia boli uskutočnené dávno predtým, ako prenos strát za obdobie 2013 – 2015 nadobudol platnosť. Preto Komisia dospela k záveru, že na prenos strát za obdobie 2013 – 2015 sa nevzťahujú dôvody, pre ktoré určila, že výhoda spojená s pomocou vyplývajúcou z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 bola poskytnutá pri jednej príležitosti, a ktoré vychádzajú najmä zo skutočnosti, že plánovanie dlhodobej investície do pevného spojenia vychádzalo z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001, istoty jeho poskytnutia a potreby uistiť sa, že môže byť zohľadnené pri finančnom plánovaní.
- (416) Ďalej Komisia konštatuje, že medzi prenosom strát za obdobie 1991 – 2001 a prenosom strát za obdobie 2013 – 2015 sa uskutočnil prenos strát za obdobie 2002 – 2012, v prípade ktorého Komisia dospela k záveru, že nepredstavuje štátnu pomoc spoločnosti A/S Øresund alebo konzorciu (odôvodnenia 333 a 355). Prenos strát za obdobie 2013 – 2015 predstavoval opätovné zavedenie zvýhodneného zaobchádzania, a to napriek skutočnosti, že už nebolo potrebné na investičné plánovanie. Vzhľadom na to by prenos strát za obdobie 2013 – 2015 predstavoval skôr podporu každodenných činností spoločnosti A/S Øresund alebo konzorcia, a nie počiatočnú investíciu do pevného spojenia.
- (417) Komisia sa preto nedomnieva, že existujú jednoznačné dôvody na upustenie od zvyčajného prístupu poskytovania daňových zvýhodnení na ročnom základe. Z toho vyplýva, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 sa môže považovať za definitívne poskytnutú v momente prijatia daňových priznaní spoločnosti A/S Øresund daňovými orgánmi za daňové roky v období prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, v ktorom bolo možné započítať vyššiu sumu strát.
- (418) Komisia sa preto domnieva, že štátna pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 pozostáva z viacerých grantov individuálnej pomoci poskytovaných od roku 2014 ⁽¹⁸⁷⁾ na ročnom základe v momente prijatia daňových priznaní spoločnosti A/S Øresund orgánmi až do prijatia daňového priznania za daňový rok 2015. Prenos strát za obdobie 2013 – 2015 bol zrušený zákonom č. 581 zo 4. mája 2015, ktorý nadobudol účinnosť od daňového roka 2016.

6.2.2.2. Osobitné dánske pravidlá o odpisoch

6.2.2.2.1. Odpisy za obdobia 1999 – 2007 a 2008 – 2015

- (419) Ako sa vysvetľuje v odôvodnení 145, zákonom č. 433 z 26. júna 1998 sa bežná maximálna sadzba odpisov pre budovy a zariadenia stanovená v dánskom zákone o daňových odpisoch znížila na 5 % a zákonom č. 540 zo 6. júna 2007 na 4 %. Sadzba odpisov pre spoločnosť A/S Øresund však zostala na úrovni 6 %/2 % podľa článkov 12 a 13 zákona o výstavbe a zodpovedajúcich článkov 13 a 14 zákona o spoločnosti Sund & Bælt, ktorý zostal v platnosti do roku 2016. Ako sa uvádza v odôvodnení 344, dánsky štát tým, že odmietol zmeniť pravidlá uplatniteľné na spoločnosť A/S Øresund tak, aby odrážali zmeny bežných daňových pravidiel, postavil spoločnosť A/S Øresund do výhodnejšej pozície ako iné právnické osoby podliehajúce dánskej dani z príjmov právnických osôb. Až zákonom č. 581 zo 4. mája 2015, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2016, sa články 13 a 14 zákona o spoločnosti Sund & Bælt zrušili a na spoločnosť A/S Øresund sa začali vzťahovať bežné pravidlá dánskeho zákona o dani z príjmov právnických osôb a dánskeho zákona o daňových odpisoch. Opatrenie pomoci pozostáva z kombinácie prvkov (odôvodnenie 344), keďže spoločnosť A/S Øresund mala zvýhodnené postavenie

⁽¹⁸⁷⁾ Daňové priznanie za daňový rok 2013 podané v roku 2014.

oproti ostatným podnikom v podobnej situácii, pretože v zákone o spoločnosti Sund & Bælt sa stanovovalo výhodnejšie daňové zaobchádzanie, ktoré sa preto odchyľovalo od zmeneného dánskeho zákona o daňových odpisov, ktorý bol prísnejší a nevzťahoval sa na spoločnosť A/S Øresund, iba na ostatné podniky, ktoré boli v porovnateľnej skutkovej a právnej situácii. Ako sa dospela k záveru v odôvodnení 319, každé zvýhodnenie spoločnosti A/S Øresund, ktoré priniesli osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch, znamená zvýhodnenie aj pre konzorcium.

6.2.2.2.2. Odpisy za obdobia 1999 – 2007 a 2008 – 2015: schéma alebo individuálna pomoc

- (420) Komisia sa domnieva, že štátna pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 a z odpisov za obdobie 2008 – 2015 sa nemôže považovať za pomoc poskytnutú na základe schémy.
- (421) Po prvé sa daná pomoc neposkytuje na základe aktu, ktorým sa poskytuje individuálna pomoc podnikom definovaným v akte všeobecným a abstraktným spôsobom. V zákone o výstavbe, ktorý bol začlenený do zákona o spoločnosti Sund & Bælt, sa výslovne odkazuje na spoločnosť A/S Øresund ako na spoločnosť oprávnenú využívať osobitné dánske pravidlo o odpisoch. Pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 a z odpisov za obdobie 2008 – 2015 preto nespĺňa prvú podmienku vo vymedzení schémy pomoci stanovenom v článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589.
- (422) Po druhé sa musia odpisy za obdobie 1999 – 2007 a odpisy za obdobie 2008 – 2015 považovať za spojené s osobitným projektom, keďže pomoc vyplývajúca z uvedených opatrení sa týka výhody spojenej s odpisovaním nákladov na investície do pevného spojenia, pričom ostatné projekty a činnosti sú z nej vylúčené. Je to tak preto, lebo v zákone o výstavbe a zákone o spoločnosti Sund & Bælt sa ako príslušný projekt výslovne stanovuje výstavba a prevádzka pevného spojenia. Pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 a z odpisov za obdobie 2008 – 2015 preto nespĺňa druhú podmienku vymedzenia schémy pomoci stanoveného v článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589.
- (423) Pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 a z odpisov za obdobie 2008 – 2015 preto nepatrí do vymedzenia „schémy pomoci“ v zmysle článku 1 písm. d) nariadenia 2015/1589. Preto sa musí považovať za jedno alebo viaceré opatrenia individuálnej pomoci v zmysle článku 1 písm. e) nariadenia 2015/1589.

6.2.2.2.3. Odpisy za obdobia 1999 – 2007 a 2008 – 2015: dátumy poskytnutia

- (424) Ako sa uvádza v odôvodnení 395, v prípade štátnej pomoci vyplývajúcej z daňových zvýhodnení sa dané zvýhodnenie zvyčajne prejavuje na ročnom základe, kým neexistujú dôvody domnievať sa, že je odôvodnený iný názor. Komisia sa domnieva, že v prípade pomoci vyplývajúcej z odpisov za obdobie 1999 – 2007 a z odpisov za obdobie 2008 – 2015 by sa podľa všetkého pomoc teoreticky poskytovala na ročnom základe. Keďže má však spoločnosť A/S Øresund právomoc rozhodnúť, kedy vo svojich daňových priznaniach odpíše aktíva (odôvodnenia 125), v praxi sa zvýhodnenie prejavovalo menej často (odôvodnenia 425 až 428).
- (425) Komisia po prvé konštatuje, že zvýhodnenie, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou pomoci vyplývajúcej z odpisov za obdobie 1999 – 2007, sa nemôže považovať za pomoc poskytnutú pred 26. júnom 1998, keď sa bežná sadzba odpisov pre budovy a zariadenia stanovená v dánskom zákone o daňových odpisoch znížila na 5 % a podobná zmena sa neuplatňovala na pravidlá odpisovania platné pre spoločnosť A/S Øresund. Podobne aj zvýhodnenie, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou pomoci vyplývajúcej z odpisov za obdobie 2008 – 2015, sa nemôže považovať za poskytnutú pred 6. júnom 2007, keď sa bežná sadzba odpisov pre budovy a zariadenia stanovená v dánskom zákone o daňových odpisoch znížila na 4 % a podobná zmena sa neuplatňovala na pravidlá odpisovania platné pre spoločnosť A/S Øresund. Preto nie je možné tvrdiť, že len preto, že pravidlo platné pre spoločnosť A/S Øresund bolo ako také súčasťou zákona o výstavbe, aj pomoc by sa mala považovať za pomoc poskytnutú podľa zákona o výstavbe.
- (426) Komisia ďalej konštatuje, že situácia týkajúca sa prenosu strát za obdobie 1991 – 2001, ako sa stanovuje v odôvodneniach 396 až 404, sa úplne líši od situácie týkajúcej sa odpisov za obdobie 1999 – 2007 a odpisov za obdobie 2008 – 2015. Keď bol dánsky zákon o daňových odpisoch 26. júna 1998 a 6. júna 2007 zmenený, rozhodnutie o investovaní do výstavby pevného spojenia už bolo prijaté, pričom pevné spojenie už bolo takmer pripravené na uvedenie do prevádzky. Preto sa na rozdiel od prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 (odôvodnenie 399) rozhodnutie dánskeho štátu ponúknuť spoločnosti A/S Øresund zvýhodnené podmienky daňových odpisov v porovnaní s ostatnými právnymi subjektmi, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov

právnických osôb, nemôže považovať za jednu zo základných podmienok finančného plánovania investície. Komisia konkrétne konštatuje, že v čase vypracúvania finančného plánovania dánske orgány nepovažovali za potrebné udeliť spoločnosti A/S Øresund zvýhodnené zaobchádzanie v rámci pravidiel odpisovania aktív v porovnaní s ostatnými akciovými spoločnosťami, ktoré podliehajú dani z príjmov právnických osôb, pričom dokonca považovali odpisy za obdobie 1991 – 1998 za škodlivé pre spoločnosť A/S Øresund/konzorcium (odôvodnenie 268). Pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 a z odpisov za obdobie 2008 – 2015 sa preto nemôže považovať za pomoc poskytnutú na podporu investície do pevného spojenia. Za týchto okolností sa úvahy, ktoré viedli Komisiu k záveru, že prenos strát za obdobie 1991 – 2001 bol udelený ako jedna individuálna pomoc pri založení konzorcia, a to najmä v dôsledku potreby prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 na účely finančného plánovania investície do pevného spojenia, neuplatňujú na odpisy za obdobie 1999 – 2007 ani na odpisy za obdobie 2008 – 2015. Komisia konštatuje, že pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 a z odpisov za obdobie 2008 – 2015 by sa preto mala skôr považovať za podporu každodennej činnosti spoločnosti A/S Øresund a konzorcia, a nie za počiatočnú investíciu do pevného spojenia.

- (427) Komisia konštatuje, že spoločnosť A/S Øresund by využívala pravidlá, ktoré pre ňu platili v čase podania daňového priznania, s cieľom stanoviť svoje daňové záväzky za daný rok. Na rozdiel od započítania daňových strát do budúcich období, ktoré sa uplatňovalo automaticky (odôvodnenie 127), si v Dánsku môžu právne subjekty, ktoré podliehajú dánskej dani z príjmov právnických osôb, vybrať, kedy svoje aktíva v daňovom priznaní odpíšu a v akej sadzbe, a to v rámci limitov stanovených v uplatniteľnom práve (odôvodnenie 125). Spoločnosť A/S Øresund si teda mohla vybrať moment, v ktorom chce odpísať svoje aktíva v sadzbe presahujúcej sadzbu stanovenú v dánskom zákone o daňových odpisoch. V dôsledku toho by sa výhoda vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 a z odpisov za obdobie 2008 – 2015 automaticky neprejavila každý rok pri výročnom podávaní daňového priznania, ak by sa neuplatnili odpisy presahujúce sadzbu podľa bežných dánskych pravidiel zdaňovania.
- (428) Za týchto okolností sa Komisia domnieva, že výhoda spojená s vyššou sadzbou odpisov, ktorú mala k dispozícii spoločnosť A/S Øresund, by sa vzhľadom na neexistenciu zmeny pravidiel, ktoré sa na ňu vzťahujú a v ktorých by sa zohľadňovali obmedzenia všeobecného práva, prejavila v momente podania daňového priznania, v ktorom by sa uplatnila vyššia sadzba odpisov (odôvodnenie 129). A v tomto momente by takisto štátna pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 a z odpisov za obdobie 2008 – 2015 mohla narušiť hospodársku súťaž alebo ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.
- (429) Komisia sa preto domnieva, že pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 a z odpisov za obdobie 2008 – 2015 pozostáva z viacerých individuálnych pomoci, ktoré Dánsko poskytovalo od roku 2000⁽¹⁸⁸⁾ v momente podania daňového priznania spoločnosti A/S Øresund, v ktorom sa uplatnila sadzba odpisov presahujúca sadzbu stanovenú v dánskom zákone o odpisoch, až do podania daňového priznania za daňový rok 2015. Odpisy za obdobie 2008 – 2015 boli zrušené s účinnosťou od 1. januára 2016 zákonom č. 581 zo 4. mája 2015, ktorý nadobudol účinnosť od daňového roka 2016.

6.3. Klasifikácia ako nová pomoc alebo existujúca pomoc

- (430) Po stanovení toho, že opatrenia pomoci predstavujú individuálnu pomoc, ktorá sa neposkytovala na základe schémy pomoci a jej dátumov poskytovania, musí Komisia v prípade každého opatrenia pomoci stanoviť, či predstavuje novú alebo existujúcu pomoc.
- (431) Nová pomoc je podľa článku 1 písm. c) nariadenia 2015/1589 všetka pomoc, ktorá nie je existujúcou pomocou, a to vrátane úprav existujúcej pomoci.

⁽¹⁸⁸⁾ Daňové priznanie za daňový rok 1999 podané v roku 2000. V praxi sa prvý dátum poskytnutia pomoc nevyskytol pred podaním daňového priznania za daňový rok 2004, keďže Dánsko potvrdilo, že spoločnosť A/S Øresund nevykonala odpisy za skoršie daňové roky (odôvodnenie 271).

(432) „Existujúca pomoc“ sa vymedzuje v článku 1 písm. b) nariadenia 2015/1589 takto:

- „i) bez toho, aby boli dotknuté články 144 a 172 Aktu o pristúpení Rakúska, Fínska a Švédska, [...] každá pomoc, ktorá existovala pred nadobudnutím platnosti ZFEÚ v príslušných členských štátoch, to znamená schémy pomoci a individuálna pomoc, ktoré boli zavedené pred nadobudnutím platnosti a sú uplatniteľné aj po nadobudnutí platnosti ZFEÚ v príslušných členských štátoch;
- ii) schválená pomoc, to znamená schémy pomoci a individuálna pomoc, ktoré boli schválené Komisiou alebo Radou;
- iii) pomoc, ktorá sa považuje za schválenú podľa článku 4 ods. 6 nariadenia (ES) č. 659/1999 alebo článku 4 ods. 6 [nariadenia 2015/1589] alebo pred nariadením (ES) č. 659/1999, avšak v súlade s týmto postupom;
- iv) pomoc, ktorá sa považuje za existujúcu pomoc podľa článku 17 [nariadenia 2015/1589];
- v) pomoc, ktorá sa považuje za existujúcu pomoc, pretože možno stanoviť, že v čase, keď bola zavedená, nepredstavovala pomoc a následne sa stala pomocou v dôsledku vývoja vnútorného trhu a bez toho, aby ju členský štát upravoval. Pokiaľ sa určité opatrenia stanú pomocou po liberalizácii činnosti podľa práva Únie, tieto opatrenia sa nepovažujú za existujúcu pomoc po dátume stanovenom pre liberalizáciu.“

(433) V súvislosti s článkom 1 písm. b) bodom iv) nariadenia 2015/1589 sa v článku 17 ods. 3 nariadenia 2015/1589 stanovuje, že každá pomoc, v súvislosti s ktorou premlčacia doba uplynula, sa považuje za existujúcu pomoc. V článku 17 ods. 2 sa stanovuje, že premlčacia lehota začína plynúť dňom, keď sa neoprávnená pomoc udelila príjemcovi buď ako individuálna pomoc, alebo ako pomoc podľa schémy pomoci. Akýkoľvek úkon Komisie alebo členského štátu, konajúceho na žiadosť Komisie, v súvislosti s neoprávnenou pomocou preruší premlčaciu lehotu. Po každom prerušení začne lehota plynúť odznova.

6.3.1. Štátne záruky: nová alebo existujúca pomoc

(434) Komisia dospela v odôvodnení 388 k záveru, že pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk bola definitívne poskytnutá konzorciu na základe dohody o konzorcii a od dátumu, ku ktorému bolo založené, čiže od 13. februára 1992. Vzhľadom na tento záver je potrebné stanoviť, či pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk patrí do niektorého z vymedzení existujúcej pomoci podľa článku 1 písm. b) nariadenia 2015/1589.

(435) Po prvé Komisia pripomína, že sťažovateľ podal Komisii 16. apríla 2013 sťažnosť, v ktorej tvrdil, že model štátnych záruk predstavuje nezákonnú štátnu pomoc. Komisia odoslala 13. mája 2013 Dánsku a Švédsku žiadosť o informácie o tejto sťažnosti. Komisia sa domnieva, že táto žiadosť o informácie predstavovala opatrenie Komisie týkajúce sa pomoci vyplývajúcej z modelu štátnych záruk, ktorým by sa podľa článku 17 nariadenia 2015/1589 prerušila premlčacia lehota v súvislosti s pomocou poskytovanou od 13. mája 2003 (teda desať rokov pred žiadosťou o informácie).

(436) Komisia však konštatuje, že premlčacia lehota súvisiaca s pomocou vyplývajúcou z modelu štátnych záruk uplynula 13. februára 2002, teda desať rokov od dátumu poskytnutia pomoci. Uvedená premlčacia lehota však uplynula ešte predtým, ako ju mohla prerušiť žiadosť Komisie o informácie z 13. mája 2013.

(437) Za týchto okolností Komisia dospela k záveru, že pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk poskytnutá Dánskom a Švédskom konzorciu predstavuje existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu iv) nariadenia 2015/1589.

(438) Po druhé Komisia konštatuje, že švédske orgány tvrdia, že všetka možná pomoc poskytnutá Švédskom na pevné spojenie bola poskytnutá pred pristúpením k Únii a nadobudnutím účinnosti Dohody o EHP 1. januára 1994.

- (439) Ako sa uvádza v odôvodnení 432, podľa článku 1 písm. b) bodu i) nariadenia 2015/1589 sa pomoc, ktorá existovala pred nadobudnutím účinnosti ZFEÚ vo Švédsku, považuje za existujúcu pomoc. Tým však nie sú dotknuté články 144 a 172 Aktu o prístupí Rakúska, Fínska a Švédska. Podľa článku 144 daného aktu „[...] spomedzi pomoci využitej novými členskými štátmi pred prístupím sa bude za „existujúcu pomoc“ považovať iba pomoc oznámená Komisiou do 30. apríla 1995 [...]“.
- (440) V odôvodnení 113 rozhodnutia o začatí konania Komisia uviedla, že ak by sa mala pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk poskytnutá Švédskom konzorciu považovať za pomoc poskytnutú v roku 1992, keďže v tom čase nebola oznámená Komisii, nemohla by sa považovať za existujúcu pomoc na základe článku 1 písm. b) bodu i) nariadenia 2015/1589.
- (441) Komisia však pripomína, že v čase zavedenia modelu štátnych záruk Švédskom bolo jednoznačnou praxou Komisie dospieť k záveru, že výstavba a prevádzka dopravnej infraštruktúry sa nepovažujú za hospodársku činnosť⁽¹⁸⁹⁾. Za týchto okolností sa Komisia domnieva, že je pochopiteľné, že model štátnych záruk nebol oznámený Komisii ako pomoc, ktorá existovala pred nadobudnutím účinnosti ZFEÚ, pretože v danom čase sa takéto opatrenie vo všeobecnosti nepovažovalo za štátnu pomoc.
- (442) V každom prípade Komisia konštatuje, že projekt pevného spojenia bol schválený ako jeden z prioritných projektov siete TEN-T Európskou radou v decembri 1994 (odôvodnenie 58). Predtým ako Európska rada schválila jeho zahrnutie na uvedený zoznam, štáty oznámili Komisii opis projektu vrátane svojho zámeru financovať ho na základe modelu štátnych záruk. Preto platí, že aj napriek tomu, že model štátnych záruk sa nepovažoval za štátnu pomoc pred prístupím Švédska k Únii, bol do 30. apríla 1995 oznámený Komisii v súvislosti s prípravou na jeho začlenenie do zoznamu prioritných projektov siete TEN-T.
- (443) Komisia sa preto domnieva, že pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk poskytnutá Švédskom konzorciu predstavuje existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu i) nariadenia 2015/1589.
- (444) Okrem toho, ako sa uvádza v odôvodnení 387, výhoda modelu štátnych záruk pre konzorcium spočíva v tom, že štáty sú povinné podstupovať riziká spojené s financovaním plánovania a výstavby pevného spojenia – táto výhoda a právo na ňu neboli od jej zavedenia zmenené. Komisia konštatuje, že nahradenie článku 8 zákona o výstavbe článkom 11 zákona o spoločnosti Sund & Bælt nie je v tejto súvislosti relevantné, keďže obe ustanovenia sú vecne identické (odôvodnenie 87).
- (445) Vzhľadom na úvahy uvedené v odôvodneniach 434 až 444 Komisia dospela k záveru, že pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk poskytnutá Dánskom a Švédskom konzorciu predstavuje existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu iv) nariadenia 2015/1589. Okrem toho Komisia dospela k záveru, že pomoc poskytnutá Švédskom konzorciu predstavuje existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu i) nariadenia 2015/1589.

6.3.2. Osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období: nová alebo existujúca pomoc

6.3.2.1. Prenos strát za obdobie 1991 – 2001: nová alebo existujúca pomoc

- (446) Komisia dospela v odôvodnení 404 k záveru, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 bola poskytnutá konzorciu Dánskom 13. februára 1992. Vzhľadom na tento záver je potrebné stanoviť, či pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 patrí do niektorého z vymedzení existujúcej pomoci podľa článku 1 písm. b) nariadenia 2015/1589.

⁽¹⁸⁹⁾ Pozri rozsudok vo veci Øresund, bod 308.

- (447) Po prvé, ako sa uvádza v odôvodnení 435, sťažovateľ podal 16. apríla 2013 sťažnosť, v ktorej tvrdí, že model štátnych záruk predstavuje nezákonnú štátnu pomoc, a v súvislosti s ňou Komisia zaslala štátom 13. mája 2013 žiadosť o informácie. V tomto čase ani sťažovateľ, ani Komisia vo svojej žiadosti o informácie neuvádzala osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch. Komisia dospela k záveru, že žiadosť o informácie prerušila všetky premlčacie lehoty súvisiace s pomocou, ktorých platnosť neuplynula do 13. mája 2003 (odôvodnenia 434 až 437). Sťažovateľ 8. januára 2014 predložil ďalšiu dokumentáciu, v ktorej tvrdil, že konzorcium využívalo výhody aj z osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch. Komisia 21. februára 2014 zaslala štátom žiadosť o informácie, ktorá sa týkala osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch (odôvodnenie 3).
- (448) Komisia sa domnieva, že žiadosť o informácie z 21. februára 2014 predstavovala opatrenie Komisie týkajúce sa osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch vrátane pomoci vyplývajúcej z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001, ktorým by sa podľa článku 17 nariadenia 2015/1589 prerušila premlčacia lehota v súvislosti s pomocou poskytovanou od 21. februára 2004 (teda desať rokov pred žiadosťou o informácie).
- (449) Komisia však konštatuje, že premlčacia lehota súvisiaca s pomocou vyplývajúcou z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 uplynula 13. februára 2002, teda desať rokov od dátumu poskytnutia pomoci. Uvedená premlčacia lehota však uplynula ešte predtým, ako ju mohla prerušiť žiadosť Komisie o informácie z 21. februára 2014.
- (450) Za týchto okolností Komisia dospela k záveru, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 poskytnutá Dánskom konzorciu predstavuje existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu iv) nariadenia 2015/1589.

6.3.2.2. Prenos strát za obdobie 2013 – 2015: nová alebo existujúca pomoc

- (451) Komisia dospela v odôvodnení 418 k záveru, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 bola poskytovaná konzorciu Dánskom na ročnom základe v momente prijatia daňových priznaní spoločnosti A/S Øresund až do prijatia daňového priznania za daňový rok 2015. Vzhľadom na tento záver je potrebné stanoviť, či pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 patrí do niektorého z vymedzení existujúcej pomoci podľa článku 1 písm. b) nariadenia 2015/1589.
- (452) Po prvé, ako sa uvádza v odôvodnení 447, Komisia 21. februára 2014 zaslala štátom žiadosť o informácie týkajúcu sa údajnej pomoci vyplývajúcej z osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch. Komisia dospela v odôvodnení 448 k záveru, že žiadosť o informácie predstavuje „opatrenie prijaté“ Komisiou týkajúce sa osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch. Prenos strát za obdobie 2013 – 2015 tvorí súčasť týchto pravidiel. Vzhľadom na to sa všetka pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 poskytovala po prijatí opatrenia Komisiou, a preto nepredstavovala existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu iv) nariadenia 2015/1589.
- (453) Po druhé Komisia konštatuje, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 nespĺňa podmienky žiadneho ďalšieho pododseku článku 1 písm. b) nariadenia 2015/1589.
- (454) Komisia preto dospela k záveru, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 poskytnutá Dánskom konzorciu predstavuje novú pomoc v zmysle článku 1 písm. c) nariadenia 2015/1589.

6.3.3. Osobitné dánske pravidlá o odpisoch: nová alebo existujúca pomoc

6.3.3.1. Odpisy za obdobie 1999 – 2007: nová alebo existujúca pomoc

- (455) Komisia v odôvodnení 429 dospela k záveru, že štátna pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 sa poskytovala od roku 2000, od momentu, keď orgány prijali daňové priznania spoločnosti A/S Øresund, v ktorých si uplatnila sadzbu odpisov presahujúcu sadzbu stanovenú v dánskom zákone o daňových odpisoch. Vzhľadom na tento záver je potrebné stanoviť, či pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 patrí do niektorého z vymedzení existujúcej pomoci podľa článku 1 písm. b) nariadenia 2015/1589.

- (456) Po prvé Komisia konštatuje, že ako sa vysvetľuje v súvislosti s prenosom strát za obdobie 1991 – 2001 (odôvodnenie 452), žiadosť o informácie, ktorú zaslala 21. februára 2014, predstavovala „opatrenie prijaté“ Komisiou v súvislosti s osobitnými dánskymi pravidlami o prenose strát do budúcich období a odpisoch.
- (457) Premlčacia lehota pre každú pomoc poskytnutú od 21. februára 2004 bola teda 21. februára 2014 prerušená a uvedená pomoc preto nepredstavuje existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu iv) nariadenia 2015/1589.
- (458) Premlčacia lehota pre každú pomoc poskytnutú do 21. februára 2004 však uplynula v čase, keď mohla byť prerušená, a preto predstavuje existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu iv) nariadenia 2015/1589. Komisia konštatuje, že Dánsko v odôvodnení 271 potvrdilo, že v praxi si spoločnosť A/S Øresund neuplatňovala odpisy v daňových priznaniach do 21. februára 2004, preto sa žiadna pomoc, ktorá by sa mohla považovať za existujúcu pomoc podľa uvedeného článku, v skutočnosti neposkytla.
- (459) Po druhé Komisia konštatuje, že pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 nespĺňa podmienky žiadneho ďalšieho pododseku článku 1 písm. b) nariadenia 2015/1589.
- (460) Komisia preto dospela k záveru, že pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 poskytnutá Dánskom konzorciu predstavuje novú pomoc v zmysle článku 1 písm. c) nariadenia 2015/1589, ak bola poskytnutá po 21. februári 2004.

6.3.3.2. Odpisy za obdobie 2008 – 2015: nová alebo existujúca pomoc

- (461) Komisia v odôvodnení 429 dospela k záveru, že štátna pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 2008 – 2015 sa poskytovala od momentu, keď orgány prijali daňové priznania spoločnosti A/S Øresund, v ktorých si uplatnila sadzbu odpisov presahujúcu sadzbu stanovenú v dánskom zákone o daňových odpisoch, až do prijatia daňového priznania za rok 2015. Vzhľadom na tento záver je potrebné stanoviť, či pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 2008 – 2015 patrí do niektorého z vymedzení existujúcej pomoci podľa článku 1 písm. b) nariadenia 2015/1589.
- (462) Podobne v prípade odpisov za obdobie 1999 – 2007 (odôvodnenie 456) predstavovala žiadosť o informácie, ktorú Komisia zaslala 21. februára 2014, „opatrenie prijaté“ Komisiou, takže aj v prípade odpisov za obdobie 2008 – 2015 bola premlčacia lehota prerušená 21. februára 2014. Premlčacia lehota pre každú pomoc poskytnutú od 21. februára 2004 by bola teda 21. februára 2014 prerušená a uvedená pomoc preto nepredstavuje existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu iv) nariadenia 2015/1589.
- (463) V tejto súvislosti Komisia konštatuje, že každá pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 2008 – 2015 bola nevyhnutne poskytnutá po 21. februári 2004, a preto nepredstavuje existujúcu pomoc v zmysle článku 1 písm. b) bodu iv) nariadenia 2015/1589.
- (464) Po druhé Komisia konštatuje, že pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 2008 – 2015 nespĺňa podmienky žiadneho ďalšieho pododseku článku 1 písm. b) nariadenia 2015/1589.
- (465) Komisia preto dospela k záveru, že pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 2008 – 2015 poskytnutá Dánskom konzorciu predstavuje novú pomoc v zmysle článku 1 písm. c) nariadenia 2015/1589.

6.4. Zákonnosť pomoci

- (466) Podľa článku 108 ods. 3 ZFEÚ musia členské štáty v dostatočnom čase informovať Komisiu o zámeroch v súvislosti s poskytnutím pomoci, aby mohla vyjadriť svoje pripomienky. Povinnosť zdržať sa konania stanovená v danom článku navyše bráni členskému štátu zaviesť navrhované opatrenie, kým Komisia neprijme konečné rozhodnutie.
- (467) V článku 1 písm. f) nariadenia (EÚ) 2015/1589 sa uvádza, že nová pomoc poskytnutá v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ je neoprávnená.

- (468) Komisia v odôvodneniach 454, 460 a 465 dospela k záveru, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, odpisov za obdobie 1999 – 2007 a odpisov za obdobie 2008 – 2015 predstavuje novú pomoc. Komisia konštatuje, že Dánsko zaviedlo uvedené opatrenia bez toho, aby ich najskôr oznámilo Komisii a počkalo na rozhodnutie Komisie v tomto zmysle. Dánsko preto zaviedlo uvedené nové opatrenia v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ.
- (469) Pre úplnosť Komisia konštatuje, že konzorcium informovalo Komisiu o existencii modelu štátnych záruk vo vzťahu k projektu pevného spojenia listom z 1. augusta 1995 (odôvodnenie 149).
- (470) Aj keby sa uvedený list mohol chápať tak, že sa týka aj osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a odpisoch v podobe, v akej boli súčasťou zákona o výstavbe v roku 1991 [pozri ďalej odôvodnenie 504 písm. c)], takže by sa mohlo stanoviť, že Komisia bola informovaná o plánoch poskytnúť pomoc vyplývajúcu z týchto opatrení, nič to nemení na závere, že Dánsko tieto opatrenia zaviedlo v rozpore s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ, keďže s tým nepočkalo na prijatie rozhodnutia Komisie.
- (471) V každom prípade sa Komisia domnieva, že list z 1. augusta 1995 nie je možné považovať za notifikovanie opatrení novej pomoci (odôvodnenia 454, 460 a 465), ktoré boli poskytnuté ako prvé, teda od prijatia daňového priznania spoločnosti A/S Øresund za daňový rok 2004 (odôvodnenia 418 a 429), čiže takmer desať rokov po zaslaní listu z 1. augusta 1995 Komisii.
- (472) Komisia preto dospela k záveru, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, odpisov za obdobie 1999 – 2007 a odpisov za obdobie 2008 – 2015 predstavuje neoprávnenú pomoc.

6.5. Posúdenie zlučiteľnosti

6.5.1. Štátne záruky a prenos strát za obdobie 1991 – 2001

- (473) Komisia dospela v odôvodneniach 388 a 404 k záveru, že pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk a prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 predstavuje individuálnu pomoc, a v odôvodneniach 445 a 450, že predstavuje „existujúcu pomoc“.
- (474) V článku 22 nariadenia 2015/1589 sa stanovuje, že Komisia môže dotknutým členským štátom navrhnúť vhodné opatrenia, ak dospela k záveru, že existujúca schéma pomoci nie je, alebo už nie je, zlučiteľná s vnútorným trhom. To sa však netýka individuálnej existujúcej pomoci. Vzhľadom na to, že Komisia nemôže navrhnúť vhodné opatrenia v súvislosti s individuálnou existujúcou pomocou, preto nie je potrebné posudzovať jej zlučiteľnosť s vnútorným trhom.
- (475) Komisia preto dospela k záveru, že nie je potrebné, aby stanovila, či je pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk alebo prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 zlučiteľná s vnútorným trhom.
- (476) Komisia však konštatuje, že konzorcium súhlasilo s tým, že v budúcnosti nebude využívať svoje právo na štátne záruky bez poplatku zodpovedajúceho trhovým podmienkam na financovanie nového alebo refinancovanie existujúceho dlhu. Na tento účel sa štáty zaviazali (odôvodnenie 265) zabezpečiť, že konzorcium bude financovať nový a refinancovať existujúci dlh za trhových podmienok. Pomoc konzorciu vyplývajúca z modelu štátnych záruk sa bude preto postupne s uplynutím platnosti zostávajúceho dlhu konzorcia ukončovať. Štáty poskytli Komisii prehľad týkajúci sa prechodu zostávajúceho dlhu na trhové podmienky a očakávaného profilu splácania (odôvodnenie 265). Štáty v tejto súvislosti potvrdili, že konzorcium od rozsudku vo veci Øresund nežiadalo žiadne nové štátom zaručené financovanie alebo refinancovanie (odôvodnenie 265).
- (477) Komisia pripomína, že sťažovateľ tvrdí (odôvodnenie 222), že priaznivejšie podmienky financovania získané podnikmi, ktorých právna forma umožňuje výnimku z bežných konkurzných pravidiel alebo iných konkurzných konaní, môžu predstavovať štátnu pomoc, na základe ktorej by konzorcium naďalej využívalo významnú výhodu, a to aj po tom, ako štáty prestanú vydávať konkrétne štátne záruky. Bez toho, aby Komisia stanovila, či je správne tvrdiť, že konzorcium využíva výnimku z daných pravidiel alebo postupov (čo štáty odmietajú), konštatuje, že takáto výnimka by po prvé bola neoddeliteľne spätá so založením samotného konzorcia a po druhé, keby takáto

výnimka predstavovala štátnu pomoc, takejto pomoci by sa v každom prípade netýkal rozsah formálneho vyšetrovacieho konania, ktoré sa obmedzuje na model štátnych záruk a osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch.

6.5.2. *Prenos strát za obdobie 2013 – 2015, odpisy za obdobie 1999 – 2007 a odpisy za obdobie 2008 – 2015*

- (478) Komisia dospela k záveru, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 predstavuje novú pomoc (odôvodnenie 454) poskytovanú na ročnom základe, keď daňové priznania spoločnosti A/S Øresund prijímajú orgány (odôvodnenie 418). Takisto dospela k záveru, že pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 a z odpisov za obdobie 2008 – 2015 predstavuje novú pomoc (odôvodnenia 460 a 465) poskytovanú po 21. februári 2004, od momentu, keď orgány prijímú daňové priznanie spoločnosti A/S Øresund, v ktorom sa uplatnila sadzba odpisov presahujúca sadzbu stanovenú v dánskom zákone o daňových odpisoch, až do podania daňového priznania za daňový rok 2015 (odôvodnenie 429).
- (479) V priebehu predbežného vyšetrovacieho konania Dánsko a Švédsko tvrdili, že ak by mala Komisia považovať opatrenia podpory za pomoc, mala by posudzovať ich zlučiteľnosť na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ, ktorým sa umožňuje pomoc na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu.
- (480) V oznámení o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu⁽¹⁹⁰⁾ sa stanovujú zásady, podľa ktorých Komisia posudzuje verejné financovanie takýchto projektov. V bode 52 oznámenia o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu sa stanovuje, že „v prípade pomoci, ktorá nebola notifikovaná, Komisia uplatní [oznámenie o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu], ak bola pomoc poskytnutá po nadobudnutí jeho účinnosti, a platné pravidlá účinné v čase poskytnutia pomoci vo všetkých ostatných prípadoch“. Oznámenie o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu nadobudlo účinnosť 1. júla 2014.
- (481) Z odôvodnenia 429 vyplýva, že pomoc poskytovaná na základe odpisov za obdobie 1999 – 2007 sa poskytovala pred 1. júlom 2014 a že minimálne časť pomoci poskytovanej na základe prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 a prenosu strát za obdobie 2008 – 2015 sa poskytovala po tomto dátume. Keďže sa však v oznámení o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu konsoliduje prax Komisie týkajúca sa posúdenia zlučiteľnosti pomoci na základe článku 107 ods. 3 písm. b) ZFEÚ⁽¹⁹¹⁾, základné hlavné zásady stanovené v tomto oznámení slúžia aj ako podklad pre Komisiu na posúdenie pomoci poskytnutej pred nadobudnutím jeho účinnosti.
- (482) Jednou z týchto základných hlavných zásad je zásada primeranosti, ktorá si vyžaduje, aby opatrenia pomoci nepresahovali to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie ich cieľov. Ak by sa preto výstavba a prevádzka pevného spojenia mohli dosiahnuť s menšou pomocou, potom by sa pomoc nepovažovala za primeranú. Táto zásada sa stanovuje aj v bode 28 oznámenia o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu.
- (483) V oddiele 5.4.4 rozhodnutia o začatí konania Komisia vyjadrila pochybnosti o primeranosti opatrení podpory vrátane osobitných daňových opatrení. Komisia v odôvodnení 151 rozhodnutia o začatí konania konštatovala, že nemala k dispozícii všetky podklady na stanovenie limitov výšky a trvania štátnych záruk a daňových zvýhodnení, ktoré by sa mohli považovať za primerané. Z odôvodnenia 152 rozhodnutia o začatí konania je možné vyvodiť, že to bol predpoklad na použitie vhodnej metódy vyčíslenia príslušnej pomoci a jej obmedzenia. Preto Komisia vyjadrila pochybnosti o primeranosti posudzovaných opatrení.

⁽¹⁹⁰⁾ Komisia 25. novembra 2021 prijala revidované oznámenie o pravidlách štátnej pomoci pre dôležité projekty spoločného európskeho záujmu (Ú. v. EÚ C 528, 30.12.2021, s. 10). Keďže toto oznámenie sa uplatňovalo až od 1. januára 2022, nie je relevantné pre žiadnu pomoc poskytnutú pred týmto dátumom. V každom prípade Komisia konštatuje, že ustanovenia o posúdení primeranosti z oznámenia o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu z roku 2014 a z jeho revidovanej verzie z roku 2021 sú v podstatnej miere podobné.

⁽¹⁹¹⁾ Pozri napríklad rozhodnutie Komisie zo 17. marca 2009 vo veci N 157/2009 – Dánsko – Financovanie plánovacej fázy pevného spojenia cez Fehmarnskú úžinu (Ú. v. EÚ C 202, 27.8.2009, s. 1); rozhodnutie Komisie z 13. marca 1996 o fiškálnej pomoci poskytnutej nemeckým aerolíniám vo forme odpisovej facility (Ú. v. ES L 146, 20.6.1996, s. 42); rozhodnutie Komisie z 22. decembra 1998, N 576/98, vo veci N 576/98 – Spojené kráľovstvo – Tunel železničného spojenia kanálom (Ú. v. ES C 56, 26.2.1999, s. 6); a rozhodnutie Komisie z 13. mája 2009 vo veci N 420/08 – Spojené kráľovstvo – Reštrukturalizácia londýnskych a kontinentálnych železníc (Ú. v. EÚ C 183, 5.8.2009, s. 2).

- (484) Štáty nepredložili v odpovedi na rozhodnutie o začatí konania žiadne ďalšie informácie, ktoré by Komisii umožnili stanoviť akékoľvek limity výšky a trvania pomoci vyplývajúcej z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, odpisov za obdobie 1999 – 2007 a odpisov za obdobie 2008 – 2015, ktoré sa mohli považovať za primerané, alebo vyčíslieť príslušnú pomoc. Konkrétne štáty nepredložili model medzery vo financovaní požadovaný podľa bodu 31 oznámenia o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu, v ktorom sa stanovuje, že „[m]aximálna výška pomoci sa stanoví s ohľadom na zistenú medzeru vo financovaní vo vzťahu k oprávneným nákladom. Ak je to odôvodnené v analýze medzery vo financovaní, intenzita pomoci môže dosiahnuť až 100 % úrovne oprávnených nákladov. Medzera vo financovaní je rozdiel medzi pozitívnym a negatívnym peňažným tokom v priebehu trvania investície, ktoré sú diskontované na ich súčasnú hodnotu na základe vhodného diskontného faktora, ktorý odráža mieru návratnosti, ktorú potrebuje príjemca na uskutočnenie projektu, a to hlavne vzhľadom na riziká. Oprávnené náklady sú tie, ktoré sú stanovené v prílohe [...]“.
- (485) Štáty uviedli, že pri vypracúvaní takéhoto modelu likvidnej medzery sa stretli s viacerými metodickými problémami, a upozornili na riziko, že takéto výpočty medzery vo financovaní môžu poukázať na nadmerné kompenzovanie konzorcia.
- (486) Okrem toho štáty nepovažovali za vhodné ani potrebné predložiť ďalšie pripomienky k zlučiteľnosti akejkoľvek novej pomoci poskytnutej konzorciu vzhľadom na svoje stanovisko, že model štátnych záruk sa považuje za existujúcu pomoc a osobitné dánske pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch sa nepovažujú za pomoc. Okrem toho sa štáty nevyjadrili k hospodárskemu hodnoteniu pevného spojenia, ktoré sťažovateľ zadal na vypracovanie (odôvodnenia 191, 193 a 201 až 206) a ktoré bolo štátom postúpené (odôvodnenia 30 a 38).
- (487) Na tomto základe Komisia dospela k záveru, že štáty nepreukázali, že pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, odpisov za obdobie 1999 – 2007 a odpisov za obdobie 2008 – 2015 bola primeraná.
- (488) Keďže štáty nepreukázali primeranosť pomoci vyplývajúcej z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, odpisov za obdobie 1999 – 2007 alebo odpisov za obdobie 2008 – 2015, Komisia dospela k záveru, že daná pomoc nie je zlučiteľná s vnútorným trhom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je potrebné stanoviť, či sa pevné spojenie týka projektu oprávneného v súlade s oznámením o dôležitých projektoch spoločného európskeho záujmu alebo či sú opatrenia potrebné a nevedú k neprimeraným narušeniam hospodárskej súťaže, ktoré nemôžu prevážiť ich kladné účinky.

7. VYMÁHANIE POMOCI

- (489) V súlade so ZFEÚ a ustálenou judikatúrou súdov Únie je Komisia oprávnená rozhodnúť, aby príslušný členský štát upravil alebo zrušil pomoc, ak zistila, že pomoc je nezlučiteľná s vnútorným trhom⁽¹⁹²⁾. Súdny Únie takisto dôsledne trvá na tom, že povinnosť členského štátu zrušiť pomoc, ktorú Komisia považuje za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, je určená na obnovenie pôvodnej situácie⁽¹⁹³⁾.
- (490) V tejto súvislosti súdy Únie stanovili, že tento cieľ je dosiahnutý vtedy, keď príjemca vráti sumy poskytnuté v podobe neoprávnenej pomoci, a tým stratí výhodu, ktorú mal v porovnaní so svojimi konkurentmi na vnútornom trhu, a obnoví sa situácia pred vyplatením pomoci⁽¹⁹⁴⁾.
- (491) V súlade s judikatúrou sa v článku 16 ods. 1 nariadenia 2015/1589 stanovuje, že „[a]k sa prijímú záporné rozhodnutia v prípadoch neoprávnenej pomoci, Komisia rozhodne, že dotknutý členský štát prijme všetky potrebné opatrenia, aby vymohol pomoc od príjemcu.“

⁽¹⁹²⁾ Rozsudok z 12. júla 1973, Komisia/Nemecko, C-70/72, EU:C:1973:87, bod 13.

⁽¹⁹³⁾ Rozsudok z 21. marca 1990, Belgicko/Komisia, C-142/87, EU:C:1990:125, bod 66; rozsudok z 15. septembra 2022, Fossil/Commissioner of Income Tax, vec C-705/20, ECLI:EU:C:2022:680, bod 42.

⁽¹⁹⁴⁾ Rozsudok zo 17. júna 1999, Belgicko/Komisia, C-75/97, EU:C:1999:311, body 64 a 65, rozsudok z 8. decembra 2011, Residex Capital IV/Gemeente Rotterdam, vec C-275/10, EU:C:2011:814, bod 34.

- (492) V článku 16 ods. 1 nariadenia 2015/1589 sa takisto stanovuje, že „Komisia nebude vyžadovať vymáhanie pomoci, ak by to bolo v rozpore so všeobecnou zásadou práva Únie.“ V tomto smere sa usúdilo, že Komisia musí automaticky brať do úvahy mimoriadne okolnosti, ktoré v súlade so uvedeným článkom 16 ods. 1 sú dôvodom na to, že ustúpi od príkazu na vrátenie nezákonne poskytnutej pomoci, pokiaľ je toto vrátenie v rozpore so všeobecnou zásadou práva Únie ⁽¹⁹⁵⁾. Komisia preto musí po prvé posúdiť, či takéto okolnosti existovali (oddiel 7.1), a po druhé rozhodnúť o metodike vymáhania pomoci (oddiel 7.2).

7.1. Oprávnené očakávania

- (493) Štáty argumentujú tým, že vymáhaniu by mala brániť zásada oprávnených očakávaní. Zásada ochrany oprávnených očakávaní je všeobecnou zásadou práva Únie ⁽¹⁹⁶⁾, ktorou sa jednotlivcom priznávajú práva ⁽¹⁹⁷⁾. V súlade s ustálenou judikatúrou sa právo uplatňovať zásadu ochrany oprávnených očakávaní rozširuje na každú osobu podliehajúcu súdnej právomoci, v prípade ktorej vzbudila inštitúcia Únie odôvodnené očakávania ⁽¹⁹⁸⁾.
- (494) Právo dovolávať sa ochrany oprávnených očakávaní predpokladá splnenie troch kumulatívnych podmienok. Po prvé dotknutej osobe museli byť poskytnuté presné, nepodmienečné a zhodné záruky pochádzajúce z oprávnených a spoľahlivých zdrojov. Po druhé tieto záruky musia svojou povahou vyvolať oprávnené očakávanie u toho, komu sú určené. Po tretie poskytnuté ubezpečenia musia byť v súlade s uplatniteľnými predpismi ⁽¹⁹⁹⁾.
- (495) Súdny dvor opakovane rozhodol, že právo uplatňovať zásadu ochrany oprávnených očakávaní sa rozširuje na každú osobu, u ktorej inštitúcia Únie vyvolala odôvodnené očakávania. Okrem toho Súdny dvor súhlasil s tým, že oprávnené očakávania môžu vzniknúť iba vtedy, ak samotná inštitúcia poskytla presné záruky, že dotknuté opatrenie nepredstavuje štátnu pomoc ⁽²⁰⁰⁾. Prijemcovia pomoci, ktorá bola poskytnutá neoprávnene, v zásade nemajú právo na oprávnené očakávania ⁽²⁰¹⁾.
- (496) Komisia pripomína, že už predtým dospela k záveru ⁽²⁰²⁾, že, aspoň do dátumu vynesenia rozsudku vo veci Aéroports de Paris z 12. decembra 2000, mohli Dánsko, Švédsko a konzorcium oprávnené očakávať, že opatrenia týkajúce sa pevného pripojenia nepredstavujú štátnu pomoc. Potvrdil to aj Všeobecný súd v rozsudku vo veci Øresund ⁽²⁰³⁾.
- (497) Komisia konštatuje, že sťažovateľ a spoločnosť Scandlines a ostatné zastávajú názor, že v rozsudku vo veci Øresund sa vylúčila existencia oprávnených očakávaní konzorcia a štátov od vynesenia rozsudku vo veci Aéroports de Paris (odôvodnenia 213 a 214). Komisia s touto argumentáciou nesúhlasí.

⁽¹⁹⁵⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 24. novembra 1987, Rijn-Schelde-Verolme (RSV) Machinefabrieken en Scheepswerven NV/Komisia, 223/85, EU:C:1987:502.

⁽¹⁹⁶⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 3. mája 1978, August Töpfer & Co. GmbH/Komisia, 112/77, EU:C:1978:94, bod 19.

⁽¹⁹⁷⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 19. mája 1992, Mulder a iní/Rada a Komisia, spojené veci C-104/89 až C-37/90, EU:C:1992:217, bod 15.

⁽¹⁹⁸⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 11. marca 1987, Van den Bergh en Jurgens a Van Dijk Food Products (Lopik)/Komisia Európskych spoločenstiev, 265/85, EU:C:1987:121, bod 44 a tam citovaná judikatúra.

⁽¹⁹⁹⁾ Rozsudok Všeobecného súdu z 30. júna 2005, Branco/Komisia, T-347/03, EU:T:2005:265, bod 102 a tam citovaná judikatúra; rozsudok Všeobecného súdu z 23. februára 2006, Cementbouw Handel & Industrie/Komisia, T-282/02, EU:T:2006:64, bod 77; rozsudok Všeobecného súdu z 30. júna 2009 CPEM/Komisia, T-444/07, EU:T:2009:227, bod 126.

⁽²⁰⁰⁾ Pozri rozsudok Súdneho dvora z 22. júna 2006, Belgicko a Forum 187 ASBL/Komisia, spojené veci C-182/03 a C-217/03, EU:C:2006:416, bod 147; rozsudok Súdneho dvora z 24. novembra 2005, Nemecko/Komisia, C-506/03, EU:C:2005:715, bod 58.

⁽²⁰¹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 11. novembra 2004, Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa) a Territorio Histórico de Álava – Diputación Foral de Álava/Komisia, spojené veci C-183/02 P a C-187/02 P, EU:C:2004:701, body 44 a 45 a tam citovaná judikatúra.

⁽²⁰²⁾ Rozhodnutie z roku 2014, odôvodnenia 140 až 153, a rozhodnutie o začatí konania, odôvodnenia 169 až 179.

⁽²⁰³⁾ Rozsudok vo veci Øresund, body 297 – 328.

- (498) V bode 322 rozsudku vo veci Øresund Všeobecný súd zamietol podanie proti rozsudku z roku 2014, pokiaľ ide o zistenie Komisie, že konzorcium a štáty sa mohli domáhať oprávnených očakávaní za obdobie pred vynesením rozsudku vo veci Aéroports de Paris. Pokiaľ ide o nasledujúce obdobie, v bodoch 327 a 328 Všeobecný súd konštatoval, že pri rozhodnutí z roku 2014 sa nedospelo k jednoznačnému zisteniu. Všeobecný súd rozhodol, že nie je potrebné, aby v tomto zmysle vydal o uvedených tvrdeniach rozhodnutie.
- (499) Za týchto okolností sa Komisia domnieva, že Všeobecný súd ponechal otázku bodu, do ktorého platí ochrana oprávnených očakávaní, v tomto prípade na preskúmanie Komisií. Vzhľadom na to v oddiele 6 (záver rozhodnutia o začatí konania) Komisia konštatovala, že preskúma presné obdobie, počas ktorého sa príjemca, Švédsko a/alebo Dánsko mohli oprieť o oprávnené očakávania, ak by sa usudzovalo, že opatrenia predstavujú nezlučiteľnú štátnu pomoc.
- (500) Ako sa dospela k záveru v odôvodneniach 454, 460, 465 a 472, pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, odpisov za obdobie 2008 – 2015 a odpisov za obdobie 1999 – 2007 predstavuje neoprávnenú novú štátnu pomoc, ktorá nie je zlučiteľná s vnútorným trhom (odôvodnenie 488). Komisia musí preto určiť, dokedy sa mohli zmluvné strany opierať o oprávnené očakávania týkajúce sa danej pomoci.
- (501) Pred rozsudkom vo veci Aéroports de Paris bolo jednoznačnou praxou Komisie dospieť k záveru, že výstavba a prevádzka dopravnej infraštruktúry nepredstavuje hospodársku činnosť⁽²⁰⁴⁾. V rozsudku vo veci Aéroports de Paris však Všeobecný súd priznal, že prevádzka letiska sa môže považovať za hospodársku činnosť.
- (502) Preto, ako sa uvádza v oznámení o pojme štátna pomoc, tradičný názor, že verejné financovanie výstavby a prevádzky väčšiny infraštruktúry nepatrí do pravidiel štátnej pomoci, sa rozsudkom vo veci Aéroports de Paris zmenil. V bode 209 uvedeného oznámenia sa stanovuje:
- „[v]zhľadom na neistotu, ktorá existovala pred rozsudkom vo veci Aéroports de Paris, orgány verejnej moci mohli legitímne usúdiť, že verejné financovanie infraštruktúry poskytnuté pred vyhlásením uvedeného rozsudku nepredstavovalo štátnu pomoc a že takéto opatrenia sa teda nemuseli Komisii notifikovať. Z toho vyplýva, že Komisia nemôže na základe pravidiel štátnej pomoci spochybniť opatrenia financovania, ktoré boli s konečnou platnosťou prijaté pred vyhlásením rozsudku vo veci Aéroports de Paris. Pokiaľ ide o opatrenia financovania, ktoré neboli s konečnou platnosťou prijaté pred vyhlásením rozsudku vo veci Aéroports de Paris, neznamena to žiadnu prezumpciu existencie alebo neexistencie štátnej pomoci alebo legitímnych očakávaní; tieto bude nutné overiť v každom prípade zvlášť.“
- (503) Ako sa uvádza v odôvodneniach 418 a 429, pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, odpisov za obdobie 1999 – 2007 a odpisov za obdobie 2008 – 2015 sa týka pomoci, ktorá nebola definitívne poskytnutá pred 12. decembrom 2000. Preto sa musí overiť, či boli oprávnené očakávania, ktoré využívalo Dánsko, Švédsko a konzorcium, využívané v tomto prípade aj po uvedenom dátume.

⁽²⁰⁴⁾ Pozri rozsudok vo veci Øresund, bod 308.

(504) Na účely vykonania uvedeného overenia Komisia v prvom rade pripomína okolnosti, ktoré viedli k jej záveru v rozhodnutí z roku 2014 a v rozhodnutí o začatí konania, že oprávnené očakávania v tomto prípade vznikli, ako sa uvádza v odôvodneniach 144 až 153 rozhodnutia z roku 2014 a v odôvodneniach 170 až 179 rozhodnutia o začatí konania:

- a) pred vynesením rozsudku vo veci Aéroports de Paris, keď bol projekt pevného spojenia vo fázach plánovania a výstavby, bolo praxou Komisie považovať verejné financovanie infraštruktúry za verejný statok, a nie hospodársku činnosť. Táto prax sa jednoznačne uvádzala v rôznych právne nezáväzných nástrojoch ⁽²⁰⁵⁾, ako aj v určitých rozhodnutiach Komisie ⁽²⁰⁶⁾ (pozri odôvodnenie 144 rozhodnutia z roku 2014 a odôvodnenie 170 rozhodnutia o začatí konania);
- b) dňa 1. augusta 1995 konzorcium napísalo Komisii list, v ktorom žiadalo o vysvetlenie, či záruky predstavujú štátnu pomoc. V uvedenej súvislosti, ako sa uvádza v odôvodnení 148 rozhodnutia z roku 2014 a v odôvodnení 174 rozhodnutia o začatí konania, Komisia považovala za dôležité konštatovať, že list konzorcia bol zaslaný Komisii pred nadobudnutím účinnosti nariadenia č. 659/1999 a nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 ⁽²⁰⁷⁾, v ktorých sa zaviedli nové náležitosti pre notifikovanie štátnej pomoci vrátane notifikačných formulárov a elektronického predkladania prostredníctvom systému SANI na základe overenia stálymi zastúpeniami členských štátov ⁽²⁰⁸⁾;
- c) v listoch Dánska a Švédska z roku 1995 útvarom Komisie sa potvrdilo, že výstavba pevného spojenia nepatrí do rozsahu pôsobnosti pravidiel štátnej pomoci a nemusí sa notifikovať Komisii. Bolo to v plnom súlade s praxou Komisie v danom čase (pozri rozhodnutie z roku 2014, odôvodnenie 150, a rozhodnutie o začatí konania, odôvodnenie 176). Aj keby sa list konzorcia z 1. augusta 1995 týkal iba záruk, odpoveď znamenala vznik oprávnených očakávaní v súvislosti s osobitnými dánskymi pravidlami o prenose strát do budúcich období a odpisoch a s prevádzkovou fázou projektu, keďže celá činnosť konzorcia, čiže výstavba a prevádzka, nepatrila do rozsahu pôsobnosti pravidiel štátnej pomoci bez ohľadu na formu štátneho financovania (rozhodnutie z roku 2014, odôvodnenie 152, a rozhodnutie o začatí konania, odôvodnenie 177, potvrdené Všeobecným súdom v rozsudku vo veci Øresund, bode 313); a
- d) okrem toho bolo pevné spojenie schválené ako projekt siete TEN-T a získalo finančné prostriedky Únie, a to takisto znamená, že Komisia bola riadne informovaná o tom, že by sa realizovalo opatrenie vo forme štátnych záruk (odôvodnenia 58 a 442) (rozhodnutie z roku 2014, odôvodnenie 151).

⁽²⁰⁵⁾ Pozri napríklad usmernenia Spoločenstva o uplatňovaní článkov 92 a 93 Zmluvy o ES a článku 61 Dohody o EHP na štátnu pomoc v sektore letectva (Ú. v. ES C 350, 10.12.1994, s. 5). Bod 12 sa týka vyslovene mostov: „Projekty na výstavbu alebo rozšírenie infraštruktúry (ako sú letiská, diaľnice, mosty atď.) sú opatrením všeobecnej hospodárskej politiky, ktoré Komisia nemôže kontrolovať podľa pravidiel zmluvy týkajúcich sa štátnej pomoci.“; Biela kniha Komisie z 22. júla 1998 Fair payment for infrastructure use: A phased approach to a common transport infrastructure charging in the framework in the EU (Spravodlivé poplatky za používanie infraštruktúry: etapovitý prístup pre vytvorenie spoločného rámca v oblasti tarifikácie dopravnej infraštruktúry v EÚ) [COM(1998) 466 final], bod 43; zelená kniha z 10. decembra 1997 o námorných prístavoch a námornej infraštruktúre [COM(97) 678 final], bod 42; oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu z 13. februára 2001: Posilnenie kvalitných služieb v námorných prístavoch: kľúč pre európsku dopravu [COM(2001) 35 final].

⁽²⁰⁶⁾ Pozri rozhodnutia Komisie zo 14. septembra 2000 o štátnej pomoci N 208/2000 – Holandsko – Režim podpory na pomoc zriadeniu verejných pozemných staníc (SOI) (Ú. v. ES C 315, 4.11.2000, s. 22); rozhodnutie Komisie zo 17. júla 2002 o štátnej pomoci N 356/2002 – Spojené kráľovstvo – Železničná sieť (Ú. v. ES C 232, 28.9.2002, s. 2); rozhodnutie Komisie z 20. decembra 2001 o štátnej pomoci N 649/2001 – Spojené kráľovstvo – Dotácia na prepravné zariadenia, bod 45 (Ú. v. ES C 45, 19.2.2002, s. 2); rozhodnutie Komisie z 8. marca 2006 o štátnej pomoci N 284/2005 – Írsko – Regionálny program širokopásmového pripojenia: Sieť metropolitnej oblasti (Metropolitan Area Networks – „MANs“), etapy II a III, bod 34 (Ú. v. EÚ C 207, 30.8.2006, s. 2); rozhodnutie Komisie z 2. augusta 2002 o štátnej pomoci C 42/2001 – Španielsko – Terra Mítica SA, body 64 a 65 (Ú. v. EÚ L 91, 8.4.2003, s. 23); rozhodnutie Komisie z 20. apríla 2005 o štátnej pomoci N 355/2004 – Belgicko – PPP Antwerp International Airport, bod 34 (Ú. v. EÚ C 176, 16.7.2005, s. 11); rozhodnutie Komisie z 11. decembra 2001 o štátnej pomoci N 550/2001 – Belgicko – Partenariat public privé pour la construction d'installations de chargement et de déchargement, bod 24 (Ú. v. ES C 24, 26.1.2002, s. 2); rozhodnutie Komisie z 20. decembra 2001 o štátnej pomoci N 649/2001 – Spojené kráľovstvo – Dotácia na prepravné zariadenia (Ú. v. ES C 45, 19.2.2002, s. 2). Pozri aj bod 201 oznámenia o pojme štátna pomoc.

⁽²⁰⁷⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999, ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. EÚ L 140, 30.4. 2004, s. 1).

⁽²⁰⁸⁾ Tamže, články 2 a 3.

- (505) Komisia pripomína, že ako sa uvádza v odôvodneniach 371 a 399, štátna pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk a z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 bola poskytnutá na podporu investície do plánovania a výstavby pevného spojenia. Štátna pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, odpisov za obdobie 1999 – 2007 a odpisov za obdobie 2008 – 2015 by sa mala považovať za podporu prevádzky pevného spojenia (odôvodnenia 416 a 426).
- (506) Komisia konštatuje, že dôvody, pre ktoré pôvodne dospela k záveru, že v súvislosti s projektom pevného spojenia vznikli oprávnené očakávania (odôvodnenie 504), vychádzali zo skutočnosti, že v listoch z roku 1995 výslovne potvrdila prax z daného času, podľa ktorej sa projekty infraštruktúry nepovažovali za projekty, na ktoré sa vzťahujú pravidlá štátnej pomoci. Uvedené listy boli odoslané v reakcii na list konzorcia Komisii z 1. augusta 1995, v ktorom sa žiada o objasnenie toho, či sa model štátnych záruk na podporu výstavby pevného spojenia považuje za štátnu pomoc.
- (507) V rozsudku vo veci *Aéroports de Paris* Všeobecný súd potvrdil, že prevádzka verejnej infraštruktúry by mohla predstavovať štátnu pomoc ⁽²⁰⁹⁾.
- (508) Ako sa uvádza v odôvodnení 471, Komisia sa nedomnieva, že list konzorcia z 1. augusta 1995 by sa mal považovať za notifikovanie nových opatrení pomoci, ktoré boli prvýkrát poskytnuté takmer desať rokov po zaslaní daného listu a v prípade ktorých sa nedá odôvodnene predpokladať, že konzorcium by ich mohlo do listu zahrnúť, keďže všetky tri opatrenia majú pôvod v budúcej zmene bežných daňových pravidiel, ktoré sa nevzťahovali na spoločnosť A/S Øresund. Podobne sa Komisia nedomnieva, že by sa mohol list z roku 1995, v ktorom sa potvrdzuje neuplatňovanie pravidiel štátnej pomoci na investíciu uskutočnenú v danom čase, primerane považovať za list, ktorý sa týka aj pomoci pre každodenné činnosti poskytnutej po vynesení rozsudku vo veci *Aéroports de Paris* a po dokončení výstavby.
- (509) Okrem listov z roku 1995 si Komisia nie je vedomá toho, že by konzorcium alebo štáty prijali záruky spĺňajúce tri kumulatívne podmienky potrebné na vznik oprávnených očakávaní (odôvodnenie 494).
- (510) Komisia preto nenachádza žiadny dôvod domnievať sa, že štáty alebo konzorcium mohli mať oprávnené očakávania, že nové opatrenia pomoci týkajúce sa každodenných činností pevného spojenia a poskytnuté po vynesení rozsudku vo veci *Aéroports de Paris* nepredstavujú štátnu pomoc.
- (511) Komisia preto dospela k záveru, že od 12. decembra 2000, čo je dátum vynesenia rozsudku vo veci *Aéroports de Paris*, štáty a konzorcium nemohli mať oprávnené očakávania, že podpora každodenných činností projektu nepredstavuje štátnu pomoc.
- (512) Komisia konštatuje, že situácia v prípade pomoci vyplývajúcej z modelu štátnych záruk a z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 nemusí byť nevyhnutne rovnaká ako v prípade pomoci vyplývajúcej z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, odpisov za obdobie 1999 – 2007 a odpisov za obdobie 2008 – 2015, keďže štátna pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk a z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 bola definitívne poskytnutá konzorciu 13. februára 1992 na uskutočnenie investície do pevného spojenia (odôvodnenia 388 a 404 a odôvodnenia 371 a 399), ešte pred zaslaním listov z roku 1995. Vzhľadom na to, že pomoc vyplývajúca z modelu štátnych záruk a z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 predstavuje existujúcu pomoc, na ktorú sa nevzťahuje vymáhanie (odôvodnenia 473 až 475), však Komisia nemusí určiť, či si konzorcium alebo štáty mohli zachovať existujúce očakávania týkajúce sa pomoci na podporu investície do výstavby pevného spojenia aj po vynesení rozsudku vo veci *Aéroports de Paris*.
- (513) Komisia preto dospela k záveru, že nová pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, odpisov za obdobie 1999 – 2007 a odpisov za obdobie 2008 – 2015, keďže bola poskytnutá po 12. decembri 2000, nie je vylúčená z vymáhania na základe uplatnenia zásady oprávnených očakávaní. Daná pomoc sa preto musí vymáhať.

⁽²⁰⁹⁾ Bod 123.

7.2. Metodika vymáhania pomoci

- (514) Rozhodnutie Komisie, v ktorom sa nariaďuje vymozenie pomoc vyhlásenej za nezlučiteľnú s vnútorným trhom, by malo obsahovať informácie umožňujúce adresátovi rozhodnutia bez prílišnej námahy vypočítať výšku pomoci, ktorá sa má vymôcť⁽²¹⁰⁾. V záujme obnovenia situácie, ktorá existovala na vnútornom trhu pred poskytnutím pomoci, by sa malo vymáhanie týkať obdobia odo dňa, keď bola pomoc poskytnutá príjemcovi, až do jej konečného vymozenia. Suma, ktorá sa má vymôcť, sa úročí až do jej konečného vymozenia.
- (515) Neoprávnená pomoc, ktorá je nezlučiteľná s vnútorným trhom, sa musí vymáhať od príjemcov pomoci⁽²¹¹⁾. V záujme obnovenia situácie, ktorá existovala na vnútornom trhu pred poskytnutím pomoci, musí príjemca vrátiť pomoc, aby prišiel o výhodu, ktorú má nad svojimi konkurentmi na trhu. Komisia v odôvodneniach 314 až 319 konštatovala, že spoločnosť A/S Øresund a konzorcium tvoria na účely hospodárskej činnosti pevného spojenia jeden podnik; čiže každá výhoda poskytnutá jednému podniku na vykonávanie danej hospodárskej činnosti predstavuje výhodu aj pre konzorcium ako súčasť podniku; a každé zníženie nákladov na činnosť pevného spojenia je výhodné aj pre konzorcium, keďže práve príjem konzorcia sa používa na vyrovnávanie pohľadávok konzorcia. Vzhľadom na tieto okolnosti a s cieľom obnoviť situáciu, ktorá existovala na vnútornom trhu pred poskytnutím opatrení pomoci, by sa mala pomoc vymáhať buď od konzorcia, alebo od spoločnosti A/S Øresund, ktoré tvoria jeden podnik, keďže práve konzorcium znáša všetky zníženia alebo zvýšenia nákladov na pevné spojenie.
- (516) Pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 bola poskytovaná na ročnom základe v čase, keď orgány prijali daňové priznanie spoločnosti A/S Øresund. Pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 a z odpisov za obdobie 2008 – 2015 bola poskytovaná v momente, keď orgány prijali daňové priznania spoločnosti A/S Øresund, v ktorých si uplatnila sadzbu odpisov presahujúcu sadzbu stanovenú v dánskom zákone o daňových odpisoch. Na vyčíslenie pomoci, ktorá sa má vymôcť, je potrebné porovnať daň, ktorú spoločnosť A/S Øresund skutočne zaplatila, s výškou dane, ktorú by zaplatila, keby sa na ňu vzťahovali všeobecne uplatniteľné pravidlá o prenose strát do budúcich období a odpisoch, vypočítanej k dátumu splatnosti ušetrenej dane v jednotlivých daňových rokoch. Toto porovnanie dane, ktorá bola skutočne zaplatená, s výškou dane, ktorá by bola zaplatená, sa vyžaduje v prípade každého daňového priznania podaného⁽²¹²⁾ daňovým orgánom po 21. februári 2004 a prijatého daňovými orgánmi.
- (517) Komisia ďalej konštatuje, že účinok osobitných dánskych pravidiel o prenose strát do budúcich období a osobitných dánskych pravidiel o odpisoch sa nemôže posudzovať izolovane, keďže odpisy majú vplyv na zdaniteľný príjem daňového poplatníka a môžu mať vplyv na prenesené straty. Okrem toho je potrebné zohľadniť celé obdobie od prvého prijatia daňového priznania po 21. februári 2004 až do dátumu vymozenia, keďže prenesené straty môžu mať vplyv na dane zaplatené v budúcich rokoch.
- (518) Pokiaľ ide konkrétne o odpisy za obdobie 2008 – 2015, Komisia konštatuje, že spoločnosť A/S Øresund sa mohla pri každom daňovom priznaní rozhodnúť, či odpíše časť svojich aktív. Práve tieto skutočné rozhodnutia je potrebné zohľadniť pri porovnávaní dane zaplatenej spoločnosťou A/S Øresund s daňou, ktorá sa mala zaplatiť, keby boli uplatniteľné a uplatňovali sa všeobecné pravidlá odpisovania („kontrafaktuálne daňové priznanie“). Keby spoločnosť A/S Øresund v určitom roku odpísala aktíva s vyššou sadzbou, ako sa povoľovalo podľa všeobecne platných pravidiel, prebytkové odpisy by sa mali započítavať do kontrafaktuálneho daňového priznania za prvý rok, v ktorom sa spoločnosť A/S Øresund rozhodla neodpisovať aktíva pevného spojenia (alebo len so sadzbou nižšou, ako je všeobecne uplatniteľné pravidlo), alebo len do výšky sadzby odpisov povolennej podľa všeobecných pravidiel. Každý zostávajúci prebytkový odpis by sa mal na účely výpočtu posudzovať v kontrafaktuálnom daňovom priznaní za nasledujúci rok, kým sa nevyrovná kumulovaná výška odpisov v daňových priznaniach spoločnosti A/S Øresund s kontrafaktuálnymi daňovými priznaniami.

⁽²¹⁰⁾ V tomto zmysle pozri rozsudok Súdneho dvora z 18. októbra 2007, Komisia/Francúzsko, C-441/06, EU:C:2007:616, bod 29 a citovanú judikáciu.

⁽²¹¹⁾ Rozsudok Súdneho dvora z 29. apríla 2004, Nemecko/Komisia, C-277/00, EU:C:2004:238, bod 75.

⁽²¹²⁾ V prípade potreby je potrebné zohľadniť korekciu dánskej daňovej správy v súvislosti s daňovým auditom.

8. ZÁVER

- (519) Komisia dospela k záveru, že model štátnych záruk zavedený štátmi pre úvery konzorcia na financovanie nákladov na plánovanie a výstavbu pevného spojenia predstavuje štátnu pomoc konzorciu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- (520) Model štátnych záruk bol poskytnutý ako jedna individuálna pomoc *ad hoc* 13. februára 1992 pri založení konzorcia. Toto opatrenie predstavuje existujúcu pomoc. Komisia však konštatuje, že štáty sa zaviazali zabezpečiť, že konzorcium bude financovať nový a refinancovať existujúci dlh za trhových podmienok. Pomoc konzorciu vyplývajúca z modelu štátnych záruk sa bude preto postupne s uplynutím platnosti zostávajúceho dlhu konzorcia ukončovať.
- (521) Komisia dospela k záveru, že prenos strát za obdobie 2002 – 2012 a odpisy za obdobie 1991 – 1998 nepredstavujú štátnu pomoc konzorciu v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.
- (522) Komisia dospela k záveru, že výhody vyplývajúce z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001, prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, odpisov za obdobie 1999 – 2007 a odpisov za obdobie 2008 – 2015 predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ poskytnutú Dánskom jednému podniku spoločnosti A/S Øresund a konzorcia, a preto konzorciu na individuálnom základe *ad hoc*. Pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 1991 – 2001 predstavuje jednu individuálnu pomoc *ad hoc*, ktorá sa považuje za existujúcu pomoc. Pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 1999 – 2007 predstavuje poskytnutie individuálnej pomoci *ad hoc*, ktorá by sa považovala za existujúcu pomoc, keby bola poskytnutá do 21. februára 2004, ale považuje sa za novú neoprávnenú pomoc, keďže bola poskytovaná od 21. februára 2004. Pomoc vyplývajúca z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 a pomoc vyplývajúca z odpisov za obdobie 2008 – 2015 predstavuje individuálnu pomoc *ad hoc*, ktorá sa považuje za novú pomoc, ktorú Dánsko poskytlo neoprávnene. Uvedené opatrenia pomoci, ktoré sa považujú za novú pomoc, nie sú zlučiteľné s vnútorným trhom. Keďže žiadna pomoc v rámci týchto opatrení nebola poskytnutá do 12. decembra 2000, vymáhanie nie je vylúčené uplatnením zásady ochrany oprávnených očakávaním. Dánskom musí vymôcť neoprávnene a nezlučiteľne poskytnutú pomoc v rámci prenosu strát za obdobie 2013 – 2015, odpisov za obdobie 1999 – 2007 odpisov za obdobie 2008 – 2015.

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Prenos strát za obdobie 2002 – 2012 a odpisy za obdobie 1991 – 1998 nepredstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Článok 2

Model štátnych záruk poskytovaný štátmi, ako aj prenos strát za obdobie 1991 – 2001 poskytnutý Dánskom predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie jednému podniku spoločnosti A/S Øresund a konzorcia, a preto konzorciu. Uvedená pomoc predstavuje existujúcu pomoc.

Článok 3

Výhody vyplývajúce z odpisov za obdobie 1999 – 2007 poskytnuté Dánskom predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie jednému podniku spoločnosti A/S Øresund a konzorcia, a preto konzorciu. Pomoc predstavuje existujúcu pomoc v rozsahu, v ktorom bola poskytnutá pred 21. februárom 2004.

Článok 4

Výhody vyplývajúce z odpisov za obdobie 1999 – 2007, ktoré boli poskytované od 21. februára 2004, výhody vyplývajúce z odpisov za obdobie 2008 – 2015 a výhody vyplývajúce z prenosu strát za obdobie 2013 – 2015 predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie jednému podniku spoločnosti A/S Øresund a konzorcia, a preto konzorcium. Uvedená pomoc predstavuje novú pomoc, ktorú začalo neoprávnene vykonávať Dánsko v rozpore s článkom 108 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a ktorá je nezlučiteľná s vnútorným trhom.

Článok 5

1. Dánsko vymôže pomoc uvedenú v článku 4 od jedného podniku spoločnosti A/S Øresund a konzorcia.
2. Sumy, ktoré sa majú vymôcť, sa úročia odo dňa, keď boli poskytnuté jednému podniku spoločnosti A/S Øresund a konzorcia, až do ich skutočného vymoženia.
3. Úroky sa vypočítajú na základe zloženého úročenia v súlade s kapitolou V nariadenia (ES) č. 794/2004 a s nariadením (ES) č. 271/2008, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 794/2004.

Článok 6

1. Vymoženie pomoci uvedenej v článku 4 je bezodkladné a účinné.
2. Dánsko zaistí vykonanie tohto rozhodnutia do štyroch mesiacov od dátumu oznámenia tohto rozhodnutia.

Článok 7

1. Do dvoch mesiacov od oznámenia tohto rozhodnutia Dánsko poskytne tieto informácie:
 - a) celkovú výšku pomoci uvedenej v článku 4, ktorú získal jeden podnik spoločnosti A/S Øresund a konzorcia;
 - b) celkovú výšku pomoci (istiny a úrokov z vymáhanej sumy), ktorá sa má vymôcť od jedného podniku spoločnosti A/S Øresund a konzorcia;
 - c) podrobný opis už prijatých a plánovaných opatrení na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím;
 - d) dokumentáciu, v ktorej sa preukazuje, že jednému podniku spoločnosti A/S Øresund a konzorcia bolo nariadené vrátiť pomoc.
2. Dánsko informuje Komisiu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní vnútroštátnych opatrení prijatých na vykonanie tohto rozhodnutia až do úplného vymoženia poskytnutej pomoci uvedenej v článku 4. Na požiadanie Komisie bezodkladne predloží informácie o opatreniach, ktoré už prijalo a plánuje prijať na dosiahnutie súladu s týmto rozhodnutím. Takisto poskytne podrobné informácie o sumách pomoci a úrokoch z vymáhanej sumy, ktoré už spoločný podnik spoločnosti A/S Øresund a konzorcia vrátil.

Článok 8

Toto rozhodnutie je určené Dánskemu kráľovstvu a Švédskemu kráľovstvu.

V Bruseli 13. februára 2024

Za Komisiu

Margrethe VESTAGER
výkonná podpredsedníčka
